คู่มือ
แนวทางการจัดประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย
บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

สสย.
สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน

We are happy.
"สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนา"

การรู้เท่าทันสื่อ เป็นเหมือนการสร้างภูมิคุ้มกัน
เป็นยาต้านพิษจากการครอบงำ
จากโฆษณาชวนเชื่อทั้งหลาย ที่เด็กๆได้เห็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน..

ครูปฐมวัยมีบทบาทอย่างใหญ่หลวงต่อการให้ “บทเรียนของชีวิต”
แก่เด็กๆ ผ่านการกำหนดแนวคิดและแนวทางการจัด กระบวนการเรียนการสอน
เพื่อสร้างการเรียนรู้ ปลูกฝังและหล่อหลอม ให้เด็กๆปฐมวัยได้เรียนรู้
จากประสบการณ์จริง ที่เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว อย่างเท่าทัน เช่น
การเรียนรู้เรื่อง“สื่อประดิษฐ์”
ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว ที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว
เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีและกระบวนการค้าเสรี
ที่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นเป้าหมาย จึงจำเป็นที่พวกเรา
ต้องช่วยกันเร่งสร้างพลเมืองเด็ก ที่มีคุณภาพจากการรู้จักวิธีคิด
และสามารถแสวงหาสติปัญญาที่ถูกต้อง เพราะการพัฒนาเด็กปฐมวัย
คือการพัฒนาพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม
หากเสาเข็มของชาติมีความแข็งแกร่ง อนาคตที่ดีของชาติย่อมเป็นสิ่งประกันได้
และ ความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ก็คือ
พวกเรากำหนดอนาคต ของพวกเรา
จากคุณภาพของเด็กๆในวันนี้ นั่นเอง

เภสัชกรชัยนาท จิตตวัฒนะ

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สสย.
สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน

We are happy.
"สร้างสรรค์เพื่อการพัฒนา"

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

บรรณาธิการ สรวงธร นาวาผล สายใจ คงทน

นักวิชาการ ผศ.ดร พรทิพย์ เย็นจะบก ผศ. สิริมณี บรรจง ผศ.พรใจ สารยศ

ผู้จัดทำ โครงการ “นวัตกรรมสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย”

กลุ่ม wearehappy 209/265 ม.บุศรินทร์ ถ.บ้านกล้วย-ไทรน้อย ต.พิมลราช อ.บางบัวทอง

จ. นนทบุรี 11110 โทร/โทรสาร .02-9232360 , 086-0549252

e-mail : wearehappyhome@gmail.com

ผู้สนับสนุน สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

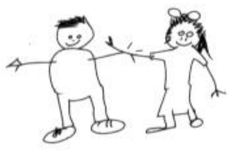
พิมพ์ครั้งแรก ธันวาคม 2557

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คุยเปิดเล่ม	1
คุยเปิดเรื่อง	6
นวัตกรรมเท่าทันสื่อในเด็กปฐมวัย	7
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.พรทิพย์ เย็นจะบก	
การบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อในการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย	9
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมณี บรรจง	
การบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย	14
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรใจ สารยศ	
การบูรณาการเท่าทันสื่อ ในการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	20
ดร.นิฤมล สุวรรณศรี	
กรอบมโนทัศน์การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ	25
<u>สาระที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</u>	
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย : สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : การแปรงฟัน	1-1
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	1-2
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	1-3
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)	1-8
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	1-15
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	1-20
<u>สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่รอบตัว</u>	
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย : ครอบครัว เรื่อง : ครอบครัวสุขสันต์	2-1
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	2-2
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	2-3
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)	2-8
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	2-14
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	2-19

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย: สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : มารยาทไทย	2-25
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	2-26
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	2-27
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)	2-31
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	2-35
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	2-42
<u>สาระที่ 3 เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว</u>	
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย: ธรรมชาติรอบตัว	3-1
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	3-2
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	3-3
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)	3-7
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	3-12
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	3-16
<u>สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก</u>	
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย: ของเล่นของใช้	4-1
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	4-2
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	4-3
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)	4-6
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	4-10
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	4-15
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย: การสื่อสาร เรื่อง : โลกไร้พรมแดน	4-22
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	4-23
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	4-24
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)	4-28
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	4-32
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	4-37

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ หน่วย: อาหารดีมีประโยชน์ เรื่อง: อาหารแสนอร่อย	4-44
สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ	4-45
☺ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)	4-46
☺ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)	4-50
☺ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)	4-56
☺ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)	4-60
กว่าจะได้เปิดเล่ม	ก
คณะทำงาน	ข
ผู้ร่วมสัมมนา เพื่อพัฒนาแนวคิดการจัดประสบการณ์ฯ	ค
แกนนำครูปฐมวัยเท่าทันสื่อ	ง
คุยปิดเล่ม	ฉ

****

คุยเปิดเล่ม...

เมื่อ “สื่อ”เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อวิธีคิดและการใช้ชีวิตของผู้คนทุกช่วงวัยดังนั้นอีกด้านหนึ่ง “สาร”และ “สื่อ”ต่างๆเหล่านั้นน่าจะถูกนำมาใช้เพื่อแป็น “กรณี” หรือเป็น “ประเด็น” เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแก่เด็กปฐมวัยที่ก็ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางสื่อและสารที่มากมายหลากหลายเช่นกันเพื่อให้เด็กๆได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์ สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากประสบการณ์ของผู้ใหญ่ที่แวดล้อม โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยเป็นตัวหล่อหลอมให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั่น คือการเป็นผู้ มีบุคลิภาพแบบรู้เท่าทัน มีภูมิคุ้มกัน เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึก รู้จักคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม รู้จักคิด รู้จักแยกแยะ ช่างคิด ช่างสังเกต รู้จักตั้งคำถาม สนใจสืบค้นความรู้ รู้จักใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ รู้จักเลือก อย่างมีเหตุผลอย่างเหมาะสมและเห็นความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งว่าเพราะมีสิ่งนั้นจึงเกิดสิ่งนี้ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างเห็นคุณค่าจากการเห็นความสัมพันธ์ในแง่มุมต่างๆ

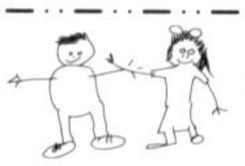
สำหรับเด็กเล็กๆ ซึ่งถือเป็นผู้รับสารอีกกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนมากพอๆกับผู้ใหญ่ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความไร้เดียงสามากที่สุดในบรรดาผู้รับสารในวัยต่างๆ เรารู้ดีว่าในเด็กเล็กๆนั้นยังไม่วิจารณญาณมากพอในการเลือกรับ หรือไม่รับสื่อต่างๆ ดังนั้น ในการสอนการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ให้เด็กๆ เพื่อให้พวกเขาสามารถวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณเมื่อเห็นหรือสิ่งใด จึงเป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องใส่ใจ หากแม้นว่าเราปล่อยปละละเลยไป เท่ากับว่า เราปล่อยให้การมองโลกที่กำลังเติบโตของเด็ก ถูกควบคุมโดยสื่อ ที่แอบแฝงผลประโยชน์ทางการค้า

จุดประสงค์ของการรู้เท่าทันสื่อ จึงมุ่งมอบอำนาจในการเข้าใจสื่อสารมวลชน และวิธีการทำงานของสื่อให้กับเด็กๆ เพื่อว่าพวกเขาจะสามารถเข้าใจแง่มุมสำคัญ แง่มุมหนึ่งในชีวิตของพวกเขาได้

การรู้เท่าทันสื่อ นั้นเป็น “ความสามารถในการเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างการสื่อสารในหลากหลายรูปแบบ การรู้เท่าทันสื่อประกอบด้วยการอ่าน เขียน พูด และฟัง การมองสิ่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และความสามารถในการสร้างข้อความของตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย

การรู้เท่าทันสื่อ เป็นทักษะการมีชีวิตรอดของพลเมืองอีกทักษะหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต่อ คนส่วนใหญ่ที่เป็น ผู้บริโภคที่ต้องคิดเป็น และต่อการเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในยุคที่มีสื่อเป็นแรงขับเคลื่อนที่มีพลังสูงเช่นนี้ ส่วนพวกเราผู้ใหญ่ที่แวดล้อมเด็กก็มองการรู้เท่าทันสื่อในฐานะของการปกป้องเด็ก จากภัยอันตรายและสิ่งชั่วร้าย ซึ่งเกิดจากการเสพสื่อโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ท ที่มากเกินพอดี

เด็กๆเรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างผ่านโฆษณาทีวี โฆษณามักจะชี้นำว่าการดื่มเครื่องดื่มบางอย่าง หรือใช้ของใช้บางยี่ห้อ ขนมบางชนิดทำให้รู้สึกถึงความโก้ หรู เป็นที่สนอก สนใจจากคนรอบข้าง และมักจะมีคนสวยๆ หรือหล่อๆ เข้ามาสนใจ เด็กๆ ก็อาจเลียนแบบพฤติกรรม และซื้อสินค้าที่เขาโฆษณาในโทรทัศน์โดยที่เด็กๆไม่ทันได้คิด เมื่อถูกกระตุ้นเร้าอารมณ์ ก็อยากได้ อยากกิน อยากเป็น อยากหล่อ อยากสวย อยากใส่ อยากเล่น เกิดความอยากทุกอย่างตามที่เห็นในโฆษณา

ดังนั้น *การรู้เท่าทันสื่อ เป็น เหมือนการสร้างภูมิคุ้มกัน เป็นยาต้านพิษจากการครอบงำ บงการ จากโฆษณาชวนเชื่อทั้งหลายที่เด็กๆ ได้เห็นอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน*

"การรู้เท่าทันสื่อ" *เป็นแนวคิดที่สำคัญอย่างยิ่งใน ศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะช่วยให้คนเราสามารถเข้าใจประเมินและสร้างสรรค์เนื้อหาสื่อโดยไม่ถูกครอบงำจากสื่อ ใช้สื่อที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมโดยภาพรวม* เพราะหากคนในสังคมขาดการรู้เท่าทันสื่อ บุคคลนั้นย่อมตกเป็นเหยื่อของข้อมูลข่าวสาร ทุกองค์กรในภาคส่วนของสังคมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจึงควรมุ่งส่งเสริมและกระตุ้นให้คนในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อเพื่อที่จะ***สามารถก้าวข้ามกับดักแห่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างมั่นคงตลอดไป***

คู่มือเล่มนี้เป็นความร่วมมือ ร่วมใจ ลงแรงร่วมทำงานด้วยกันอย่างเต็มกำลังของครูปฐมวัยกลุ่มหนึ่งทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น กับนักวิชาการทั้งด้านการเท่าทันสื่อและด้านเด็กปฐมวัย ดังรายนามที่ปรากฏท้ายเล่มนั้นเพื่อให้ได้แนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ได้บูรณาการแนวคิดเรื่องเท่าทันสื่อ และการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไปกับหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งได้พัฒนาให้สอดคล้องกับสาระการสอนในเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

สาระที่ 3 เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

โดยได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ครบทั้ง 4 สาระอย่างน้อยสาระละ 1 หน่วย เพื่อเป็นตัวอย่างของการบูรณาการ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มุ่งเน้นไปที่การให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากชีวิตประจำวัน ที่รายรอบตัวเด็ก ได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ให้เด็กได้อยู่กับความเป็นจริงอย่างมีภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสื่อ ที่มีรูปแบบต่างๆ

พร้อมกันนี้ได้ บูรณาการอีก 4 แนวคิดสำคัญๆ เข้าไปด้วยคือ

1) เศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียง พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกัน
2) การรู้เท่าทันสื่อ การรับรู้สื่อ เข้าใจ และใช้ประโยชน์จากสื่อ พิจารณาเลือก
3) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การคิดวิเคราะห์ แยกแยะ การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา
4) การอ่าน ความสุขจากการอ่าน ฟัง รับรู้เข้าใจจาก หนังสือ

ทั้งนี้หวังว่าคู่มือฯนี้จะเป็นแนวทางให้ครูปฐมวัย หรือผู้สนใจนำไปใช้โดยตรงหรือประยุกต์ใช้โดยผนวกกับหน่วยการเรียนการสอนของสถานศึกษาด้วย การแบ่งย่อยการเรียนรู้ให้ครบตามจำนวนสัปดาห์ตลอดเทอมที่เด็กต้องเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

ข้อแนะนำการใช้คู่มือฯ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้

ในเด็กปฐมวัยนั้นทักษะแห่งการรู้เท่าทันตนเอง การรู้จักเลือก การรู้จักคัดกรองข้อมูลความรู้จากข่าวสารที่หลากหลายด้วยความเข้าใจอย่างมีสุนทรียะและมีความสุข จากการเสพสื่อ **จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูควรจัดประสบการณ์เหล่านี้ให้เด็กได้เรียนรู้** ทั้งนี้จัดประสบการณ์แบบค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับของพัฒนาการแต่ละช่วงวัย **ซึ่งหลักสำคัญในการสอนแบบเท่าทันสื่อ คือ *"การสร้างกระบวนการเรียนรู้ มิใช่การเรียนรู้จากสื่อเพียงอย่างเดียว"* โดยวิธีการเรียนรู้สื่อในชั้นเรียนนั้น มีหลักเกณฑ์สำคัญ ดังนี้**

1) **เรียนรู้ร่วมกันเป็นกระบวนการกลุ่ม** ด้วยว่าการเรียนรู้สื่อไม่สามารถเรียนรู้เพียงลำพัง จำเป็นต้องจัดให้เป็นการเรียนรู้ผ่านการสนทนา ในกลุ่มเพื่อให้มองเห็นความคิดที่แตกต่างกัน โดยครูเป็นผู้สร้างคำถามชี้ชวน กระตุ้นการพูดคุย
2) **สร้างการมีส่วนร่วมและกระตุ้นความกระตือรือร้น เด็กต้องมีส่วนการพูด ฟัง และโต้ตอบอย่างเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม** บางคนชอบฟัง บางคนชอบพูด ต้องรู้จักลักษณะเด่นของนักเรียนและนำมาปรับใช้ให้เข้ากับแบบฝึกหัดต่างๆ ครูต้องกระตุ้นให้เด็กมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เมื่อเห็นว่าเด็กไม่ค่อยพูดต้องหันไปกระตุ้นด้วยคำถามปลายเปิดให้เด็กได้แสดงความรู้สึกออกมา
3) **เรียนรู้ผ่านบทสนทนา การเรียนรู้เท่าทันสื่อเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเป็นหลัก ไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง มีเพียงความเข้าใจที่เพิ่มมากขึ้น** การพูดสนทนาแลกเปลี่ยนจะช่วยให้เกิดมุมมองต่อความเข้าใจที่มากขึ้น โดยเฉพาะในเด็กเล็ก การพูด จะแสดงออกถึงความคิดและการรับรู้ของเด็กต่อเรื่องราว ครูต้องเลือกสรรคำถามที่จะช่วยให้เด็กได้โต้ตอบแสดงความคิด ความรู้สึกต่อเพื่อนคนอื่นๆ
4) **บทบาทของครูผู้สอน การเรียนรู้เท่าทันสื่อไม่เหมือนกับการสอนแบบดั้งเดิม การสอนเท่าทันสื่อไม่ใช่การสอนการใช้สื่อ สื่อเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นในการยกตัวอย่างเพื่อให้เด็กเห็นอย่างเป็นรูปธรรม** บทบาทครูจึงเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ สร้างสถานการณ์สมมติในการเรียนรู้โดยการเลือกใช้สื่อประเภทต่างๆที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน และความสนใจของเด็ก สร้างบรรยากาศให้สนุกสนาน ตื่นเต้น มีอารมณ์ร่วม การเรียนรู้เกิดขึ้นจากการสนทนา แลกเปลี่ยน และครูช่วยเน้นประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นจากการพูดคุยของเด็ก พร้อมกับส่งเสริมให้เด็กนำเสนอความคิดของกลุ่มเป็นการสะท้อนกลับของข้อมูลจากการเรียนรู้
5) **การประเมินผลการเรียนรู้ การวัดผลว่าเด็กมีความเข้าใจและเรียนรู้ได้เพียงใดนั้น ไม่ควรให้เป็นคะแนน หรือประเมินว่าดี ไม่ดี** ควรใช้วิธีการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมความก้าวหน้าของการเข้าใจ การโต้ตอบ ต้องส่งเสริมให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจ ด้วยคำชม

เพราะในกระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อไม่มีผิด ถูก สุดท้ายแล้วเราต้องการให้เด็กรู้เท่าทันอารมณ์ ความต้องการของตนเอง สะท้อนความคิดออกมาเป็นคำพูดได้ กระบวนการเท่าทันสื่อเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง อาจไม่ได้วัดผลได้ภายในระยะเวลาสั้น จึงไม่ควรคาดหวังว่าเด็กจะเข้าใจในขั้นวิเคราะห์ อย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ ขอเพียงให้เด็กได้เข้าใจในระดับที่สามารถโต้ตอบ แสดงออกถึงความรู้สึกต่อเรื่องราว หรือสถานการณ์ พอที่จะเลือกได้ มีหลักในการนำไปปฏิบัติในการใช้ชีวิตประจำวันได้

6) **การคัดสรรเลือกเนื้อหาและสื่อประกอบการสอน ครูต้องทำการบ้านในการเลือกสรรสื่อ หรือประเด็นที่อยู่ในความสนใจใกล้ตัวของเด็ก มีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ที่เด็กควรรู้** เพื่อนำมาเป็นตัวอย่าง หัวข้อในการพูดคุย เช่น โฆษณาขนม ที่แสดงออกถึงความอร่อยจนเหาะได้ เป็นความรู้สึกแบบไหน คนปกติเหาะได้หรือไม่อย่างไร หรือยาสีฟันที่มีรส และกลิ่นต่างๆ นั้นแตกต่างจากยาสีฟันปกติอย่างไร การยกตัวอย่างที่เห็นจริง ประกอบการสนทนาแลกเปลี่ยน จะทำให้เด็กได้เกิดกระบวนการคิดและตัดสินใจ

7) **ใช้หลักการจัดประสบการณ์ของเด็กมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้** ดังที่ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อนั้นเน้นการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน พูดคุย กันเป็นกลุ่ม ครูสามารถจัดชั้นเรียนผ่านกระบวนการกิจกรรม เช่นสถานการณ์สมมุติเพื่อช่วยนำการเรียนรู้ จำลองเป็นร้านขนม ให้เด็กเลือกซื้อสิ้นค้า และนำมาพูดคุยกันว่าเลือกซื้อเพราะอะไร หรือ นำตัวอย่างโฆษณา มาเปิดให้เด็กดูแล้วชวนกันคุยถึงเนื้อหา สินค้า เหล่านั้น ตัวอย่างการ์ตูนบางตอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอนในชีวิตประจำวันเช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน การรังแกเพื่อน รังแกสัตว์ ช่วยกันคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมของตัวละครว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ถ้าเป็นหนู หนูจะทำอย่างไรได้บ้าง เหล่านี้เป็นต้น

8) **สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง** กระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อนั้นไม่อาจเกิดขึ้นได้เพียงลำพังในชั้นเรียนเนื่องเพราะว่าสื่ออยู่ในบริบทที่แวดล้อมตัวเด็ก ครูควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองว่าขณะนี้เด็กอยู่ในกระบวนการของการเรียนรู้เพื่อการเท่าทัน ขอให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการส่งเสริมพฤติกรรมของเด็ก ให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับการสอนในชั้นเรียน อาจใช้จดหมายข่าวสื่อสารถึงแนวคิด สรุปสั้นๆถึงประเด็นเนื้อหาการสอนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เช่น ขณะนี้เด็กกำลังอยู่ในกระบวนการเรียนรู้เรื่องการแยกคุณค่าอาหารจากสีสัน หน้าตาและประโยชน์ที่ได้รับ ขอให้ผู้ปกครองช่วยชี้แนะเด็กๆดังนี้(รายละเอียดของเนื้อหาที่ครูกำลังสอนเด็กสั้นๆ) พร้อมกับทำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ให้ผู้ปกครองช่วยสังเกตพฤติกรรมของเด็กเมื่ออยู่บ้าน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กได้

9) สิ่งที่ครูควรทำความเข้าใจกับกับพ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็ก ในเรื่องการรับสื่อ [1]คือ

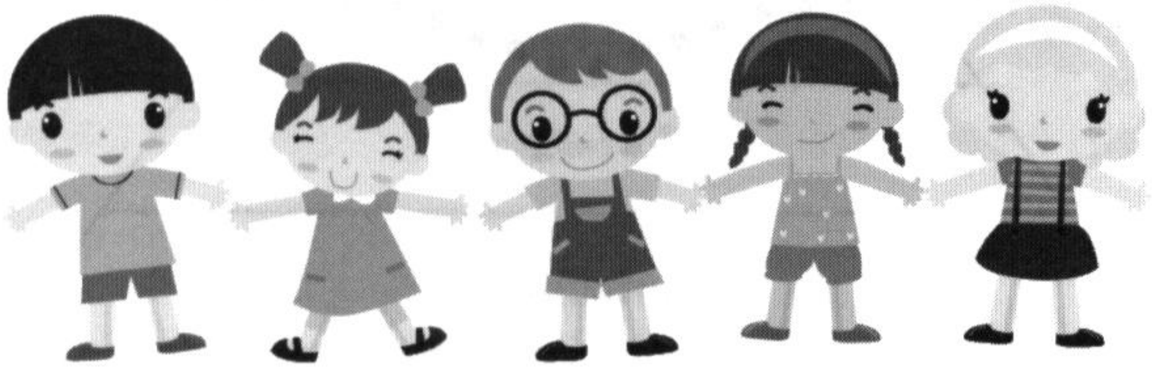
- **สร้างวินัย** ควรปลูกฝังเรื่องความมีวินัย ให้รู้จักการควบคุมความต้องการของตนเอง เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ เพราะหาก ไม่สามารถสร้างได้ เด็กจะตกเป็นทาสของสื่อ โดยเฉพาะ พ่อ แม่เองต้องมีวินัยที่ดี ให้ลูกเห็นเป็นแบบอย่าง เช่น เด็กเล็กพ่อแม่ต้องเป็นผู้ตั้งกฎ ควบคุมวินัยให้ลูก แต่เมื่อลูกโตขึ้น ลูกต้องเป็นคนควบคุมตัวเองตามวัยขึ้นเรื่อยๆ และที่ลืมไม่ได้ คือคำชมเชย เมื่อลูกทำได้แล้ว
- **สร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์** เริ่มจากพ่อ แม่ต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการรับสื่อ เพราะพ่อแม่รับสื่อแบบไหน ลูกก็มีแนวโน้มที่จะรับ สื่อแบบนั้น เช่น พ่อแม่ดูละคร ลูกก็ชอบดูด้วย เรื่องต่อมาคือคำแนะนำถึงสิ่งต้องห้าม สิ่งที่ถูกต้อง และข้อเท็จจริงต่างๆ ผ่านการซักถาม พูดคุยเกี่ยวกับสื่อที่รับรู้กับลูก เมื่อลูกมีความพร้อมก็จะสามารถแยกแยะถึงสิ่งต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- **ความรัก ความผูกพัน** การใช้เวลาร่วมกันในครอบครัวเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะเป็นหัวใจที่จะหยุดทุกสิ่งทุกอย่าง ฉะนั้น เมื่อพ่อแม่ ใช้ความรักความผูกพันอย่างต่อเนื่อง มีเวลาเพียงพอ ไม่ว่า สื่อจะรูปแบบไหน ก็ไม่สามารถทำอันตรายลูกได้

ท้ายที่สุด ฝากข้อคิดสั้นให้กับเด็กท่องเป็นคาถา ได้ว่า ***"ต้องแอ๊ะก่อนอ๋อ อย่าเอออ ก่อนคิด รู้ได้อย่างไรว่าเขาไม่หลอกเรา"*** สั้นๆ จำให้ขึ้นใจกันไว้ การไม่หลงเชื่อก็จะไม่ทำให้ตกเป็นเหยื่อได้โดยง่าย

กลุ่ม we are happy. (องค์กรสาธารณประโยชน์) ผู้ดำเนินโครงการ *"นวัตกรรมสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย"* ในฐานะผู้ดำเนินการจัดพิมพ์ขอขอบคุณ สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ต่อการสนับสนุนโครงการฯ และการจัดพิมพ์หากมีความบกพร่องใดๆผู้ดำเนินการจัดพิมพ์ขอน้อมรับและยินดีที่จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อหากมีโอกาสได้แก้ไขและได้ถ่ายทอดนวัตกรรมดังกล่าวนี้สู่ครอบครัวในโอกาสต่อไป

กลุ่ม we are happy.(องค์กรสาธารณประโยชน์)

ธันวาคม 2557

[1] พญ.อัมพร เบญจพิทักษ์กุล. สอนลูกรู้เท่าทันสื่อ. http://www.motherandcare.in.th/

คุยเปิดเรื่อง

นวัตกรรมเท่าทันสื่อในเด็กปฐมวัย

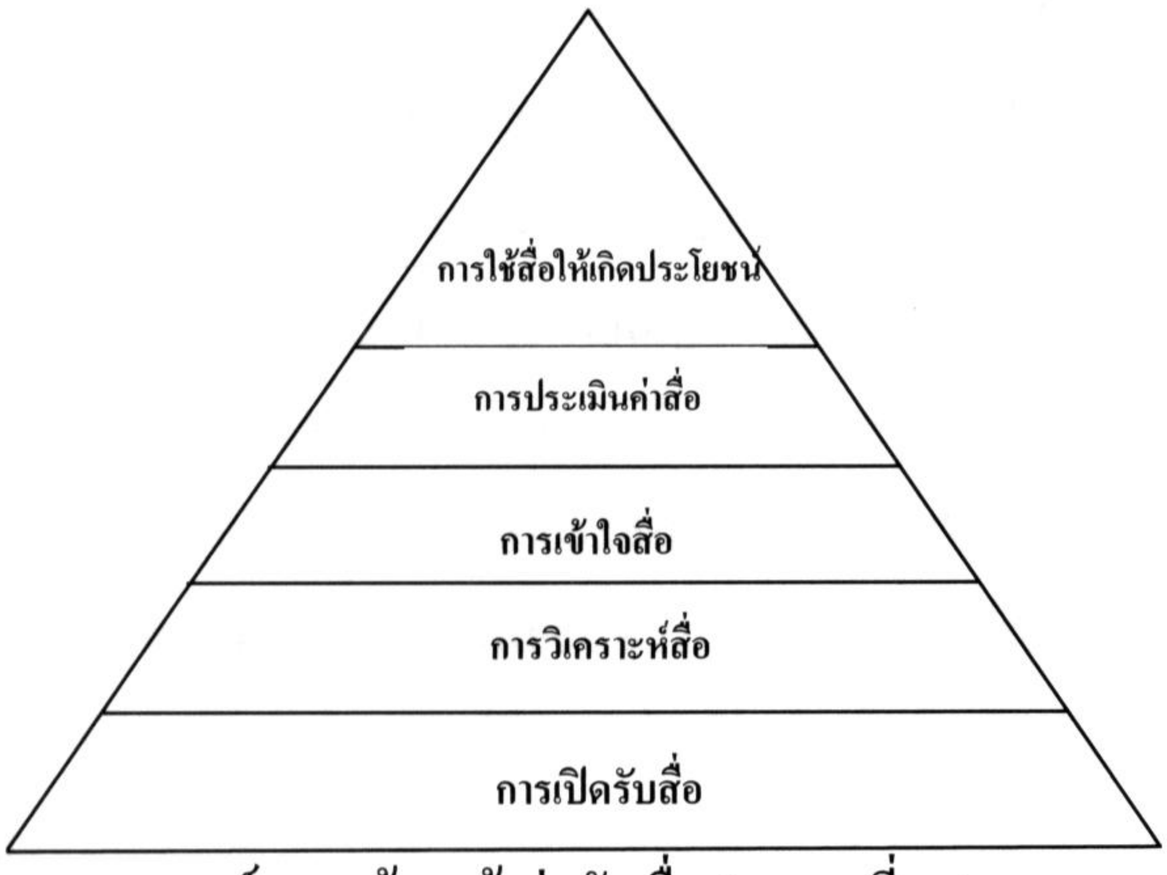
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ เย็นจะบก
ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายของนวัตกรรม คือ สิ่งใหม่ แนวคิดใหม่ที่ยังไม่เกิดขึ้นในสังคมมาก่อน ฉะนั้น นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่าทันสื่อ จึงถือว่าเป็นนวัตกรรมของสังคมไทยขั้นหนึ่ง ด้วยความคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดการสอนเรื่องรู้เท่าทันสื่อกันเสียตั้งแต่ปฐมวัยกันเลย เพราะเด็ก 2-6 ขวบในปัจจุบันผู้ปกครองได้ให้พวกเขาเปิดรับสื่อต่าง ๆ กันแล้ว

สื่อสำหรับปฐมวัย ได้แก่

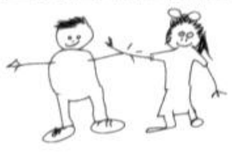
- หนังสือหรือสื่อที่เป็น นิทาน / การ์ตูน
- โฆษณาทางโทรทัศน์หรือวิทยุ
- ภาพจากหนังสือหรือนิตยสารต่าง ๆ
- ภาพถ่าย โปสเตอร์ข้างทาง ห้างร้าน ป้ายโฆษณา วัตถุสิ่งของต่างๆ
- ภาพยนตร์สั้น คลิป วิดีโอ จากสื่อต่างๆ (TV / YouTube)
- เสียงสัตว์ เสียงธรรมชาติ เสียงเพลง เสียงดนตรีต่าง ๆ
- คน สัตว์ หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก

การรู้เท่าทันสื่อ คือ การอ่านสื่อให้ออกเพื่อพัฒนาทักษะในการเข้าถึงสื่อ การวิเคราะห์สื่อ การตีความเนื้อหาของสื่อ การประเมินค่าและเข้าใจผลกระทบของสื่อและสามารถใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้” ในกระบวนการเรียนการสอนรู้เท่าทันสื่อ คือ การวางกรอบแนวคิดตามหลักการ ดังนี้

องค์ความรู้การรู้เท่าทันสื่อ (สามเหลี่ยม)

หลักการวิเคราะห์สื่อ คือ การนำเนื้อหาของสื่อมาผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอนและมีระเบียบแบบแผน โดยอาศัยแนวทางของคำถาม 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

1. ใครเป็นผู้สร้างเนื้อหาสาระของสื่อนั้นขึ้นมา
2. มีการใช้เทคนิคอะไรในการดึงดูดใจความสนใจ และใช้ในในลักษณะเช่นไร
3. การตีความเนื้อหาสาระของสื่อนั้นเป็นไปในลักษณะใดได้บ้าง
4. สื่อได้นำเสนอวิถีชีวิต ค่านิยมและมุมมองอะไรบ้าง
5. ใครเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงจากการนำเสนอของสื่อ

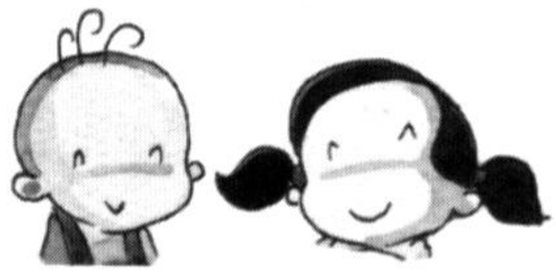
พร้อมทั้งมิติการเปิดรับ 4 มิติ โดยการรู้เท่าทันสื่อมีมิติที่สัมพันธ์กันอยู่ 4 ด้าน คือ

1. ด้านการรับรู้
2. ด้านอารมณ์ความรู้สึก
3. ด้านความไพเราะสวยงาม
4. ด้านศีลธรรม

เมื่อนำกรอบความคิดทั้ง 3 มาประมวลประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัยโดยสอดแทรกไปกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 สาระ ถือว่าเป็นการบูรณาการได้อย่างหนึ่ง และหลักการทั้งหลายสามารถใช้ได้กับสื่อทุกประเภท และสาระการเรียนรู้ทุกสาระ ตลอดจนสามารถใช้ได้กับการสอนทุกระดับชั้น ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณและประสบการณ์ของคุณครูที่จะเลือกสื่อให้สอดคล้องกับการสอนด้วย และที่สำคัญการเรียนรู้เท่าทันสื่อต้องเป็นการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยงนำกระบวนการ

ข้อควรระวังการนำสื่อมาใช้ควรเป็นการนำมาเพื่อการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดต่าง ๆ แต่ถ้านำมาเพื่อการสอนสาระใด ๆ เท่ากับเป็นการใช้สื่อเพื่อการสอนมากกว่าการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งบางสาระก็ไม่จำเป็นต้องนำสู่กระบวนการรู้เท่าทันสื่อก็ได้ แต่ใช้สื่อมาสอนสาระเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ทุกสาระ

สุดท้ายการสอนให้เด็กมีการเรียนรู้เท่าทันสื่อที่ควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย ก็จะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับพวกเขา เมื่อโตขึ้นเขาจะได้ไม่ตกอยู่ในผลกระทบของสื่อในด้านลบ ในขณะเดียวกันการเรียนรู้เท่าทันสื่อเป็นกระบวนการที่ต้องการให้เขาเริ่มที่จะหัดวิเคราะห์ เริ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการกลุ่ม เพื่อที่จะพูดให้คนอื่นฟังในขณะที่หัดฟังคนอื่นพูดด้วย จะเท่ากับเป็นการปลูกฝังการยอมรับความคิดที่ต่างและแยกแยะถูกผิดอย่างมีเหตุและผลมากขึ้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้พวกเขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถอยู่กับสื่อในสังคมได้อย่างปลอดภัย และใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งกับตัวเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป ซึ่งนั่นหมายถึงคุณครูของเด็กปฐมวัยทุกท่านได้นำทางพวกเขาสู่อนาคตที่ดีต่อไป

การบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อในการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริมณี บรรจง
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

ตามแนวคิดการเปิดรับสื่อ (Media Exposure) ข่าวสารเป็นปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจต่างๆ ของมนุษย์ ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลเพื่อตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับสารมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย อย่างไรก็ตาม บุคคลจะเลือกรับรู้ข่าวสารบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน ซึ่งแคลปเปอร์ (Klapper, 1960) ได้กล่าวว่า กระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยการกลั่นกรอง 4 ขั้นคือ การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) และการเลือกจดจำ (Selective Retention)

จากแนวคิดการเปิดรับสื่อนี้เอง การผลิตสื่อจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการนำเสนอข้อมูลให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายหรือโน้มน้าวใจผู้บริโภคให้มีพฤติกรรมตามที่ผู้ผลิตพึงประสงค์ หากผู้ผลิตใช้สื่ออย่างฉลาดจะส่งผลต่อผู้บริโภคในการสร้างทัศนคติที่ดี และเพิ่มวิสัยทัศน์ให้ก้าวหน้าสมกับที่เป็นยุคแห่งการเปิดโลกการสื่อสารแบบไร้ขีดจำกัด แต่หากผู้บริโภคเปิดรับสื่อโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สื่ออาจกลายเป็นดาบสองคมที่ทำร้ายเราได้โดยไม่รู้ตัว เช่น การนำเสนอผ่านจอโทรทัศน์ เพราะเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดการเลียนแบบ แบบผิด ๆ และเกิดความชินชา ซึ่งอาจนำไปปฏิบัติโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ได้แก่ การโฆษณาสินค้าเกินความจริง การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม การแสดงออกถึงการเหยียดและกดขี่ทางเพศ การมีภาพที่ส่อไปในทางเพศหรือความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ภาพสัญลักษณ์ที่เหยียดชนชั้น เชื้อชาติ และคนพิการ เป็นต้น

เมื่อบุคคลได้รับข่าวสาร ผ่านกระบวนการความรู้ จะส่งผลต่อทัศนคติของผู้รับสารทั้งในทางที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งนั้นก็ได้ ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ประกอบ เช่น ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมแต่ละคน และการเปิดรับเนื้อหาหรือข้อมูลข่าวสารจากทางสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งเปิดรับได้ง่ายและหลายช่องทาง การเปิดรับสื่อนอกจากจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติแล้ว ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารด้วยเช่นกัน

อิทธิพลของสื่อกับเด็กปฐมวัย

จากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าสื่อโทรทัศน์มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นเป็นกลุ่มผู้รับสารที่ยังขาดความรู้ ประสบการณ์ วิจารณญาณ และวุฒิภาวะในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ทาให้ตกเป็นเหยื่อของการชักจูง โน้มน้าวใจ ในการสื่อสารของสื่อมวลชนได้ง่าย ดังรายงานวิจัยของ จุฑารัตน์ ก่าเครื่อง (2554) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโฆษณาขนมขบเคี้ยวที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ของเด็ก ผลการวิจัยพบว่าเด็กส่วนใหญ่นิยมดูโทรทัศน์มากที่สุดในวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์ - อาทิตย์) มีความถี่ในการเปิดดูโทรทัศน์ทุกวัน โดยใช้เวลาในการดูต่อวันประมาณ 3-4 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เมื่อชมโฆษณาขนมขบเคี้ยวระหว่างรายการโทรทัศน์แล้ว สามารถจับใจความของโฆษณาได้ และสนใจอยากซื้อสินค้าที่เห็นจากโฆษณา

โดยผลกระทบจากโฆษณา ที่มีต่อเด็กในด้านต่าง ๆดังนี้ คือ

ด้านสุขภาพ พบว่า เมื่อชมโฆษณาขนมขบเคี้ยวทางโทรทัศน์ ทำให้อยากบริโภคขนมขบเคี้ยวมากขึ้น และส่งผลให้มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัวมากเกินไป ส่งผลให้มีปัญหาภายในช่องปาก (ฟันผุ)

ด้านจิตใจ พบว่า เมื่อชมโฆษณาขนมขบเคี้ยวทางโทรทัศน์แล้ว โฆษณามีส่วนทำให้อยากเลือกซื้อขนมขบเคี้ยวนั้นมาลองบริโภค มีส่วนทำให้คิดว่าขนมอร่อยอย่างในโฆษณาและลองซื้อมาบริโภค และด้านสังคม พบว่า มีการแสดงเลียนแบบในโฆษณาขนมขบเคี้ยว เช่น พูดจาเลียนแบบในโฆษณา หรือทำท่ากระโดดม้วนตัว ตีลังกา แปลงร่าง ฯลฯ และคิดว่าค่าใช้จ่ายที่ได้รับหมดไปกับการบริโภคขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ และผู้ปกครองควรให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเพื่อนำไปซื้อขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ เพิ่ม

นอกจากนี้การที่เด็กดูโทรทัศน์มากเกินไปมีผลกระทบต่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ได้แก่ ด้านร่างกาย การที่เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์มากเกินไป เป็นสาเหตุของโรคอ้วน เพราะเด็กที่ติดโทรทัศน์มักติดขนมขบเคี้ยวด้วย และไม่สนใจกิจกรรมอย่างอื่น นอกจากจะทำให้เป็นโรคอ้วนและน้ำหนักเกินแล้ว ยังเสี่ยงต่อโรคหัวใจ โรคเบาหวาน และกล้ามเนื้อไม่แข็งแรง ด้านอารมณ์-จิตใจ เด็กจะไม่สามารถแยกแยะความจริงกับความไม่จริงเห็นความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดา ทำให้เด็กชินชากับความรุนแรงและความน่ากลัว เห็นเป็นเรื่องธรรมดา เด็กจะค่อยซึมซับความคิดที่ว่า ความรุนแรงเป็นวิธีแก้ปัญหา เกิดการเลียนแบบความรุนแรงที่เห็นจากโทรทัศน์ มี

การทำตัวให้เหมือนตัวละคร ซึ่งอาจเป็นทั้งผู้กระทำหรือเหยื่อ การ์ตูนบางเรื่องเป็นเรื่องเกินจริง เช่นตายแล้วกลับมีชีวิตอีกหลายครั้งและกระทำรุนแรงต่อกันจนเป็นเรื่องตลก ด้านสังคม เด็กที่ใช้เวลาดูโทรทัศน์มากเกินไปจะขาดทักษะทางสังคม เนื่องจากโทรทัศน์เป็นการสื่อสารทางเดียว ได้แต่ดูภาพและฟังเสียง เด็กไม่มีโอกาสได้โต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และทางด้านสติปัญญา ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่ใช้เวลาดูโทรทัศน์มากกว่าวันละ 2 ชั่วโมง จะมีปัญหาพัฒนาการทางภาษา การ เรียนรู้ช้า ขาดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่าสื่อต่างๆที่ผู้ผลิตจัดทำขึ้นนั้น ผู้ผลิตมีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ ว่าต้องการสื่อถึงกลุ่มเป้าหมายใด จึงใช้กลวิธีต่างๆ ทำให้จดจำและเข้าใจสิ่งที่ต้องการ โดยมีค่านิยมและทัศนคติแฝงมากับสื่อด้วย มีผลประโยชน์และอำนาจมาเกี่ยวข้อง และเด็กปฐมวัยเป็นเป้าหมายสำคัญของผู้ผลิต เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังไม่มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพราะมีความสามารถจำกัดในด้านการอ่านสื่อออก เขียนสื่อได้ ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาที่สื่อเสนอ รู้จักแสวงหาข้อมูลหลายแหล่ง วิเคราะห์ วิจารณ์ แยกแยะ คัดกรอง สามารถใช้ประโยชน์ และพัฒนาสื่อในแบบฉบับของตนเองได้ เป็นต้น

ขั้นตอนการสอนกิจกรรมบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

การรู้เท่าทันสื่อในระดับปฐมวัยอยู่ในระดับขั้นพื้นฐานคือมีความรู้ความสนใจเกี่ยวกับสื่อในระดับที่สามารถแยกแยะประเภทเนื้อหาของสื่อได้ ส่วนการตระหนักในการรับสื่อ นิยมชื่นชอบสื่ออะไร ชอบเนื้อหาประเภทไหน มากน้อยเพียงใด และทักษะในการใช้สื่อได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจความหมายที่สื่อนำเสนอน้อย เนื่องจากตามพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยอยู่ในขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการและเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม ดังนั้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กปฐมวัยรู้เท่าทันสื่อ จึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องวางแผนการจัดกิจกรรม โดยครูต้องเปิดรับสื่อต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ประเมินสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กทางด้านความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมจากการรับรู้สื่อ ขั้นตอนการเรียนการสอนมีดังนี้

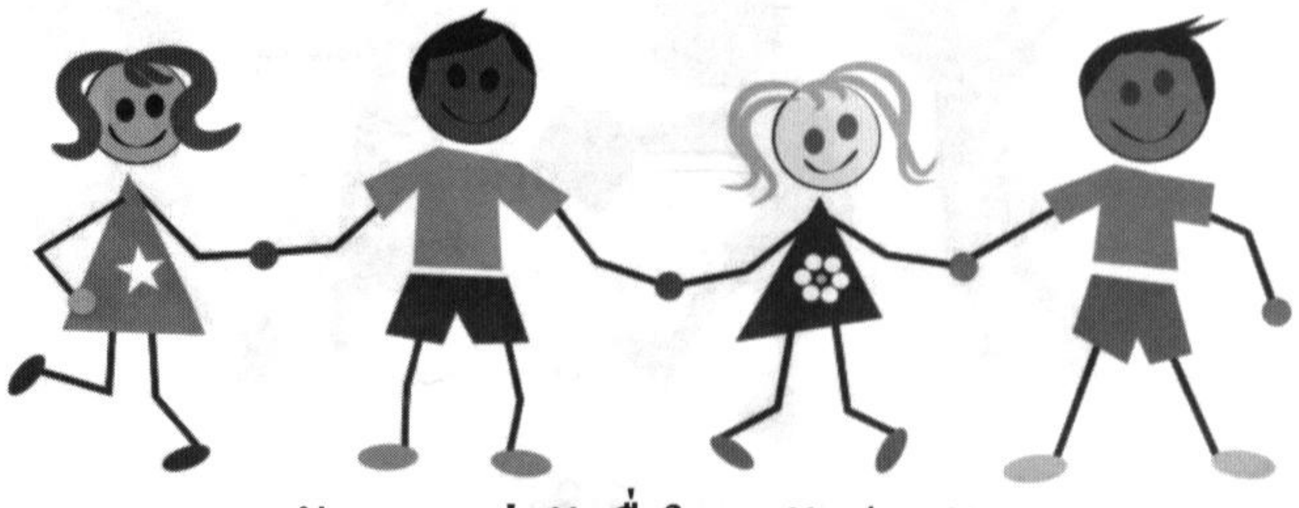
ขั้นนำ เป็นขั้นสร้างความสนใจ ที่ครูกระตุ้นให้เด็กเปิดรับสื่อ ให้ความสนใจสื่อ โดยใช้ทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สื่อต่างๆ หรือเหตุการณ์ สามารถแยกแยะประเภทเนื้อหาของสื่อได้ สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมที่นำมาใช้ได้แก่ เพลง คำกลอน ปริศนาคำทาย นิทาน ภาพเหตุการณ์ ละครโทรทัศน์ เป็นต้น

ขั้นสอน เป็นขั้นรับรู้และตีความหมาย สร้างความการตระหนักในการรับสื่อ นิยมชื่นชอบสื่ออะไร ชอบเนื้อหาประเภทไหน มากน้อยเพียงใด และเสริมสร้างทักษะในการใช้สื่อได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจความหมายที่สื่อ ประกอบด้วยมิติการรู้เท่าทันสื่อ 4 ด้านคือ ด้านการรับรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านความไพเราะหรือสุนทรียะ และด้านศีลธรรม เป็นขั้นตอนที่ใช้กระบวนการคิด การคิดลักษณะต่างๆ ระดับพื้นฐาน เช่น การคิดหลากหลาย การคิดคล่อง การคิดวิเคราะห์ง่ายๆ เป็นขั้นตอนสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม การรู้เท่าทัน การรู้จักคิดวิเคราะห์ การรู้จักเลือก การมองเห็นคุณค่าแท้ คุณค่าเทียมของสื่อที่ปรากฏ

ในชีวิตประจำวัน ให้แก่เด็กปฐมวัย กิจกรรมที่นำมาใช้ได้แก่ การสนทนา การซักถาม การแสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมติ การลงมือปฏิบัติจริง เป็นต้น โดยใช้สื่อและออกแบบกิจกรรมให้เป็นรูปธรรม ให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

ขั้นสรุป เป็นขั้นจดจำ/นำไปประยุกต์ใช้ เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเด็กสามารถจดจำสิ่งพึงประสงค์ที่ครูต้องการให้เกิดกับเด็กทั้งด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม

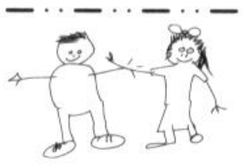
อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนกิจกรรมบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ ต้องปรับใช้ตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ต้องทำอย่างต่อเนื่อง จึงจะเกิดทักษะแม้ว่าจะไม่ปรากฏในแผนการเรียนรู้ก็ตาม

ข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อในระดับปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อในการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังค่านิยม การรู้เท่าทัน การรู้จักคิดวิเคราะห์ การรู้จักเลือก การมองเห็นคุณค่าแท้ คุณค่าเทียมของสื่อที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน ให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งมีแนวทางในการจัดกิจกรรมดังนี้

1. จัดกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการตามหน่วยการเรียนรู้ สามารถสอดแทรกทักษะการรู้เท่าทันสื่อได้ในทุกหน่วยการเรียนรู้โดยแต่ละกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์เดียวหรือหลายวัตถุประสงค์ก็ได้
2. จัดกิจกรรมรู้เท่าทันสื่อในรูปแบบกิจกรรม/โครงการ เช่น โครงการงดน้ำอัดลม โครงการอาหารขยะ โครงการรั้วสุขภาพ เป็นต้น จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักเลือก
3. การเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ผู้ปกครอง พี่เลี้ยง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ จะช่วยปลูกฝังค่านิยมและการรู้เท่าทันสื่อ การมองเห็นคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม เนื่องจากเด็กปฐมวัยเปรียบเสมือนผ้าขาวซึ่งผู้ใหญ่จะแต้มสีสันอย่างไรก็ได้ และเป็นวัยเลียนแบบผู้ใหญ่ หากผู้ใหญ่ไม่เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น เมื่อครูสอนเรื่องโทษของขนมกรุบกรอบแล้ว เมื่อกลับบ้านผู้ปกครองซื้อขนมให้ การเรียนการสอนเท่าทันสื่อก็จะไม่ประสบความสำเร็จ
4. การรู้เท่าทันสื่อเป็นนามธรรม ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด
5. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ พัฒนาการเด็ก สาระการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องและน่าสนใจมากขึ้น ใช้เทคนิคการสอนหลายรูปแบบ

6. สื่อที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนควรเป็นรูปธรรมหรือเป็นของจริง ครูต้อง มีไหวพริบในการนำข่าว เหตุการณ์ มาใช้ในการจัดกิจกรรม หรือสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน การจัดกิจกรรมต้องทำอย่างต่อเนื่อง ทำซ้ำๆ หลายครั้ง จนเกิดความเคยชิน เป็นนิสัย
7. จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ จัดกิจกรรมให้เด็กเลือกอย่างหลากหลาย
8. ควรกำหนดนโยบายของหน่วยงาน เช่น ไม่ขายขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม ในโรงเรียน ขอความร่วมมือแม่ค้าหน้าโรงเรียนให้ขายสินค้าที่มีคุณภาพ มีเครื่องหมาย อย. ไม่อนุญาตให้บริษัท ซึ่งมีวัตถุประสงค์แฝงคือการโฆษณาสินค้า มาจัดกิจกรรม แจกสินค้าแก่เด็กในโรงเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จุฑารัตน์ ก๋ำเครื่อง. (2554). *โฆษณาขนมขบเคี้ยวทางสื่อโทรทัศน์ที่มีผลต่อการรับรู้และการตัดสินใจเลือกบริโภคของเด็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Fedorov, A. (2001). *Media Education: History, Theory and Methods*. Rostov: CVVR.

Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication.* New York : Free Press.

การบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรใจ สารยศ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล โดยผ่านการจัดกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมและกิจวัตประจำวันตามเวลาที่เหมาะสม ซึ่งการจัดประสบการณ์ผ่านกิจกรรมประจำวันของเด็กปฐมวัยมีรูปแบบและวิธีการจัดที่หลากหลายตามทฤษฎีและแนวคิดของนักการศึกษา เช่นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ การจัดกิจกรรมแบบมอนเตสซอรี่ การจัดกิจกรรมแบบโครงการ การจัดกิจกรรมตามวิถีพุทธ การจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

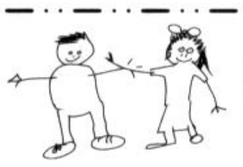
การนำแนวคิดหรือนวัตกรรมเรื่องการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยรู้เท่าทันสื่อ เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง รวมถึงการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การรู้จักเลือกสิ่งต่างๆโดยมองที่คุณค่าแท้ ผ่านการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สอนระดับปฐมวัย จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน การนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้หรือนำไปบูรณาการกับหน่วยการเรียนจึงต้องพิจารณาสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางกำหนดพร้อมกับนำแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อเข้าไปบูรณาการในสาระการเรียนรู้และกระบวนการจัดกิจกรรม ดังนี้

สาระที่1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดสาระการเรียนรู้นี้เพื่อให้เด็กรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตาของตนเอง รู้จักอวัยวะต่างๆ และวิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยที่ดี เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี เมื่อต้องนำแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อเพื่อพัฒนาค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับตัวเด็ก รู้เท่าทันสื่อ รู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อเลือกสิ่งต่างๆ โดยมองเห็นคุณค่าแท้ ผู้สอนจึงต้องกำหนดแนวคิดที่ต้องการจะพัฒนาเด็ก ดังตัวอย่าง

1.1 ค่านิยมที่ดี ควรปลูกฝังให้เด็กยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากความคิดเห็นของตน และยอมรับคนที่ความดี(ไม่ใช่สิ่งของหรือเงินทอง)

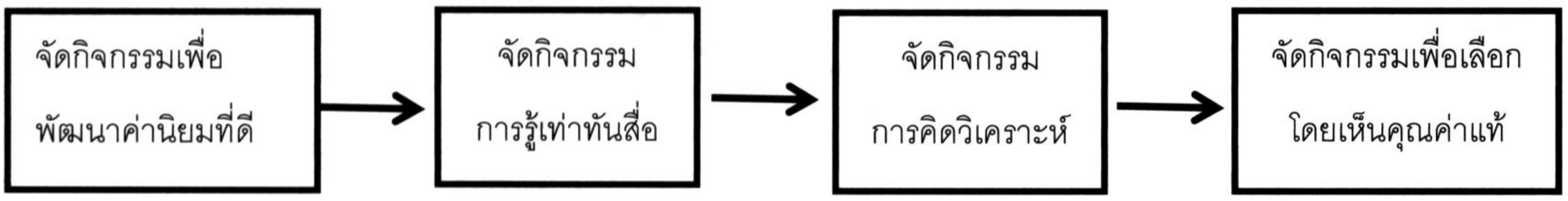
1.2 รู้เท่าทันสื่อ สื่อโฆษณาสินค้าสำหรับเด็กหลายชนิดที่นำค่านิยมข้างต้นเป็นจุดเด่นในการนำเสนอเพื่อขายสินค้า เช่น ผลิตภัณฑ์นมที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อดื่มเป็นประจำจะส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง สามารถแสดงความสามารถที่โดดเด่นของตนเองได้และเป็นที่ยอมรับกับทั้งเด็กและผู้ใหญ่

1.3 การคิดวิเคราะห์ เด็กควรได้รับการส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะให้ได้ว่านมทุกชนิดมีคุณค่าแท้ในเรื่องใด

1.4 เลือกโดยมองเห็นคุณค่าแท้ พฤติกรรมนี้จะเกิดกับเด็กโดยการนำผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตได้ในชุมชน มีราคาถูกกว่านมที่ต้องซื้อจากต่างประเทศ และ มีราคาแพงมาจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้เห็นคุณค่าแท้ของนม และตัดสินใจเลือกดื่มนมที่มีคุณภาพดี ที่อาจผลิตได้จากชุมชนและมีราคาถูก

การจัดกิจกรรมตามแนวคิดทั้ง 4 หัวข้อ จึงต้องกำหนดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กเรียนรู้และปรับพฤติกรรมรู้เท่าทันสื่ออย่างเหมาะสม ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ แสดงกระบวนการจัดกิจกรรมการรู้เท่าทันสื่อ

จากแผนภาพแสดงถึงกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อการรู้เท่าทันสื่อที่ผู้สอนต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เด็กเรียนรู้และพัฒนา

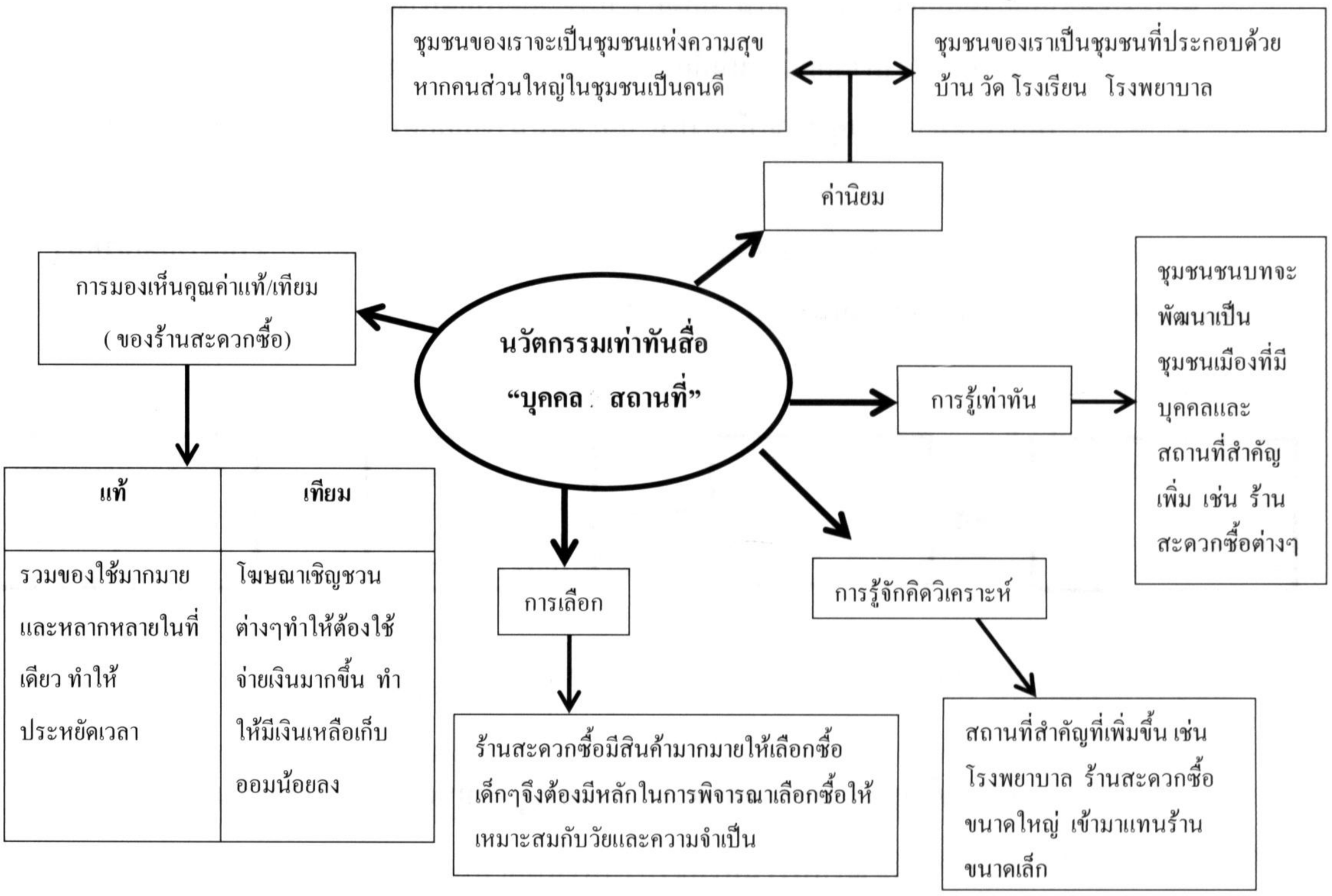
สาระที่2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดสาระนี้เพื่อให้เด็กรู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้อง หรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน ครูปฐมวัยจึงต้องกำหนดแนวคิดที่ต้องการพัฒนาเด็ก

สาระที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดสาระนี้เพื่อให้เด็กเรียนรู้ธรรมชาติรอบตัวที่มีสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต สิ่งมีชีวิตต้องการน้ำและอาหารเพื่อเจริญเติบโต สามารถปรับตัวให้เข้ากับลักษณะอากาศ ฤดูกาล และยังต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สำหรับสิ่งไม่มีชีวิตเช่น น้ำ หิน ดิน ทราย ฯลฯ มีรูปร่าง สี ประโยชน์และโทษต่างกัน การจัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กบรรลุแนวคิดดังกล่าวข้างต้นควบคู่กับการเท่าทันสื่อจึงต้องพิจารณาประเด็กต่อไปนี้

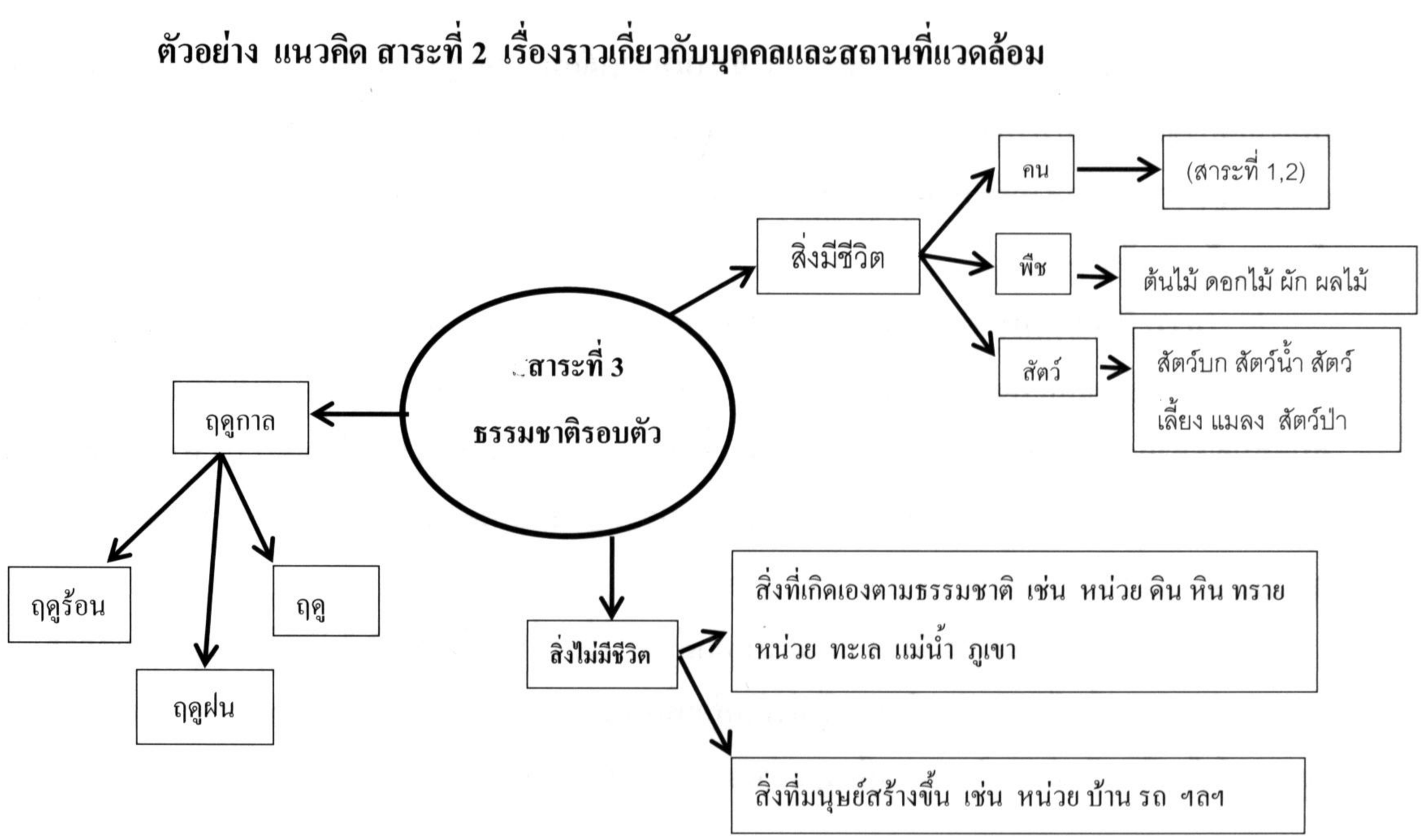
3.1 ควรแบ่งเรื่องเป็น 2 ประเด็นหลักคือ 1). เรื่องสิ่งมีชีวิต 2). สิ่งไม่มีชีวิต และ 3). ฤดูกาล

3.2 เมื่อต้องนำแนวคิดการรู้เท่าทันสื่อเพื่อพัฒนาค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับตัวเอง รู้เท่าทันสื่อ รู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อเลือกสิ่งต่างๆ โดยมองเห็นคุณค่าแท้ ครูปฐมวัยจึงต้องกำหนดแนวคิดที่ต้องการจะพัฒนาเด็ก

ตัวอย่าง แนวคิด สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม

ตัวอย่าง แนวคิดสาระที่ 3 ธรรมชาติรอบตัว

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

สาระที่ 4. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดสาระนี้เพื่อให้เด็กเรียนรู้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก ทั้งนี้เมื่อเด็กเรียนรู้แล้วเด็กเกิดแนวคิดดังนี้

4.1. ค่านิยมที่ดี สิ่งต่างๆ รอบตัวฉันล้วนมีคุณค่าเราจึงต้องใช้สิ่งต่างๆ ด้วยสำนึกที่ดี

4.2. การรู้เท่าทัน สิ่งต่างๆ รอบตัวบางอย่างมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น บางอย่างมีปริมาณลดน้อยลง

4.3. การคิดวิเคราะห์ สิ่งที่มีปริมาณมากขึ้น เช่น จำนวนขยะ จำนวนคน จำนวนสิ่งของที่คนสร้างขึ้น ส่วนสิ่งของที่มีปริมาณลดลงเช่นต้นไม้ สัตว์ป่า น้ำมัน ฯลฯ

4.4. การเลือกโดยมองที่คุณค่าแท้ เด็กๆ ควรช่วยกันหาวิธีการอยู่กับสิ่งต่างๆ โดยการใช้อย่างพอเพียง ตามความต้องการเท่าที่จำเป็น

เอกสารอ้างอิง

ศึกษาธิการ,กระทรวง.(2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพมหานคร:สกสค ลาดพร้าว.

ศึกษาธิการ,กระทรวง.(2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546(สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี.** กรุงเทพมหานคร: สกสค ลาดพร้าว.

ลดพุง ลดโรค แคมเปญยักษ์! จาก สสส.(2557). **ปลุกคนไทยตระหนักภัยอ้วน.** สืบค้นจาก www. Thaihealth.or.th เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557.

ตัวอย่างเขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่วนเสริมการรู้เท่าทันสื่อ

สาระที่ 4 ตัวเรา

หน่วย หนูทำได้ เรื่อง ลดพุง ลดโรค

จุดประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีในการรับประทานอาหาร (เพื่อลดพุง ลดโรค)
2. เพื่อให้เด็กสามารถบอกวิธีการลดพุง ลดโรคได้ (การคิดวิเคราะห์)
3. เพื่อให้เด็กสามารถแยกประเภทอาหารเพิ่มพุง เพิ่มโรค และลดพุง ลดโรคได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถเลือกอาหารลดพุง ลดโรคได้

สาระการเรียนรู้ คนไทยมีภาวะ “อ้วนลงพุง” เพราะการกินอาหารรสหวาน อาหารทอด และอาหารมัน จึงควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกิน ลดอาหารทอด อาหารมัน และเพิ่มการออกกำลังกาย

ประสบการณ์สำคัญ

1. การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น
2. การดูสื่อโฆษนาและร่วมอภิปรายกับครูและเพื่อน
3. การดูภาพและร่วมอภิปรายกับครูและเพื่อน

กิจกรรม

1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและร่างกายให้แข็งแรงและไม่มีลงพุง
2. ครูเปิดสื่อโฆษนา ชุด “ลดพุง ลดโรค” แคมเปญยักษ์!จากสสส.ให้เด็กรับชม 1 รอบพร้อมเกมคำถามดังนี้

   2.1 เด็กๆ เคยชมโฆษนาชุดนี้หรือไม่

   2.2 เด็กๆคิดว่าโฆษนานี้ต้องการบอกอะไร
3. ครูเปิดสื่อโฆษนา ชุด “ลดพุง ลดโรค” แคมเปญยักษ์!จากสสส.ให้เด็กรับชมอีก 1 รอบ พร้อมสรุปความรู้ที่ได้ว่า “ไม่มีพุง ชีวิตก็รอด...ปลอดภัย”
4. อธิบายการดูแลสุขภาพให้แข็งแรงโดยใช้ภาพประกอบดังนี้

   4.1 ภาพประกอบที่ 1 คนไทยหลายๆ คนที่มีคนอ้วนเป็นส่วนใหญ่เพื่อประกอบการอธิบายว่าปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่มีภาวะ “อ้วนลงพุง”

   4.2 ภาพประกอบที่ 2 ภาพคนอ้วนลงพุงโดนยักษ์จับเพื่อประกอบการอธิบายว่าคนอ้วนลงพุงเนื่องจากชอบกินอาหารทอด อาหารมัน และอาหารรสหวาน

   4.3 ภาพประกอบที่ 3 ภาพแม่ยักษ์ห้ามลูกยักษ์ให้พิจารณาก่อนกินเพื่อประกอบการอธิบายว่าทุกคนต้องเลือกกินเฉพาะอาหารที่มีประโยชน์

   4.4 ภาพประกอบที่ 4 ภาพเปลี่ยนอาหารประเภทนึ่ง ต้ม และผลไม้แทนอาหารประเภททอด มัน และรสหวาน เพื่อประกอบการอธิบายวิธีการลดพุง

4.5 ภาพประกอบที่ 5 ภาพคนหนึ่งหนีออกจากกรงได้เมื่อไม่มีพุง เพื่อประกอบการอธิบายว่าการไม่มีพุงส่งผลให้โรคต่างๆ เช่นโรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคความดัน ฯลฯ หายไป ไม่มีโรคร่างกายแข็งแรง วิ่งได้เร็ว หนีรอดจากยักษ์

5. ร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ลดพุง ลดโรค

สื่อ

1. สื่อโฆษณาชุด “ลดพุง ลดโรค” แคมเปญ ยักษ์! จากสสส ความยาว 90 วินาที
2. บัตรภาพจากสื่อโฆษนาชุด “ลดพุง ลดโรค” แคมเปญ ยักษ์! จากสสส

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนและครู

สื่อโฆษณาชุด “ลดพุง ลดโรค” จากสสส

http://youtu.be/XiHa5sw4-UA

การบูรณาการเท่าทันสื่อ ในการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ดร.นิฤมล สุวรรณศรี
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากอดีตจนถึงปัจจุบันสังคมไทยคาดหวังว่าเด็กไทยจะต้องเป็นคนเก่ง คนดี คนมีคุณธรรม ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ รักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ตามเนื้อร้องที่ครูชอุ่ม ปัจพรรค์ ประพันธ์ ในเพลงหน้าที่เด็ก หรือ เพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี ที่ร้องติดปากกันมาเป็นเวลานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งเพลงจัดเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กและผู้ใหญ่ระลึกถึงการปฏิบัติตนตามเนื้อหาของเพลง ปัจจุบันแนวคิดนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช.ได้ระบุอย่างชัดเจนในการคาดหวังว่าเด็กไทยต้องได้รับการปลูกฝังให้มีค่านิยมที่พึงประสงค์โดยเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการบรรจุค่านิยมหลัก 12 ประการ ลงในแผนปฏิรูปการศึกษาฉบับใหม่ พ.ศ.2558-2564 เพื่อให้คนไทยมีจิตสำนึกรักชาติ สามัคคีมากขึ้น เช่น ข้อ 1.มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามสถาบันหลักของชาติ 2.ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน 3.กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู 4.ใฝ่หาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม 5.รักษาวัฒนธรรมไทยอย่างดีงาม 6.มีศีลธรรม หวังดีต่อผู้อื่น 7.เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 8.มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย เคารพผู้ใหญ่ 9.มีสติ รู้คิด รู้ทำ 10.รู้จักดำรงตนโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 11.ความเข้มแข็งในจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ 12. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ตัวเอง การที่เด็กไทยจะมีลักษณะตามค่านิยมหลัก 12 ประการได้ ต้องได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังตั้งแต่เริ่มต้นที่เด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยตามความหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ.2555-2559 หมายถึง เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 ครอบคลุมเด็กทั่วไป เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ รวมถึงเด็กต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556:3) ระบุชัดเจนว่า เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการพัฒนารอบด้านอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง รวมกับการส่งเสริมให้เด็กไทยมีลักษณะตามค่านิยม 12 ประการ จึงเป็นงานเร่งด่วนที่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยต้องคำนึงถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบและสนับสนุนให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้านรวมถึงต้องส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดลักษณะตามค่านิยม 12 ประการเช่นกัน การพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต้องพัฒนาด้านสติปัญญาหรือด้านการคิดเป็นสิ่งสำคัญอันเป็นพื้นฐานเบื้องต้นให้เกิดการคิดดีทำดี การจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญาหรือด้านการคิดต้องอาศัยสื่อ (Media) เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย

สื่อกับการพัฒนาเด็ก (Media and Children development) การพัฒนาด้านสติปัญญาหรือด้านการคิดของเด็กปฐมวัย สื่อนับว่ามีผลต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การพิจารณาการเลือกใช้และผลิตสื่อให้

เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยต้องอยู่ในการดูแลของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งครูผู้ดูแลเด็กในการนำสื่อมาใช้ประกอบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก

การเลือกใช้สื่อที่ถูกต้องตามธรรมชาติของเด็กต้องเลือกให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กอย่างครบถ้วน การสื่อสารในยุคดิจิตอลในรูปแบบของสื่อสังคมออนไลน์ เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมากในสังคมไทย กำลังเป็นที่ต้องการของเด็กและผู้ใหญ่ทั้งในเรื่องการใช้งานการสื่อสาร การปฏิบัติงาน หรือแม้แต่งานบันเทิง เช่นเกม หรือ แอพพลิเคชั่นต่างๆ ถ่ายรูป แต่งภาพ ส่งข้อความส่งภาพ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในวงกว้างและทันต่อเหตุการณ์ขณะเดียวกันเชื่อว่าเด็กปฐมวัยจะเกิดการเรียนรู ได้เต็มศักยภาพเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและได้ใช้ประสาทสัมผัสกระทำกับวัตถุหรือการใช้สื่อด้วยความอยากรู้อยากเห็น ได้กระทำกิจกรรมด้วยตนเองโดยมีครูหรือผู้เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน (นิฤมล สุวรรณศรี. 2556: 76)

การบูรณาการสื่อในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้ดูแลเด็กควรเข้าใจในประเภทของสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามลักษณะของสื่อตามที่ กรมวิชาการได้ระบุไว้ มี 5 ประเภท ที่ผู้ดูแลเด็กคุ้นเคยกับการใช้ในห้องเรียน ได้แก่

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่ใช้ระบบการพิมพ์ เช่น หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ตัว หนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ใบงาน แผ่นพับ แผ่นภาพ ฯลฯ

2. สื่อวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สื่อสิ่งของต่างๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ กราฟฯลฯ

3. สื่อโสตทัศนูปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อที่นำเสนอด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ภาพเลื่อน (slide) แถบเสียง แถบบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อผสมอื่นๆ เช่น วีดิทัศน์ คลิปวิดีโอ เป็นต้น

4. สื่อกิจกรรม หมายถึง สื่อประเภทวิธีการที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น เกม เพลง บทบาทสมมติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การจัดนิทรรศการและแสดงผลงาน ทัศนศึกษา การทำโครงการ เป็นต้น

5. สื่อบริบท หมายถึง สื่อที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสภาวการณ์ต่างๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยาการหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ อาทิ บุคคล ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม เครือข่าย

คอมพิวเตอร์ ฯลฯ

พื้นฐานของการใช้สื่ออย่างรู้เท่าทันในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองท้องถิ่น ในสภาวะของเครือข่ายสังคมในรูปแบบดิจิตอลอนาล็อก โปรแกรมแอพพลิเคชั่น ผู้ดูแลเด็กควรรู้จักหลักการใช้สื่อ พิจารณาเลือกสื่อบนพื้นฐานของจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ที่จะจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย โดยมีขอควรพิจารณา ตามแนวทางของทัศนา แก้วพลอย (2557. ออนไลน์) ดังนี้

1. สื่อนั้น ควรส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสติปัญญา,ร่างกาย, สังคม, อารมณ์และจิตใจ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม

2. เน้นสื่อที่เป็นจริง หรือเป็นสื่อที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ

3. ควรเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก สะดุดตา เร้าความสนใจของเด็กได้ดี

4. มีความปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก

5. สื่อนั้นๆ ต้องเหมาะสมตามวัยหรือพัฒนาการเด็ก

6. มีขนาดเหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย น้ำหนักเบา เด็กสามารถหยิบจับ เคลื่อนย้ายด้วยตนเองได้สะดวก

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละวัน สื่อต่างๆ ที่ใช้กับเด็กปฐมวัยมีลักษณะเป็นสื่อประสมที่มีทั้ง สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยียุคดิจิตอล อนาล็อก ดังนั้นการเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดกิจกรรมควรเลือกใช้ตามลักษณะ ดังนี้

การเลือกใช้สื่อที่มีลักษณะเป็นวัสดุอุปกรณ์ ผู้ดูแลเด็กต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ไม่ทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นพิษ มีวิธีการใช้ที่ไม่ยุ่งยาก มีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดี ส่วนสื่อเทคโนโลยียุคใหม่ เร้าใจเด็ก ชวนให้คิดคำนึง สร้างจินตนาการ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา หาซื้อได้ง่ายด้วยราคาประหยัด หรือสามารถผลิตขึ้นใช้เองได้ และผ่านการทดสอบจากผู้ผลิต และได้มีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

การเลือกใช้สื่อที่มีลักษณะเป็นสื่อเทคโนโลยียุคใหม่ อันเป็นผลพวงของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เด็กปฐมวัยต้องมีชีวิตท่ามกลางสิ่งเหล่านี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นหน้าจอสมาร์ทโฟน หรือแทบเล็ต รวมถึงคอมพิวเตอร์ เป็นสื่อสมัยใหม่ที่จับต้องได้ ตอบสนอง โต้ตอบได้ทันทีในแบบมัลติทัชหรือทัชสกรีน ทำให้ท้าทายเร้าความสนใจของเด็ก

ดังนั้นการเลือกใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยจึงเป็นหน้าที่หลักของพ่อแม่ และผู้ดูแลเด็กที่ต้องพิจารณาการใช้ โดยการร่วมรับข้อมูลและใช้สื่อไปพร้อมกับเด็ก พร้อมใช้คำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กได้เล่นหรือได้ชม เช่นให้เรียงลำดับเหตุการณ์ บอกตัวละครที่ดีและไม่ดีอย่างไร เรื่องจบลงอย่างไร เป็นต้น ใช้ค้นหาเรื่องราวที่เด็กกำลังสนใจเพื่อเรียนรู้ รวมถึงสามารถใช้วิธีการบันทึกภาพและการทำกิจกรรมของเด็กเพื่อนำมาเปิดให้ชมพร้อมกันและร่วมแสดงความคิดเห็นในการับชม สิ่งที่เด็กได้รับคือการทำความเข้าใจ

การสร้างความหมาย สัญลักษณ์ กระตุ้นฝึกการคิดให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้ใหญ่พ่อแม่และผู้ดูแลเด็กต้องรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่เช่นกัน

การบูรณาการรู้เท่าทันสื่อเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้มีผลต่อการส่งเสริมพัฒนาการสติปัญญาด้านการคิดของเด็กปฐมวัย การเลือกใช้และการผลิตสื่อแต่ละประเภทต้องเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็กและตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถส่งเสริมทักษะต่างๆให้เด็กปฐมวัยในศตวรรษใหม่ได้อย่างคุ้มค่าครบถ้วน ควบคู่ไปกับการหาความบันเทิงในยุคดิจิตอล

****

เอกสารอ้างอิง

นิฤมล สุวรรณศรี. (2556). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4M เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงเหตุผลสำหรับเด็กปฐมวัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ทัศนา แก้วพลอย. *สื่อและของเล่น*. แหลงที่มา: http://www.jungnub.com/วันที่สืบคน 25 เมษายน 2557.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย(แรกเกิดถึงก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 ตามนโยบายรัฐบาลด่นเด็กปฐมวัย พ.ศ.2555-2559)*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.

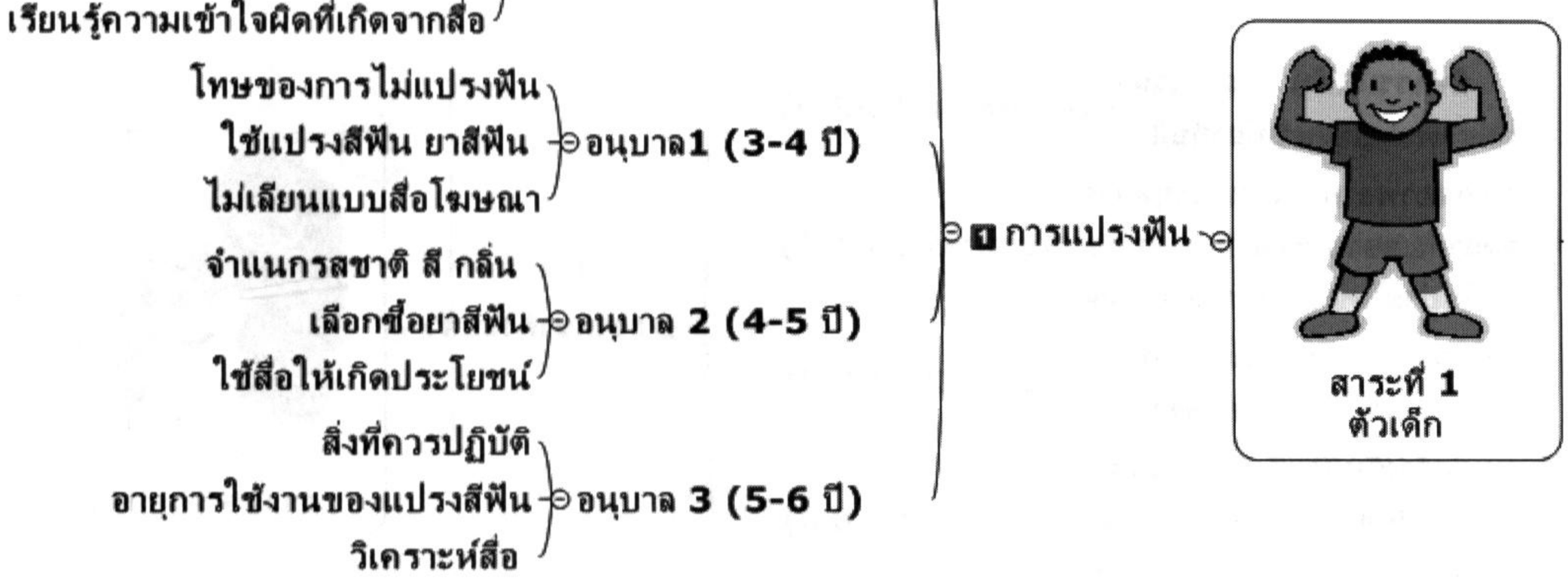
การจัดประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย
แบบบูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

กรอบมโนทัศน์การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

สาระที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่รอบตัวเด็ก

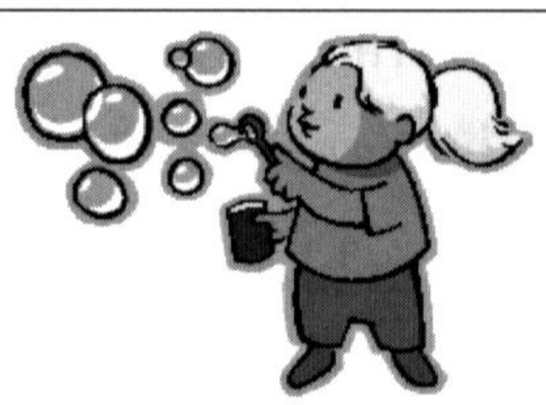
- 1 ครอบครัวสุขสันต์
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - บอกเพศของตนเองและสมาชิกในครอบครัว
    - บอกความสำคัญของสมาชิกในครอบครัว
    - เลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี จากสื่อ
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - บอกหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัว
    - เลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีจากสื่อ
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - กิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว
    - รับรู้สื่อและรู้จักเลือกปฏิบัติ
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - พฤติกรรมที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ
    - โทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด
    - วิเคราะห์และใช้สื่อให้เกิดประโยชน์
- 2 มารยาทไทย
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - เข้าใจสื่อ ไม่เลียนแบบ
    - พูดทักทาย สวัสดี/ ขอโทษ
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - มารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น
    - เลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - เลียนแบบการแต่งกายที่เหมาะสม
    - แต่งกายได้เหมาะสมกับสถานที่
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - มีมารยาทงามแบบไทย
    - เข้าใจสื่อและใช้ให้เกิดประโยชน์

สาระที่ 3 เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

- 1 ธรรมชาติรอบตัว
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - กิจกรรมที่ทำเวลากลางวัน
    - เรียนรู้เกี่ยวกับสื่อ
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - บอกสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาล
    - ความสำคัญของข่าวพยากรณ์อากาศ
    - ใช้ประโยชน์จากข่าวพยากรณ์
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - ปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัว
    - วิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อ
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเอง
    - ผลเสียที่เกิดขึ้นต่อธรรมชาติ
    - เล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าวจากสื่อ

สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

สาระที่ 4
สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

- ของเล่นของใช้
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - ชื่อ รูปร่างลักษณะของเล่น
    - วิเคราะห์ สังเกต เปรียบเทียบสื่อ
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - ประโยชน์ของเล่น
    - การประดิษฐ์ของเล่น
    - วิเคราะห์สื่อ
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - วิธีการเลือกของเล่น ของใช้
    - วิเคราะห์ ใช้ประโยชน์จากสื่อ
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - บอกชื่อของเล่น ของใช้ของไทย
    - จำแนกของเล่นของใช้
    - เปรียบเทียบราคาและความคุ้มค่า
    - วิเคราะห์ ใช้ประโยชน์จากสื่อ

สาระที่ 4
สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

- โลกไร้พรมแดน
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - บอกชื่อ รูปร่างลักษณะ เครื่องมือสื่อสาร
    - ประโยชน์ของโทรศัพท์
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - ใช้เครื่องมือสื่อสาร
    - วิเคราะห์สื่อ
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - วิธีการใช้เครื่องมือสื่อสาร
    - เข้าใจ ใช้ประโยชน์จากสื่อ
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - วิเคราะห์สื่อโฆษณา
    - เลือกใช้เครื่องมือสื่อสาร
    - โปรแกรมที่เหมาะและไม่เหมาะสม

สาระที่ 4
สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

- อาหารแสนอร่อย
  - เตรียมพร้อม (2-3 ปี)
    - บอกชื่ออาหาร
    - ประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อ
  - อนุบาล1 (3-4 ปี)
    - เลือกรับประทานอาหาร
    - วิเคราะห์ประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อ
  - อนุบาล 2 (4-5 ปี)
    - บอกสถานที่ที่ควรเลือกซื้ออาหาร
    - ประเมินค่าสื่อและวิเคราะห์สื่อ
  - อนุบาล 3 (5-6 ปี)
    - วิเคราะห์สื่อและเข้าใจสื่อได้
    - เปรียบเทียบปริมาณและราคา

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้: สาระที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

หน่วย : สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : การแปรงฟัน

เตรียมพร้อม (2-3 ปี)

1.เด็กรู้จักประโยชน์ของการแปรงฟัน

2. เด็กรู้จักเลือกใช้แปรงสีฟันยาสีฟันที่เหมาะสมกับตนเอง

3.เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งที่ไม่ควรกระทำเนื่องจากความเข้าใจผิดจากสื่อได้

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1. บอกโทษของการไม่แปรงฟัน

2. ใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ที่เหมาะสมกับวัย

3. ไม่ใช้ปริมาณยาสีฟันเลียนแบบสื่อโฆษณา

การแปรงฟัน

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. เด็กจำแนกรสชาติ สี กลิ่น ของยาสีฟันได้

2. เด็กรู้จักเลือกซื้อยาสีฟันรสชาติเดียวกัน ที่ราคาไม่แพงเกินไป

3. เด็กใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1. บอกสิ่งที่ควรปฏิบัติในการดูแลปากและฟัน

2. บอกอายุการใช้งานของแปรงสีฟันได้

3. สามารถวิเคราะห์สื่อจากการดูสื่อโฆษณาน้ำยาบ้วนปากได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย : สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : การแปรงฟัน

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

เด็กๆ ควรเลือกใช้สินค้าที่ประโยชน์ ราคา และความคุ้มค่า และไม่เลือกเพราะอยากได้ หรือเชื่อตามที่เห็นจากโฆษณา

การคิดวิเคราะห์

- สื่อต้องการขายยาสีฟันจึงนำเสนอให้บีบยาสีฟันเต็มหลอด ทำให้หมดเร็ว เพื่อขายสินค้าได้บ่อยๆ และมากขึ้น

- สื่อต้องการกระตุ้นให้เด็กอยากได้ จึงนำเสนอยาสีฟันรสต่างๆ ทำให้ขายยาสีฟันได้มากขึ้น

การแปรงฟัน

การเลือกคุณค่าแท้

เด็กสามารถเลือกสินค้าจากคุณค่าที่แท้จริง โดย เข้าใจได้ว่า

- ยาสีฟันรสชาติใดๆทำให้แปรงฟันได้สะอาดเช่นเดียวกัน

- การบีบยาสีฟันเต็มแปรงไม่ช่วยให้ฟันสะอาดขึ้น

-น้ำยาบ้วนปากไม่จำเป็นสำหรับเด็ก หากมีการแปรงฟันได้สะอาด ถูกต้องแล้ว

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

-ยาสีฟันสำหรับเด็กมีใช้สี กลิ่น รส เพื่อปรุงแต่งให้ดูน่าสนใจ แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่มีผลในการป้องกันฟันผุ

-น้ำยาบ้วนปากไม่ได้ทำให้ฟันสะอาดหรือทำให้ไม่มีกลิ่นปากได้ตลอดทั้งวัน

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง การแปรงฟัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักประโยชน์ของการแปรงฟัน
2. เพื่อให้เด็กรู้จักเลือกใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟันที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งที่ไม่ควรกระทำเนื่องจากความเข้าใจผิดจากสื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. การแปรงฟันทำให้ฟันไม่ผุ ปากสะอาด หอมสดชื่น
2. อุปกรณ์ในการแปรงฟัน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน
3. เด็กเล็กไม่ควรกลืนกิน ยาสีฟัน และการบีบยาสีฟันมากเกินไป จะเป็นอันตรายกับช่องปาก หากว่าล้างไม่หมด การบีบยาสีฟันเต็มหลอดเหมือนในสื่อโฆษณาเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และยังเป็นการสิ้นเปลืองทำให้ยาสีฟันหมดเร็วต้องเสียเงินไปซื้อใหม่

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร้องเพลงประกอบท่าทาง
2. การพูดสนทนา ตอบคำถาม
3. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
4. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการเข้าใจสื่อ
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูร้องเพลง “แปรงฟัน” ให้เด็กฟังและให้เด็กร้องเพลงพร้อมทำท่าประกอบเพลงตามครู
2. เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง โดยใช้คำถาม
   - เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร (การแปรงฟัน)
   - แปรงฟันมีประโยชน์อย่างไร (ทำให้ปากสะอาด ฟันไม่ผุ)
   - ถ้าเราไม่แปรงฟัน จะเป็นอย่างไร (ปากเหม็น ฟันผุ)
   - แปรงฟันอย่างไร (แปรงขึ้นและแปรงลง)
   - เราแปรงฟันวันละกี่ครั้ง (2 ครั้ง)

- เวลาเด็กแปรงฟันเด็กใช้อะไรบ้าง (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำบ้วนปาก)

3. ครูนำ แปรงสีฟันและยาสีฟันของผู้ใหญ่ติดกระดาษสีแดง แปรงสีฟัน ยาสีฟันเด็กติดกระดาษสีเขียว มาให้เด็กสังเกตพร้อมสนทนาโดยใช้คำถาม

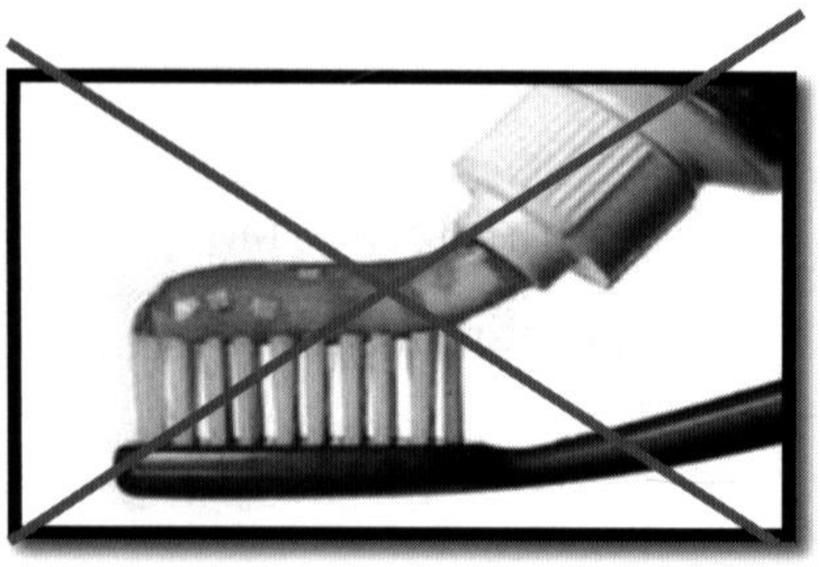
- เด็กๆเคยเห็นสิ่งที่ครูถือในมือคืออะไร (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน)
- แปรงสีฟัน ทั้งสองด้ามเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร (ต่างกัน) (ด้ามใหญ่ ด้ามเล็กเป็นของผู้ใหญ่กับของเด็ก)
- ยาสีฟันทั้งสองหลอดเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร (ต่างกัน) (หลอดใหญ่ หลอดเล็กเป็นของผู้ใหญ่กับของเด็ก)
- แปรงสีฟัน ยาสีฟันอันไหนเป็นของผู้ใหญ่ อันไหนเป็นของเด็ก

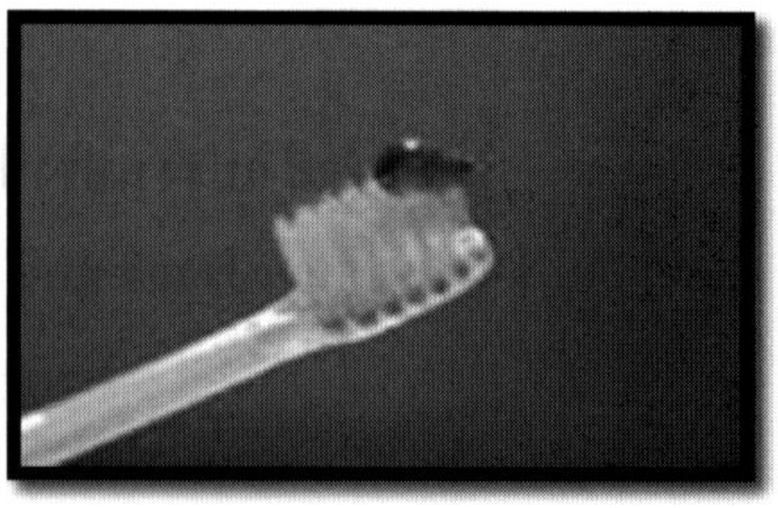
4. ครูนำสื่อโฆษณาการบีบยาสีฟันให้เด็กดู พร้อมสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการบีบยาสีฟัน (โฆษณายาสีฟันเด็กโคโดโม บุกตะลุยเมืองแห่งฟัน http://youtu.be/KKNEsAIJp24)

-การบีบยาสีฟันที่ถูกวิธีควรบีบแบบใด (บีบขนาดเท่าเมล็ดถั่วเขียว)

-และทำไมในสื่อโฆษณาถึงบีบเต็มหลอด (เพราะต้องการให้ยาสีฟันหมดไว เด็กจะได้ไปซื้อมาใช้ใหม่)

5. ครูแนะนำเพิ่มเติมถึงขนาดของแปรงสีฟันที่เหมาะกับเด็กอายุ 2-3 ปีโดยให้ดูจากขนาดและฉลากข้างกล่องแปรงสีฟัน
6. ให้เด็กเลือกแปรงสีฟันที่เป็นของตนเอง แนะนำว่าไม่ควรใช้แปรงสีฟันร่วมกับผู้อื่น

7. เด็กเล่นเกมการศึกษาจับคู่ภาพหลอดยาสีฟันและแปรงสีฟันที่เหมือนกัน

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้ดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับการแปรงฟันที่ถูกวิธี
2. เล่นบทบาทสมมุติแปรงฟันจำลองในมุมหมอฟัน
3. ดูแลให้ให้เด็กแปรงฟันหลังรับประทานอาหารกลางวัน
4. ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองดูแลเด็กให้แปรงฟันอย่างถูกวิธีทุกวัน
5. ให้ดูการ์ตูนเรื่อง “น้ำหวานฟันสะอาด” จาก http://www.youtube.com/watch?v=pOz54_7puvI

สื่อการเรียนรู้

1. โฆษณาที่เกี่ยวกับยาสีฟัน
2. เพลงแปรงฟัน
3. แปรงสีฟัน ยาสีฟันของผู้ใหญ่และของเด็ก (ในบริบทของท้องถิ่น)
4. บัตรสีเขียว บัตรสีแดง
5. เกมการศึกษาจับคู่ภาพหลอดยาสีฟันและแปรงสีฟันที่เหมือนกัน

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกประโยชน์ของการแปรงฟัน

2. เด็กสามารถเลือกใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟันที่เหมาะสมกับตนเอง

3.เด็กสามารถเข้าใจว่าสื่อทำให้เกิดการเข้าใจผิดได้อย่างไร

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

เพลง แปรงฟัน

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

แปรงสิ แปรง แปรงฟัน ฟันหนูสวยสะอาดดี
แปรงขึ้น แปรงลง ทุกซี่ สะอาดดีเมื่อหนูแปรงฟัน

เกมการศึกษาจับคู่ภาพหลอดยาสีฟันและแปรงสีฟันที่เหมือนกัน

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

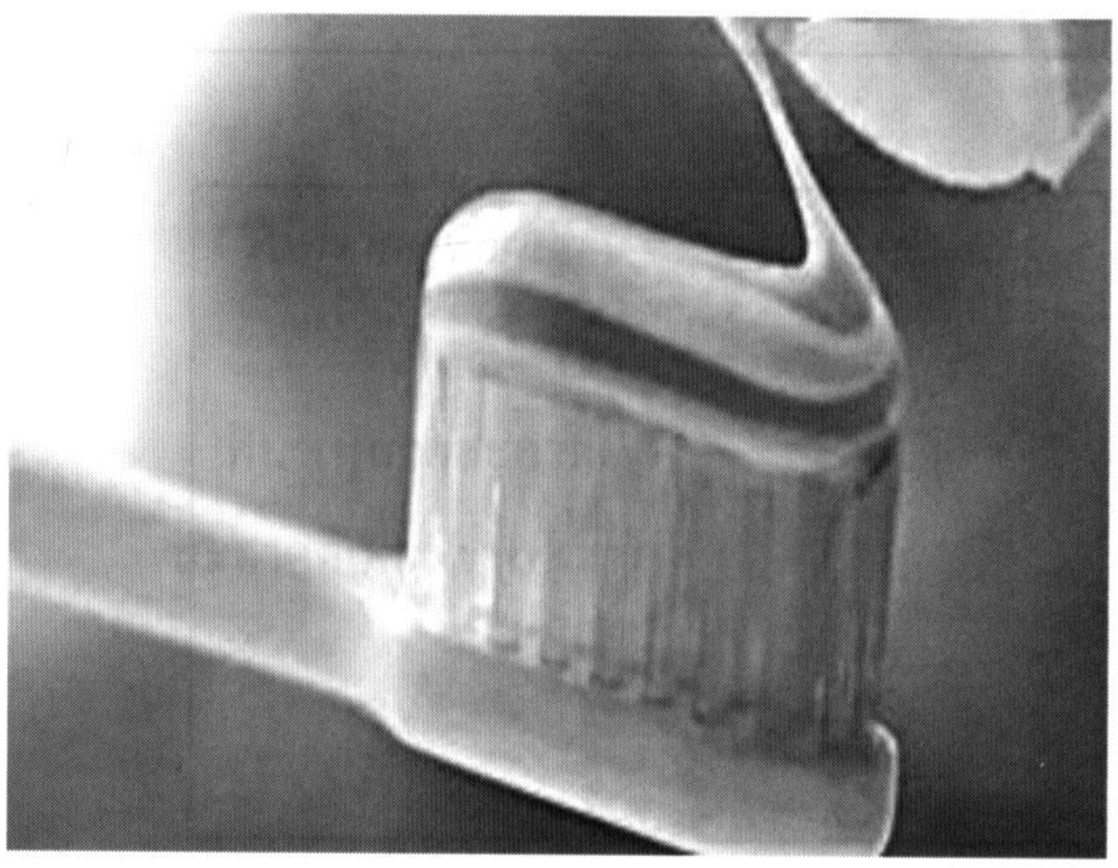

คลิปวีดีโอ

น้ำหวานฟันสะอาด

http://youtu.be/pOz54_7puvI

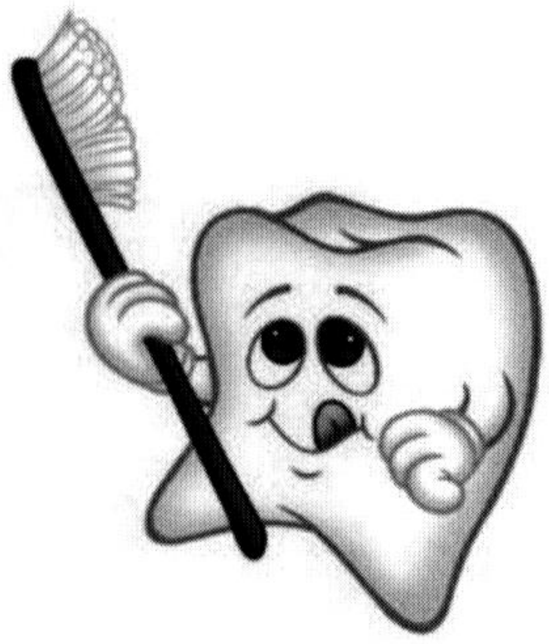

โฆษณายาสีฟันเด็กโคโดโม

บุกตะลุยเมืองแห่งฟัน

http://youtu.be/KKNEsAIJp24

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง การแปรงฟัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกโทษของการไม่แปรงฟัน
2. เพื่อให้เด็กใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ที่เหมาะสมกับวัย
3. เพื่อให้เด็กไม่ใช้ปริมาณยาสีฟัน เลียนแบบสื่อโฆษณา

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

การแปรงฟันทำให้ปากและฟัน สะอาด มีกลิ่นหอม ฟันไม่ผุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรงฟัน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน เราควรแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง และหลังรับประทานอาหาร ควรเลือกยาสีฟันและแปรงสีฟันที่ใช้สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งสังเกตได้จากฉลากข้างกล่องและไม่ใช้ปริมาณยาสีฟันเลียนแบบสื่อโฆษณา รวมไปถึงการใช้ยาสีฟันรสต่างๆ เช่น รสสตอบอรี่ รสส้ม ก็ไม่ได้มีส่วนช่วยให้ฟันสะอาดขึ้น

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากเพลงและตอบคำถาม
2. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
3. การเปรียบเทียบรูปร่าง ลักษณะของกล่องยาสีฟัน และแปรงสีฟัน

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการให้เหตุผล
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

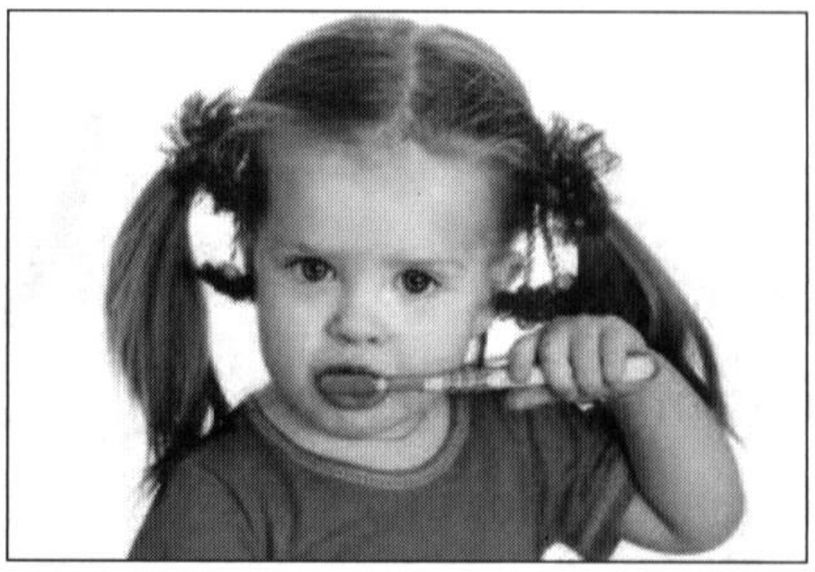
กิจกรรม

1. เด็กและครูร้องเพลง “ตื่นเช้าแปรงฟัน” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง หรือเพลงประกอบจากคลิปวีดีโอ Sesame Street: Healthy Teethhttp://youtu.be/wxMrtK-kYnE แล้วสนทนาเกี่ยวกับเพลง

-ในตอนเช้าเรา ทำอะไรหลังตื่นนอน บ้าง (ล้างหน้า แปรงฟัน)

-ใครต้องแปรงฟันบ้าง (ทุกคน ไม่ใช่เพียงเด็กๆเท่านั้น)

2.ครูนำภาพเด็กกำลังแปรงฟันติดบนกระดาน แล้วสนทนาซักถามดังนี้

- เด็กในภาพกำลังทำอะไร (แปรงฟัน)
- เมื่อเช้านี้ เด็กแปรงฟันหรือยัง(แปรง/ไม่แปรง)
- เด็กๆ แปรงฟันตอนไหนบ้าง (ตอนเช้า ตอนเย็น หลังรับประทานอาหารกลางวัน)
- ทำไมเราต้องแปรงฟัน (ทำให้ปากไม่เหม็น ทำให้ฟันไม่ผุ)
- เด็กๆ ใช้อะไรในการแปรงฟัน (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ)

3.ครูนำกล่องยาสีฟันของผู้ใหญ่และของเด็กมาให้เด็กสังเกต รูปร่างของกล่องยาสีฟัน แล้วถามคำถามให้เด็กเปรียบเทียบขนาด และความยาวโดยใช้คำว่า ใหญ่กว่า เล็กกว่า ยาวกว่า สั้นกว่า

4.ครูนำตะกร้าที่บรรจุกล่องยาสีฟัน หลอดยาสีฟัน แปรงสีฟัน ทั้งของเด็กและของผู้ใหญ่ เท่าจำนวนเด็กในห้อง ให้เด็กจำแนกยาสีฟันและแปรงสีฟันที่เหมาะสมกับเด็กและเหมาะสมกับผู้ใหญ่ใส่ในตะกร้า 2 ใบและนับจำนวนชิ้นในแต่ละตะกร้า

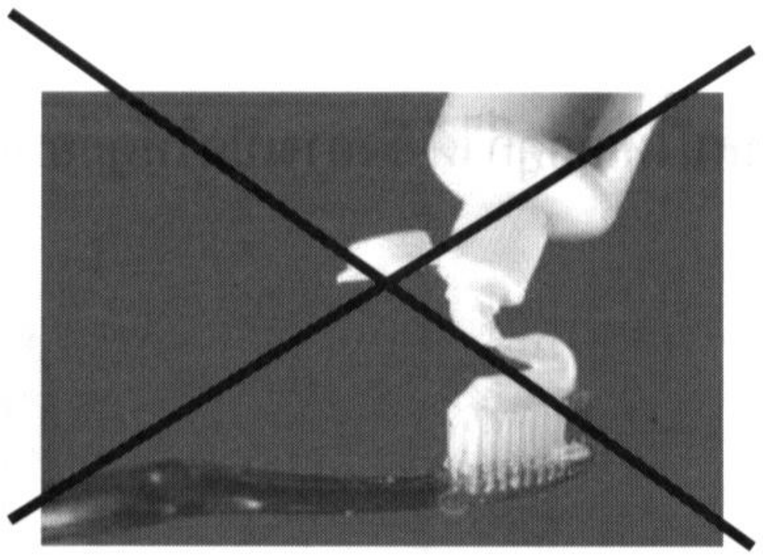

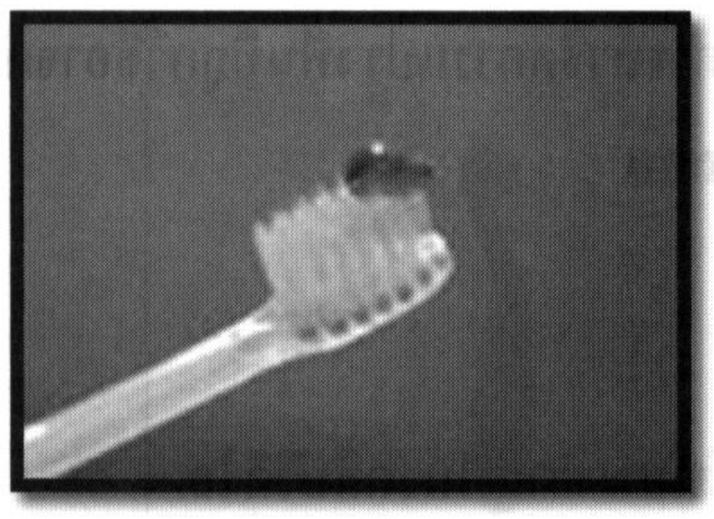

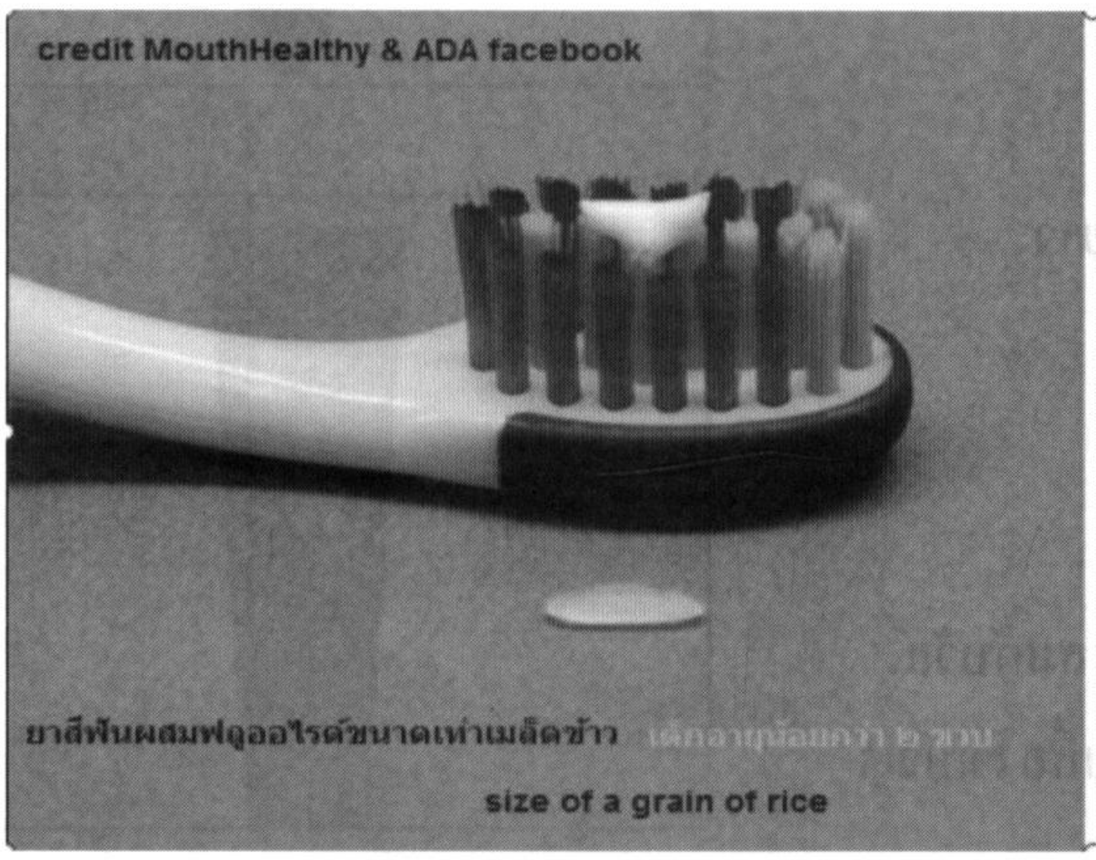
เด็ก

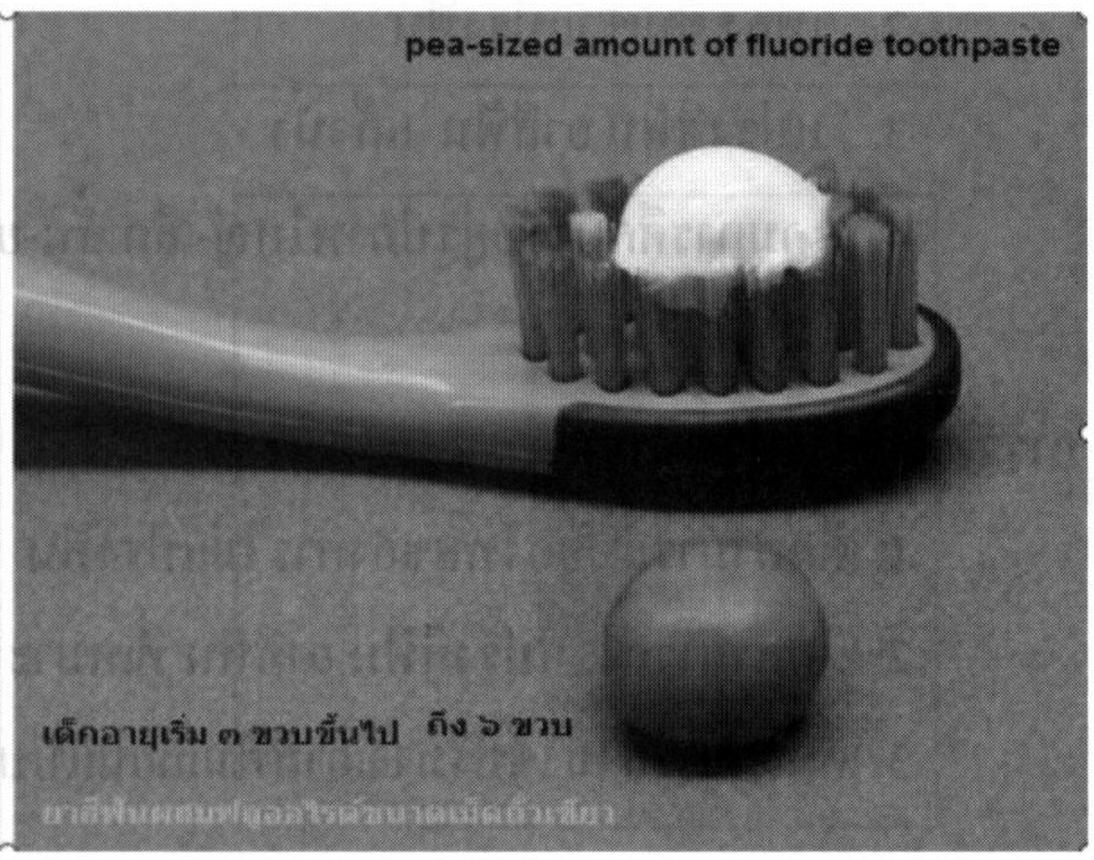
ผู้ใหญ่

5.ครูนำภาพการโฆษณายาสีฟันมาให้เด็กดูและบีบยาสีฟันใส่แปรงสีฟัน 2 อัน อันหนึ่งบีบปริมาณเต็มความยาวของแปรง อีกอันหนึ่งบีบปริมาณน้อยขนาดเท่าเมล็ดถั่วเขียว

6.ให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าควรเลือกบีบยาสีฟันอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสม โดยใช้คำถาม

- คุณพ่อคุณแม่ของเด็กๆ บีบยาสีฟันแบบไหน
- เด็กๆ เคยเห็นการบีบยาสีฟันในโทรทัศน์หรือใบโฆษณาเป็นแบบไหนบ้าง
- เด็กๆ คิดว่าควรเลือกบีบยาสีฟันแบบไหนจึงจะดีที่สุด เพราะอะไร

7.ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสื่อเสนอผิดอย่างไรบ้าง

***สื่อต้องการขายยาสีฟันจึงนำเสนอให้บีบยาสีฟันเยอะๆเต็มหลอดจะได้หมดไวๆ ทำให้ต้องไปซื้อมาเพิ่มอีก คนขายก็ขายยาสีฟันได้มากขึ้น

***สื่อต้องการนำเสนอยาสีฟันรสต่างๆให้กับเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากได้ ทำให้ขายยาสีฟันได้มากขึ้น แต่ในความเป็นจริงยาสีฟันรสอะไรก็ตาม หรือ สีขาวที่ไม่มีรส ก็แปรงฟันได้สะอาดเช่นเดียวกัน

8.ให้เด็กๆ ออกมาบีบยาสีฟันลงบนแปรงสีฟันของตนเอง ให้มีปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียว ครูสาธิตการแปรงฟันที่ถูกวิธีให้เด็กแปรงฟันอย่างถูกวิธีโดยครูช่วยเหลือ

9.ให้เล่นเกมจับคู่ภาพยาสีฟัน แปรงสีฟันขนาดใหญ่- เล็ก และ สั้น - ยาว

10.ทำใบงานระบายสีภาพยาสีฟันและแปรงสีฟันของตนเอง

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ครูดูแลเด็กแปรงฟันให้ถูกวิธีหลังรับประทานอาหารกลางวันทุกวัน
2. ครูสาธิตวิธีการบีบยาสีฟันที่ถูกต้องและใช้ไม้รีดจนยาสีฟันหมดหลอดจริงๆเล่นบทบาทสมมุติในมุมหมอฟัน
3. การสาธิตการแปรงฟันที่ถูกวิธีอาจเปิด วีดีทัศน์ให้เด็กดูก็ได้ ซึ่งอาจเปิดให้ดูก่อนการเรียนการสอน

สื่อการเรียนรู้

1. โฆษณายาสีฟัน /คลิปวีดีโอ
2. เพลง ตื่นเช้าแปรงฟัน
3. แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ
4. เกมการศึกษาจับคู่รูปภาพใหญ่-เล็ก สั้น-ยาว

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกโทษของการไม่แปรงฟัน
2. เด็กสามารถใช้แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ที่เหมาะสมกับวัย
3. เด็กสามารถไม่ใช้ปริมาณยาสีฟันเลียนแบบสื่อโฆษณา

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

เพลง ตื่นเช้าแปรงฟัน

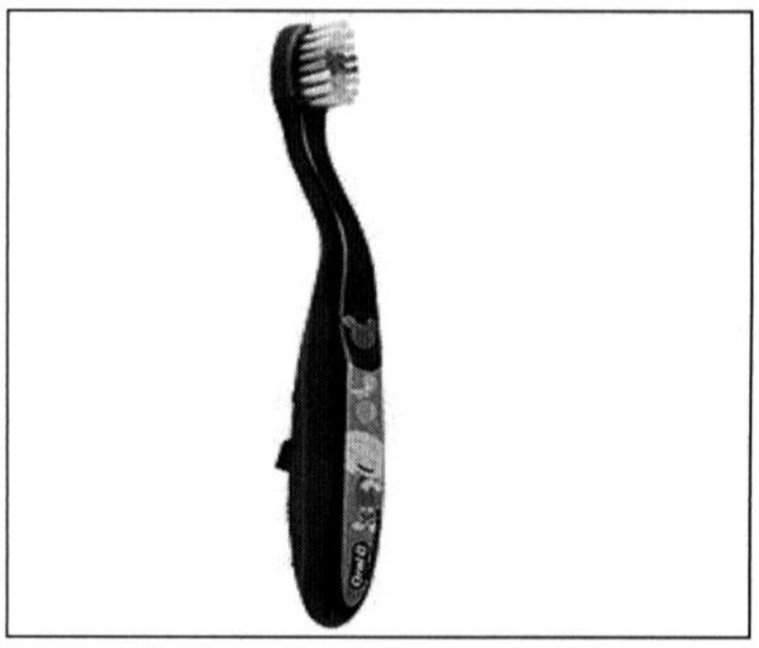
ไม่ปรากฏผู้แต่ง

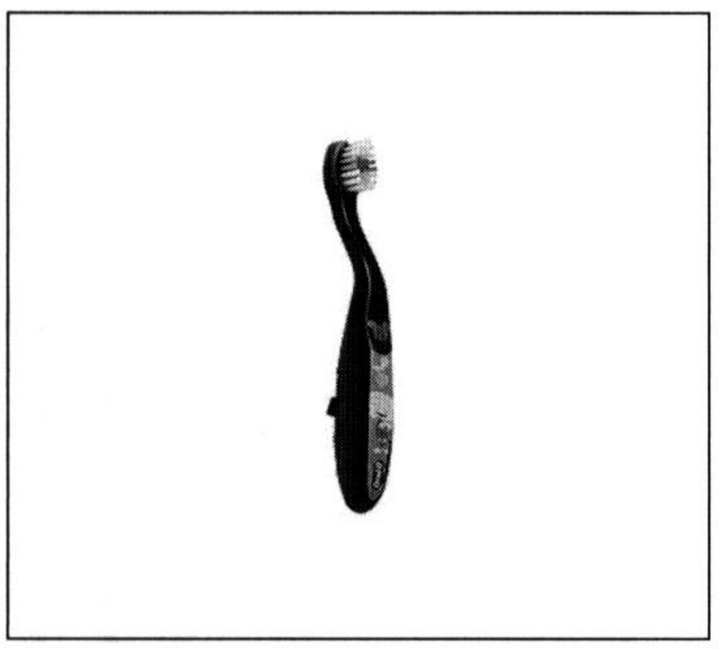
ฟัน ฟัน ฟัน เป็นสิ่งสำคัญ ที่ควรรักษา
ตื่นเช้าขึ้นมา (ซ้ำ) เราต้องล้างหน้า แปรงฟัน

เกมการศึกษา

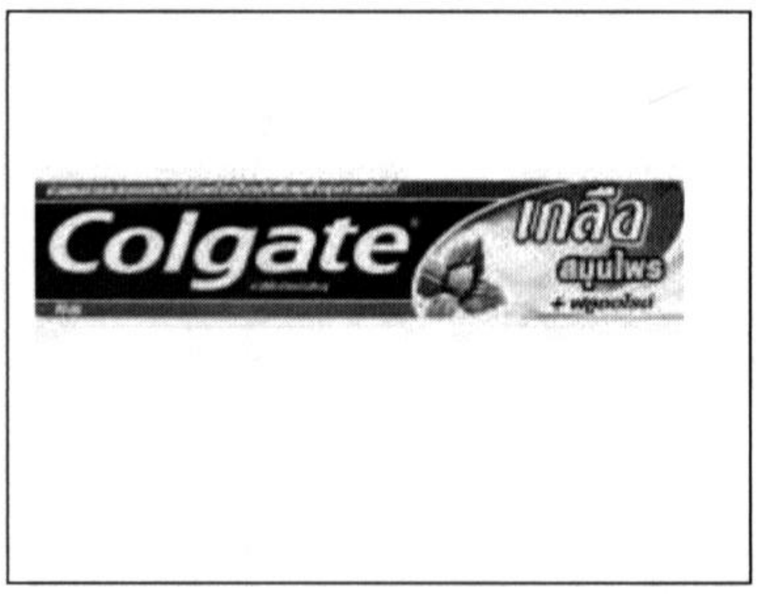
คำสั่ง : ให้เด็กๆ จับคู่รูปภาพขนาดใหญ่-เล็ก

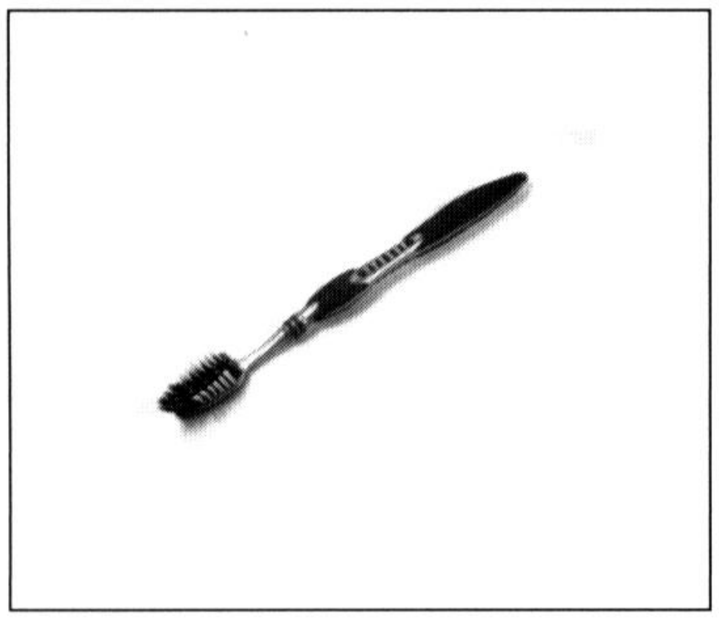

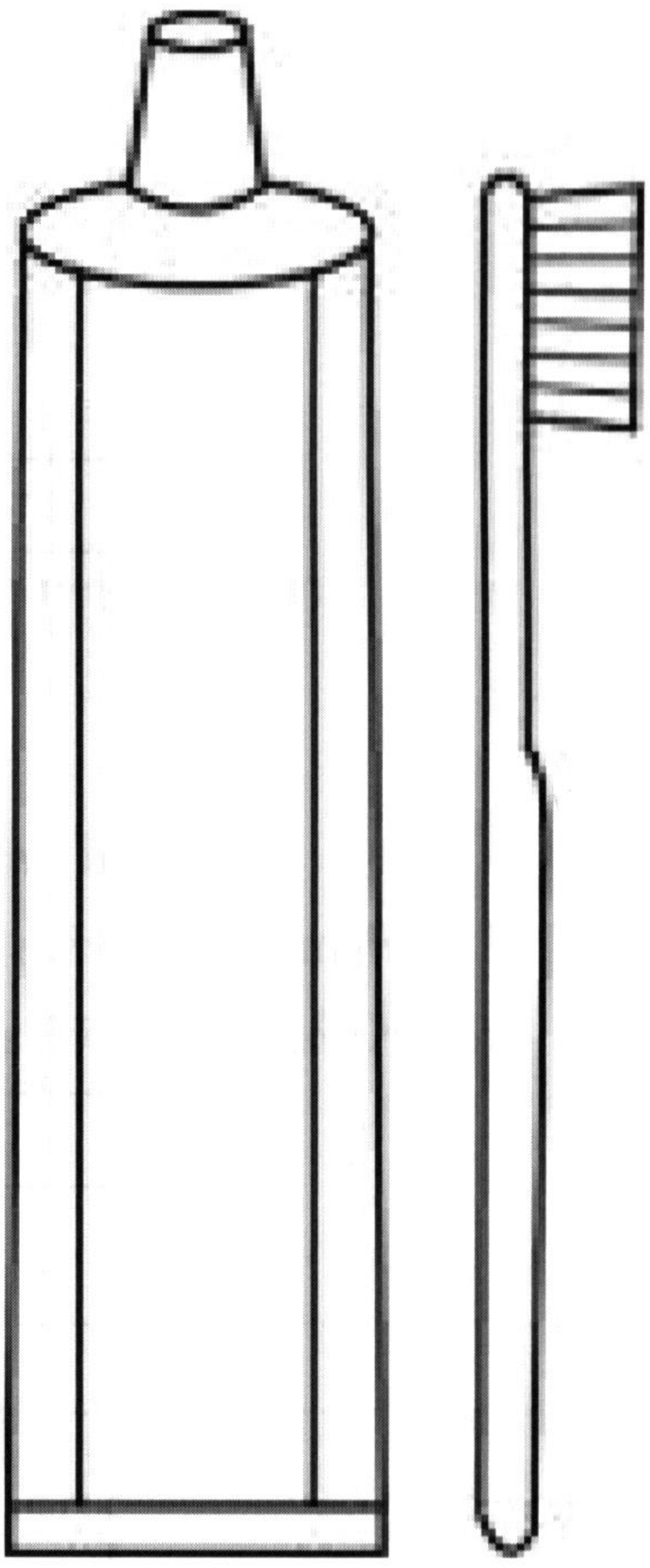

ใบงาน

คำสั่ง : ให้เด็กๆวาดภาพและระบายสียาสีฟันและแปรงสีฟันของตนเอง

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

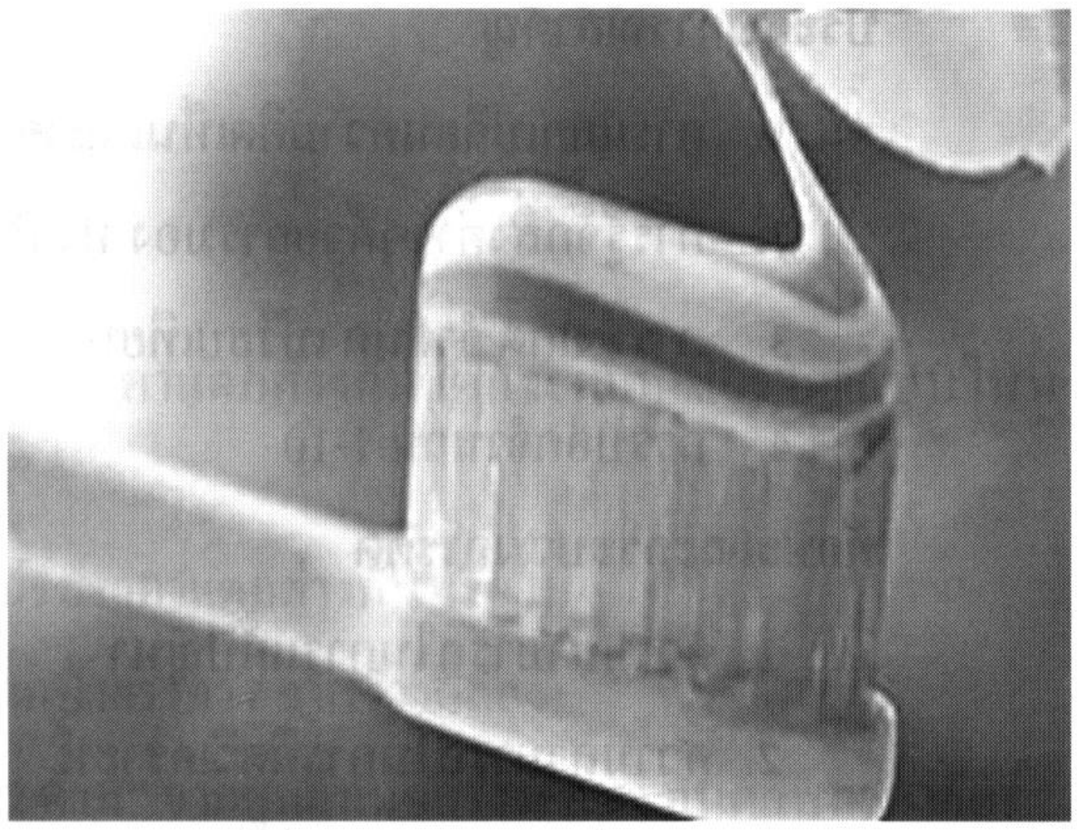

คลิปวีดีโอ

Sesame Street: Healthy Teeth

http://youtu.be/wxMrtK-kYnE

โฆษณายาสีฟันเด็กโคโดโม

บุกตะลุยเมืองแห่งฟัน

http://youtu.be/KKNEsAIJp24

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง การแปรงฟัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็ก จำแนกรสชาติ สี กลิ่น ของยาสีฟันได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จักเลือกซื้อยาสีฟันรสชาติเดียวกัน โดยเปรียบเทียบราคา
3. เพื่อให้เด็กใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

การแปรงฟันที่ถูกวิธีจะช่วยป้องกันฟันผุ ปากสะอาด การเลือกใช้อุปกรณ์ในการแปรงฟันได้เหมาะสม และปลอดภัยยาสีฟันสำหรับเด็กที่จำหน่ายในท้องตลาดมีหลายยี่ห้อ หลายรสชาติ มีส่วนผสมแตกต่างกันและมีการโฆษณามากมาย เราควรเลือกซื้อและเลือกใช้จากความจำเป็นมากกว่าเลือกซื้อเพราะสื่อโฆษณา เช่น ซื้อแปรงสีฟันยี่ห้อที่มีคุณภาพราคาไม่แพงเกินไป รวมไปถึงการใช้ยาสีฟันรสต่างๆ เช่น รสสตอบอรี่ รสส้ม ก็ไม่ได้มีส่วนช่วยให้ฟันสะอาดขึ้น

ประสบการณ์สำคัญ

1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น
2. การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส
3. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ
4. การบอกจำนวน 1-10

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการให้เหตุผล
4. ความสามารถในคิดการเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. ครูสนทนากับเด็กถึงการแปรงฟันของเด็กๆในตอนเช้า พร้อมสนทนาซักถาม ดังนี้
   - เมื่อเช้านี้มีใครแปรงฟันมาโรงเรียนบ้าง
   - และแปรงฟันแบบใด (ขออาสาสมัครออกมาสาธิตวิธีการแปรงฟันที่ถูกวิธีให้เพื่อนดู)
   - ที่บ้านของเด็กๆใช้ยาสีฟันรสชาติอะไร

2. ครูเฉลยโดยนำหลอดยาสีฟันรสชาติต่างๆทั้งของเด็กและของผู้ใหญ่ ได้แก่ สตรอเบอรี่ ส้ม เมนทอล สมุนไพร เกลือ เป็นต้น มาให้เด็กสังเกตความเหมือนความแตกต่างของสี กลิ่น รสชาติ แล้วให้เด็กเลือกรสชาติของยาสีฟันที่ตนเองชอบ และนำชื่อไปติดในแผนภูมิ

รสชาติยาสีฟันที่เด็กๆ ชอบ

สตรอเบอรี่	ส้ม	เมนทอล	สมุนไพร	เกลือ

3. ให้เด็กๆนับจำนวนคนที่ชอบรสชาติต่างๆ แล้วใส่จำนวนในช่องด้านล่างของแผนภูมิ แล้วถามคำถาม
   - เด็กๆในห้องชอบรสชาติอะไรบ้าง
   - ในแต่ละรส มีเด็กๆชอบกี่คน
   - มีรสชาติใดบ้างที่เด็กไม่ชอบเลย
   - เด็กๆชอบรสชาติใดมากที่สุด
   - ถ้าเด็กๆเห็นยาสีฟันรสชาติเดียวกัน แต่ราคาแตกต่างกัน เด็กจะเลือกซื้อราคาแบบไหน (แพง /ถูก)
   - เด็กๆคิดว่ายาสีฟันที่มีรสต่างๆ กับที่ไม่รสราคาแตกต่างกันหรือไม่
   - เด็กๆจะสังเกตได้จากตรงไหนบ้าง (จากป้ายราคา / จากข้างกล่อง)
4. ให้เด็กดูวิทีทัศน์เพลง “เรื่องการแปรงฟัน 12 ด้าน” จากศูนย์ทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำ
5. เด็กฝึกปฏิบัติการแปรงฟันโดยครูดูแลอย่างใกล้ชิด
6. เล่นเกมการศึกษาเรียงลำดับเหตุการณ์ขั้นตอนการแปรงฟัน
7. เด็กและครูร่วมกันสรุปว่าเราไม่ควรติดรสชาติของยาสีฟัน สื่อโฆษณาที่เด็กๆดูจากโทรทัศน์ต้องการนำเสนอยาสีฟันรสต่างๆให้กับเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากได้ ทำให้ขายยาสีฟันได้มากขึ้น แต่ในความเป็นจริงยาสีฟันรสอะไรก็ตาม หรือ สีขาวที่ไม่รส ก็แปรงฟันได้สะอาดเช่นเดียวกัน ควรเลือกยาสีฟันที่ผสมฟลูออไรด์ แปรงฟันให้ถูกวิธี ไม่ใช้ฟันผิดประเภท ไม่ควรทำตามแฟชั่น

เช่นไปดัดฟัน ต้องรอให้โตก่อน ไม่ใช้ฟันกัดหรือเคี้ยวของแข็ง ควรไปพบทันตแพทย์ทุก 6 เดือน ไม่กินน้ำอัดลม ขนมหวาน ไม่เชื่อเรื่องการเคี้ยวหมากฝรั่งแล้วฟันไม่ผุ เป็นต้น

กิจกรรมเสนอแนะ

1. อ่านหนังสือนิทานเกี่ยวกับการดูแลฟันในมุมหนังสือ
2. ให้ดูวีดิทัศน์การแปรงฟันอย่างถูกวิธีหลายๆรอบ
3. ให้เด็กดูตัวอย่างโฆษณายาสีฟันสำหรับเด็กที่มีรสต่างๆแล้วร่วมกันวิเคราะห์
4. จัดนิทรรศการขั้นตอนการแปรงฟัน

สื่อการเรียนรู้

1. โฆษณาเกี่ยวยาสีฟัน แปรงสีฟัน
2. คลิปวีดีโอ แปรงฟัน 12 ด้าน จากภาควิชาทันกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย http://www.youtube.com/watch?v=SjvjVSefFV8
3. แปรงสีฟัน ยาสีฟัน
4. บัตรตัวเลข 1-10
5. เกมการศึกษาเรียงลำดับเหตุการณ์ขั้นตอนการแปรงฟัน

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถ จำแนกรสชาติ สี กลิ่น ของยาสีฟันได้
2. เด็กสามารถรู้จักเลือกซื้อยาสีฟันรสชาติเดียวกัน ที่ราคาไม่แพงเกินไป
3. เด็กสามารถบอกได้ว่ายาสีฟันสีต่าง หรือรสชาติต่างๆที่โฆษณา ช่วยทำให้ฟันไม่ผุได้เหมือนกัน

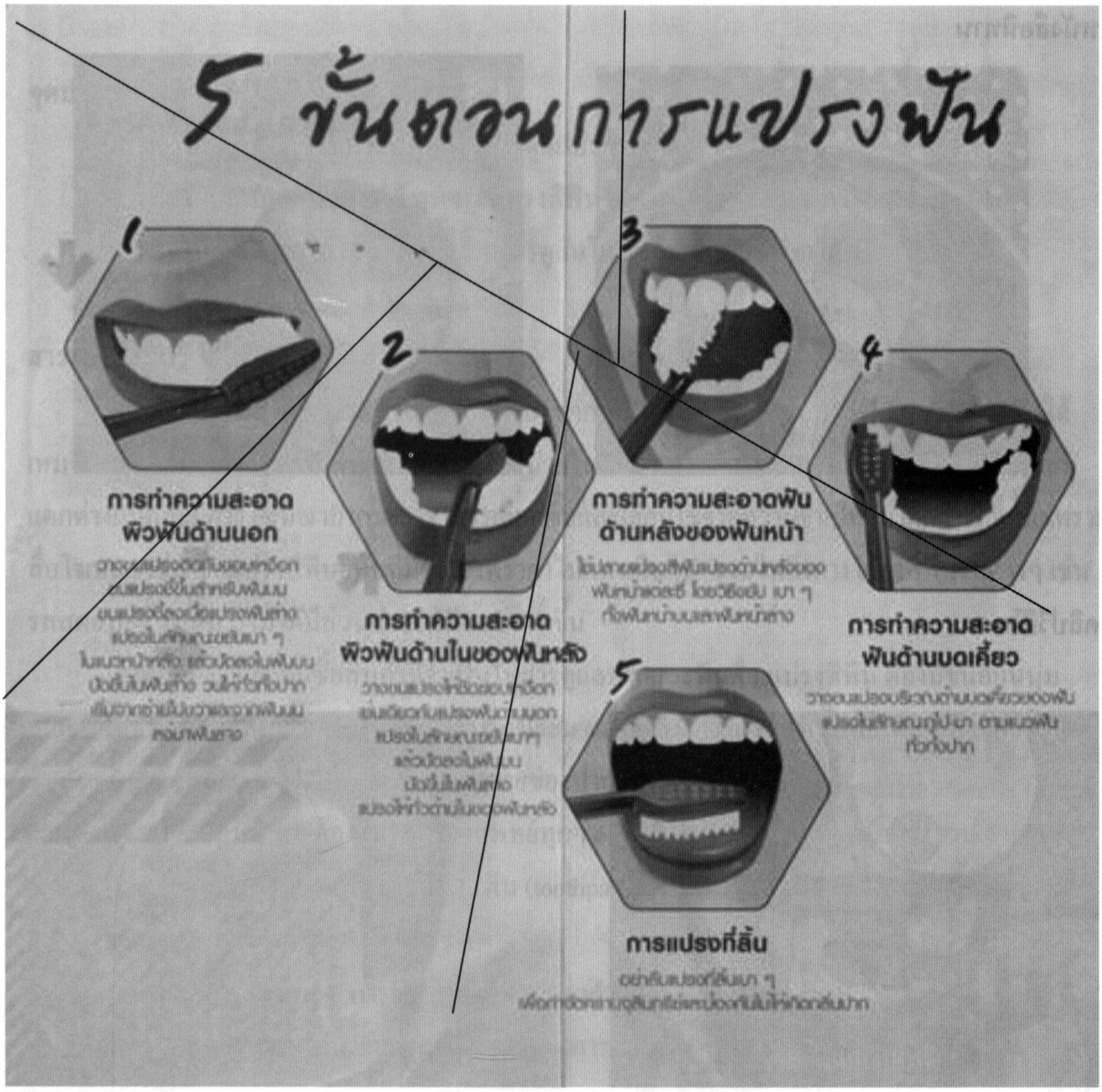
บันทึกหลังการสอน

.....

.....

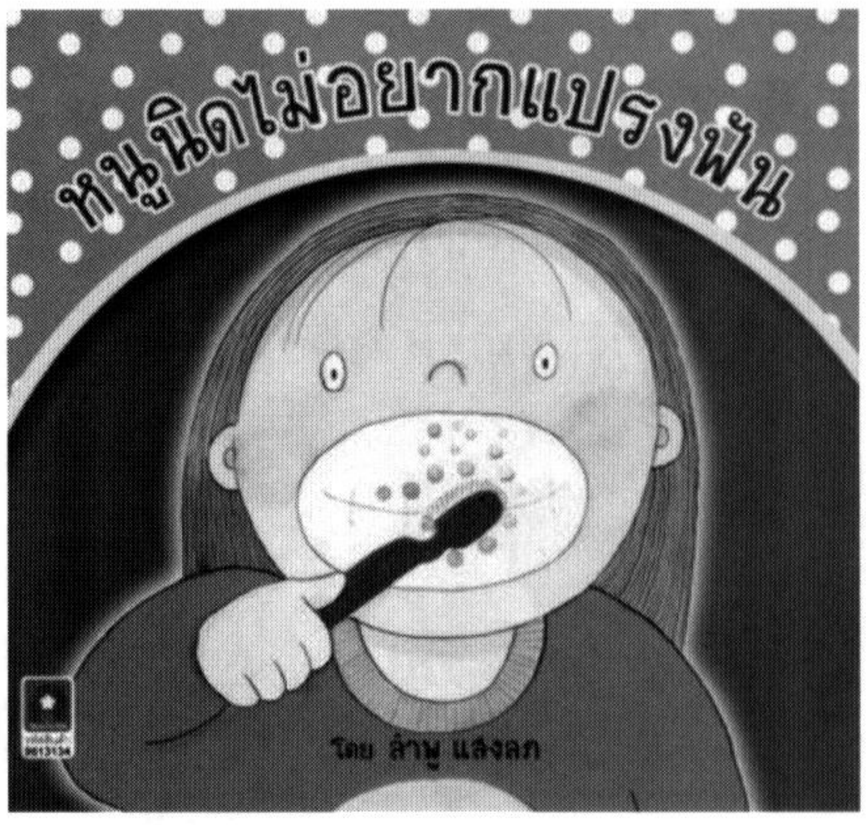
.....

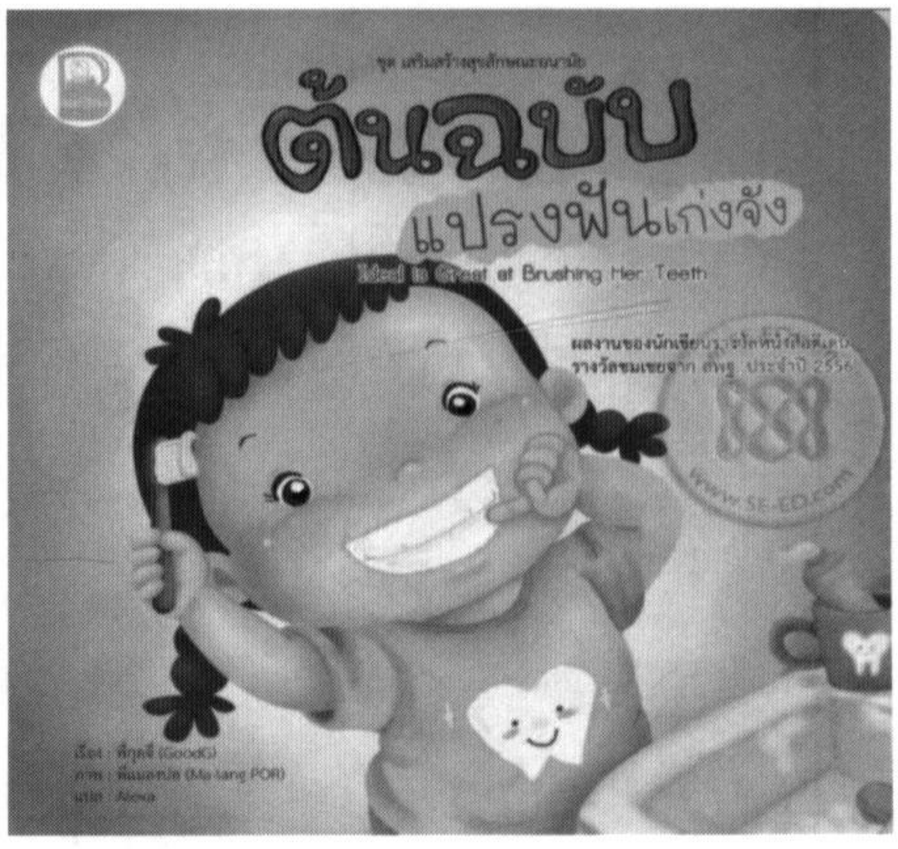
เกมการศึกษา

5 ขั้นตอนการแปรงฟัน
1
การทำความสะอาด
พื้นผิวฟันด้านนอก
2
การทำความสะอาด
พื้นผิวฟันด้านในของฟันหลัง
3
การทำความสะอาดฟัน
ด้านหลังของฟันหน้า
4
การทำความสะอาด
ฟันด้านบดเคี้ยว
5
การแปรงที่ลิ้น

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

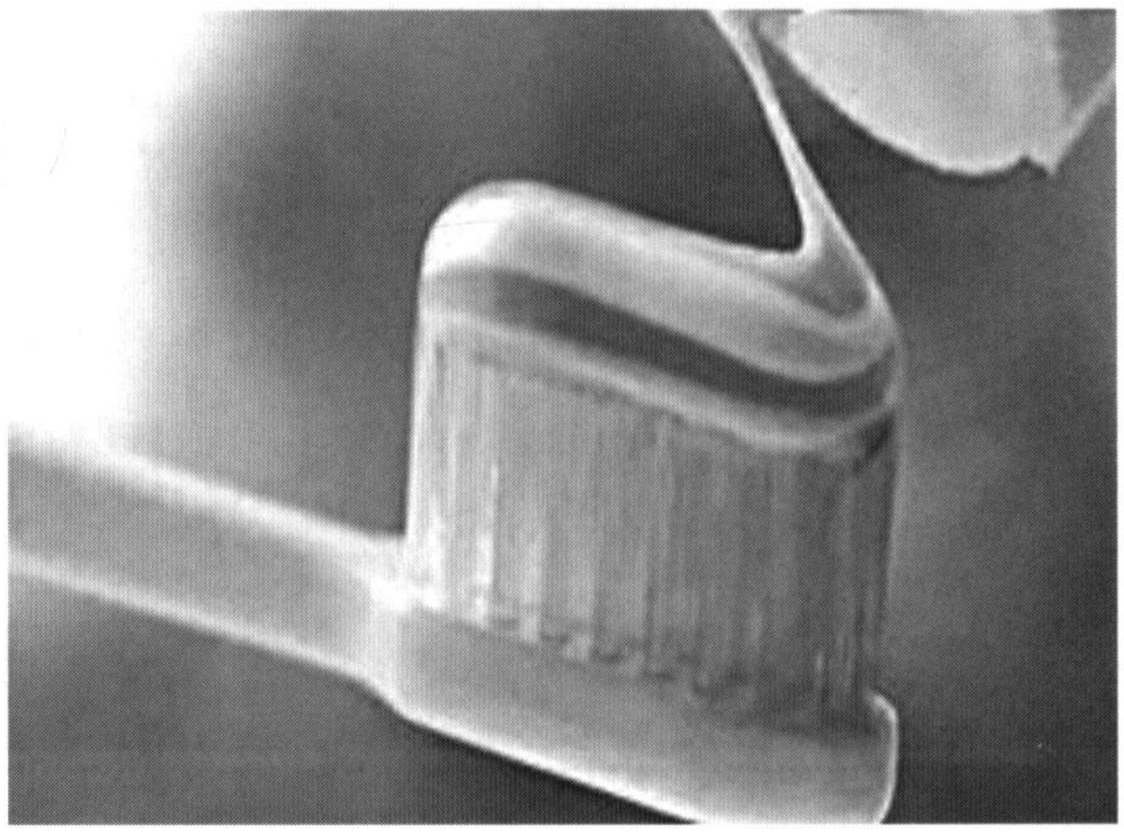

คลิปวีดีโอ

แปรงฟันกันเถอะ จากโครงการ การพัฒนา
เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพช่องปากจุฬาฯ
ภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทย์ศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
http://youtu.be/tqUFtSmn46E

โฆษณายาสีฟันเด็กโคโดโม
บุกตะลุยเมืองแห่งฟัน http://youtu.be/KKNEsAIJp24

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมอนุบาล 3 (5-6 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง การแปรงฟัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกสิ่งที่ควรปฏิบัติในการดูแลปากและฟัน
2. เพื่อให้เด็กบอกอายุการใช้งานของแปรงสีฟันได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อจากการดูสื่อโฆษณาน้ำยาบ้วนปากได้

สาระการเรียนรู้

1.การแปรงฟันที่ถูกวิธีจะช่วยป้องกันฟันผุ ปากสะอาด การเลือกใช้อุปกรณ์ในการแปรงฟันได้เหมาะสม และปลอดภัยยาสีฟันสำหรับเด็กที่จำหน่ายในท้องตลาดมีหลายยี่ห้อ หลายรสชาติ มีส่วนผสมแตกต่างกันและมีการโฆษณามากมาย เราควรเลือกซื้อและเลือกใช้จากความจำเป็น มากกว่าเลือกซื้อเพราะสื่อโฆษณา เช่น ซื้อแปรงสีฟันยี่ห้อที่มีคุณภาพราคาไม่แพงเกินไป รวมไปถึงการใช้ยาสีฟันรสต่างๆ เช่น รสสตอบอรี่ รสส้ม ก็ไม่ได้มีส่วนช่วยให้ฟันสะอาดขึ้น

2.เด็กต้องรู้จักเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็นในการดูแลปากและฟันคือ แปรงสีฟัน ต้องมีขนอ่อนนุ่ม เปลี่ยนแปลงใหม่ เมื่อขนแปรงบาน หรือใช้นานประมาณ 3 เดือน เลือกยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ เด็กๆไม่จำเป็นต้องใช้น้ำยาบ้วนปาก เนื่องจากอาจทำลายช่องปากของเด็กได้

ข้อควรปฏิบัติ คือ ต้องไปพบทันตแพทย์ทุกๆ 6 เดือน แปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง หลัง

อุปกรณ์ในการแปรงฟันได้แก่ ยาสีฟัน (toothpaste) แปรงสีฟัน (toothbrush) แก้วน้ำ (glass)

ประสบการณ์สำคัญ

1. การร้องเพลง การฟังนิทาน การท่องคำคล้องจอง
2. การพูดสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวและการสำรวจ
3. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย
4. การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการมอง ฟัง สัมผัส
5. การนับจำนวน 1-20

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. ความสามารถในการให้เหตุผล
4. ความสามารถในคิดการเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. ครูเปิดสื่อโฆษณา “น้ำยาบ้วนปาก” ให้เด็กดูพร้อมสนทนาถึงเนื้อหาของสื่อโฆษณา

-เด็กเห็นอะไรในโฆษณาบ้าง (น้ำยาบ้วนปาก)

-และเด็กคิดว่าเราบ้วนปากอย่างเดียว ฟันจะสะอาดหรือไม่ (ไม่สะอาดเพราะเราต้องแปรงฟันให้เศษอาหารที่ติดอยู่ตามฟันหลุดออกจากฟันเรา)

-และทำไมในโฆษณาจึงบอกว่าเราไม่ต้องแปรงฟัน แค่บ้วนปากอย่างเดียวก็สะอาด และเด็กคิดว่า จริงหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่จริง เพราะสื่อต้องการขายน้ำยาบ้วนปาก)

2. ครูนำยาสีฟัน แปรงสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก ไม้แคะฟัน ไหมขัดฟันของจริงมาให้เด็กดู สนทนาร่วมกันโดยใช้คำถาม

-ให้เด็กบอกชื่อและบอกว่าเคยเห็นที่ไหน ที่บ้านของเด็กมีหรือไม่

-อะไรที่เด็กใช้ได้ (แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ไหมขัดฟัน)

-อะไรที่เด็กไม่จำเป็นต้องใช้ (น้ำยาบ้วนปาก ไม้แคะฟัน)

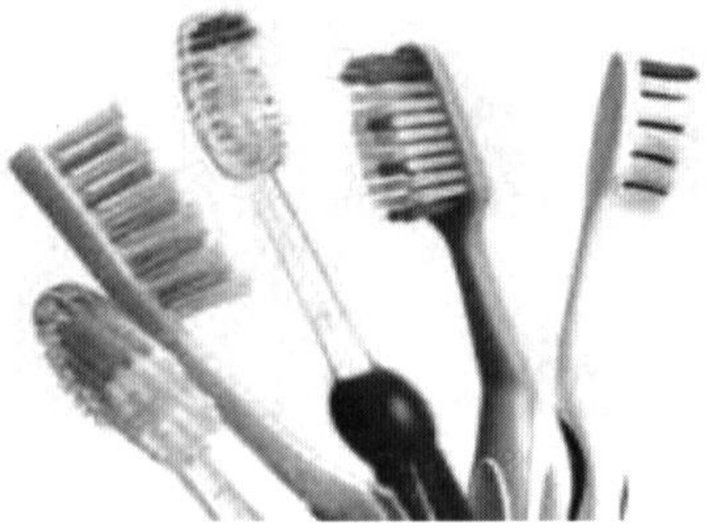
-ถ้าไม่มียาสีฟัน เด็กๆ จะใช้อะไรแทน

3. แจกภาพแล้วให้เด็กจำแนกสิ่งของที่จำเป็นและไม่จำเป็นต่อการรักษาความสะอาดปากและฟันของเด็กแล้วนับจำนวน

จำเป็น	ไม่จำเป็น

4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า น้ำยาบ้วนปาก ไม้แคะฟัน ไม่จำเป็นกับเด็ก เพราะน้ำยาบ้วนปาก จะทำให้แสบปาก และไม่เหมาะสมกับเด็กที่อายุน้อย ไม้แคะฟันทำให้ฟันห่าง ส่วนไหมขัดฟันยากเกินไปสำหรับเด็กต้องมีผู้ปกครองทำให้ ครูสรุปเพิ่มว่าโฆษณาน้ำยาบ้วนปากนั้นทำให้เห็นว่าฟันสะอาด ไม่มีกลิ่นปาก แต่ในความเป็นจริงแล้วถ้าดูแลรักษาฟัน และแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ก็จะทำให้ฟันไม่ผุ และไม่มีกลิ่นปาก ไม่จำเป็นต้องซื้อน้ำยาบ้วนปากมาใช้ รวมถึงการบ้วนปากในตอนเช้าฤทธิ์ของน้ำยาบ้วนปากจะมีแค่ 2-3 ชั่วโมงเท่านั้น ไม่ได้อยู่ยาวนานไปทั้งวันแบบในโฆษณา

5. ครูนำภาพ มาสนทนากับเด็กทีละภาพ สนทนาซักถามเกี่ยวกับภาพ

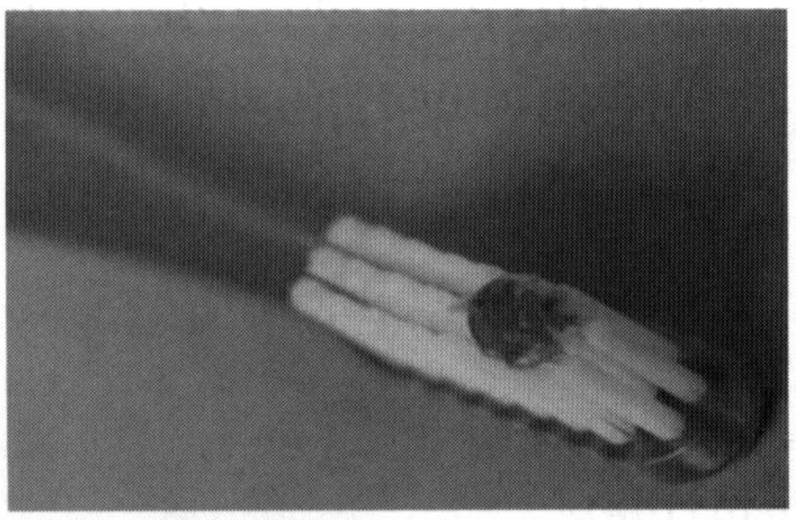
เลือกแปรงสีฟันที่มีขนแปรงอ่อนนุ่ม

เปลี่ยนแปรงทุก 3 เดือนหรือขนแปรงบาน

เลือกยาสีฟันที่ผสมฟลูอออไรด์

บีบยาสีฟันแต่น้อย ขนาดเมล็ดถั่วเขียว

พบทันตแพทย์หรือหมอฟันทุกๆ 6 เดือน

ไม่กินขนมหวานหรือกินแล้วต้องรีบแปรงฟัน

6. ทำใบงานอ่านเขียน คำศัพท์ เช่น ยาสีฟัน (tooth paste) แปรงสีฟัน (tooth brush) แก้วน้ำ (glass)
7. ครูเปิดวีดีทัศน์ขั้นตอนการแปรงฟันที่ถูกวิธีให้เด็กดู และให้เด็กปฏิบัติตามทีละขั้นตอน
8. เด็กและครูครูร่วมกันสรุปสิ่งของการทำความสะอาดฟันที่จำเป็นและไม่จำเป็นสำหรับเด็ก
9. เล่นเกมการศึกษาจับคู่ภาพกับจำนวน

กิจกรรมเสนอแนะ

1. จัดหนังสือและนิทานเกี่ยวกับปากและฟันให้เด็กอ่านในมุมหนังสือ
2. อ่านเขียน คำศัพท์ แปรงสีฟัน ยาสีฟันและแก้วน้ำ
3. ดูวีดีทัศน์เรื่องการแปรงฟันอย่างถูกวิธี
4. ดูคลิปการ์ตูนชินจัง ตอน กินข้าวเสร็จก็ต้องแปรงฟันนะ พูดคุยกับเด็กถึงสิ่งที่ควรทำไม่ควรทำ

สื่อการเรียนรู้

1. นิทาน หนูเลือกได้
2. ยาสีฟัน แปรงสีฟันไม้แคะฟัน น้ำยาบ้วนปาก ไหมขัดฟัน
3. บัตรคำแปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ
4. แผ่นภาพแสดงขั้นตอนการแปรงฟัน

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกสิ่งที่ควรปฏิบัติในการดูแลปากและฟัน
2. เด็กสามารถบอกอายุการใช้งานของแปรงสีฟันได้
3. เด็กสามารถบอกได้ว่าอะไรจำเป็นและไม่จำเป็นในการดูแลปากและฟัน เช่น ยาสีฟัน แปรงสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก ไม้แคะฟัน เป็นต้น

บันทึกหลังการสอน

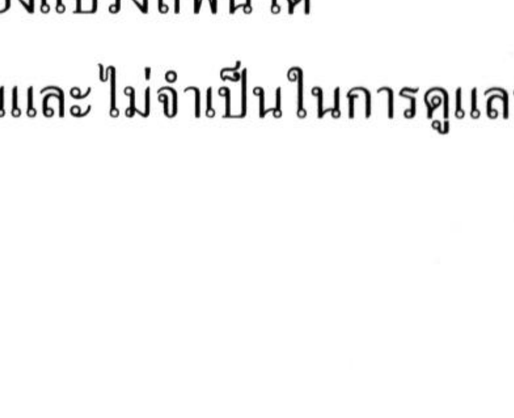
.....

.....

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

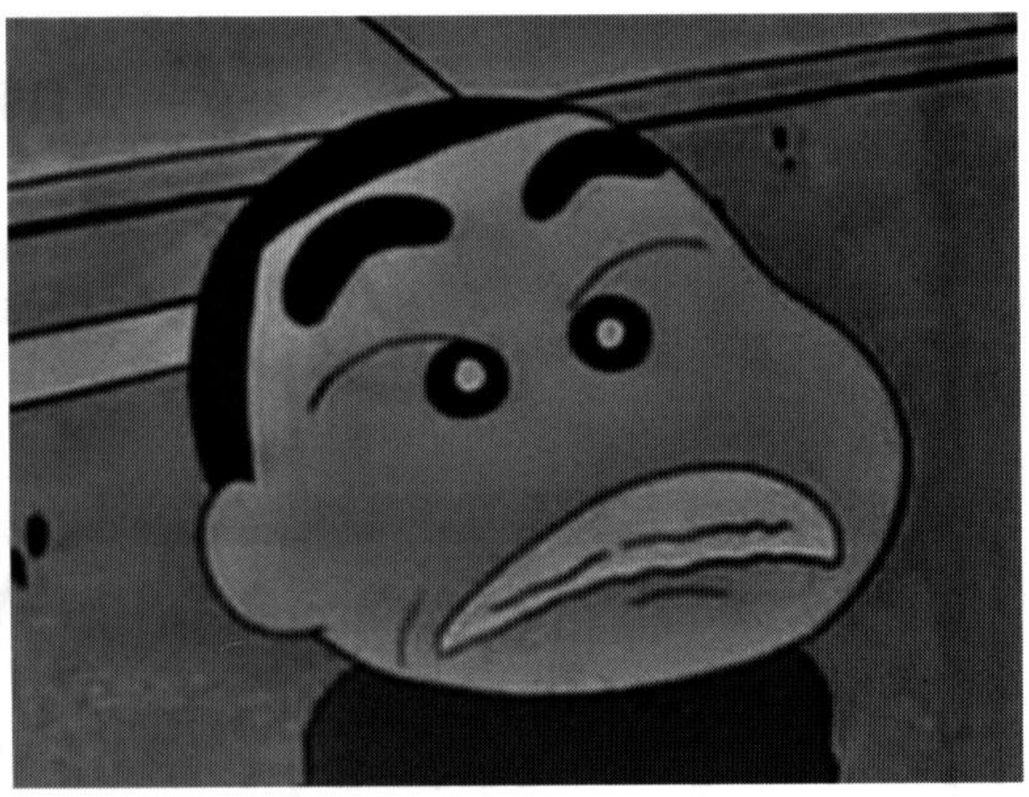
คลิปวีดีโอ

โฆษณาน้ำยาบ้วนปาก

Listerine Power To Your Mouth

http://youtu.be/xbrUkCSxNXk

ชินจัง ตอน กินข้าวเสร็จก็ต้องแปรงฟันนะ

http://youtu.be/AVsKdN6Awho

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้:สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่รอบตัว

หน่วย : ครอบครัว เรื่อง : ครอบครัวสุขสันต์

เตรียมพร้อม (2-3 ปี)

1. เด็กบอกเพศของตนเองและสมาชิกภายในครอบครัวได้
2. เด็กสามารถบอกความสำคัญของสมาชิกในครอบครัวของตัวเองได้
3. เด็กเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี จากสื่อที่ปรากฏในโทรทัศน์ได้

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1.เด็กบอกหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้
2.เด็กเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีจากสื่อโทรทัศน์ได้

ครอบครัวสุขสันต์

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. บอกกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัวได้
2. เด็กสามารถรับรู้สื่อและรู้จักเลือกปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีจากสื่อได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1.บอกพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติต่อบุคคลภายในบ้าน
2.บอกถึงโทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด จากสื่อที่เด็กพบเห็น
3.เด็กสามารถวิเคราะห์และใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย : ครอบครัว เรื่อง : ครอบครัวสุขสันต์

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

เด็กๆ ควรเลือกเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีงาม สำหรับเด็ก เช่นการพูดจาไพเราะ การเคารพผู้ใหญ่ การทำตัวเป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว หมายถึงไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ติดการพนัน

การคิดวิเคราะห์

- มีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ
- การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน และยาเสพติด เป็นสิ่งที่คนในครอบครัวไม่ควรปฏิบัติ
-เด็กใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้โดยเลือกปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ถูกต้อง ดีงาม

ครอบครัวสุขสันต์

การเลือกคุณค่าแท้

ครอบครัวที่อบอุ่นเกิดจากสมาชิกในครอบครัวรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีกิจกรรมร่วมกันเพิ่มความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวได้ ไม่เกี่ยวกับฐานะทางการเงิน หรือหน้าที่การงานและรูปร่างหน้าตาของพ่อ แม่

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

-บทบาทขอครอบครัวจากสื่อเป็นบทบาทสมมุติที่มีทั้งดีและไม่ดี
-ในละคร หรือภาพยนตร์ มีจะมีฉาก สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด จากสื่อเช่นในในละคร หรือภาพยนตร์ โดยตัวละครเอกเป็นผู้เสพ หรือดื่ม เพราะเป็นบุคคลที่เป็นนิยมส่งผลให้ คนดูอยากเลียนแบบ ทำให้ขายสินค้าได้มากขึ้น

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ครอบครัวสุขสันต์

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกเพศของตนเองและสมาชิกภายในครอบครัวได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถบอกความสำคัญของสมาชิกในครอบครัวของตัวเองได้
3. เพื่อให้เด็กเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี จากสื่อที่ปรากฏในโทรทัศน์ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก พ่อและแม่ มีความสำคัญเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูให้ความรู้ลูก
2. ครอบครัวเป็นกิจกรรมที่เด็กทำร่วมกับครอบครัว ส่วนมากเป็นการดูละครโทรทัศน์ เด็กควรเลือกเลียนแบบในสิ่งที่ดีจากสื่อโทรทัศน์ได้ เช่น การช่วยเหลือพ่อ แม่ ช่วยงานบ้าน และการทำตัวให้เหมาะสมกับบทบาท และหน้าที่ของตัวเอง เป็นต้น

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟัง การคิด สนทนาและตอบคำถาม
2. บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวและบอกเพศของสมาชิกในครอบครัวได้
3. การบอกเพศ และการแสดงออก
4. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ รอบตัว

ทักษะและกระบวนการคิด

1. การคิดวิเคราะห์
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. เปิดคลิปเพลงครอบครัวสุขสันต์ เพื่อให้เด็กเรียนรู้เรื่องสมาชิกในครอบครัว
2. ครูเปิดคลิปการ์ตูนชินจัง ตอน ช่วยทำงานบ้านครับ (http://youtu.be/L9QjI8o9R_c) ให้เด็กดูและสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของละคร

   -เด็กเห็นตัวละคร ที่อยู่กันเป็นครอบครัว มีกิจกรรมอะไรบ้าง (มี ไม่มี อย่างไรบ้าง)

   -เด็กควรทำตามตัวละครหรือไม่ เพราะอะไร (การช่วยเหลือกันในครอบครัว ,ไม่ควรพูดไม่เพราะกับพ่อแม่)

-มีใครบ้าง ทำบทบาท หรือหน้าที่อะไร

2.ครูสนทนากับเด็กถึงความสำคัญของบุคคลภายในบ้านของเด็ก โดยขออาสาสมัครเด็กออกมาเล่าให้เพื่อนฟังว่าในบ้านมีใครบ้าง (พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ญาติ พี่น้อง)

3.ครูแนะนำให้เด็กฟังเพิ่มเติมถึงความสำคัญของคนในครอบครัว

-พ่อ แม่ เป็นผู้ให้กำเนิดลูก

-พ่อมีหน้าที่ทำงานหาเลี้ยงลูก

-แม่มีหน้าที่เลี้ยงดูลูก และอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี

-และลูกควรเป็นเด็กดี เชื่อฟัง พ่อ แม่

4.ครูแนะนำเพิ่มเติม ว่าพ่อ เป็นผู้ชาย และแม่เป็นผู้หญิง พ่อต้องใช้คำว่าครับ แม่ต้องใช้คำว่าค่ะ เป็นต้น

5. ครูนำรูปภาพ เด็ก 2 คนมาให้เด็กสังเกตความแตกต่าง สนทนาร่วมกันว่า เด็กคนไหนเป็นเด็กผู้หญิง คนไหนเป็นเด็กผู้ชาย

- เด็กผู้ชายตัดผมสั้น เด็กผู้หญิงมักจะไว้ผมยาว
- ผู้หญิงสวมกระโปรง ผู้ชายไม่สวมกระโปรง

6. ครูนำภาพสมาชิกในครอบครัวมาสนทนาร่วมกันว่า สมาชิกในบ้านเป็นผู้ชายหรือเป็นผู้หญิง เช่น

ผู้ชาย - พ่อ ลุง ตา ปู่ พ่อ น้องชาย

ผู้หญิง ได้แก่ แม่ น้องสาว ป้า ยาย ย่า

7. ครูชวนสนทนาเพิ่มเติมว่าเด็กไม่ควรทำตามโฆษณา หรือรายการโทรทัศน์ เด็กน่ารักควรแต่งกายและกระทำให้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยและ เพศของตนเอง เช่น เด็กผู้ชายต้องไม่แต่งหน้าทาปาก เด็กผู้หญิงไม่ควรแต่งตัว แต่งหน้าเหมือนผู้ใหญ่ หรือทำพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่

8. นำรูปเครื่องแต่งกายของเด็กผู้ชาย และเด็กผู้หญิงให้เด็กดูและให้เด็กเลือกว่าเด็กควรเลือกการแต่งกายแบบใด อ่านนิทานที่เกี่ยวกับการแต่งตัวให้เด็กๆฟัง และชวยคุย

9. ครูชวนสนทนาเพิ่มเติมว่าเด็กไม่ควรทำตามโฆษณา หรือรายการโทรทัศน์ เด็กน่ารักควรแต่งกายและกระทำให้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยและ เพศของตนเอง เช่น เด็กผู้ชายต้องไม่แต่งหน้าทาปาก เด็กผู้หญิงไม่ควรแต่งตัว แต่งหน้าเหมือนผู้ใหญ่ หรือทำพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่

กิจกรรมเสนอแนะ

1. การเล่นในมุมบ้าน
2. อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวีดีโอเพลง ,และการ์ตูน
2. รูปภาพ “การแต่งกายที่เหมาะสม”
3. ภาพสมาชิกในครอบครัว

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกเพศของตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้
2. เด็กสามารถบอกความสำคัญของสมาชิกในครอบครัวตัวเองได้
3. เด็กสามารถเลือกเลียนแบบสื่อในเรื่องบทบาทของสมาชิกในครอบครัวที่ดี

บันทึกหลังการสอน

.....

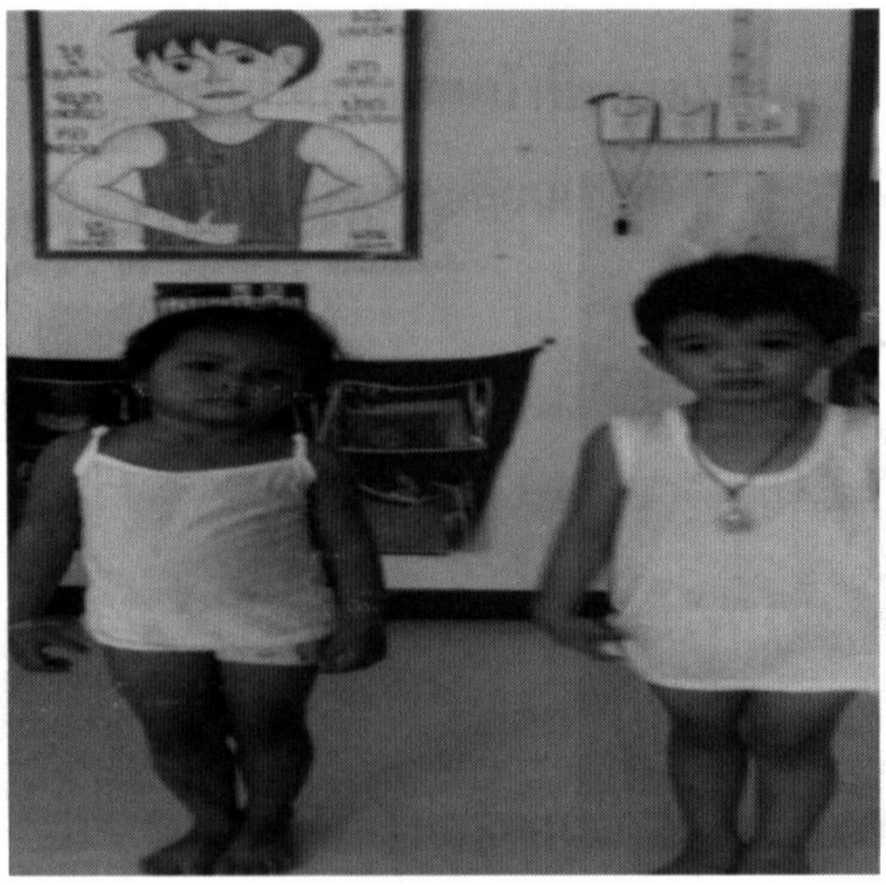
.....

.....

.....

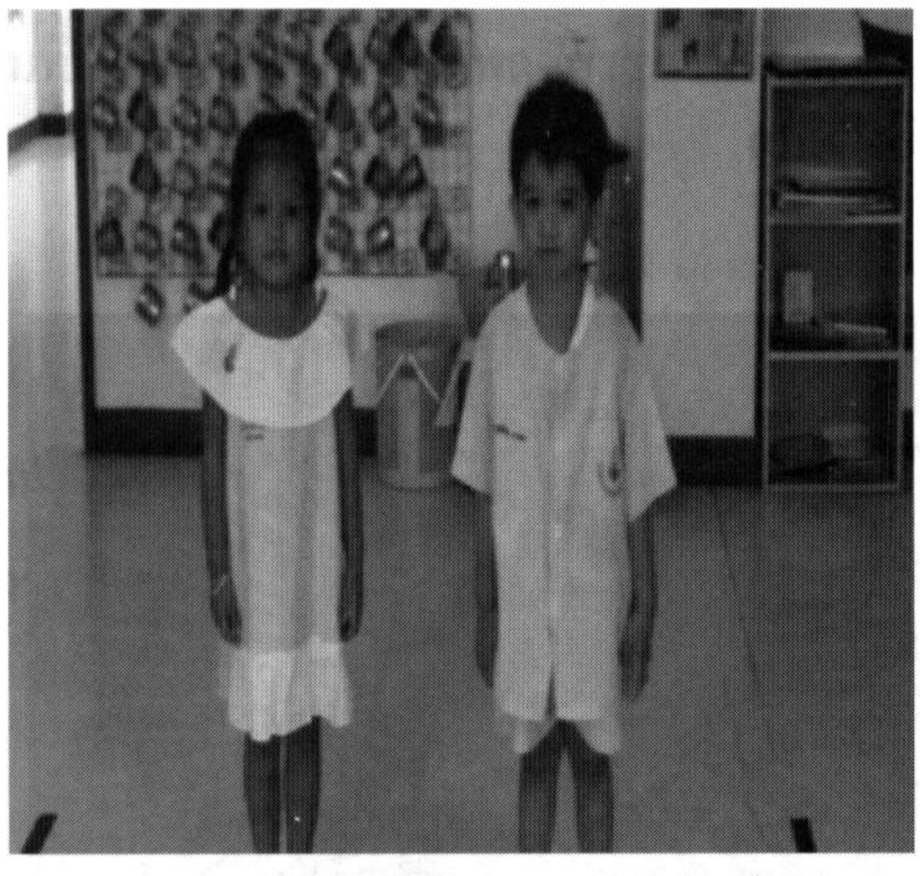

กิจกรรมการเลือกและการแต่งกายให้เหมาะสม

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

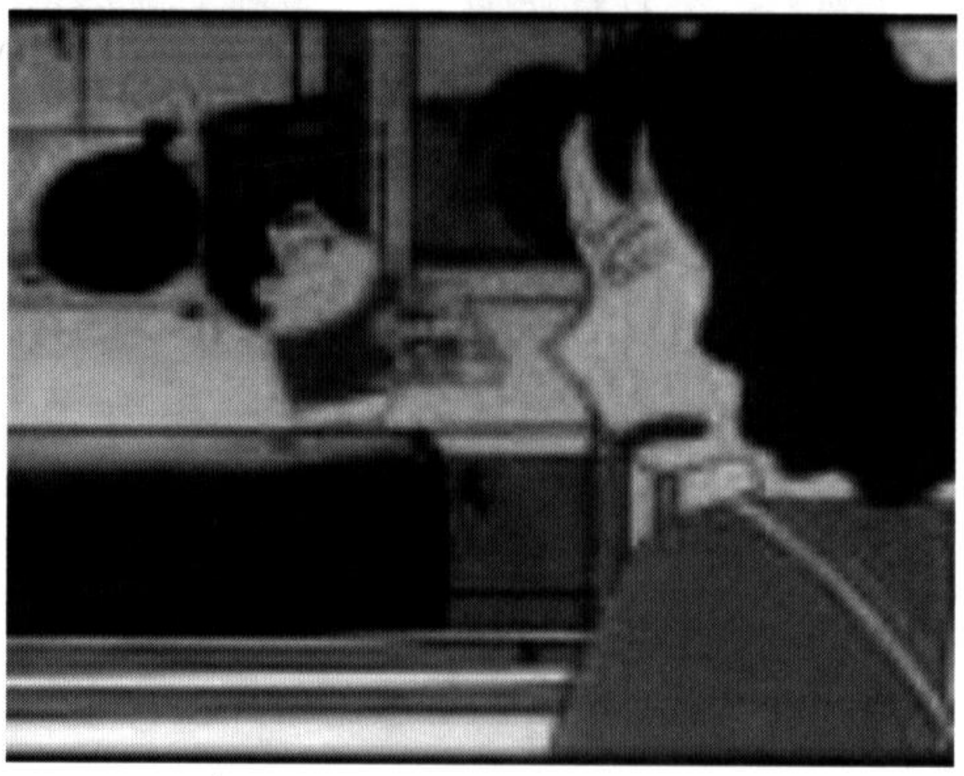

คลิปวีดีโอ

เพลง ครอบครัวสุขสันต์

http://youtu.be/NxZ_CDuSMLk

การ์ตูนชินจัง ตอน ช่วยทำงานบ้านครับ

(http://youtu.be/L9QjI8o9R_c)

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ครอบครัวสุขสันต์

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้
2. เพื่อให้เด็กเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี จากสื่อที่ปรากฏในโทรทัศน์ได้

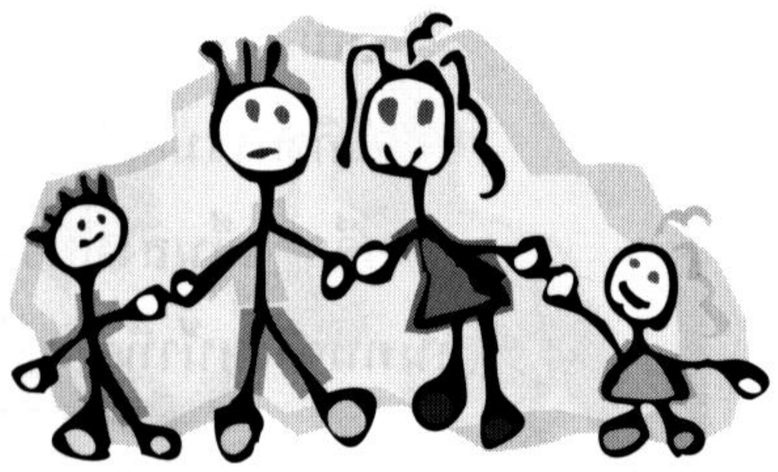
สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ครอบครัวประกอบด้วยสมาชิกในบ้านคือ พ่อ แม่ ลูก พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย สมาชิกแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันไปเช่นพ่อมีหน้าที่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว แม่มีหน้าที่ทำงานบ้าน ดูแลลูกและช่วยพ่อทำงานหาเงิน ลูก มีหน้าที่เป็นเด็กดีช่วยเหลืองานบ้าน เป็นต้น
2. สื่อที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์นั้น มีภาพของครอบครัวทั้งดีและไม่ดีอยู่รวมกัน เด็กๆ ต้องรู้จักแยก พฤติกรรมที่ดีและไม่ดี ทั้งโฆษณา ละครมีทั้งภาพ คำพูด พฤติกรรม ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เด็กๆ ควรเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละคร ส่วนพฤติกรรมไม่ดีนั้น เด็กต้องระมัดระวังไม่ทำตาม

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากคำคล้องจองและตอบคำถาม
2. บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและบุคคลในครอบครัว
3. การนับจำนวน
4. การสนทนาและตอบคำถาม

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูเล่านิทานคำกลอนเรื่อง “ครอบครัวมีสุข”ให้เด็กฟังพร้อมสนทนาถึงเนื้อหาของนิทาน
   -ในนิทานมีใครบ้าง (พ่อ แม่ ตา ยาย พี่สาว ฉัน)
   -แต่ละคนมีหน้าที่อะไรบ้าง (พ่อแม่มีหน้าที่ดูแลและรักใคร่ลูก, ตายาย ช่วยดูแลฉัน)
   -ฉันมีหน้าที่อะไร (เรียนหนังสือ ช่วยเหลืองานบ้าน)

2. ครูสนทนากับเด็กว่าในนิทานมีใครอยู่บ้างแล้วบันทึกและนับจำนวนในตาราง แล้วถามเด็กว่าในบ้านของเด็กมีใครบ้าง มีกี่คน ให้เด็กนำภาพและตัวเลขมาติดในตารางให้ถูกต้อง

เด็ก / สมาชิก	พ่อ	แม่	พี่	น้อง	ฉัน	ตา	ยาย	ปู่	ย่า	ญาติ	รวม
ในนิทาน	/	/	/	/	/	/	/				7
1.	/	/			/						3
2.	/	/			/	/	/				5
3.	/	/			/				/		4

3. ครูเปิดคลิปวีดีโอโฆษณา สานรัก http://youtu.be/3nWdmZejGDs ที่มีตัวอย่างการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวมาสนทนากับเด็กเกี่ยวกับหน้าที่ของเด็กในบ้าน และหน้าที่ของสมาชิกในบ้านโดยใช้คำถาม

   -เด็กๆเห็นอะไรในสื่อที่ครูเปิดนี้บ้าง

   -ในสื่อที่ครูนำมาเปิดให้เด็กๆ ดู ทำกิจกรรมอะไรร่วมกับครอบครัวบ้าง (ออกกำลังกาย ดูหนัง ทำงานบ้าน)

   -และเด็กๆ คิดว่ากิจกรรมแบบนี้ควรทำตามหรือไม่ เพราะอะไร (ควรเพราะการออกกำลังกายทำให้ร่างกายแข็งแรง เป็นต้น)

   -นอกจากสื่อที่ครูเปิดให้ดูแล้ว เด็กๆได้เห็นภาพครอบครัว ในละครที่เด็ก ๆดูที่บ้านบ้างไหม

   -มีกิจกรรมอะไรบ้างในครอบครัว

   -เด็กๆ เห็นสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำอย่างไรบ้าง

4. สนทนาถึงหน้าที่ของเด็กๆ ที่บ้านว่าเด็กช่วยพ่อ แม่ ทำอะไรที่บ้านบ้าง เช่น

5. ครูให้เด็กดูสื่อต่างๆจากรายการโทรทัศน์ วีดีทัศน์ ใบโฆษณา นิตยสาร หรือภาพถ่ายที่แสดงถึงกิจกรรมและหน้าที่ของบุคคลในครอบครัวที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติให้เด็กร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ครูนำมาให้เด็กดู

ตัวอย่างภาพกิจกรรม

6. ครูให้เด็กจำแนกรูปภาพกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว ที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติของสมาชิกในบ้าน
7. ครูมอบหมายหน้าที่ในห้องเรียนให้เด็กรับผิดชอบ เช่น แจกช้อน แจกสีเทียน เก็บที่นอน เป็นต้น และจัดทำใบงานเสนอ ขอความความร่วมมือกับผู้ปกครองมอบหมายงานบ้านให้เด็ก
8. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกภายในครอบครัวและการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อที่เด็กเห็น และให้เหตุผลว่าทำไมพฤติกรรมของตัวละครจึงเป็นเช่นนั้น

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นเสรีตามมุมประสบการณ์
2. ดูรายการโทรทัศน์ ละคร ภาพยนตร์ หรือสื่อต่างๆ แล้วสนทนากับเด็กทุกวัน
3. ดูการ์ตูน เรื่อง ราวที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของคนต่างๆในครอบครัว เช่น เรื่องโดราเอมอน ชินจัง เป็นต้น

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง ครอบครัวมีสุข นิทานครอบครัวของฉัน กุ๋งกิ๋งรักพ่อแม่ เป็นต้น
2. รูปภาพสมาชิกและหน้าที่ของบุคคลในบ้าน
3. ภาพกิจกรรมของครอบครัว
4. คลิปวีดีโอที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถเพื่อให้เด็กบอกหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้

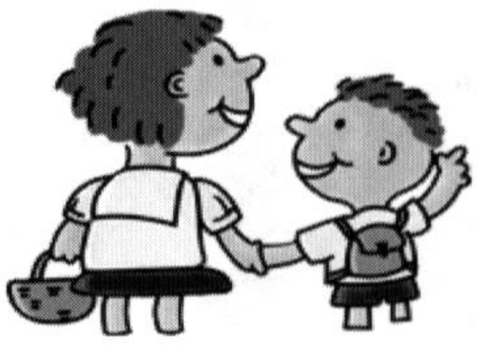
2.เด็กสามารถเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีจากสื่อโทรทัศน์ได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

นิทาน เรื่อง "ครอบครัวมีสุข"

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

บ้านน้อยของฉัน มั่นคงแข็งแรง
ฉันช่วยเก็บกวาด สะอาดทุกห้อง
ครอบครัวของฉัน นั้นมี ตา ยาย
ยังมีอีกหนอ คุณพ่อ คุณแม่
พี่สาวแสนสวย ช่วยดูแลน้อง
และมีน้องชาย สดใสซุกซน
การอยู่ร่วมกัน ผูกพันพี่น้อง
ช่วยกันทำงาน เบิกบานชีวี
น้ำหนึ่งใจเดียว กลมเกลียวกันไว้
พ่อแม่ว่ากล่าว พี่สาวเตือนกัน
ปรองดองสามัคคี มีความสุขล้ำ
ในบ้านทุกแห่ง แต่งไว้น่ามอง
ตู้โต๊ะสิ่งของ ชวนมองอยู่สบาย
ใจดีเหลือหลาย มาช่วยดูแล
มาคอยดูแล รักและห่วงใย
แบ่งปันข้าวของ ให้น้องทุกคน
แม้อยู่หลายคน รักใคร่ปรองดอง
สำคัญคือต้อง มีความสามัคคี
ครอบครัวฉันนี้ มีความสุขใจ
อาทรห่วงใย มีให้แก่กัน
ตา ยาย แนะพลัน ฉันน้องฟังจำ
ทุกวันเช้าค่ำ สำราญจริงเอย

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

ภาพยนตร์โฆษณา สานรัก

http://youtu.be/3nWdmZejGDs

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ครอบครัวสุขสันต์

จุดประสงค์

1. เด็กบอกกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัวได้
2. เด็กสามารถรับรู้สื่อและรู้จักเลือกปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีจากสื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ทุกคนในครอบครัวมีหน้าที่แตกต่างกันออกไปและมีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เช่น การออกกำลังกาย การปลูกต้นไม้ เป็นต้น
2. สื่อที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์นั้น มีภาพของครอบครัวทั้งดีและไม่ดีอยู่รวมกัน อีกทั้งครอบครัวในสื่อเป็นครอบครัวที่สมมุติขึ้นมาตามสถานการณ์ที่ผู้สร้างต้องการให้เห็น เด็กๆ ต้องรู้จักแยก พฤติกรรมที่ดีและไม่ดี ทั้งโฆษณา ละครมีทั้งภาพ คำพูด พฤติกรรม ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เด็กๆ ควรเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละคร ส่วนพฤติกรรมไม่ดีนั้น เด็กต้องระมัดระวังไม่ทำตาม

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากเพลงและตอบคำถาม
2. บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
3. การอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว
4. รับฟังความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

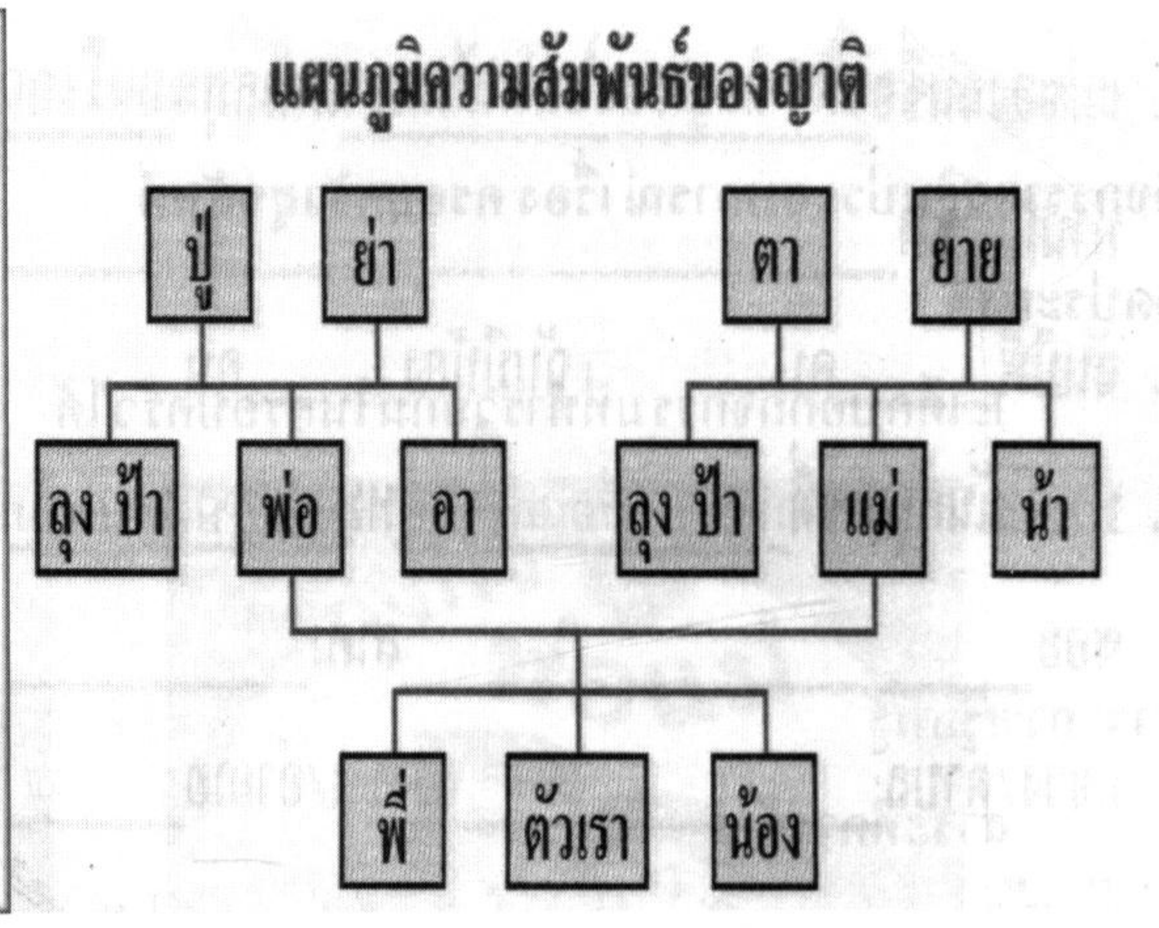
ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. ความสามารถในการใช้เหตุผล
4. ทักษะการคิดคำนวณ

กิจกรรม

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง “บ้านของฉัน” พร้อมกับทำท่าทางประกอบเพลง
2. ครูนำแผนภูมิภาพสมาชิกภายในครอบครัวมาให้เด็กดูพร้อมทั้งนับจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว
3. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว

4. ครูชวนสนทนากับเด็กเกี่ยวกับครอบครัวอื่นๆ ที่เด็กๆได้เห็น เช่นในละคร ที่เด็กๆได้ดู ว่ามีครอบครัวของใคร ครอบครัวมีใครบ้าง

-เมื่อวานนี้มีใครดูละครบ้าง (ให้เด็กตอบ)

-ในละครที่เด็กๆ ดูเด็กๆ สังเกตเห็นอะไรบ้าง (ให้เด็กตอบ)

-เด็กๆคิดว่าสิ่งที่เด็กเห็นพฤติกรรมในละครเป็นอย่างไร

-เด็กๆเห็นว่าสิ่งไหนที่ควรทำตาม หรือไม่ควรทำตาม เพราะอะไร

5.ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าครอบครัวในละคร เป็นการสมมุติขึ้นมา อาจไม่ได้เหมือนกับชีวิตจริงและพฤติกรรมบางอย่างของตัวละคร อาจไม่ถูกต้อง ตามหลักครอบครัวที่ดี เด็กๆต้องเข้าใจความแตกต่างของครอบครัวที่มีหลากหลาย

6. ครูขออาสาสมัครออกมาหยิบภาพกิจกรรมที่ควรทำในครอบครัวพร้อมบอกเหตุผลเกี่ยวกับภาพ

7. ครูให้เด็กบอกชื่อกิจกรรมที่เหลือบนกระดานและบอกเหตุผลทำไมจึงไม่เลือก ทำกิจกรรมนั้น

8. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น เช่น การอ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ด้วยกัน ช่วยกันทำงานบ้าน รับประทานอาหารร่วมกัน ออกกำลังกายด้วยกัน ไปเที่ยว หรือทำกิจกรรมด้วยกัน เป็นต้น

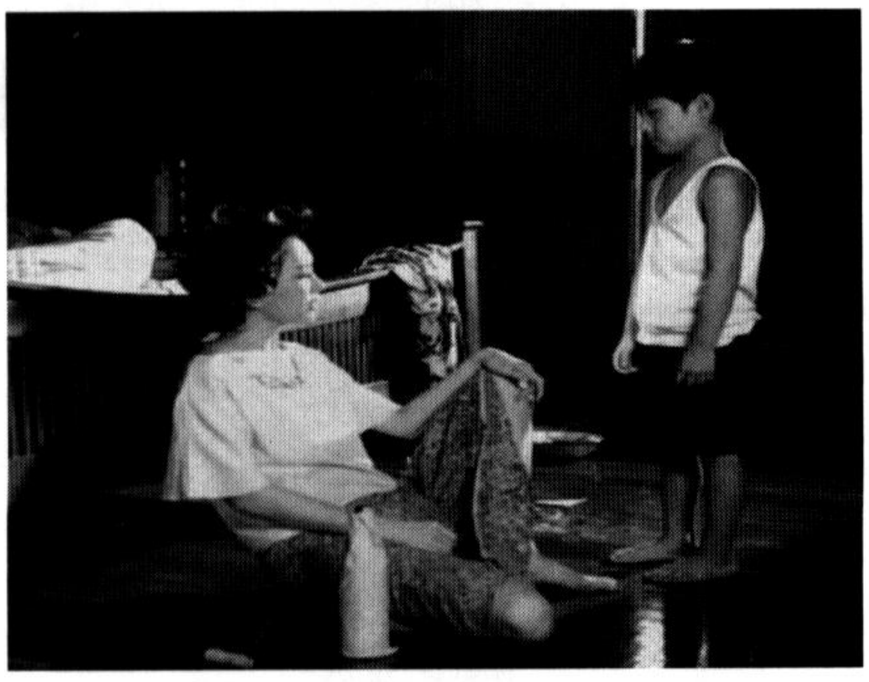
9.ครูให้เด็กเล่นเกมภาพตัดต่อ “กิจกรรมที่ทำในครอบครัว” ให้เด็กสังเกตดูภาพกิจกรรมเป็นภาพตัดต่อ ให้เด็กช่วยกันบอกชื่อของภาพที่สมบูรณ์ โดยครูแนะนำวิธีการเล่นให้เด็กฟังและให้เด็กเล่นจนครบทุกคน

ภาพกิจกรรมครอบครัวที่ควรทำและไม่ควรทำ

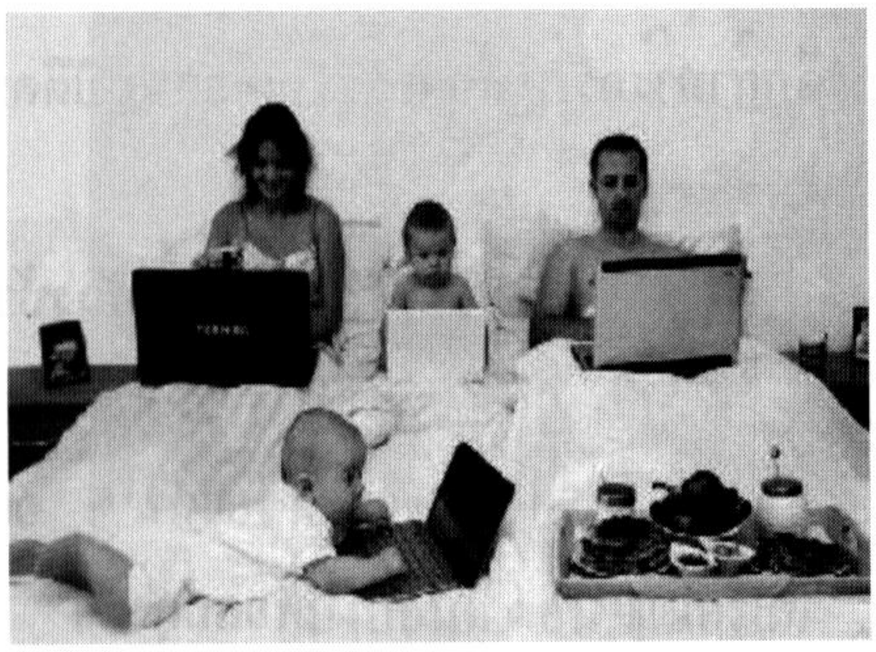

ตัวอย่างภาพตัดต่อ

กิจกรรมเสนอแนะ

1.เล่นเสรีตามมุมประสบการณ์

2.การดูสื่อ และสนทนาร่วมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง บ้านของฉัน
2. รูปภาพ กิจกรรมที่ทำในครอบครัว
3. แผนภูมิรูปภาพสมาชิกในครอบครัว
4. เกมภาพตัดต่อ “รูปภาพกิจกรรมที่ทำในครอบครัว”

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัวได้
2. เด็กสามารถรับรู้สื่อและรู้จักเลือกปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดีจากสื่อได้

เพลงบ้านของฉัน

ผู้แต่ง : ศรีนวล รัตนสุวรรณ

บ้านของฉัน อยู่ด้วยกัน มากหลาย

พ่อแม่ลุงป้า ปู่ย่าตายาย

มีทั้งน้าอา พี่น้องมากมาย

ทุกคนสุขสบาย เราเป็นพี่น้องกัน

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

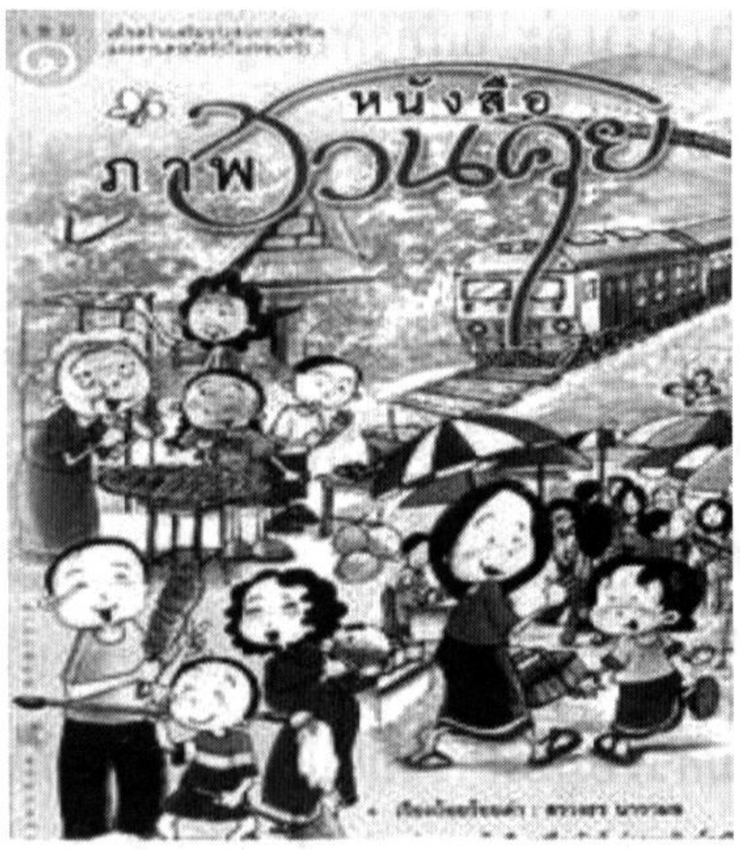
.....

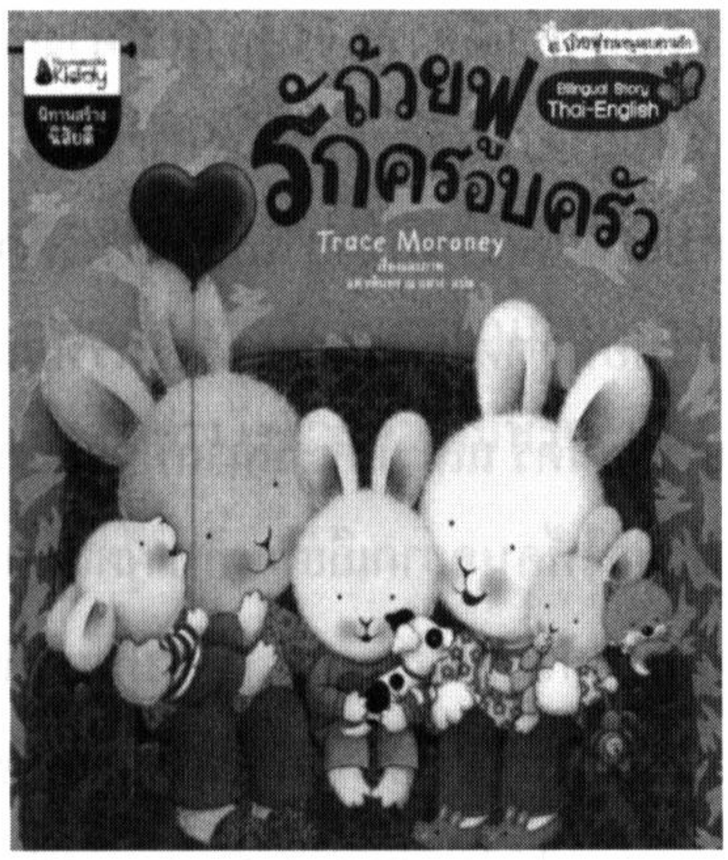
.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

ภาพยนตร์โฆษณา สานรัก

http://youtu.be/3nWdmZejGDs

ปังปอนด์ ตอน ซุเปอร์แม่

http://youtu.be/rOd085jzHxc

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ : หน่วยครอบครัวของฉัน ชั้นอนุบาล 3 (5-6ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ครอบครัวสุขสันต์

จุดประสงค์

1.บอกพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติต่อบุคคลภายในบ้าน

2.บอกถึงโทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด จากสื่อที่เด็กพบเห็น

3.เด็กสามารถวิเคราะห์และใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1.เด็กๆต้องมีการปฏิบัติตนต่อบุคคลในบ้านและการทำความเคารพต่อผู้ใหญ่ในครอบครัว เวลาที่จะพูดกับผู้ใหญ่ต้องพูดจาสุภาพ มีหางเสียง เช่น ครับ ค่ะ อีกทั้งการอยู่ในครอบครัวนั้น เด็กๆ ไม่ควรเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด จากสื่อที่เด็กพบเห็น ที่เราพบฉากในละคร หรือภาพยนตร์ เนื่องจาก สิ่งของเหล่านี้ถือว่าเป็นยาเสพติดและไม่ได้รับอนุญาตให้โฆษณาทางโทรทัศน์ ผู้ผลิตสินค้า จึงได้แอบสอดแทรกไว้ในละคร โฆษณา หรือภาพยนตร์ และมักจะมีฉากที่ตัวละครเอกเป็นผู้เสพ หรือดื่ม เพราะถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นนิยม และส่งผลให้คนอยากเลียนแบบ ผู้ผลิตก็จะขายสินค้าได้มากขึ้น

2. หากคนในครอบครัวดื่มเหล้า สูบบุหรี่ จะทำให้มีสภาพไม่น่าดู และสุขภาพเสื่อมโทรม สิ้นเปลืองเงิน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนในครอบครัวไม่ควรปฏิบัติ รวมไปถึงการเล่นพนันก็จะทำให้เป็นหนี้สิน รายได้ไม่เพียงพอ ครอบครัวประสบความยากลำบาก อีกทั้งการพนันและยาเพสติด เป็นสิ่งผิดกฎหมาย ทำให้ต้องโทษจำคุก

ประสบการณ์สำคัญ

1.การร้องเพลง ฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง

2.การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

4. การรู้จักสิ่งต่างๆจากการสังเกต

ทักษะและกระบวนการคิด

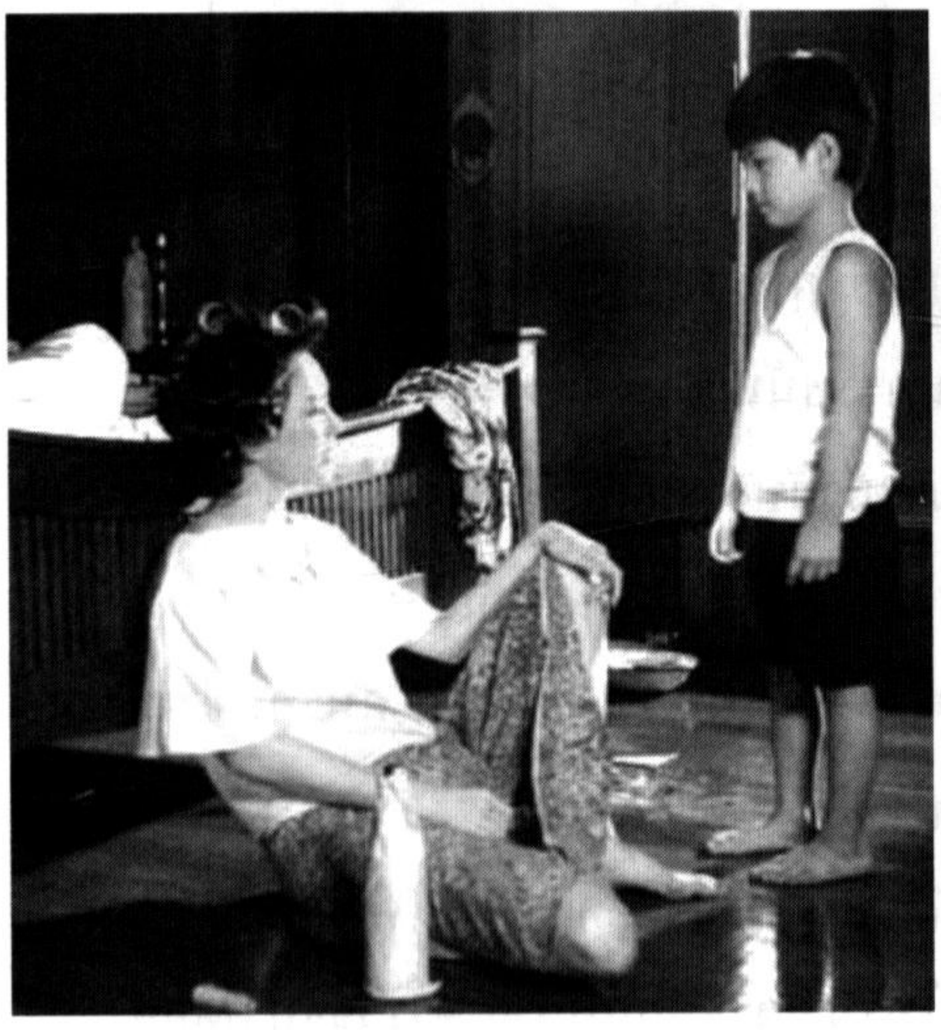
1. ความสามารถในการใช้เหตุผล

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรม

1. ครูเล่านิทาน ของขวัญจากพ่อ จากชุดหนังสือ พลังจิตสำนึก หนูน้อยใจข้มแข็งให้เด็กๆฟังแล้วชวนพูดคุย เรื่องการดื่มเหล้า ว่าเป็นเครื่องดื่มที่ผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้ชายชอบดื่ม เนื่องจากว่าเวลาดื่มแล้วสนุกสนานเพื่อนเยอะ แต่ เหล้า เป็นสินค้าที่มีราคา และทำให้เสียสุขภาพก่อให้เกิดโรคหลายอย่าง หากดื่มเป็นประจำจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม ไม่มีเงินเก็บ
2. ครูเปิดโฆษณา สสส.ละบาป รับบุญ ปี 2555 (http://youtu.be/SOwTLaFC-h8?list=PLFCiLzgHHXz2PXNlM2XBAN3dCHzb2l7n8) แล้วพูดคุยกับเด็กว่า หากคนในครอบครัวดื่มเหล้าทุกเย็น ก็จะทำให้มีสภาพไม่น่าดู และสุขภาพเสื่อมโทรม สิ้นเปลืองเงิน อารมณ์แปรปรวน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนในครอบครัวไม่ควรปฏิบัติ
   - เด็กๆ เห็นอะไรในโฆษณานี้บ้าง
   - เด็กๆ คิดว่าพฤติกรรมนี้เหมาะสม หรือไม่เหมาะสม อย่างไร
   - เราควรทำตามหรือไม่
   - หากมีคนในครอบครัวเราเป็นแบบนี้ เรารู้สึกอย่างไร
3. ครูอธิบายเพิ่มเติม นอกจากดื่มเหล้าแล้ว ยังมีพฤติกรรมที่คนในครอบครัวไม่ควรปฏิบัติอีก เช่น สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และเสพยาเสพติด ครูนำภาพเหล่านี้มามาสนทนากับเด็ก
   - คนในภาพกำลังทำอะไร ดีหรือไม่ดี อย่างไรควรทำตามหรือไม่
   - ในบ้านของเด็ก มีคนทำเหมือนในภาพหรือไม่
   - ใครเคยทำกิจกรรมเหมือนในภาพ
   - ถ้าบุคคลในครอบครัวทำเหมือนในภาพ เด็กๆ ควรทำอย่างไร

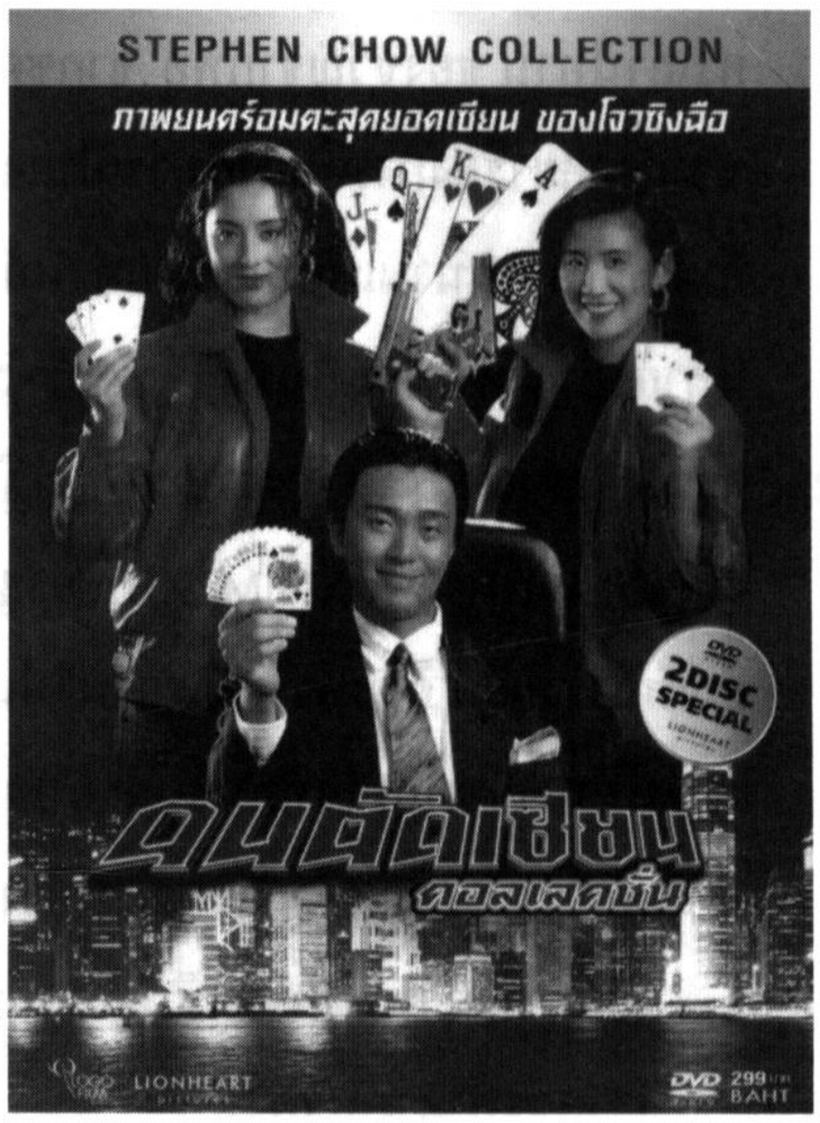
ภาพการดื่มเหล้าในละคร

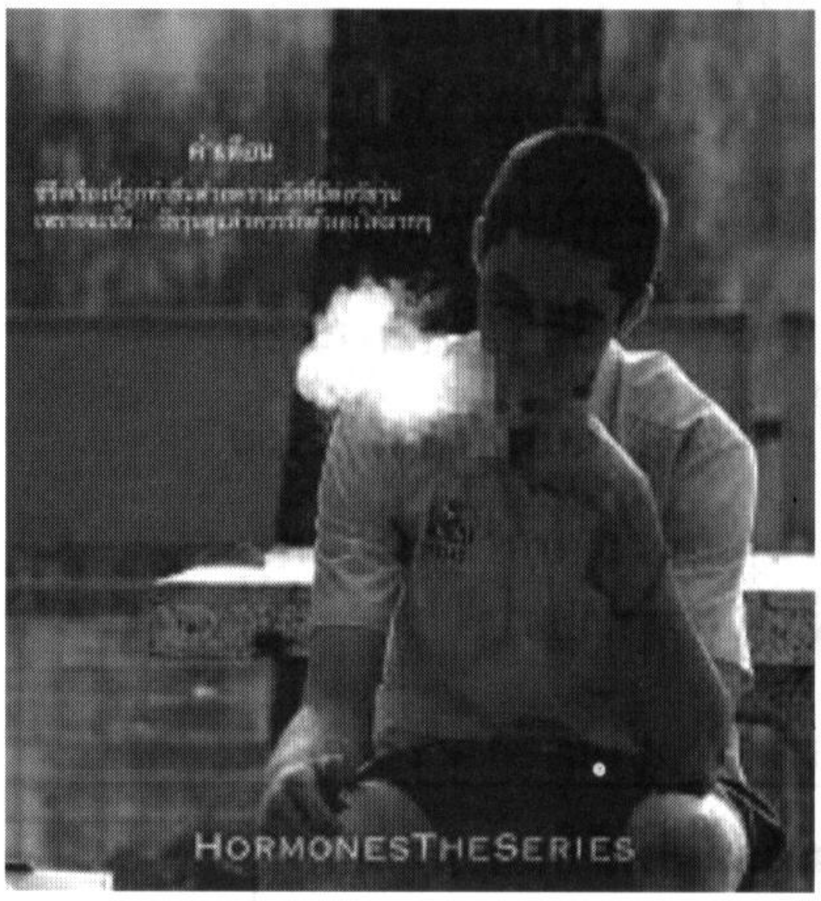

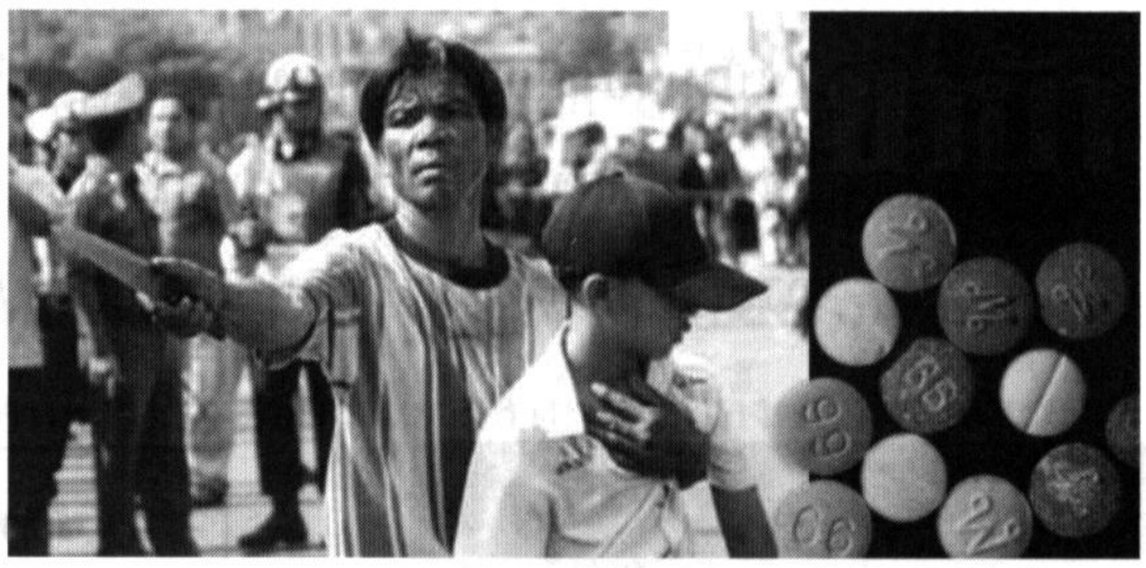
ภาพการเล่นการพนัน

ภาพการสูบบุหรี่ และ ยาเสพติด

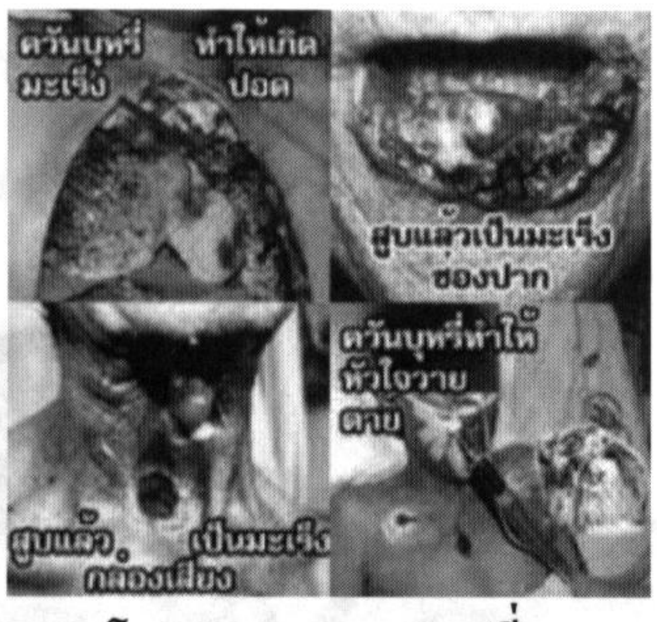

4. นำภาพโทษของการเมาแล้วขับ การดื่มสุรา สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด มาร่วมสนทนาโทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ และการเล่นการพนันและยาเสพติด

   - การดื่มสุรา ทำให้สุขภาพไม่ดี เมาแล้วขับอาจเกิดอุบัติเหตุ ไม่มีเงินให้ลูกเรียนหนังสือ ซื้อขนม ตำรวจจับ เป็นต้น
   - การสูบบุหรี่ ทำให้เป็นโรคคนที่อยู่ใกล้ๆ เป็นโรค ตัวเหม็น คนรอบข้างรังเกียจ ไฟไหม้ เป็นต้น
   - การเล่นการพนันทำให้ฐานะยากจน ไม่มีบ้านอยู่ ผิดกฎหมาย ตำรวจจับ ติดคุก
   - การเสพยาเสพติดทำให้ร่างกายทรุดโทรม และผิดกฎหมาย ตำรวจจับ ติดคุก

โทษของการดื่มสุรา

โทษของการสูบบุหรี่

โทษของการเล่นการพนัน

5. นำภาพสัญลักษณ์การรณรงค์ เมาไม่ขับ ห้ามสูบบุหรี่ มาสนทนากับเด็ก
   - ใครเคยเห็นภาพเหล่านี้บ้าง ในภาพคือภาพอะไร(ห้ามห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่มเหล้า ห้ามเล่นการพนัน)
   - เคยเห็นภาพเหล่านี้ที่ไหนบ้าง (โรงพยาบาล โรงภาพยนตร์ โรงเรียน สถานที่ราชการ สวนสาธารณะ บนรถเมล์ แท็กซี่ เครื่องบิน ฯลฯ)
   - ถ้าเราไม่ทำตามป้ายเตือนเหล่านี้ จะเป็นอย่างไร (ถูกจับ ปรับ)

ป้ายห้ามสูบบุหรี่

ป้ายห้ามดื่มสุรา

ห้ามป้ายเล่นการพนัน

- ให้เด็กๆ ช่วย แบ่ง ประเภทของเครื่องหมาย
- นอกจากนี้เด็กๆ เคยเห็นป้ายห้ามทำอะไรอีกบ้าง

6. นำภาพห้ามกระทำหรือไม่ควรปฏิบัติมาให้เด็กๆ สังเกตแล้วสนทนาร่วมกันว่าเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

7. เด็กๆช่วยกันวาดภาพและเขียนข้อความป้ายรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา และไม่เล่นการพนันในบ้าน โรงเรียนและสถานที่ในชุมชน เช่น วัด ป้ายรถเมล์ เป็นต้น
8. เด็กและครูร่วมกันสรุปการกระทำที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรทำตาม เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ และเล่นการพนันฯลฯ

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพหรือคลิปวีดีโอ ที่แสดงถึงมีความประพฤติที่ดีและไม่ดี
2. ภาพการดื่มสุรา สูบบุหรี่ และเล่นการพนัน
3. ภาพโทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ และเล่นการพนัน
4. ภาพของเครื่องหมายการห้ามดื่มสุรา สูบบุหรี่ และเล่นการพนัน
5. ภาพเครื่องหมายการห้ามกระทำอื่นๆ

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติต่อบุคคลภายในบ้าน

2.เด็กสามารถบอกถึงโทษของการดื่มสุรา สูบบุหรี่ การเล่นการพนัน และยาเสพติด จากสื่อที่เด็กพบเห็น

3.เด็กสามารถเรียนรู้สื่อป้ายโฆษณาต่างๆได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

นิทาน 7 เล่ม ในโครงการ "พลังจิตใต้สำนึก หนูน้อยใจเข้มแข็ง"
เพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในระดับจิตใต้สำนึก
เพื่อป้องกันพฤติกรรมการเสพยุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์"

คลิปวีดีโอ

โฆษณา สสส. ละบาป รับบุญ ปี 2555

http://youtu.be/SOwTLaFC-h8?list=

PLFCiLzgHHXz2PXNlM2XBAN3dCHzb2l7n8

โฆษณา สสส. หน้ากาก

http://youtu.be/JrGiN15fxVg

วิเคราะห์สาระที่ควรรู้ : สาระที่ 2 บุคคลและสถานที่

หน่วย: สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : มารยาทไทย

มารยาทไทย

เตรียมพร้อม(2-3 ปี)

1.เด็กเข้าใจสื่อและไม่เลียนแบบคำพูดที่ไม่เหมาะสมจากสื่อโทรทัศน์ได้

2.เด็กพูดทักทายโดยการใช้คำ สวัสดีค่ะ/ครับ ขอโทษครับ/ ค่ะ ขอบคุณครับ /ค่ะ

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1.เด็กสามารถบอกมารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆได้

2.เด็กสามารถเลือกปฏิบัติตนเลียนแบบพฤติกรรมในสื่อโทรทัศน์ที่เหมาะสมได้

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1.เด็กเลือกเลียนแบบการแต่งกายจากสื่อที่เหมาะสมกับตนเองได้

2.เด็กแต่งกายได้เหมาะสมกับสถานที่

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1.เด็กมีมารยาทงามแบบไทยและปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2.เด็กเข้าใจสื่อและสามารถนำสื่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเลือกเลียนแบบสื่อที่เหมาะสมได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ
หน่วย: สุขนิสัยที่ดี เรื่อง : มารยาทไทย

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

รู้จักการเคารพผู้ใหญ่ มีกิริยามารยาทเรียบร้อยเหมาะสม ทั้งการแต่งกาย การพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ มีคำลงท้ายครับ/ค่ะ

การคิดวิเคราะห์

- การใช้คำสวัสดีค่ะ/ครับได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- มีมารยาทที่เหมาะสม ให้ความเคารพกับผู้ใหญ่
- รู้จักการแต่งกายที่เหมาะสม

มารยาทไทย

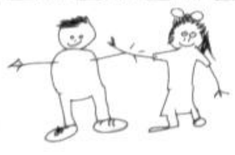
การเลือกคุณค่าแท้

มารยาทที่เด็กๆ เห็นจากสื่อใกล้ตัว เช่น ละครโทรทัศน์ มีทั้งสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติตาม ดังนั้น ควรเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม เด็กๆก็จะเป็นคนมารยาทดี น่ารัก ใครๆเห็นก็รัก

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

-ตัวละครในโทรทัศน์จะมีการแสดงออกที่แตกต่างกันตามบทบาทที่ได้รับ เพื่อให้ผู้ชมชื่นชอบ

-การแต่งกายของดารา หรือนักร้องเพื่อดึงดูดความสนใจ สร้างการจดจำของผู้ชม บางครั้งจึงไม่เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน ไม่ควรเลียนแบบ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง มารยาทไทย

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กเข้าใจสื่อและไม่เลียนแบบคำพูดที่ไม่เหมาะสมจากสื่อโทรทัศน์ได้

2.เพื่อให้เด็กพูดทักทายโดยการใช้คำ สวัสดีค่ะ/ครับ ขอโทษครับ/ ค่ะ ขอบคุณครับ /ค่ะ

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ละครและโฆษณาโทรทัศน์ มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของเด็กวัย 2 ปี เด็กควรเลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ และไม่เลือกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้คำพูดในละครโทรทัศน์ที่ไม่สุภาพ มารยาท ที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น
2. การแสดงความเคารพผู้ใหญ่โดยการไหว้เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่ควรปฏิบัติ และต้องกล่าวคำทักทายโดยใช้คำว่าสวัสดีครับ สวัสดีค่ะ ต้องรู้จักการกล่าวคำ ขอบคุณครับ เมื่อได้รับสิ่งดีๆ จากผู้อื่น และกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ว่าตนเองผิด

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากคำคล้องจองและตอบคำถาม
2. การสังเกต
3. การปฏิบัติจริง
4. การสนทนาร่วมกับผู้อื่น
5. การร่วมกิจกรรม

ทักษะและกระบวนการคิด

ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูและเด็กท่องคำคล้องจองเรื่อง “เด็กไทยพูดไพเราะ” และสนทนาถึงเนื้อหาของคำคล้องจอง
   - คำคล้องจองเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร(การพูดไพเราะ)
   - เราควรใช้คำพูดแบบใดเมื่อเจอครูตอนเช้า(สวัสดีครับ/ค่ะ)
   - เราควรใช้คำพูดแบบใดเมื่อมีผู้ใหญ่ให้ของ(ขอบคุณครับ/ค่ะ)
   - เราควรใช้คำพูดแบบใดเมื่อเราทำผิด(ขอโทษครับ/ค่ะ)
2. นำตัวอย่างละคร มาให้เด็กดูพร้อมสนทนาถึงเนื้อหาของละคร เกี่ยวกับการใช้คำพูดของตัวละคร

- เด็กคิดว่าตัวละครในสื่อที่ครูนำมาให้เด็กดู เด็กควรเลียนแบบการพูดของตัวละครหรือไม่ เพราะอะไร (ให้เด็กตอบ / ควรเลียนแบบคนที่พูดเพราะและไม่ควรเลียนแบบคนที่พูดไม่เพราะ)

3. ครูสาธิตวิธีการพูดทักทายผู้ใหญ่และการไหว้ให้เด็กดูและขออาสาสมัครเด็ก 2 คนออกมาสาธิตท่าทางการไหว้ให้เพื่อนดูและให้เด็กในห้องจับคู่กับเพื่อนปฏิบัติท่าทางการไหว้พร้อมกัน
4. ครูนำรูปภาพ 2 รูปให้เด็กดูและสังเกตสิ่งที่เด็กเห็นในรูปภาพ และสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพ

รูปที่ 1 กล่าวคำทักทายสวัสดีครับ

รูปที่ 2 วิ่งชนเพื่อนและกล่าวคำขอโทษ

- รูปที่ 1 เด็กๆ ควรทำตามหรือไม่เพราะอะไร? (ควร เพราะรู้จักไหว้และกล่าวคำทักทายครู)
- รูปที่ 2 เด็กๆ ควรทำตามหรือไม่เพราะอะไร? (ไม่ควร เพราะทำให้เพื่อนล้ม)

5. เด็กและครูร่วมกันสรุปคำพูดที่ไม่ควรเลียนแบบของตัวละครในสื่อโทรทัศน์

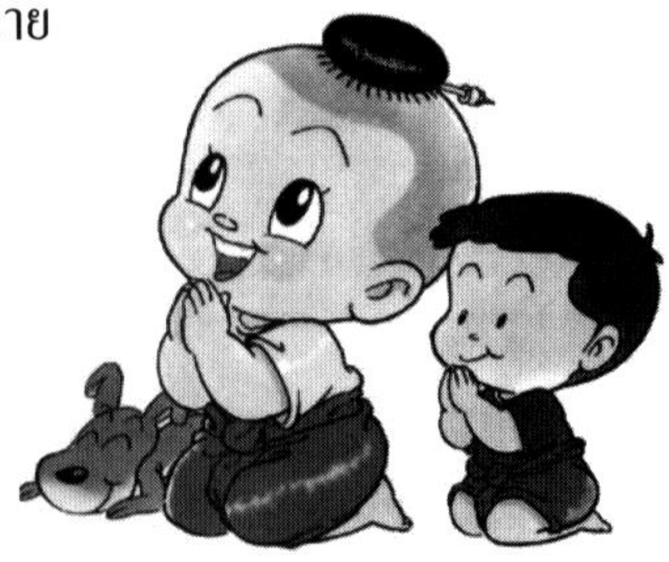
กิจกรรมเสนอแนะ

1.ให้เด็กดูวีดีทัศน์รายการที่ไม่เหมาะสมและแนะนำเพิ่มเติมว่าไม่ควรปฏิบัติตาม

2.ให้เด็กดูหนังสือเกี่ยวกับมารยาทในการไหว้

3.เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการทักทาย

4.ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ครูที่รับเด็กหน้าประตูโรงเรียนตอนเช้าและส่งเด็กตอนเย็นในการแนะนำเด็กเกี่ยวกับมารยาทในการไหว้และการกล่าวคำทักทาย

สื่อการเรียนรู้

1. คำกลอนเรื่อง เด็กไทยพูดไพเราะ
2. รูปภาพการกระทำที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
3. วีดิทัศน์หรือภาพการไหว้
4. วีดิทัศน์ละครที่ตัดมาเฉพาะตอนที่เกี่ยวข้อง
5. เกมการศึกษาจับคู่ภาพกับคำที่ใช้คำว่า สวัสดี ขอโทษ ขอบคุณ

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถไม่เลียนแบบคำพูดที่ไม่เหมาะสมจากสื่อโทรทัศน์ได้

2.เด็กสามารถพูดทักทายโดยการใช้คำ สวัสดีค่ะ/ครับ ขอโทษครับ/ ค่ะ ขอบคุณครับ /ค่ะ

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

คำกลอนเรื่องเด็กไทยพูดไพเราะ

ผู้แต่ง : ผศ. สิริมณี บรรจง

เด็กไทยพูด ไพเราะ มีหางเสียง คนข้างเคียง ได้ยิน แล้วรื่นหู
พ่อแม่พูด ครับ ค่ะ กับคุณครู คุณหนูหนู ฟังแล้ว อยากพูดตาม
สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ เมื่อพบหน้า อย่ารอช้า ขอโทษ เมื่อเผลอไผล
ทำเพื่อนรัก เจ็บตัว หรือตกใจ รีบพูดไป ขอโทษครับ ขอโทษค่ะ
ใครทำดี ต่อเรา และให้ของ เด็กดีต้อง ขอบคุณ นะรู้ไหม
ขอบคุณครับ ขอบคุณค่ะ จำขึ้นใจ หากทำได้ ทุกคนรัก จับใจเอย

สื่อแนะนำประกอบการสอน

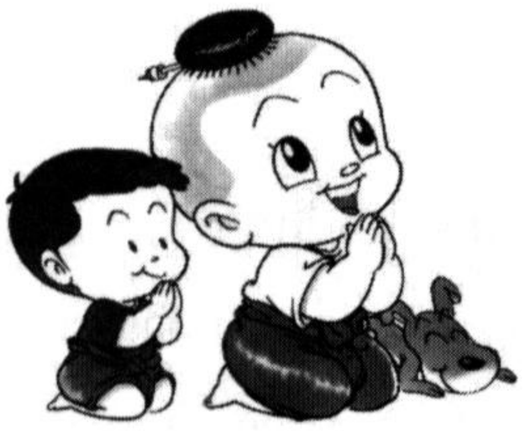
หนังสือนิทาน

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง มารยาทไทย

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กสามารถบอกมารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นๆได้

2.เพื่อให้เด็กสามารถเลือกปฏิบัติตนเลียนแบบพฤติกรรมในสื่อโทรทัศน์ที่เหมาะสมได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1.การไหว้เป็นมารยาทของคนไทยที่ควรปฏิบัติต่อบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลอื่นๆที่เด็กพบเห็นหรือรู้จัก และรู้จักกล่าวคำสุภาพ เช่น การสวัสดี ขอบคุณ ขอโทษ (ครับ/ค่ะ)

2.การดูละครโทรทัศน์เป็นกิจกรรมที่เด็กดูร่วมกับครอบครัวหลังเลิกเรียน ตัวละครในโทรทัศน์ มีทั้งแสดงออกที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองที่อยู่ร่วมกับเด็กควรแนะนำสิ่งที่เด็กควรเลือกเลียนแบบ เด็กๆไม่ควรเลียนพฤติกรรม หรือกริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น การทะเลาะ ตบตี การใช้คำพูด ด่าทอ ตะโกน ใส่กัน เหมือนตัวละครในโทรทัศน์ โดยเด็กๆสามารถเลือกเลียนแบบเฉพาะพฤติกรรมที่ดีเพื่อให้เป็นเด็กน่ารักทั้งต่อพ่อ แม่ และเพื่อนๆ

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวตอบคำถาม
2. การเล่าเรื่องย้อนกลับ
3. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
4. การปฏิบัติกฎกติกาในห้องเรียน

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
2. ความสามารถในการให้เหตุผล

กิจกรรม

1.ครูเล่านิทานเกี่ยวกับเด็กๆ มารยาทดี ให้เด็กๆ ฟัง

2.ครูเปิดสื่อ เรื่อง สมบัติของผู้ดี ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการ ไม่โกรธจนเสียกริยา (http://youtu.be/BgPzTqyhhE8?list=PLE603567E1C896415) และชวนเด็กพูดคุย

- สื่อเรื่องนี้พูดเกี่ยวกับอะไรบ้าง(การเล่นกับเพื่อนแล้วโกรธ พูดจาไม่ดีใส่กัน)

- สื่อเรื่องนี้สอนเกี่ยวกับเรื่องอะไร (การโมโหและพูดจาไม่ดีใส่กัน ทำให้เพื่อนไม่เข้าใจเกิดปากเสียงกับตัวเอง)
- เราควรพูดจาอย่างไรกันบ้าง (พูดจาไพเพราะ ไม่เสียงดัง ต่อว่า หรือด่าทอเพื่อน)

สมบัติของผู้ดี ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการ ไม่โกรธจนเสียกริยา

(http://youtu.be/BgPzTqyhhE8?list=PLE603567E1C896415)

3. ครูสนทนาเพิ่มเติมถึงมารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลภายในครอบครัวของตนเองว่าเด็กควรปฏิบัติอย่างไร

-ไหว้ กล่าวคำทักทาย สวัสดีครับ/สวัสดีคะ

-ไม่พูดแทรกขณะที่ผู้ใหญ่พูดคุย ต้องรอให้ผู้ใหญ่พูดจบก่อนเด็กจึงจะพูดได้

-ครูพูดคุยสรุปการเรียนรู้กับเด็กๆ

*** ครูสามารถเปิด วีดีทัศน์ สมบัติผู้ดี ตอน 5 ผู้น้อย ย่อมเคารพผู้ใหญ่ก่อน (http://youtu.be/-pMdo7pmrTw?list=PLE603567E1C896415) เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับเด็กๆ

4. ครูนำเปิดคลิปละคร ทองเนื้อเก้า ตอนไข่ตุ้ม (http://youtu.be/iy_Wdd94q7c) ในเรื่องการพูดสุภาพ มีสัมมาคารวะของเด็ก ในเรื่อง

- เด็กๆเห็นอะไรจากละครตอนนี้บ้าง

- ถ้าเป็นเรา เราชอบหรือไม่ชอบ คนพูดจากสุภาพ เพราะอะไร (ให้เด็กคิดและตอบคำถาม)

5.ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กออกมาแสดงบทบาทสมมุติ เกี่ยวกับมารยาท ดีและไม่ดี โดยให้เด็กจับกลุ่มๆ ละ 6 คน

6. ครูแนะนำเด็กเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้คำพูดในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่ต้องการและไม่ควรปฏิบัติ โดยใช้คำถามดังนี้

- ถ้ามีคนแปลกหน้าที่เด็กไม่รู้จักมารับกลับบ้าน เด็กๆจะไปไหม เพราะอะไร (ไม่ไป)
- ถ้ามีคนแปลกหน้าที่เด็กไม่รู้จักนำขนมมาให้เด็กกิน เด็กๆ จะกินไหม เพราะอะไร (ไม่)

7. เด็กและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติในสื่อวีดีทัศน์

กิจกรรมเสนอแนะ

1.ให้เด็กดูคลิปวีดีโอ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับมารยาทไทย

2.ให้เด็กเข้ามุมเสริมประสบการณ์ โดยครูสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็ก

3. ทบทวนข้อตกลงในกิจกรรมยามเช้า

สื่อการเรียนรู้

1.คลิปวีดีโอที่เกี่ยวข้องกับมารยาท

2.มุมการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกมารยาทที่ปฏิบัติต่อบุคคลภายในครอบครัวของตนเองได้

2.เด็กสามารถเลือกปฏิบัติตนเลียนแบบพฤติกรรมในสื่อที่เหมาะสมได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

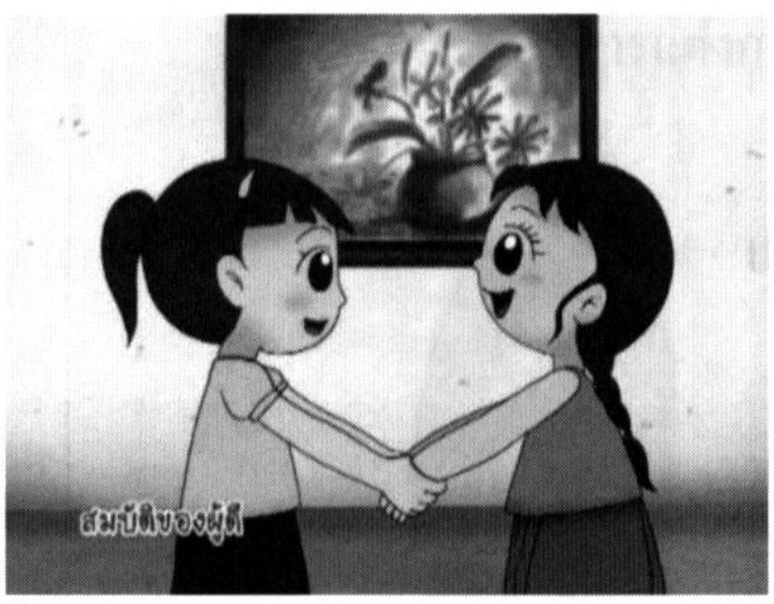
หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

สมบัติของผู้ดี กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
http://www.youtube.com/playlist?list
=PLE603567E1C896415

ละครทองเนื้อเก้า
ตอนไข่ตุ้ม
(http://youtu.be/iy_Wdd94q7c)

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่องมารยาทไทย

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กเลือกเลียนแบบการแต่งกายจากสื่อที่เหมาะสมกับตนเองได้

2.เพื่อให้เด็กแต่งกายได้เหมาะสมกับสถานที่

สาระที่ควรรู้

1.เราควรแต่งกายให้เหมาะสม ตรงตามเพศของตนเอง เด็กผู้ชายควรแต่งกายตามแบบผู้ชาย เด็กผู้หญิงควรแต่งกายตามแบบผู้หญิง ไม่เลียนแบบการแต่งกายที่ไม่เหมาะสมตามโฆษณา ที่เห็นทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ เพราะการแต่งกายแบบนั้น ทำไปเพื่อการแสดงบางครั้งไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เด็กๆสามารถแต่งกายตามความเหมาะสมของตัวเอง เลือกในสิ่งที่ตัวเองชอบได้ ภูมิใจตัวเองไม่ต้องเลียนแบบใคร

2.การแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่เช่น การไปวัดและสถานที่ราชการ ควรแต่งกายให้สุภาพ เรียร้อย มิดชิด ไม่นุ่งสั้น

ประสบการณ์สำคัญ

1.การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น

2.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

3.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการแก้ปัญหา

2.ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

3.ความสามารถในการให้เหตุผล

4.ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

กิจกรรม

1.นำภาพดารานักร้องหรือวัยรุ่นจากโทรทัศน์หรือวารสารมาให้เด็กดูและสนทนาถึงความเหมะสมของการแต่งกายว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ควรเลียนแบบหรือไม่

- ในสื่อที่ครูเปิดมีการแต่งกายแบบใดบ้าง (สวย เซ็กซี่)
- เด็กคิดว่าเราควรแต่งกายตามแบบดาราในสื่อหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่ควร เพราะเรายังเป็นเด็กอยู่ และการแต่งกายแบบในสื่อโป๊มาก ไม่เหมาะสมกับสภาพการดำเนินชีวิต)
- และเด็กควรเลือกเลียนแบบการแต่งกายแบบใด (การแต่งกายของเด็กที่แต่งกายชุดสุภาพเหมาะกับวัยของเด็ก)

ภาพการแต่งกายตามสื่อ

การแต่งกายเลียนแบบเพศหญิง

การแต่งกายของนักร้องที่ไม่เหมาะสม

การแต่งกายของผู้หญิงทั่วไป

2.ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อการแต่งกายของดารานักแสดง นักร้อง มีความจำเป็นต้องใช้การแต่งกายเพื่อช่วยในการสร้างภาพให้คนจำได้ง่าย และเป็นจุดขาย การนำแฟชั่น เพื่อการขายเสื้อผ้า บางครั้งก็ไม่เหมาะกับกาละเทศะ เช่น นักร้องบางท่านแต่งกายสั้นเกินไปไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมที่เด็กๆหรือคนทั่วไปจะเลียนแบบ เพราะไม่สะดวกกับการใช้ชีวิตประจำวัน อีกทั้งบางชุดมีราคาแพง และอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น รองเท้าที่สูงเกินไป กระโปรงหรือกางเกงสั้นมากเกินไปลุก นั่งลำบาก

3.ครูนำรูปภาพการแต่งกาย (ที่ไม่เหมาะสมและเหมาะสม) กับวัย ฐานะและสภาพอากาศของประเทศไทย จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือแหล่งอื่นๆ มาให้เด็กดูและสนทนาร่วมกัน

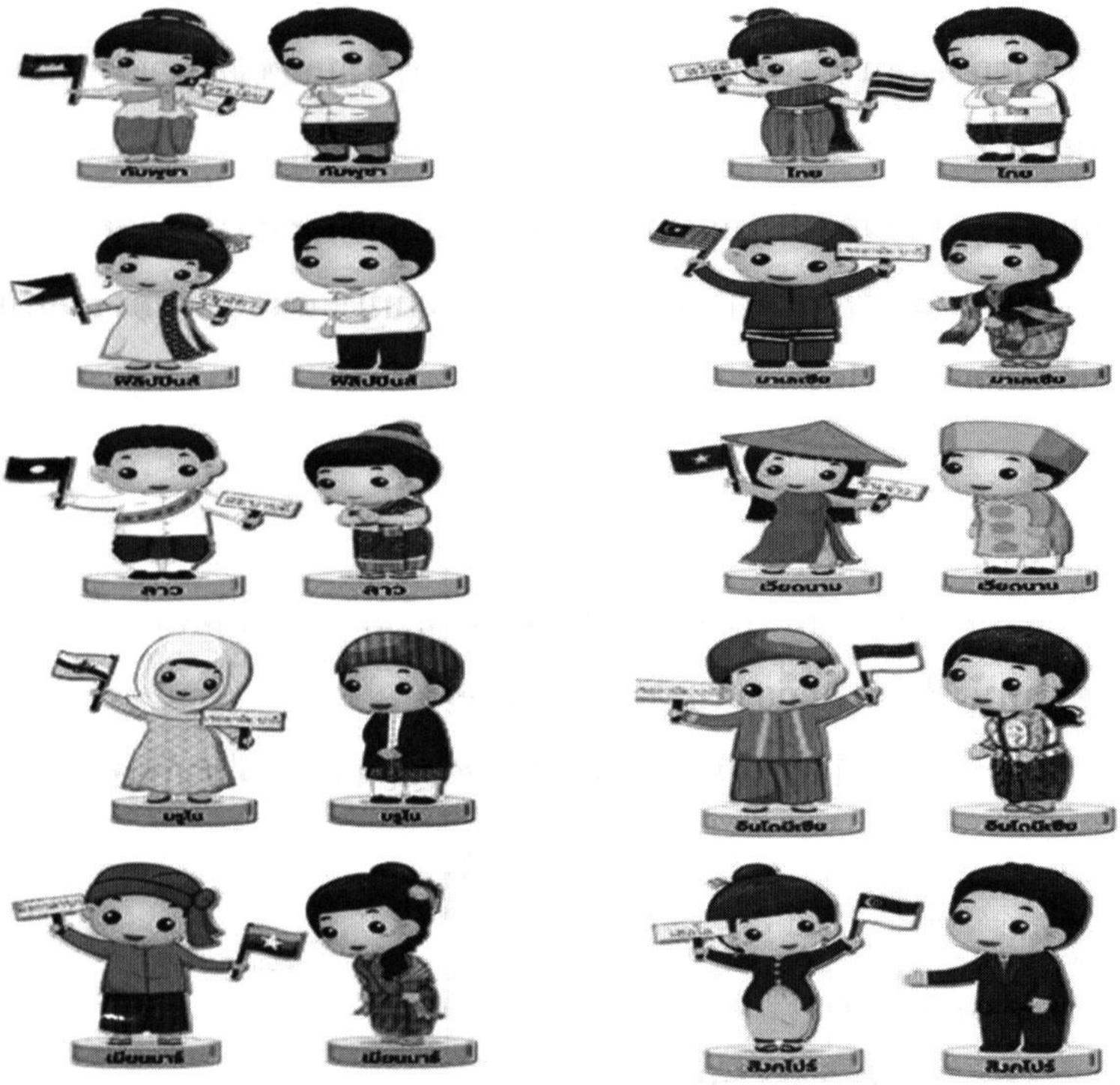

4.ครูแนะนำเสื้อผ้าที่เหมาะกับเด็ก คือใส่สบาย เหมาะสมกับวัย ราคาไม่แพง เหมาะสมกับฐานะของตนเอง

5.ครูนำภาพเสื้อผ้าของประเทศอาเซียนมาให้ดูและอธิบายเพิ่มเติมว่าแต่ละประเทศใส่เสื้อผ้าไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับสภาพอากาศและวัฒนธรรม

6.ครูนำเสื้อผ้าของเด็กและของผู้ใหญ่มาให้เด็กจำแนกเสื้อผ้าที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของเพศและวัยตนเอง

- จำแนกเครื่องแต่งกายตามเพศชาย-หญิง

เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายผู้ชาย	เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายผู้หญิง

-จำแนกเครื่องแต่งกายที่เหมาะกับเด็กและไม่เหมาะกับเด็ก

เครื่องแต่งกายที่เหมาะสม	เครื่องแต่งกายที่ไม่เหมาะสม

7.ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกดูรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมกับวัยของตนเองในเรื่องการแต่งกาย สนทนาร่วมกันและเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์บางรายการที่เด็กไม่ควรดูเพราะมี ภาพและสื่อที่ไม่เหมาะสม

8. ครูให้เด็กแต่ละคนนำใบงานกลับบ้านและจดบันทึกรายการโทรทัศน์ที่เด็กดู และนำใบงานมาส่งพร้อมสนทนาถึงรายการที่ตนไปจดบันทึกมาให้เพื่อนและครูฟังและช่วยกันวิเคราะห์ว่าเหมาะสมกับเด็กหรือไม่เพราะอะไร

9. เด็กและครูร่วมกันสรุปการแต่งกายที่เหมาะสมกับวัยและสถานที่ โดยไม่เลียนแบบสื่อโทรทัศน์ที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง และเด็กๆสามารถแต่งกายตามความเหมาะสมของตัวเอง เลือกในสิ่งที่ตัวเองชอบได้ ภูมิใจตัวเองไม่ต้องเลียนแบบใคร

กิจกรรมเสนอแนะ

1.ให้เด็กดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับการแต่งกายและมารยาทในการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่

2.ให้เด็กดูหนังสือนิทานเกี่ยวกับการการแต่งกาย

3.รายการโทรทัศน์ที่เด็กควรดูและไม่ควรดู (ให้ครูยกตัวอย่างเกี่ยวกับหนังที่มีในปัจจุบันนั้นๆ)

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพการแต่งกาย

2. รูปภาพสัญลักษณ์รายการโทรทัศน์

3. เสื้อผ้าเด็กและเสื้อผ้าผู้ใหญ่ทั้งหญิงและชาย

4. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1.สังเกตการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2.สังเกตการตอบคำถาม

3.สังเกตการแต่งกาย

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

รายการ โทรทัศน์ที่เด็กดู ชื่อรายการ	เวลาที่ดู	หมายเหตุ

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

สมบัติของผู้ดี กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

http://www.youtube.com/playlist?list

=PLE603567E1C896415

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง มารยาทไทย

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กมีมารยาทงามแบบไทยและปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

2.เพื่อให้เด็กเข้าใจสื่อและสามารถนำสื่อมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเลือกเลียนแบบสื่อที่เหมาะสมได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. มารยาทไทย กิริยา วาจาต่าง ๆ เช่น การยืน การเดิน การนั่ง การนอนสุภาพเรียบร้อย ที่บุคคลพึงปฏิบัติในสังคมโดยมีระเบียบแบบแผน อันเหมาะสมตามกาลเทศะ

2.การดูละครโทรทัศน์เป็นกิจกรรมที่เด็กดูร่วมกับครอบครัวหลังเลิกเรียน ตัวละครในโทรทัศน์ มีทั้งแสดงออกที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองที่อยู่ร่วมกับเด็กควรแนะนำสิ่งที่เด็กควรเลือกเลียนแบบ เด็กๆไม่ควรเลียนพฤติกรรม หรือกริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น การทะเลาะ ตบตี การใช้คำพูดด่าทอ ตะโกน ใส่กัน เหมือนตัวละครในโทรทัศน์ โดยเด็กๆสามารถเลือกเลียนแบบเฉพาะพฤติกรรมที่ดีเพื่อให้เป็นเด็กน่ารักทั้งต่อพ่อ แม่ และเพื่อนๆ

ประสบการณ์สำคัญ

1.แสดงความเคารพและการเดินผ่านผู้ใหญ่เหมาะสมกับเหตุการณ์

2.มีปฏิสัมพันธ์และมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่ได้เหมาะสมตามวัย

3.พฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของสื่อ

4.การร้องเพลง การฟังนิทาน การท่องคำคล้องจอง

5.การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการมอง ฟัง สัมผัส

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

2.ความสามารถในการให้เหตุผล

3. ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. เปิด วีดีทัศน์การ์ตูน เด็กดีต้องพูดดี ให้เด็ก ชม (http://youtu.be/GroV99F4eWA) หรือนำรายการโทรทัศน์หรือการ์ตูนที่มีเนื้อหาการแสดงกริยามารยาทที่ไม่เหมาะสมกับ พ่อ แม่หรือผู้ใหญ่มาให้เด็กดู และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหา

- ใครมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร
- เด็กๆ คิดว่าพฤติกรรมที่เห็นแเป็นอย่างไรบ้าง
- เด็กๆ ควรทำอย่างไร จึงจะเหมาะสม
- เด็กๆเห็นกริยาอะไรที่ไม่เหมาะสมบ้างจากคลิปที่ได้ดู
- แล้วมารยาทไทยควรเป็นอย่างไร

** ครูอธิบายเพิ่มเติม ว่า การแสดงที่เด็กๆเห็นเป็นตัวอย่างของการพูดไม่จาไม่สุภาพ ไม่คำลงท้าย ค่ะ ใช้น้ำเสียงที่ไม่น่าฟัง กระโชกโฮกฮาก ไม่เหมาะสม

หากครูเปิดคลิปวีดีโอ ละคร เรื่อง ทองเนื้อเก้า ตอนวันเฉลิม ป๊าอย่าโกรธแม่เลยครับแม่เค้าไม่สบาย (http://youtu.be/Od8XmB3qLEw) ให้กับเด็กๆ ดู อธิบายเพิ่มเติมถึงสิ่งที่เด็กควรเลียนแบบคือพฤติกรรมของวันเฉลิมที่พูดจาไพเพราะ และสิ่งที่ไม่ควรเลียนแบบคือ การพูดจาไม่ไพเพราะ ไม่มีมารยาทของลำยองที่พูดกับแม่ของตัวเอง และกิริยามารยาทต่างๆ ของลำยอง และน้องสาวก็ไม่เหมาะสม

2. ครูนำภาพการทักทายของชาวต่างชาติมาให้เด็กดูแล้วสนทนาว่าแตกต่างกับประเทศไทยอย่างไรและเราควรทำแบบนั้นหรือไม่

การทักทายของต่างชาติ

การทักทายของคนไทย

3. ครูนำรูปภาพเกี่ยวกับมารยาทไทยการไหว้ การเดินผ่านผู้ใหญ่ ให้เด็กดูพร้อมสนทนาเกี่ยวกับภาพ

การเดินผ่านผู้ใหญ่

การเดินผ่านผู้ใหญ่เมื่อผู้ใหญ่นั่ง

4. ครูสาธิตการไหว้และการเดินผ่านผู้ใหญ่ ให้เด็กดูและให้เด็กทำตามทีละขั้นตอน
5. ทำข้อตกลงให้นักเรียนปฏิบัติทุกวัน

6. ครูและเด็กร่วมกันสรุปว่า คนไทยมีวัฒนาธรรมที่ดีงาม มีการทักทายโดยการไหว้ มีมารยาทในการเดินผ่านผู้ใหญ่ เราควรปฏิบัติตามและช่วยกันรักษา และไม่ควรเลียนแบบพฤติกรรมของคนต่างชาติหรือดาราบางคนในโทรทัศน์

การไหว้พระสงฆ์ (ขณะยืน)

การไหว้บิดามารดา ครูอาจารย์

การไหว้ผู้ที่เคารพทั่วๆ ไปและการรับไหว้

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นบทบาทสมมุติการไหว้และการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่
2. ขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการฝึกการเดินแบบไทยให้กับเด็กเมื่ออยู่ที่บ้าน

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพการทักทายของต่างชาติและของไทย
2. ภาพการเดินผ่านผู้ใหญ่
3. คลิปวีดีเกี่ยวกับมารยาทไทย

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

การ์ตูน เด็กดีต้องพูดดี

http://youtu.be/GroV99F4eWA

ละคร เรื่องทองเนื้อเก้า ตอน วันเฉลิม ป๊าอย่าโกรธแม่เลยครับแม่เค้าไม่สบาย

http://youtu.be/Od8XmB3qLEw

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ : สาระที่ 3 เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

หน่วย: ธรรมชาติรอบตัว

ธรรมชาติรอบตัว

เตรียมพร้อม(2-3 ปี)

1.เด็กบอกกิจกรรมที่ทำเวลากลางวันได้

2.เด็กเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสื่อได้

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1.บอกสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาลได้

2 บอกความสำคัญของข่าวพยากรณ์อากาศจากสื่อโทรทัศน์ได้

3 เด็กสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อการพยากรณ์อากาศได้

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. บอกปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัวได้

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1. บอกสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้

2. บอกได้ว่าสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราอย่างไร

3. เด็กสามารถเล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เกี่ยวกับภัยธรรมชาติได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย: ธรรมชาติรอบตัว

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

- การเปิดรับสื่อเพื่อฟังข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

-เด็กๆต้องเรียนรู้ที่จะปฏิบติตัวให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น กลางคืนต้องนอนหลับ ฝนตกไม่ออกไปตากฝน เป็นต้น

การคิดวิเคราะห์

เลือกใช้ประโยชน์จากข้อมูลผ่านการรับสื่อได้

ธรรมชาติรอบตัว

การเลือกคุณค่าแท้

-สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์

-ส่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความสะดวกสบาย นั้นมีทั้งคุณและโทษ

- เด็กๆต้องเรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมทั้งที่มุษย์สร้างเอง และสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ เพื่อปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

-กลางคืนคือเวลาพักผ่อน การไปเที่ยวกลางคืนไม่ใช่สิ่งเหมาะสมสำหรับเด็ก

-ข่าวพยากรณ์อากาศ ช่วยให้ความรู้ เพื่อการเตรียมพร้อมรับมือกับสภาพอากาศที่จะเกิดขึ้น ผู้พยากรณ์ เป็นเพียงสิ่งที่ดึงดูดใจให้ผู้ชมสนใจฟังเรื่องราวเท่านั้น

-การเลือกเครื่องแต่งกายในแต่ละฤดูต้องดูความเหมาะสมของสภาพอากาศ ไม่ควรเลือกเพราะเลียนแบบจากสื่อ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กบอกกิจกรรมที่ทำเวลากลางวันได้

2.เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆจากสื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ในช่วงเวลากลางวัน กิจกรรมที่เด็กๆต้องทำ เช่น ไปโรงเรียน เรียนหนังสือ
2. ในเวลากลางคืนเป็นช่วงเวลาที่เด็กควรนอนพักผ่อนไม่ควรดูโทรทัศน์หรือดูการ์ตูนหลังเวลา 20.00 น. หรือทำกิจกรรมอื่นๆทำให้เด็กตื่นสายไปโรงเรียนไม่ทันและร่างกายอาจอ่อนเพลียเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ
3. เด็กวัย 2 ปี เป็นวัยที่เลียนแบบควรนำสื่อดีๆเหมาะสมกับเด็กมาเปิดให้ดูเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ดีและปฏิบัติตามได้

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากนิทานและตอบคำถาม
2. บอกเหตุผลที่ไม่ควรนอนดึก
3. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ รอบตัว

กิจกรรม

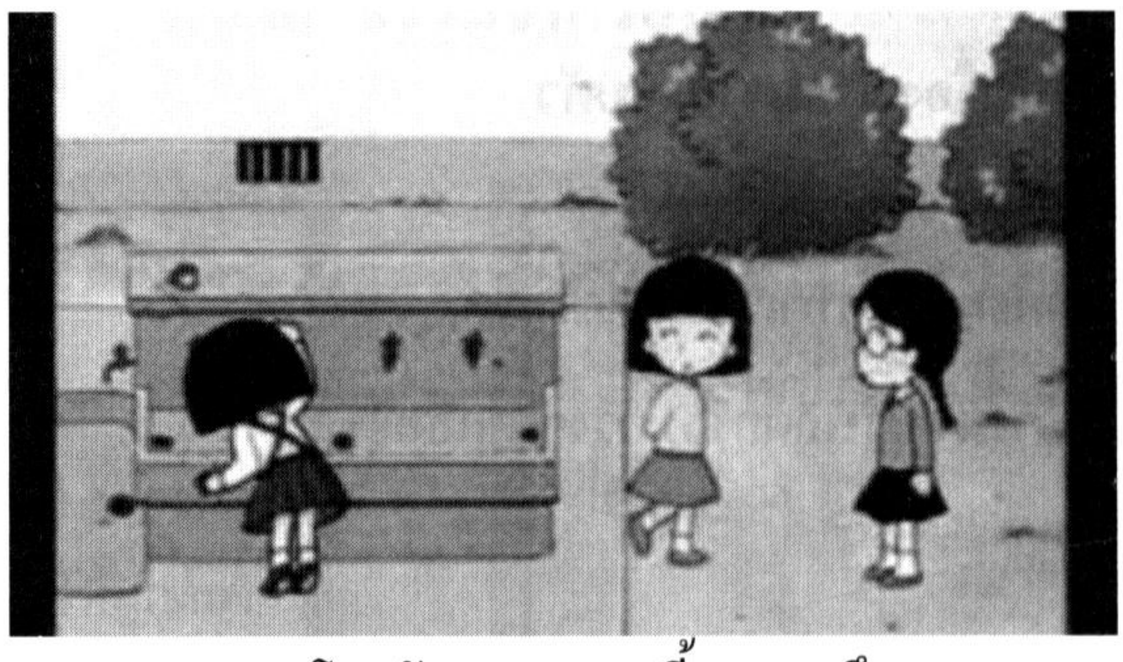
1. ครูเล่านิทานเรื่อง “กลางวัน กลางคืน”ให้เด็กฟังพร้อมสนทนาถึงเนื้อหาของนิทาน

- พระอาทิตย์ขึ้นในเวลาใดคะ? (เวลาเช้า)
- เวลากลางวันเด็กๆควรทำอะไรบ้างคะ? (มาโรงเรียน)
- ในเวลากลางคืนเด็กๆเห็นอะไรคะ? (พระจันทร์)
- ในเวลากลางคืนเด็กคิดว่าเราควรทำอะไร?(นอนพักผ่อน)
- กลางวันและกลางคืนแตกต่างกันอย่างไร? (กลางวันฟ้าสว่างเพราะมีแสงแดด กลางคืนฟ้าจะมืดเพราะดวงจันทร์ทำหน้าที่แทนดวงอาทิตย์)

2.ครูเปิดการ์ตูนมารุโกะจัง ตอน งานเลี้ยงตอนดึก (http://youtu.be/MxnOmH8Lr9U)ให้เด็กๆดูเนื้อหาเกี่ยวกับมารุโกะจัง อยากร่วมงานเลี้ยงตอนกลางคืนและคิดว่าผู้ใหญ่ จะจัดปาร์ตี้ตอนกลางคืน จึงไม่ยอมนอน ทำให้ง่วงนอนในตอนกลางวันที่ไปโรงเรียนและพลาดกิจกรรมที่ตัวเองชอบ (ครูอาจเปิดเฉพาะบางช่วงที่ต้องการสอนเด็ก)

- เด็กๆ ช่วยกันคิดสิว่าทำไมมารุโกะจัง ไม่อยากนอนตอนกลางคืน..

- นอกจากตื่นขึ้นมาเพื่อรับประทานอาหารแล้ว เด็กอยากทำอะไรอีกตอนกลางคืน เพราะอะไรเราจึงอยากทำอย่างนั้น

มารุ โกะจัง ตอน งานเลี้ยงตอนดึก

3.ครูสนทนากับเด็กถึงกิจกรรมที่เด็กทำที่โรงเรียน ในเวลากลางวัน ว่ามีอะไรบ้าง และกิจกรรมที่เด็กทำที่บ้านว่ามีอะไรบ้าง

4.ครูแจกใบงานให้เด็กนำใบงานกลับไปให้ผู้ปกครองเขียนกิจกรรมที่เด็กทำตอนอยู่ที่บ้านและนำมาส่งให้ครูในวันพรุ่งนี้ และ

5. .เด็กและครูร่วมกันสรุปโทษของการไม่นอนแล้วทำกิจกรรมอย่างอื่นในเวลากลางคืน

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับกิจกรรมในตอนกลางวันและกลางคืน
2. อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “กลางวันกลางคืน”
2. รูปภาพ “กิจกรรมในเวลากลางวันและกลางคืน”
3. คลิปการ์ตูน มารุ โกะจัง หรือ เรื่อง กล้วยหอมจอมซน
4. กิจกรรมเสรี การเล่นบทบาทสมมุติ
5. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกกิจกรรมที่ทำเวลากลางวันได้

2.เด็กสามารถนำสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

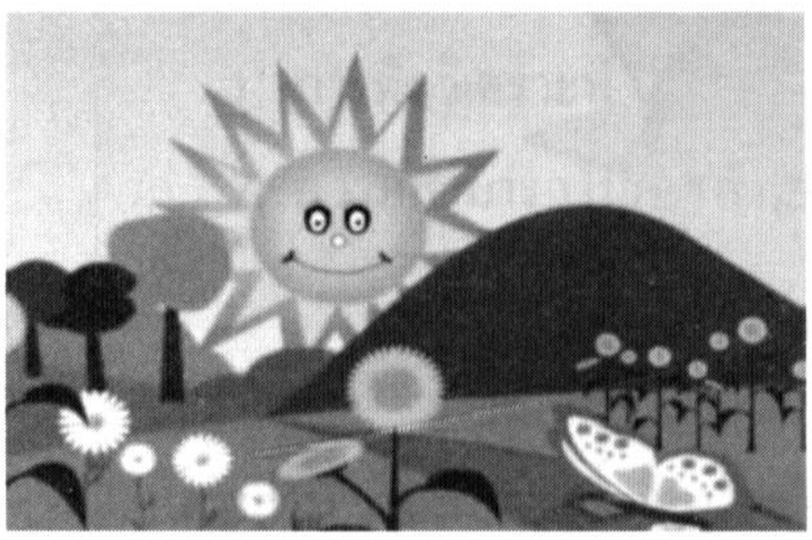

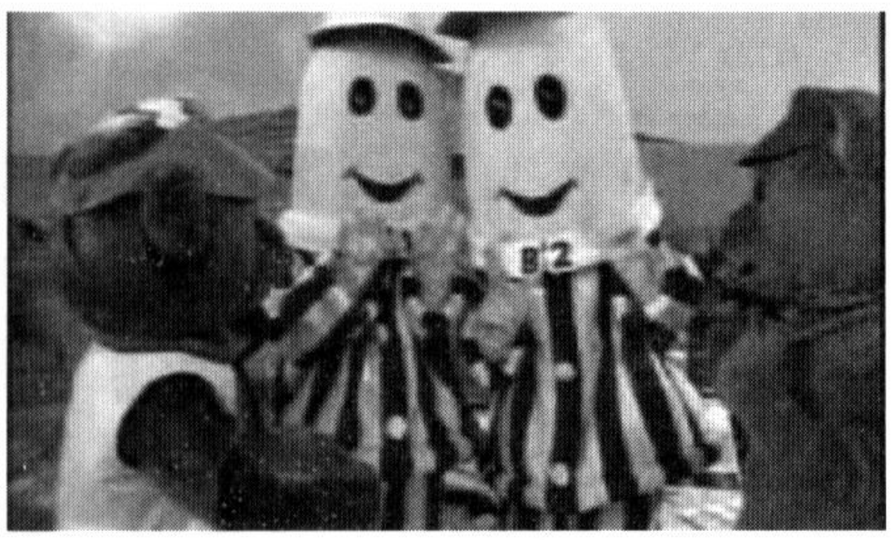

คลิปวีดีโอ

เพลง พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง

http://youtu.be/2A7QgLK8Qy0

โดยณัฐนันท์ โรจนวิชัย

กล้วยหอมจอมซน ตอน ง่วงนอนจัง

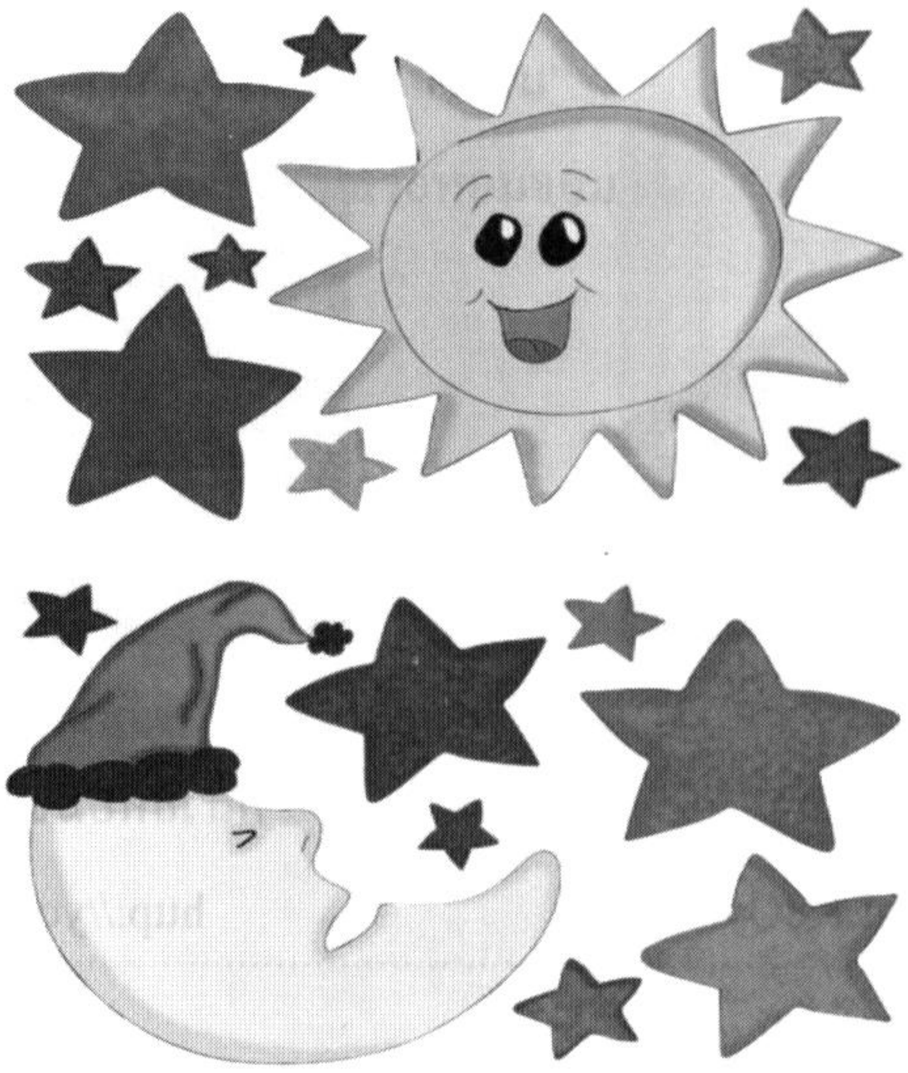
http://youtu.be/1xgvkwfP3q0

แบบบันทึกกิจกรรมที่เด็กทำเมื่อกลับจากโรงเรียน

โปรดทำเครื่องหมาย / หน้ากิจกรรมที่นักเรียนทำเมื่อกลับจากโรงเรียน

.....	1. ดูทีวี/การ์ตูน
.....	2. รับประทานอาหารเย็น
.....	3. เล่นเกม
.....	4. เล่นของเล่น
.....	5. ช่วยงานบ้านได้แก่.....
.....	6. ทำงานที่เด็กได้รับมอบหมาย ได้แก่.....
.....	7. ดูละครหลังข่าว
.....	8. อื่นๆ .....

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

จุดประสงค์

1.เพื่อให้เด็กบอกสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาลได้

2. เพื่อให้เด็กบอกความสำคัญของข่าวพยากรณ์อากาศจากสื่อโทรทัศน์ได้

3. เพื่อให้เด็กเด็กสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อการพยากรณ์อากาศได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1.ในแต่ละฤดูกาลมีสภาพอากาศที่แตกต่างกันออกไป เช่น ฤดูร้อนอากาศจะร้อน ฤดูหนาวอากาศจะเย็น ฤดูฝนจะมีฝนตกและชุ่มชื้น

2.การเลือกเสื้อผ้าควรให้เหมาะสมกับสภาพอากาศเช่นฤดูหนาวเราควรสวมเสื้อแขนยาว ฤดูร้อนควรสวมเสื้อผ้าเนื้อผ้าบางเบา หรือเสื้อแขนสั้น ฤดูฝน สวมเสื้อกันฝนหรือกางร่ม

3. ข่าวพยากรณ์อากาศในโทรทัศน์ถูกทำให้น่าสนใจด้วยบทบาทสมมุติต่างๆเพราะต้องการให้มีคนสนใจดูรายการเยอะๆ แต่สาระที่แท้จริงคือต้องการบอกสภาพอากาศของแต่ละภูมิภาค

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเรื่องราวจากนิทานและตอบคำถาม

2.บอกเล่าสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาล

3.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ รอบตัว

ทักษะและกระบวนการคิด

1. การคิดวิเคราะห์

2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1.ครูเล่านิทานเรื่อง “เสื้อใหม่ของบีบี”ให้เด็กฟังพร้อมสนทนาถึงเนื้อหาของนิทาน

-ในเนื้อหานิทาน เสื้อผ้าของบีบีเป็นอย่างไร ? (เก่า ขาด)

- เสื้อของบีบีเป็นแบบไหนบ้าง? (ตัวใหญ่,ตัวเล็ก,หนา,บาง)

- ถ้าอากาศหนาวบีบีควรสวมเสื้อผ้าแบบไหน? (สวมเสื้อแขนยาว)

-ถ้าอากาศร้อนบีบีควรแต่งกายแบบใด ? (แต่งกายเสื้อแขนสั้นบางๆไม่หนา)

2.ครูนำข่าวการพยากรณ์อากาศมาเปิดให้เด็กดู (http://youtu.be/8foaqj3WsEI)

***พยากรณ์อากาศวันพรุ่งนี้ จะมีฝนตก ลมแรง

- เด็กคิดว่าถ้าพรุ่งนี้ข่าวบอกว่าฝนจะตก เด็กจะทำอย่างไร (เตรียมเสื้อกันฝน)
- ถ้าไม่มีข่าวพยากรณ์อากาศเด็กจะรู้ไหมว่าพรุ่งนี้ฝนจะตก (ไม่รู้)
- ข่าวการพยากรณ์อากาศมีประโยชน์หรือไม่เพราะอะไร (มีประโยชน์เพราะทำให้เราสามารถรู้ว่าพรุ่งนี้จะมีฝนตกและทำให้เรามีการเตรียมตัวได้)

3.ครูสนทนาเพิ่มเติม

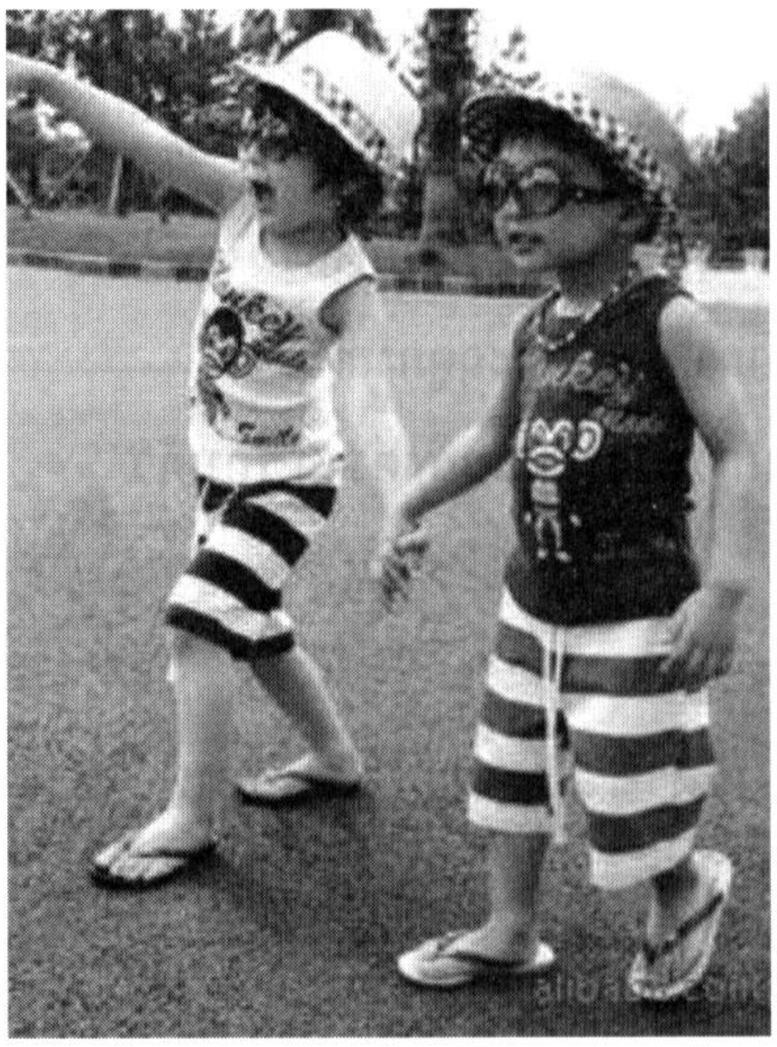
*ผลของการพยากรณ์อากาศ

- ทำให้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับสภาพอากาศที่จะเกิดขึ้น วางแผนการเดินทางได้
- ทำให้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับภัยธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ถ้าบอกว่าพรุ่งนี้มีฝนตกหนัก ก็อาจทำให้เกิดน้ำท่วม จะได้มีการเตรียมตัว
- ทำให้เกษตรกร วางแผนการเพาะปลูก การเก็บสำรองน้ำ

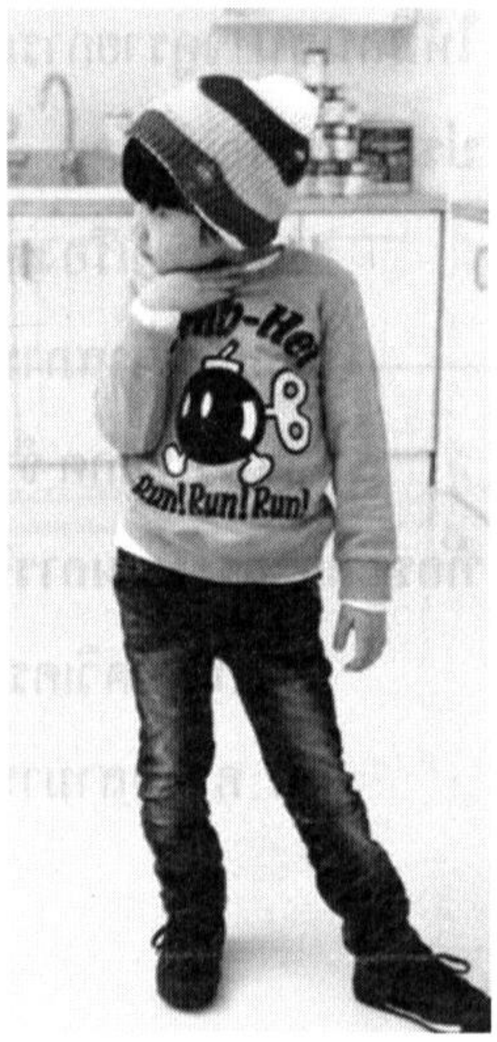
4. ครูนำรูปภาพเครื่องแต่งกายในแต่ละฤดูมาให้เด็กดู พร้อมทั้งสนทนาพูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับการแต่งกายในแต่ละฤดู พร้อมทั้งสนทนากับเด็กถึงราคาที่เหมาะสมและไม่แพงเกินไปสำหรับครอบครัวของเด็กๆ

ฤดูฝน

ฤดูร้อน

ฤดูหนาว

5. ครูสนทนาเกี่ยวกับกฎ กติกาในการเล่นเกม (แต่งตัวกันนะ)

6. เด็กและครูร่วมกันสรุปสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาล บอกความสำคัญของข่าวพยากรณ์อากาศจากสื่อโทรทัศน์และ เลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับตนเองตามฤดูกาลและเหมาะสมกับฐานะครอบครัวได้

กิจกรรมเสนอแนะ

1.เล่นบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการแต่งกาย

2.อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

3.เปิดข่าวเกี่ยวกับภัยน้ำท่วม

สื่อการเรียนรู้

1.นิทานเรื่อง “เสื้อใหม่ของบีบี”

2.รูปภาพ “การแต่งกายในแต่ละฤดูกาล”

3.รายการโทรทัศน์ ข่าว น้ำท่วม (http://youtu.be/8foaqj3WsEI)

4.กิจกรรมเสรีเล่นเกม (แต่งตัวกันนะ)

5.ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกสภาพอากาศในแต่ละฤดูกาลได้

2.เด็กสามารถบอกความสำคัญของข่าวพยากรณ์อากาศจากสื่อโทรทัศน์ได้

3.เด็กสามารถ เลือกเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับตนเองตามฤดูกาลและเหมาะสมกับฐานะครอบครัวได้

บันทึกหลังการสอน

.....

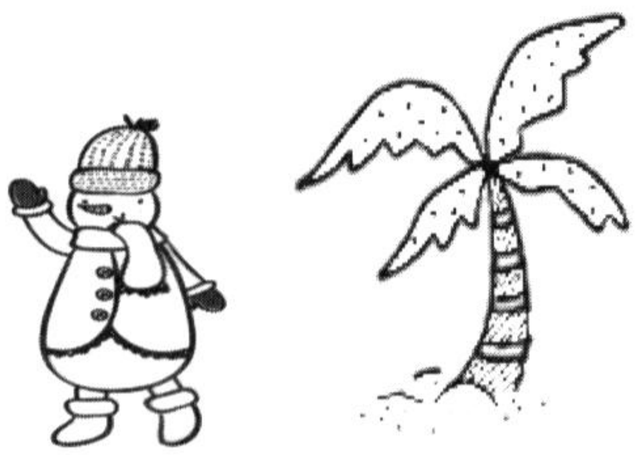
.....

.....

.....

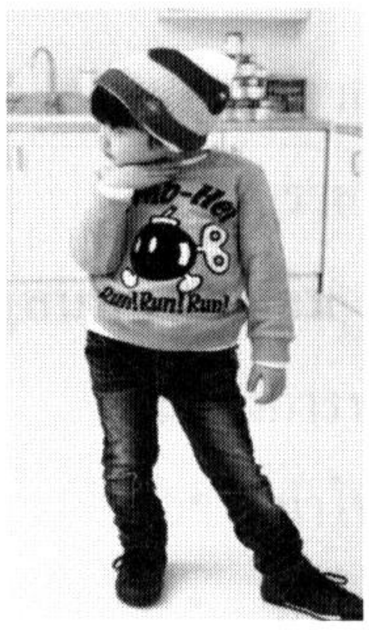
.....

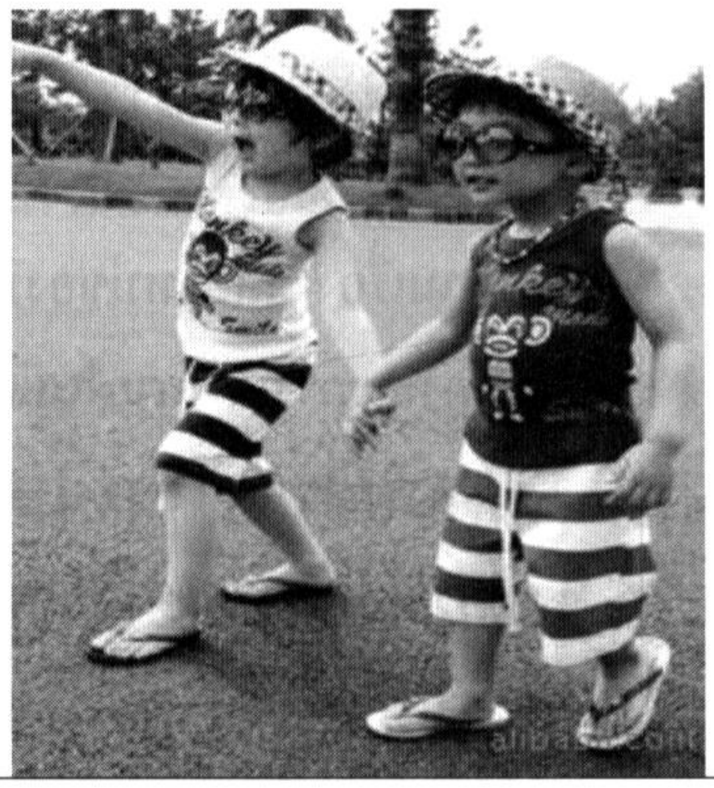
.....

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาจับคู่ภาพเสื้อผ้าที่สวมใส่ในฤดูกาลต่างๆ ตามขนาดเล็ก-ใหญ่

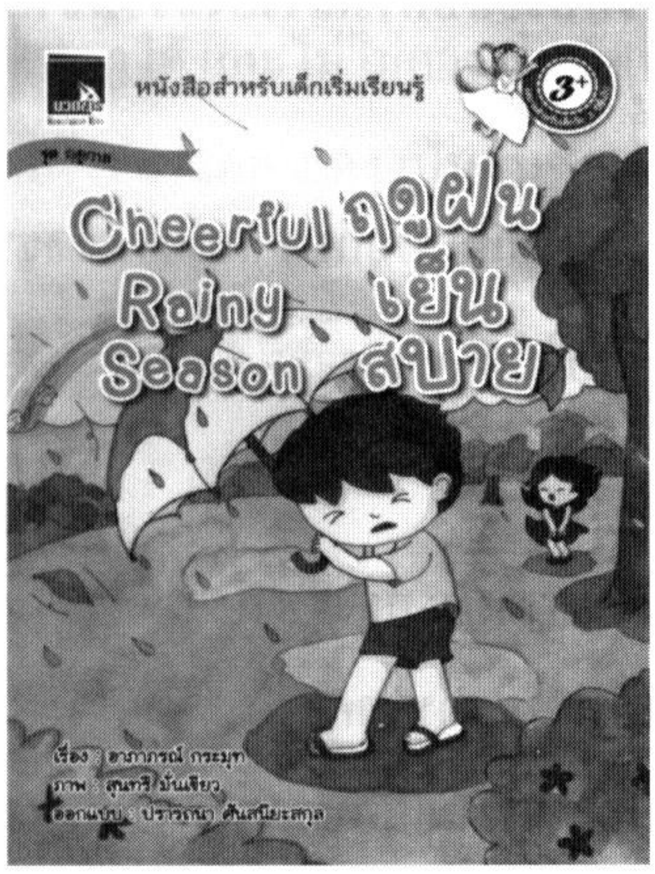
แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

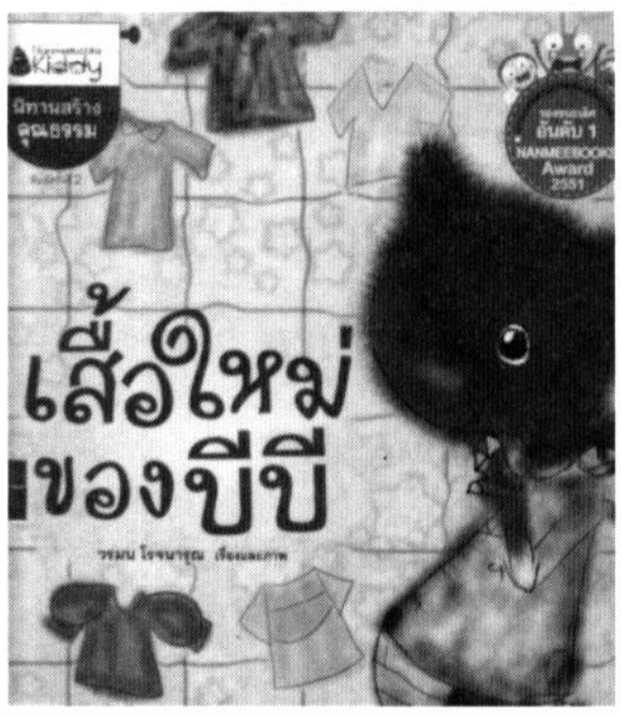
สื่อแนะนำประกอบการสอน

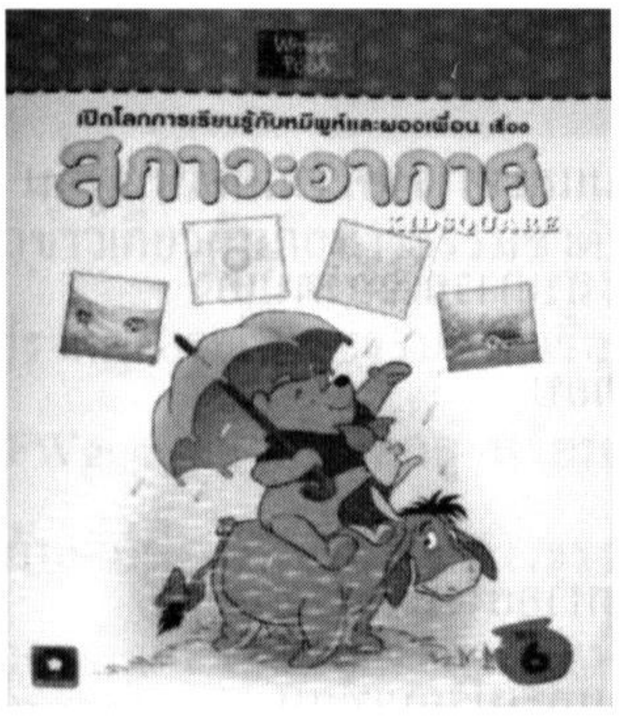
หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

ฝนฟ้าอากาศ พยากรณ์อากาศ วันที่ 6 ก.ย.57 ch7

http://youtu.be/8foaqj3WsEI

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่องธรรมชาติรอบตัว

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัวได้
2. เพื่อให้เด็กวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติได้

สาระที่ควรรู้

ธรรมชาติบางครั้งก็อาจจะนำความเสียหายมาสู่ประชาชนได้ เช่นน้ำท่วม ฝนตกหนัก พายุทำลายบ้านเรือน เป็นต้น แต่บางครั้งการที่ธรรมชาตินำความเสียหายมาสู่เรา ก็มีสาเหตุมาจากมนุษย์ไปทำลายธรรมชาติ และมีความเชื่อปรากฏการณ์ทางธรรมชาติด้วย เช่นกัน เด็กๆต้องรู้จักติดตามข่าวสาร และสืบค้นข้อมูลจากสื่อ เพื่อเตรียมตัวรับมือกับภัยธรรมชาติได้

ประสบการณ์สำคัญ

1.การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น

2.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

3.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ

2.ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

3.ความสามารถในการให้เหตุผล

4. ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. ครูนำรูปภาพข่าวภัยที่เกิดจากธรรมชาติ จากโทรทัศน์ /หนังสือพิมพ์ /วารสาร หรือแหล่งอื่นๆ มาให้เด็กดูและสนทนาร่วมกัน
   - ภาพข่าวที่ครูนำมาให้เด็กดูเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร (น้ำท่วม)
   - และข่าวบอกอะไรกับเด็กบ้าง (น้ำท่วมที่ไหน ???)
   - และถ้าเราอยู่บ้านใกล้กับสถานที่ๆน้ำท่วม เราจะต้องทำอย่างไร (เตรียมตัวขนของ คอยฟังข่าว ว่าใกล้ถึงบ้านเราหรือไม่)
   - เด็กคิดว่าข่าวมีประโยชน์กับเราหรือไม่ (มี เพราะบอกสถานการณ์หรือเหตุการณ์ให้เราทราบว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง)

- และเด็กคิดว่ามีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้เกิดน้ำท่วม (ฝนตกหนัก น้ำระบายไม่ทัน เนื่องจากมีขยะอุดตันตามท่อระบายน้ำ)

2. ครูสนทนาเพิ่มเติมกับเด็กเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากเหตุการณ์น้ำท่วม
   - น้ำท่วม ไม่ควรใช้ไฟฟ้าเพราะอาจทำให้เกิดไฟดูดได้ และไม่ไม่ควรเล่นน้ำเพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุและโรคติดต่อที่มาจากน้ำได้ เช่นโรคตาแดง เป็นต้น

3. ครูให้เด็กออกมาเล่าข่าวเกี่ยวกับภัยทางธรรมชาติที่เด็กเคยเห็นว่ามีอะไรบ้าง
4. ครูเปิดคลิปวีดีโอ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เรื่องวัฏจักรของน้ำ (http://youtu.be/3eFWggat_4g) ให้เด็กดู พร้อมกับช่วยตอบคำถามว่าน้ำมาจากไหน
5. ครูสนทนาเพิ่มเติมกับเด็กถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆที่เกิดขึ้น
   - ก่อนการฝนตกจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง (ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ฝนตก)
   - และหลังฝนตกจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง (มีรุ้งกินน้ำ)
6. ครูให้เด็กวาดรูปปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่เกิดขึ้น เช่น การเกิดรุ้งกินน้ำ
7. เด็กและครูร่วมกันสรุปปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและการวิเคราะห์ข่าว
8. ครูแจกใบงานให้เด็กกลับบ้านและให้บันทึกเกี่ยวกับข่าวของวันนี้และให้ช่วยกันวิเคราะห์ร่วมกับผู้ปกครองและนำกลับมาส่ง

กิจกรรมเสนอแนะ

1.ให้เด็กดูคลิปเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ (http://youtu.be/3eFWggat_4g)

2.ให้เด็กดูหนังสือนิทานเกี่ยวกับภัยธรรมชาติและการระวังภัย

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพภัยธรรมชาติ
2. รูปภาพปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
3. ใบงาน

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกปรากฏการณ์ธรรมชาติรอบตัวได้
2. เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นข้อมูลจากสื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

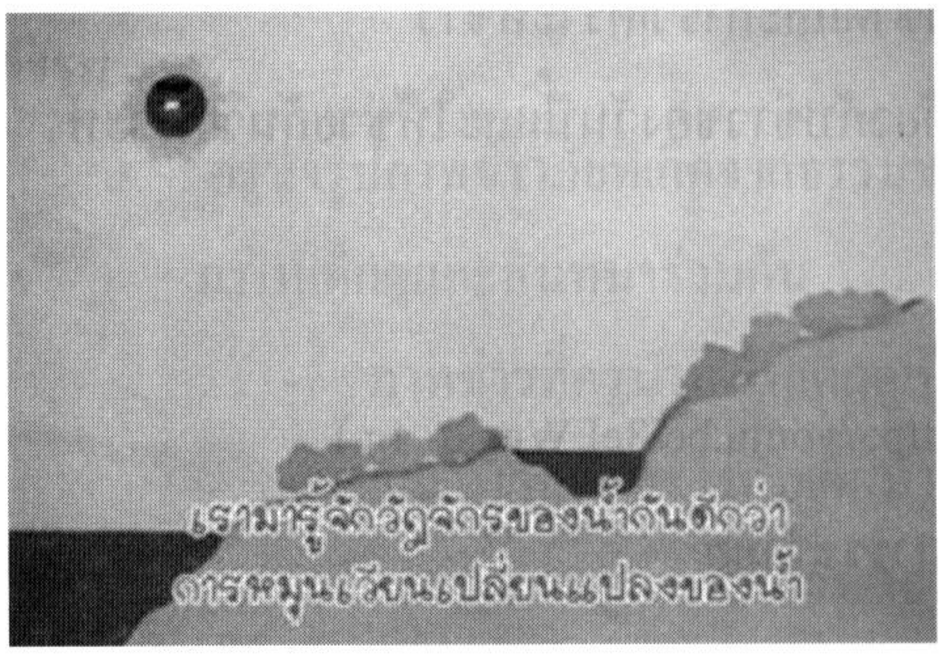
สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

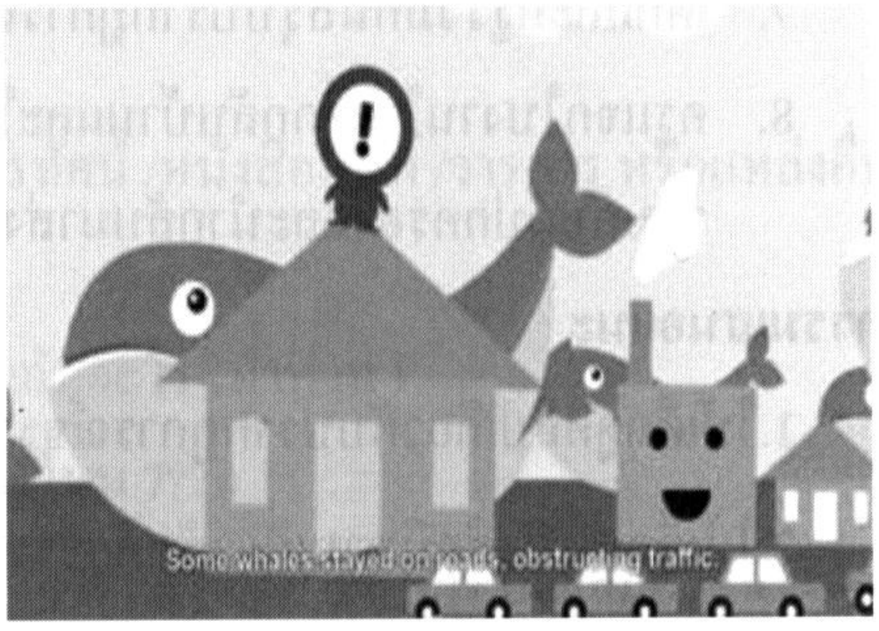
คลิปวีดีโอ

Animation

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เรื่องวัฏจักรของน้ำ

http://youtu.be/3eFWggat_4g

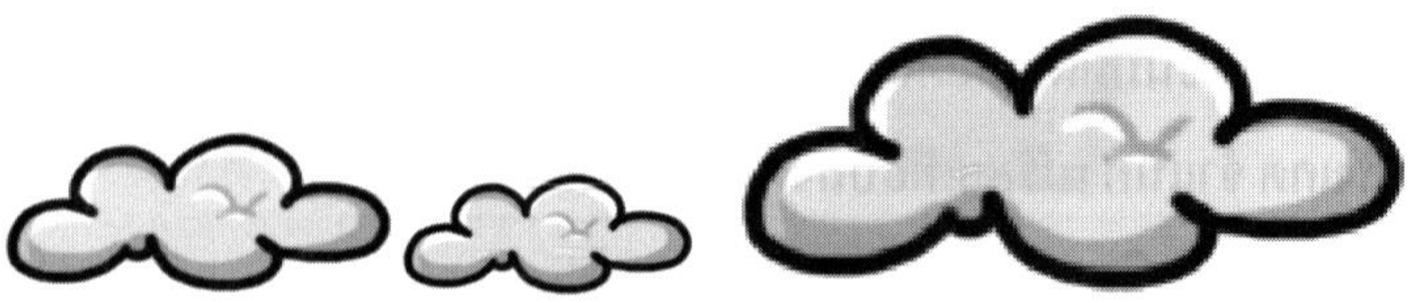
Animation ชุด รู้สู้ flood

ตอนที่ 1: "รู้จักน้ำท่วมให้มากขึ้น"

http://youtu.be/b8zAAEDGQPM

ใบงาน

ข่าวประจำวันที่.....	เป็นข่าวเกี่ยวกับ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อนุบาล 3 (5-6 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ธรรมชาติรอบตัว

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้
2. เพื่อให้เด็กบอกได้ว่าสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราอย่างไร
3. เด็กสามารถเล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เกี่ยวกับภัยธรรมชาติได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น บ้าน โรงเรียน ถนน โต๊ะ ยางลบ ดินสอ หลอดไฟ พัดลม ฯลฯและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ดิน หิน ทราย น้ำ อากาศ

2. สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราเช่น น้ำท่วมเกิดจากเราสร้างถนนกั้นน้ำไว้ ฝนแล้งเพราะเราตัดไม้ทำลายป่า โลกร้อนขึ้นเพราะเราใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า ทิ้งขยะ ฯลฯ

3. ในปัจจุบันเรารับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับข่าวภัยธรรมชาติ สภาพอากาศ ซึ่งมีทั้งข่าวที่เป็นความจริงและข่าวลือ เด็กๆต้องรู้จักสงสัย และนำมาเล่าให้ผู้ใหญ่หรือครูฟัง เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งอาจนำข่าวหรือข้อมูลที่เด็กได้รับนำมาเล่าให้เพื่อนและครูฟังพร้อมทั้งวิเคราะห์ข่าวไปด้วยกัน

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเรื่องราวจากนิทานและตอบคำถาม

2.บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเรา

3.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ รอบตัว

ทักษะและกระบวนการคิด

1.การคิดวิเคราะห์

2.ความสามารถในการสังเกต

กิจกรรม

1.เปิดเล่าข่าวจากหนังสือพิมพ์ให้เด็กฟัง เป็นข่าวเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ และให้เด็กช่วยกันวิเคราะห์ข่าวที่ครูเล่า ตัวอย่างเช่น

เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้ป่า ที่.....ตำรวจตั้งข้อสังเกตว่าอาจเกิดเพราะเมื่อคืนมีฝนตกและมีฟ้าผ่าลงมาทำให้เกิดไฟไหม้ได้

2.ครูให้เด็กช่วยกันวิเคราะห์ข่าว

-ข่าวที่ครูนำมาให้เด็กดูเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร (ข่าวเกี่ยวกับภัยทางธรรมชาติ)

-เด็กคิดว่าทำไมไฟจึงไหม้ป่า (ฟ้าผ่า ทำให้เกิดไฟไหม้ป่า)

-และข่าวต้องการบอกอะไรให้เด็กทราบ (บอกว่ามีเหตุการณ์ไฟไหม้ที่ไหน เพราะอะไร)

2..ครูให้เด็กเข้าแถวเดินอย่างเป็นระเบียบ พาเด็กสำรวจสิ่งไม่มีชีวิตบริเวณรอบๆโรงเรียน สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ครูพาเด็กๆกลับเข้าห้องเรียนและถามคำถามดังนี้

-สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีอะไรบ้าง(ดิน หิน ทราย น้ำ อากาศ)

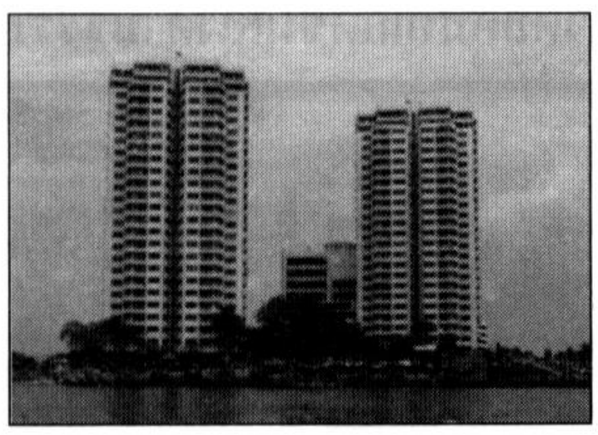
-สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีอะไรบ้าง (บ้าน โรงเรียน ถนน รถ โต๊ะ ยางลบ ดินสอ หลอดไฟ)

3.ครูให้เด็กดูภาพสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

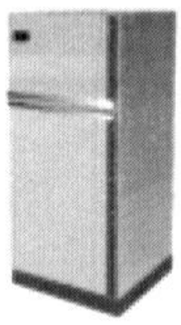
บ้าน

ตึกสูง

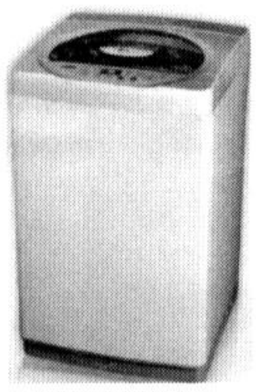

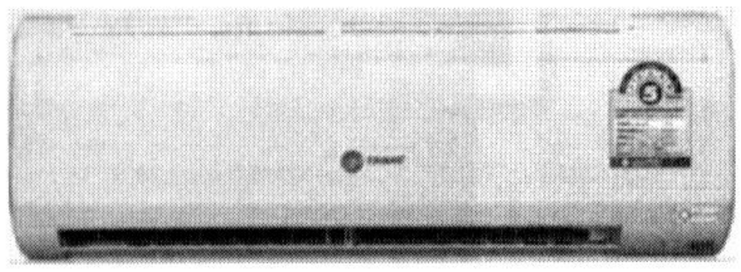
ตู้อุปกรณ์เครื่องมือใช้

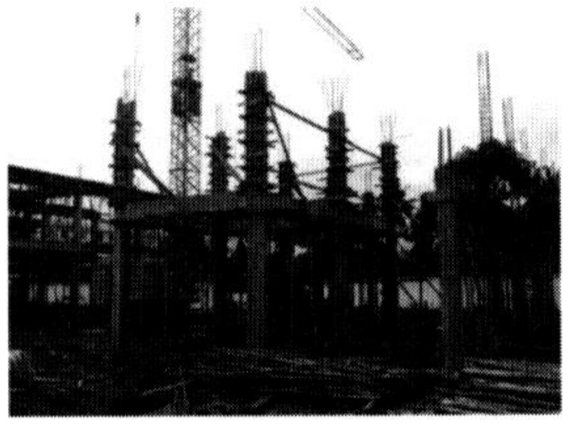

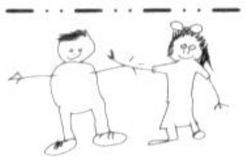
อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ

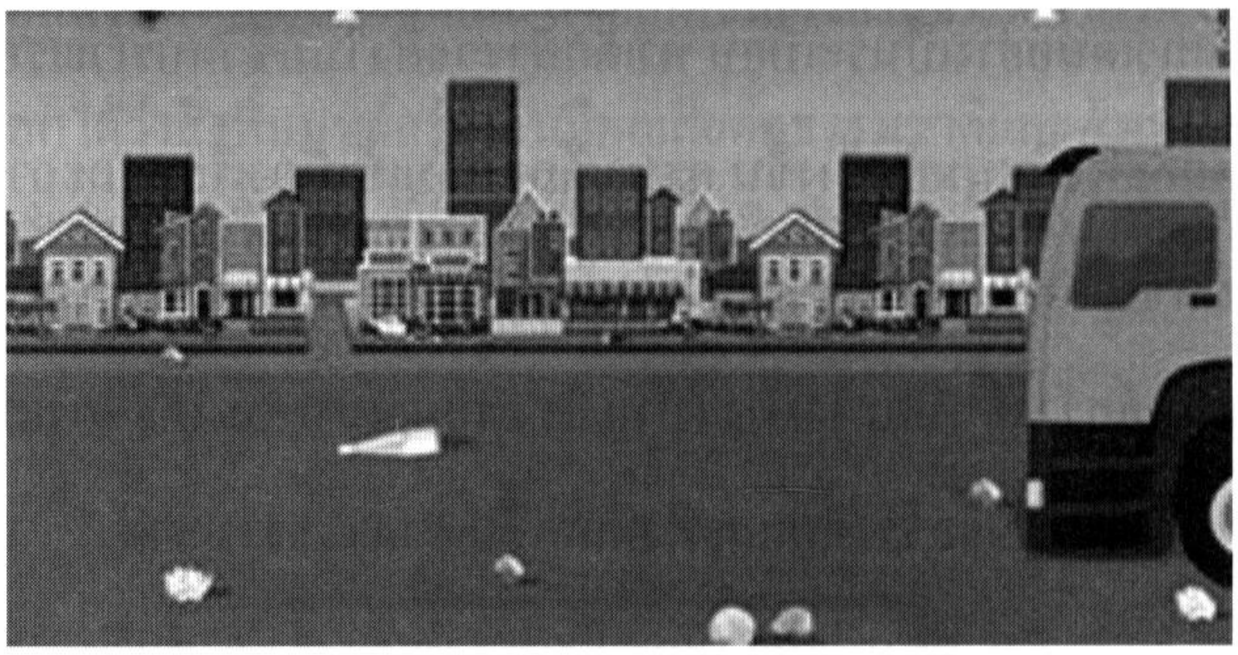

รถยนต์ ถนน สิ่งปลูกสร้างต่างๆ

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

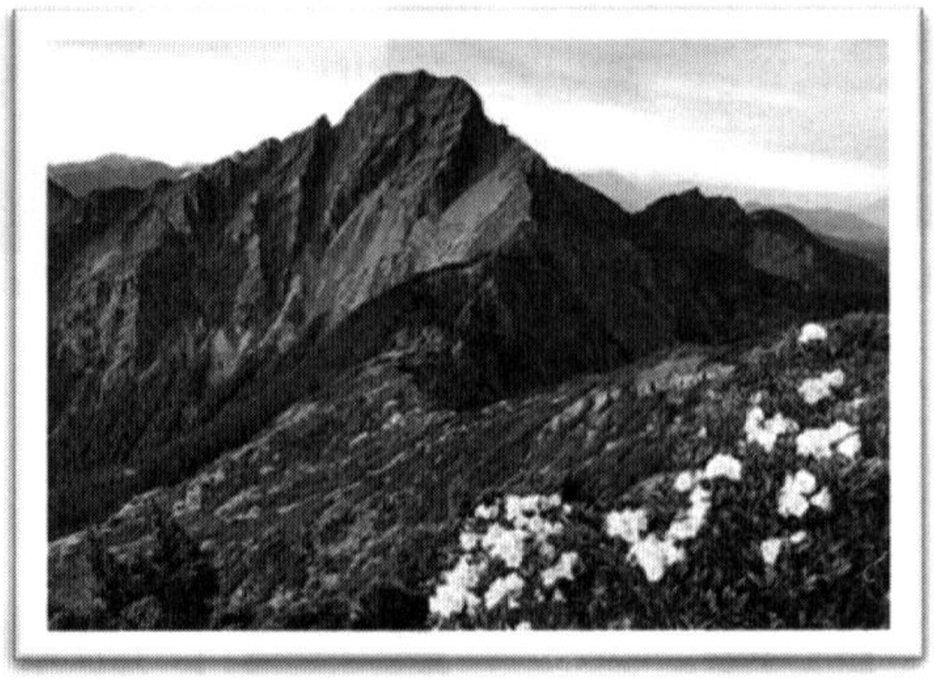
ครูเปิด คลิปวีดีโอ Kids Channel Garbage Truck (http://youtu.be/hP0PRS8A2uk) เพื่อให้เด็กเห็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น ประเภทรถยนต์ นั่นก็คือรถเก็บขยะ เพื่อไปเก็บขยะที่มนุษย์ได้ทิ้งไว้ตามสถานที่ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความสกปรก สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อความสะดวกสบาย บางอย่างก็ทำให้เกิดผลเสีย ต่อสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ บางสิ่งก็ถูกสร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

น้ำตก

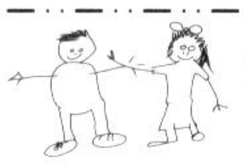
ภูเขา

ทะเล

ต้นไม้

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

-เด็ก-ครูสนทนากับเด็กถึงรูปภาพที่ครูนำมาให้เด็กดู และถามเด็กว่าถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้เราจะเป็นอย่างไร? (ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไม่มีโทรทัศน์ รถยนต์ ฯลฯ)

-เราสามารถอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ทะเล น้ำตก ป่าไม้ ได้อย่างไร? (ไม่ทิ้งขยะ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า และช่วยกันปลูกต้นไม้)

- ครูให้เด็กยกตัวอย่าง สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติคนละ 3 อย่าง

4.ครูจัดกลุ่มให้เด็กทำกิจกรรมศิลปะ (ต้นไม้หลากสี)

-เด็กและครูทำข้อตกลงร่วมกันเช่นไม่คุยกันในขณะทำงาน ทำงานเสร็จแล้วเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อย

-เด็กและครูช่วยกันจัดอุปกรณ์การแต่งแต้มต้นไม้หลากสี (สีน้ำ ไม้พันสำลี จานสี กระดาษสีเทียน)

-ครูสาธิตการแต่งแต้มให้เด็กดู

-เด็กลงมือปฏิบัติเป็นกลุ่ม

-เด็กออกมาบอกชื่อนำเสนอผลงานของตนเอง

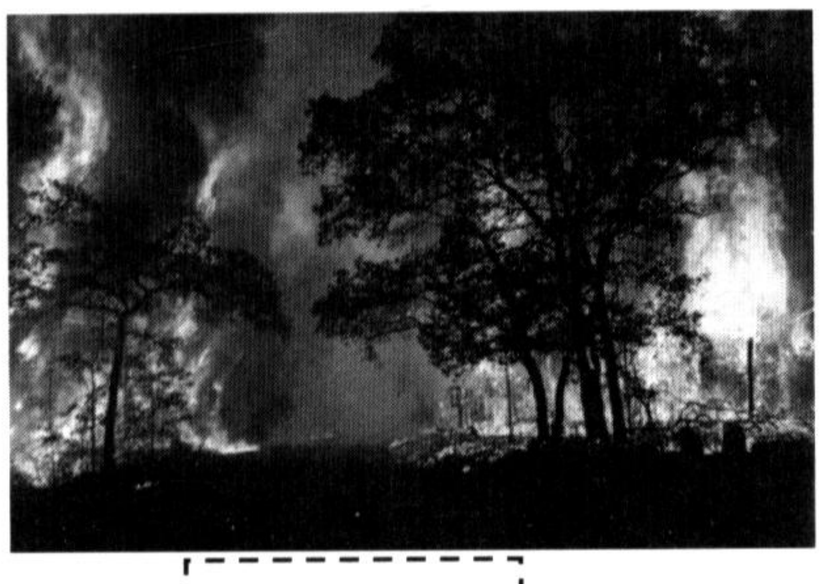
5.ครูนำรูปภาพสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีผลเสียต่อธรรมชาติให้เด็กดู

ขยะจากเครื่องใช้ไฟฟ้าของเล่นต่างๆ

น้ำท่วม

ไฟป่า

ภัยแล้ง

-เด็ก ครูร่วมกันสนทนา ถึง สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยใช้คำถามดังนี้

-เด็กๆคิดว่าสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น มีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราอย่างไร (เช่น น้ำท่วมเกิดจากเราสร้างถนนกั้นน้ำไว้ เพราะเราตัดไม้ทำลายป่า น้ำท่ม ฝนไม่ตกตามฤดกาล โลกร้อนขึ้นเพราะเราใช้เครื่องใช้ไฟฟ้ามากเกิดไป (เครื่องใช้ฟ้าต้องใช้พลังงานไฟฟ้า ต้องมีการตัดป่าเพื่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟ ไม่มีต้นไม้ช่วยให้ความชุ่มชื้น อากาศก็ร้อนมากขึ้น) ทิ้งขยะ ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

- เมื่อเกิดภัยทางธรรมชาติเราจะปรับตัวได้อย่างไรบ้าง

6.ครูให้เด็กนำภาพ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองและภัยจากธรรมชาติติดลงในตาราง

1.สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น	
2.สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเอง	
3.ภัยจากธรรมชาติ	

7.ครูและเด็กสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากตาราง เช่น มีสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองมีอะไรบ้าง จำนวนเท่าไร

8.เด็กและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ บอกได้ว่าสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราอย่างไรและ เด็กสามารถเล่าข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เกี่ยวกับภัยธรรมชาติได้

กิจกรรมเสนอแนะ

-อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

-เล่นเกมคำถามสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีอะไรอีกบ้าง

สื่อการเรียนรู้

1.เพลง ทะเลแสนงาม

2.รูปภาพ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองและภัยจากธรรมชาติ

3.ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร

4.สีน้ำ สีเทียน และ จานสี

5.ไม้พันสำลี

6. กระดาษ

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติได้

2. เด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลเสียต่อธรรมชาติและตัวเราอย่างไร

3. เด็กสามารถเล่าข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เกี่ยวกับภัยธรรมชาติได้

บันทึกหลังการสอน

.....

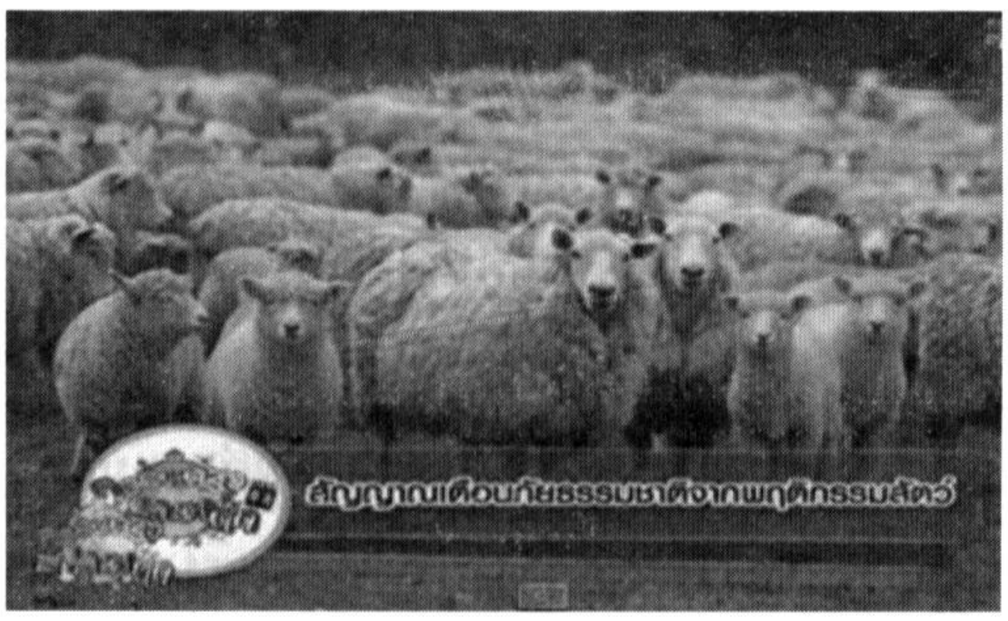
.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

คลิปวีดีโอ

ครอบครัวข่าวเด็ก ตอน สัญญาณเตือนภัยธรรมชาติ

จากพฤติกรรมสัตว์ (28พ.ย.57)

http://youtu.be/Su8Curn2CBE

ครอบครัวข่าวเด็ก

ตอนคำเตือนของโลก (10 มิ.ย.57)

http://youtu.be/zWj5w8qiP2o

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้:สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

หน่วย: ของเล่น ของใช้

เตรียมพร้อม (2-3 ปี)

1. บอกชื่อ รูปร่างลักษณะของของเล่นได้

2.สามารถวิเคราะห์สื่อจากการสังเกตเปรียบเทียบได้

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1. บอกประโยชน์ของเล่นที่เด็กเล่นได้

2.รู้จักการประหยัดด้วยการประดิษฐ์ของเล่น เองได้

3.สามารถวิเคราะห์สื่อได้

ของเล่น ของใช้

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. บอกวิธีการเลือกของเล่น ของใช้ที่มีประโยชน์และปลอดภัยได้

2.สามารถวิเคราะห์ และนำสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1. บอกชื่อของเล่น ของใช้ของไทยได้

2. จำแนกของเล่นของใช้ของไทยและของต่างประเทศ โดยสังเกตจากเครื่องหมายการค้าได้

3. เปรียบเทียบราคาและความคุ้มค่าของเล่นของใช้ของไทยและต่างประเทศ

4. วิเคราะห์สื่อและนำสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย: ของเล่น ของใช้

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

- เด็กๆ ควรเลือกใช้สินค้าที่ประโยชน์ราคา และความคุ้มค่า และไม่เลือกเพราะอยากได้ หรือเชื่อตามที่เห็นจากโฆษณา
- การประดิษฐ์ของเล่นด้วยตัวเอง จะทำให้สมองได้รับการพัฒนา มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์

- การเลือกซื้อ เลือกใช้ ของเล่น ของใช้ได้เหมาะสมกับความต้องการ

ของเล่น ของใช้

การเลือกคุณค่าแท้

ของเล่น ของใช้ มีเพื่อสร้างความสุข ความเพลิดเพลิน ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ราคา ความสวยงาม ความทันสมัย การโฆษณาทำให้ของเล่น ของใช้มีราคาสูงขึ้น

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

- ในโฆษณามีการใช้เทคนิคต่างๆเพื่อให้ของเล่นของใช้ ดู มีคุณสมบัติพิเศษมากมาย เพื่อจูงใจให้ผู้ชมอยากซื้อ
- การลด แลก แจก แถม เป็นการกระตุ้นให้คนสนใจและอยากซื้อสินค้ามากขึ้น
- ต้องพิจารณาฉลากและเครื่องหมายรับรองปลอดภัยก่อนซื้อ

แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ของเล่นของใช้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถบอกชื่อรูปร่างลักษณะของของเล่นได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อจากการสังเกต เปรียบเทียบได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. ของเล่น เป็นสิ่งของที่เด็ก ๆ สามารถนำมาเล่นได้ เช่น ลูกบอล ห่วงยาง หม้อข้าว หม้อแกง ของเล่น ตุ๊กตา บล็อกพลาสติก ไม้บล็อก ฯลฯ และมีรูปร่างลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกลม แข็ง อ่อนนุ่ม โดยเด็กสามารถสร้างของเล่นขึ้นเองจากวัสดุอุปกรณ์ของเล่นใกล้ตัวเช่นไม้บล็อก รูปทรงต่างๆ
2. ทุกวันนี้ในโทรทัศน์มีการโฆษณาขายของเล่นเพื่อชักจูงให้เด็กซื้อ บางอย่างมีราคาที่แพงเกินไปและไม่เหมาะกับเพศและวัยของเด็ก

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากนิทาน ดูข้อมูลจากคลิปวีดีโอและตอบคำถาม
2. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบรูปร่างลักษณะของของเล่น
3. การสนทนาเกี่ยวกับของเล่นที่เด็กชื่นชอบและการตอบคำถามเกี่ยวกับของเล่น

ทักษะและกระบวนการคิด

1. การคิดวิเคราะห์
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ห้าพี่น้องกับของเล่นใหม่” เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพ่อจระเข้เป็นช่างไม้ฝีมือดี มีร้านขายโต๊ะตู้ที่ทำเอง โดยมีแม่จระเข้ช่วยดูแลร้านพร้อมๆ กับเป็นแม่บ้านดูแลลูกๆ 5 ตัว คือ หนึ่ง สอง สาม สี่ และห้า วันหนึ่งพ่อจระเข้ชวนลูกๆ ทำกระปุกออมสินจากขวดพลาสติกเพื่อไว้เก็บเงิน แต่ละวันลูกจระเข้ต่างก็หยอดเงินที่เหลือจากค่าขนมไว้ในกระปุกออมสินโดยมีเป้าหมายว่าจะเก็บเงินไว้ซื้อของเล่น

   เมื่อกระปุกออมสินเต็ม พี่น้องทั้งห้าจึงชวนกันไปซื้อของเล่นที่ร้านของคุณจิ้งจอกซึ่งเปิดใหม่ สอง สาม และห้า ซื้อของเล่นได้ แต่สี่ยังหาของเล่นที่ถูกใจไม่ได้ ส่วนหนึ่งก็นึกเสียดายเงินจึงไม่ได้ซื้อ เมื่อกลับมาถึงบ้าน พ่อจระเข้จึงชวนหนึ่งกับสี่ทำของเล่นไว้เล่นเอง นอกจากนี้ก็ชวนลูกๆทั้งหมดทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ ระบายสี ลูกๆ จระเข้ต่างก็

สนุกสนานกับของเล่นใหม่ เพราะเป็นสิ่งที่ตัวเองชอบ พ่อแม่จระเข้เห็นลูกๆ มีความสุขก็พลอยมีความสุขไปด้วย หลังจากนั้นสนทนาถึงเนื้อหาในนิทาน

- เด็กๆต้องทำอย่างไรบ้างเมื่ออยากได้ของเล่นใหม่
- นอกจากซื้อแล้วเด็กสามารถทำอย่างไรเพื่อให้ได้ของเล่นชิ้นใหม่

2. ครูนำของเล่น เช่น ลูกบอล ตุ๊กตาผ้าหม้อข้าว หม้อแกง ตัวต่อไม้บล็อก ใส่ถุงผ้าให้เด็กคลำและทายว่าคือของเล่นอะไรและมีลักษณะอย่างไร เช่น

- ลูกบอล มีรูปทรงกลม อ่อนนุ่ม ผิวเรียบ
- ตุ๊กตาผ้า มีลักษณะอ่อนนุ่ม
- หม้อข้าว หม้อแกง ผิวแข็ง
- ตัวต่อไม้บล็อก มีหลายลักษณะเป็นสี่เหลียม สามเหลี่ยม ทรงแท่ง ผิวแข็ง

3.ครูเปิด คลิปวีดีโอ TuTiTu – มหัศจรรย์สร้างสรรค์ของเล่น ให้เด็กดูว่าสามารถสร้างสรรค์ของเล่นด้วยตัวเองได้อย่างไรบ้าง และชวนเด็กคุย และชวนกันสร้างของเล่นจากไม้บล๊อก

4. ครูสนทนากับเด็กถึงของเล่นที่เด็กเล่นที่บ้านว่าใครเป็นคนซื้อให้ และบอกถึงที่มาของเงินที่พ่อแม่นำมาซื้อให้เด็ก

- เด็กทราบหรือไม่ว่าพ่อแม่นำเงินมาจากไหนมาซื้อของเล่นให้ลูก (ทำงาน)

**เราไม่จำเป็นต้องซื้อของเล่นทุกชิ้นที่ออกใหม่ถ้าของเล่นที่บ้านเรายังสามารถเล่นได้อยู่ เราควรช่วยพ่อ แม่ประหยัดค่าใช้จ่าย **

4.เด็กและครูร่วมกันสรุป

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นเสรีในมุมเสริมประสบการณ์
2. อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ
3. เปิดโฆษณาของเล่นให้ดูและสนทนาร่วมกัน
4. จัดนิทรรศการของเล่นเด็ก

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ห้าพี่น้องกับของเล่นใหม่”
2. รูปภาพ “ของเล่น”
3. สื่อทีวี คลิปวีดีโอ TuTiTu - มหัศจรรย์สร้างสรรค์ของเล่น
4. แผ่นป้ายโฆษณาขายของเล่น

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกชื่อรูปร่างลักษณะของของเล่นได้

2.เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อโดยการสังเกต และเข้าใจสิ่งที่สื่อนำเสนอได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

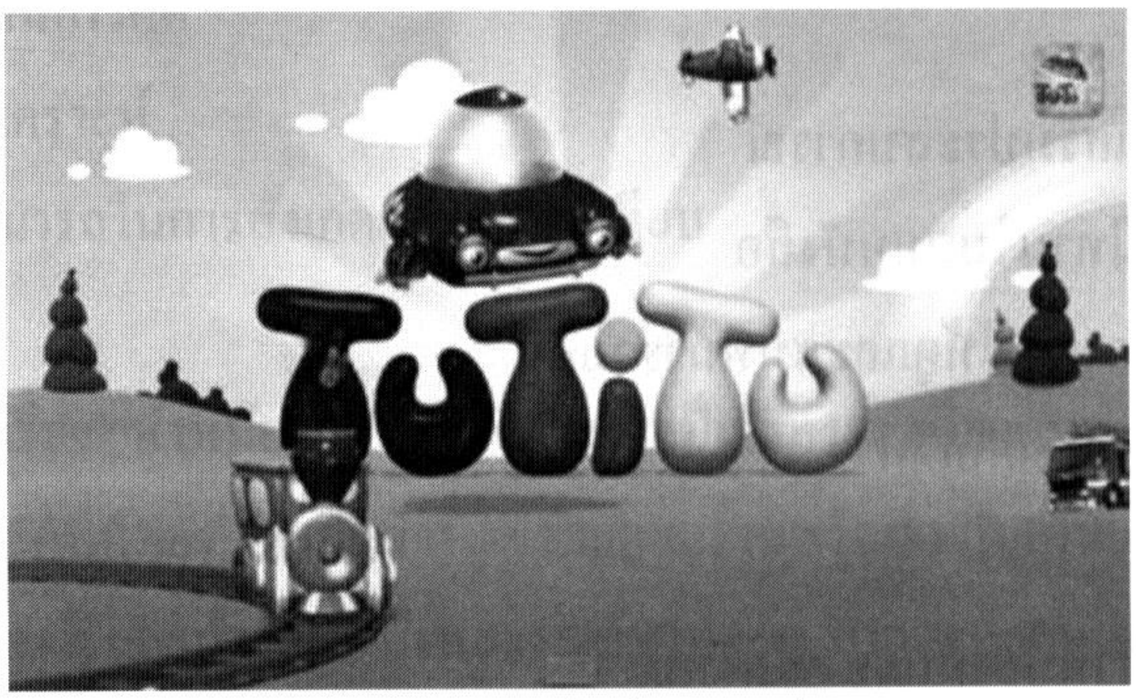
สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

TuTiTu - มหัศจรรย์สร้างสรรค์ของเล่น

ตอนโมบาย

http://youtu.be/xtZIzYqzx3w

แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ของเล่น ของใช้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกประโยชน์ของเล่นที่เด็กเล่นได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จักการประหยัด ด้วยการประดิษฐ์ของเล่นๆเองได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

ของเล่น เป็นสิ่งของที่เด็ก ๆ สามารถนำมาเล่นได้ เช่น ลูกบอล ห่วงยาง หม้อข้าว หม้อแกงของเล่น ตุ๊กตา บล็อกพลาสติก ไม้บล็อก ฯลฯ ซึ่งจะมีรูปร่างลักษณะที่แตกต่างกัน เช่นรูปทรงสี่เหลี่ยม มุมฉาก ทรงกลม แข็ง อ่อนนุ่ม ทุกวันนี้ในโทรทัศน์มีการโฆษณาขายของเล่นเพื่อชักจูงให้เด็กซื้อ บางอย่างมีราคาที่สูงเกินไป และไม่เหมาะกับเพศ และ วัยของเด็ก

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเรื่องราวจากนิทานและตอบคำถาม

2.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบรูปร่างลักษณะของของเล่น

3.การสนทนาเกี่ยวกับที่มาของของเล่นและการตอบคำถามเกี่ยวกับของเล่น

ทักษะและกระบวนการคิด

1. การคิดวิเคราะห์
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. ความสามารถในการให้เหตุผล
4. ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

กิจกรรม

1.ครูนำสื่อใบโฆษณา และใบรายการสินค้าต่างๆมาให้เด็กดู พร้อมสนทนาซักถามกับเด็กดังนี้

- เด็กสังเกตเห็นอะไรในใบโฆษณาบ้าง (ของใช้ ของเล่น ของกิน)

-และเด็กอยากได้อะไรในใบโฆษณาบ้าง (อยากได้ของเล่น)

-และต้องทำอย่างไร (ขอเงินแม่ /พ่อ ซื้อ)

-และพ่อ/แม่ต้องหาเงินมาจากไหน (ทำงาน)

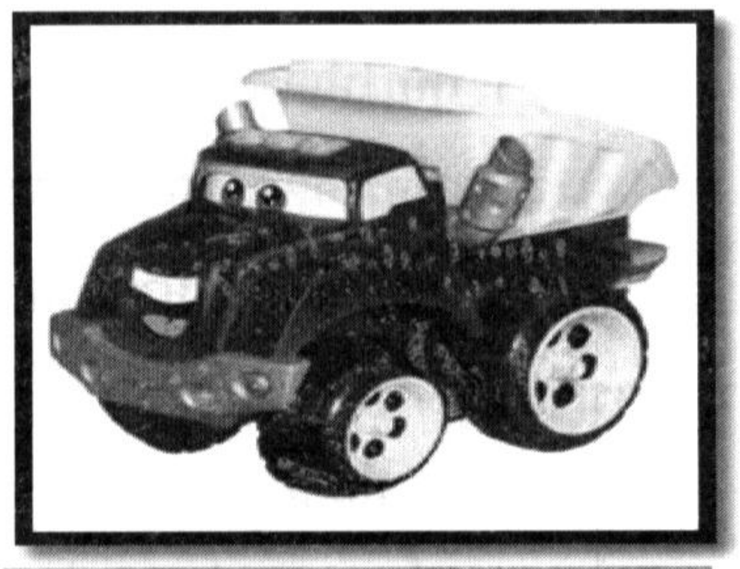
-และเด็กคิดว่าของเล่นที่เด็กเห็นมีราคาเป็นอย่างไร (แพง)

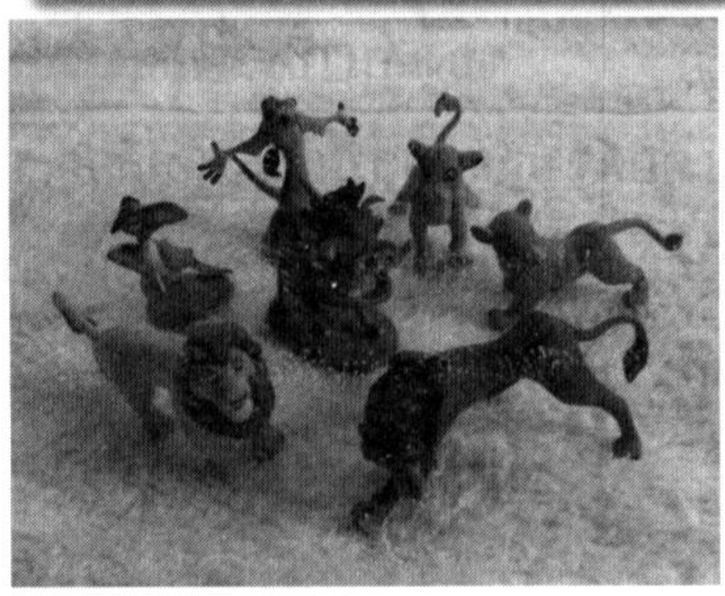
-เด็กคิดว่าเจ้าของห้างที่แจกใบปลิวโฆษณาสินค้าต้องการอะไร (ขายของ)

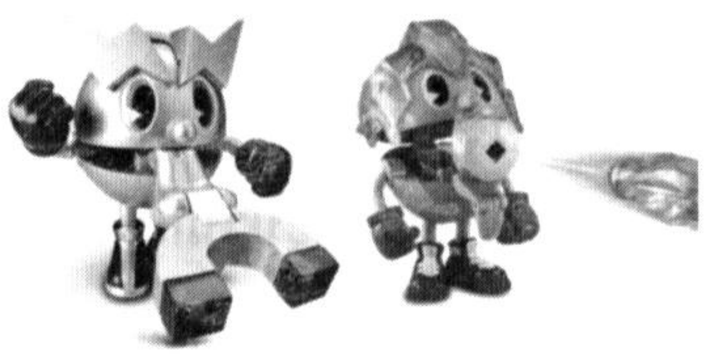
2. แนะนำให้เด็กฟังว่าสินค้าที่เด็กเห็นมีราคาแพง และไม่มีความจำเป็นจะต้องซื้อหากเราซื้อมาอาจทำให้พ่อ /แม่ เหนื่อยเพิ่มมากขึ้นในการหาเงินมาซื้อของเล่นให้ลูก

3.ครูนำรูปภาพของเล่น 2 ประเภทมาให้เด็กดู พร้อมทั้งสนทนากับเด็กเกี่ยวกับที่มาของของเล่น

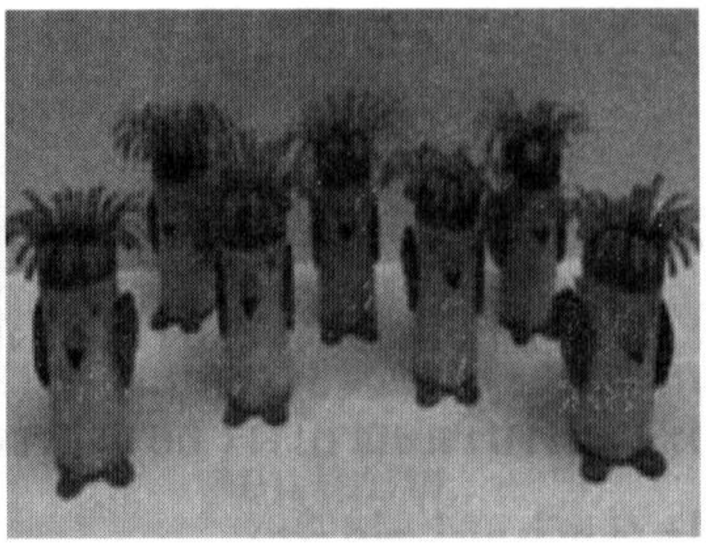

ของเล่นที่มีขายในห้างสรรพสินค้า

ของเล่นที่ทำขึ้นเอง

- ของเล่นแต่ละชิ้นมีชื่อว่าอะไรบ้าง
- ของเล่นชิ้นไหนบ้างที่มีขายตามห้างสรรพสินค้า
- ของเล่นชิ้นไหนบ้างที่เด็กสามารถทำได้ด้วยตนเองหรือโดยไม่ต้องซื้อให้เปลืองเงินพ่อ แม่

4. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของของเล่น

- ประโยชน์ของของเล่น ทำให้เกิดความสนุกสนาน มีทักษะกระบวนการคิด แก้ปัญหาในการเล่น มีจินตนาการ
- โทษของของเล่น อาจเกิดอันตรายจากการเล่น ถ้าเล่นไม่ระมัดระวัง และเล่นไม่ถูกวิธี / ถ้าของเล่นไม่มีคุณภาพอาจมีสารตะกั่วและสารเคมีจากสีของของเล่นได้

5. ครูให้เด็กประดิษฐ์กล้องส่องทางไกลที่ทำจากแกนกระดาษชำระ โดยครูให้เด็กแบ่งกลุ่มๆละ 6 คน ครูให้เด็กนับจำนวน 1-6 และเข้ากลุ่มตามที่ตกลง ครูสาธิตวิธีการประดิษฐ์กล่องส่องทางไกลให้เด็กดู

กิจกรรมเสนอแนะ

1.เล่นเสรีในมุมเสริมประสบการณ์

2.อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

3 .ประดิษฐ์กล้องส่องทางไกลที่ทำจากแกนกระดาษชำระ

สื่อการเรียนรู้

1.นิทานเกี่ยวกับการทำของเล่น และของเล่นที่มาจากวัสดุธรรมชาติ

2. รูปภาพ “ของเล่น”

3.สื่อทีวี วีดีทัศน์ แผ่นป้ายโฆษณาขายของเล่น

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกประโยชน์ของเล่นที่เด็กเล่นได้

2.เด็กสามารถบอกชื่อของเล่นที่เด็กประดิษฐ์ขึ้นเองโดยไม่ต้องซื้อได้

3.เด็กสามารถเข้าใจได้ว่าของเล่นที่โฆษณามีราคาแพง และกระตุ้นให้เด็กอยากได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

กล้วยหอมจอมซน ตอน แต่งแฟนซี

http://youtu.be/6XWLdJitYP4

รายการป.ปลาตากลม ตอนหนังสือพิมพ์แสนสนุก

http://youtu.be/0yj7R9jn74g

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2(4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ของเล่นของใช้

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกวิธีการเลือกของเล่นของใช้ที่มีประโยชน์และปลอดภัยได้
2.เพื่อให้เด็กสามารถวิเคราะห์ สื่อเกี่ยวกับการเลือกซื้อของเล่นได้

สาระที่ควรรู้

เด็กเลือกของเล่นของใช้ที่มีประโยชน์และปลอดภัยได้เหมาะสมตามวัยโดยการเลือกของเล่นควรเลือกของเล่นของใช้โดยการอ่านฉลากหรือสัญลักษณ์จากวัสดุที่ใช้ในการผลิต (เช่น 3+ Non toxic)และไม่เลือกซื้อของเล่น ของใช้ที่มีของแถมเป็นหลัก ควรเลือตามความต้องการประโยชน์ในการใช้สอย สื่อมีหลายประเภท มีทั้งที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ การเลือกสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหับเด็ก

ประสบการณ์สำคัญ

1.การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น
2.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
3.การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ
4. การอ่าน การจดจำ สัญลักษณ์ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกของเล่น

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการแก้ปัญหา
2.ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3.ความสามารถในการให้เหตุผล
4. ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

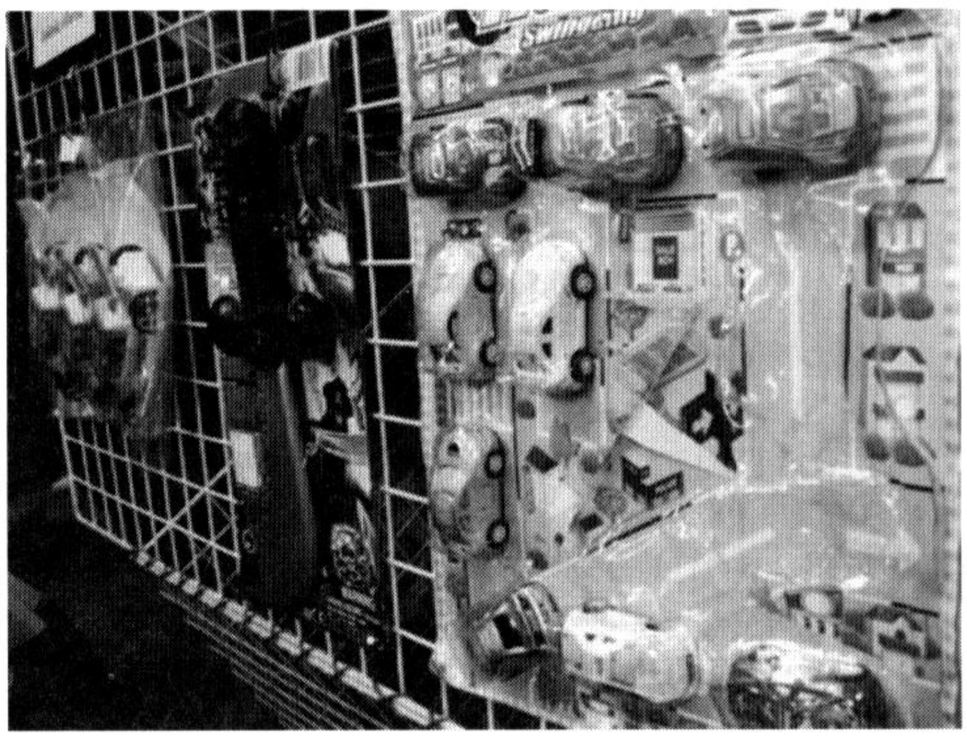
กิจกรรม

1. ครูนำสื่อโฆษณาเกี่ยวกับของเล่นให้เด็กดู และให้เด็กช่วยกันวิเคราะห์
   - เด็กเห็นอะไรในใบโฆษณาที่ครูแจกบ้าง (ของเล่น)
   - และใบโฆษณาที่ครูแจกให้ต้องการสื่อให้เด็กทราบเกี่ยวกับอะไร (ขายของเล่น)
   - และเด็กคิดว่าเราจำเป็นต้องซื้อของเล่นตามที่สื่อต้องการขายหรือไม่ (ไม่จำเป็น เพราะสิ้นเปลืองและมีราคาแพง)

2. ครูนำรูปภาพของเล่น (ที่ไม่เหมาะสมและเหมาะสม) กับวัย เด็ก จากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือแหล่งอื่นๆ มาให้เด็กดูและสนทนาร่วมกัน
   - ภาพทั้งสองต่างกันอย่างไร
   - ของเล่นแบบไหนเหมาะสมกับเด็ก ๆ
   - ใครเป็นคนซื้อของเล่นให้เด็กๆ
   - เด็กๆ จะให้พ่อแม่ซื้อของเล่นแบบไหนไหนให้เพราะอะไร

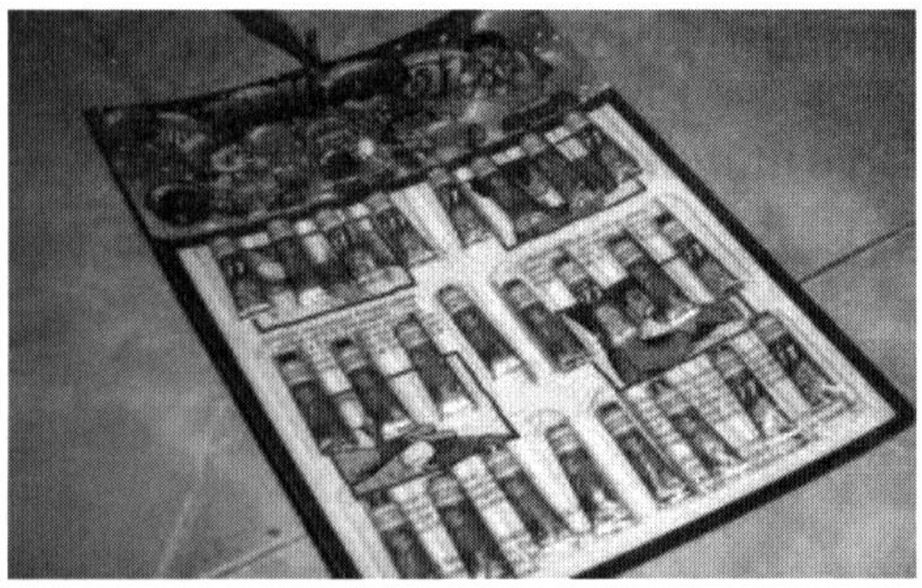
รถที่ขายตามตลาด

ตัวต่อพัฒนาการ

ปืนอัดลม

ลูกโป่งวิทยาศาสตร์

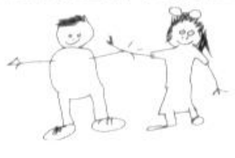
3. ครูเปิดวีดีทัศน์ ป.ปลา ตากลม ให้เด็กดู ตอน หลอดด้ายแสนสนุก (http://youtu.be/BtsbTqnbCj0) และสนทนากับเด็ก
   -เด็กคิดว่าเราสามารถประดิษฐ์ของเล่นๆได้เองหรือไม่ (ได้ เพราะเกิดความคิดจากการดูวีดีทัศน์ที่ครูเปิด)
   -และสื่อที่ครูนำมาเปิดให้เด็กดูมีประโยชน์หรือไม่ (มีเพราะเป็นการนำสิ่งที่ไม่ใช้แล้วมารีไซเคิลเป็นของเล่นได้ โดยที่ไม่ต้องเสียงเงินไปซื้อ
   -และหลอดด้ายนอกจากนำมาทำเป็นรถแล้ว มีอย่างอื่นที่เรานำมาประดิษฐ์ได้อีกหรือไม่โดยไม่ต้องเสียงเงิน (ให้เด็กช่วยกันคิด)
4. ครูนำภาพของเล่นพื้นบ้านภูมิปัญญาของประเทศอาเซียนมาให้ดูและอธิบายเพิ่มเติมว่าแต่ละเมื่อสมัยก่อนในแต่ละประเทศมีของเล่นที่ทำขึ้นเองจากสิ่งของรอบตัว หรือทำมาจากธรรมชาติ ไม่มีสารเคมี ที่ก่อให้เกิดอันตรายเหมือนกับของเล่นในปัจจุบัน ที่คล้าย ๆ กัน เหมือนกันขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรม
5. ครูนำของเล่นและของใช้มาให้เด็กจำแนกประเภทให้ถูกต้อง

-จำแนกของเล่น **- ของใช้**

ของเล่น	ของใช้

-จำแนกของเล่นที่ควรเลือก และไม่ควรเลือก

ของเล่นที่ควรเลือกเล่น	ของเล่นที่ไม่ควรเลือกเล่น

5.ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อของเล่นเด็กเลือกของเล่น ของใช้ที่มีประโยชน์และปลอดภัยได้เหมาะสมตามวัยโดยการเลือกของเล่นควรเลือกของเล่นของใช้โดยการอ่านฉลากหรือสัญลักษณ์จากวัสดุที่ใช้ในการผลิต (เช่น 3+ Non toxic) ซึ่งบอกว่าปลอดสารพิษ โดยเด็กๆไม่เลือกซื้อของเล่นของใช้ที่มีของแถมเพียงอย่างเดียว

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพของเล่น โปสเตอร์ของเล่นเด็ก
2. ภาพสัญลักษณ์(เช่น 3+ Non toxic) หรือ ตัวอย่างกล่องของเล่นที่มีฉลากข้างกล่อง
3. คลิป รายการป.ปลาตากลม ตอนหลอดด้ายแสนสนุก (http://youtu.be/BtsbTqnbCj0)

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกวิธีการเลือกของเล่นของใช้ที่มีประโยชน์และปลอดภัยได้
2. เด็กสามารถเลือกของเล่นของใช้โดยการอ่านฉลากหรือสัญลักษณ์ เช่น 3+ Non toxic

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

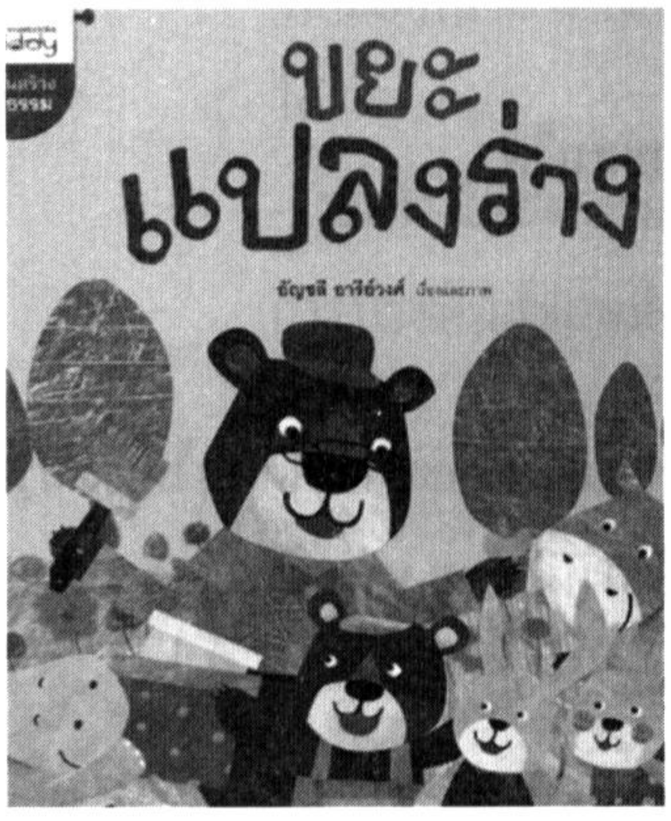
.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

รายการป.ปลาตากลม ตอนหลอดด้ายแสนสนุก

(http://youtu.be/BtsbTqnbCj0)

รายการวิตามินข่าว ตอน ของเล่นอันตราย เทป 1

http://youtu.be/1eiMbRcPw6k

แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง ของเล่นของใช้

จุดประสงค์

1. เด็กสามารถบอกชื่อของเล่นของใช้ของไทยได้
2. เด็กสามารถจำแนกของเล่นของใช้ของไทยและของต่างประเทศ โดยสังเกตจากเครื่องหมายการค้าได้
3. เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อ เปรียบเทียบราคาและความคุ้มค่าเหมาะสมได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1.ของเล่นเป็นสื่อที่เด็กใช้ประกอบในการแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็กและทำให้เด็กๆได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ของเล่น ของใช้ของไทยไทย เช่น ว่าว กังหัน การเดินกะลา ม้าก้านกล้วย หม้อดิน เตาดิน ถ้วย ชาม เป็นต้น

2.เราสามารถเลือกซื้อของเล่นของใช้ของไทย ของต่างประเทศด้วยสังเกตจากเครื่องหมาย การค้า และเปรียบราคาโดยคำนึงถึงของเล่นที่มีประโยชน์ใช้ทดแทนกันได้ เช่นการประดิษฐ์ของเล่นด้วยตนเอง เด็กๆไม่จำเป็นต้องซื้อของเล่นตามที่เห็นในสื่อ โฆษณา เพราะของเล่น มีคุณค่าเหมือนกัน คือส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความสุขให้กับเด็กๆ ซึ่งของเล่นราคาแพง ราคาถูก หากถูกใจและสร้างความสุขได้ ก็มีคุณค่าเท่ากัน แต่ควรคำนึกงประโยชน์ที่ได้รับจากเงินที่เสียไป

3.การดูโฆษณาเกี่ยวกับของเล่นเด็กๆ ต้องไม่ตกเป็นเหยื่อด้วยความอยากได้ เช่น ต้องซื้ออาหารหรือขนมก่อนจึงจะได้สะสมชุดของเล่น ซึ่งอาหารเหล่านี้ไม่มีประโยชน์กับร่างกาย และทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยไม่จำเป็น หรือหากว่าเป็นของลดราคา ต้องดูว่ามีคุณภาพหรือไม่ อาจเป็นของเก่า ใกล้จะพังแล้วจึงนำมาขายลดราคาถูกๆ

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเรื่องราวตอบคำถาม

2.การสังเกต จำแนกของเล่นของใช้ของไทยและของต่างประเทศ โดยสังเกตจากเครื่องหมายการค้า

3.การสนทนาเกี่ยวกับของเล่นที่เด็กชื่นชอบและการตอบคำถามเกี่ยวกับของเล่น

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการแก้ปัญหา

2.ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

3.ความสามารถในการให้เหตุผล

4. ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

กิจกรรม

1.ครูเปิดวีดีทัศน์รายการ ป.ปลา ตากลม ตอน ดนตรีในขวดแก้ว (http://youtu.be/pLYmPed-EEc?list=PLAD5F6C63D245158A)ให้เด็กดู และสนทนากับเด็กดังนี้

-รายการ ป.ปลา ตากลม มีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร (มี เพราะสอนให้เด็กรู้จักนำสิ่งของเหลือใช้มาทำประโยชน์ได้

-และเด็กสามารถทำเองได้หรือไม่ (ได้ เพราะเป็นการนำขวดมาใส่น้ำและเล่นแทนเครื่องดนตรีได้

-รายการนี้ต้องการอะไรจากคนดู (ต้องการให้เด็กรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และรู้จักการประดิษฐ์ของเล่นๆเอง เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ)

2. ครูนำของเล่นของใช้แบบไทย เช่น ชุดหม้อข้าว หม้อแกง กะลา ว่าว และ ของเล่นจากต่างประเทศ เช่น เครื่องบินบังคับ ตุ๊กตาแต่งชุดเจ้าหญิง ให้เด็กดู โดยใช้คำถามดังนี้

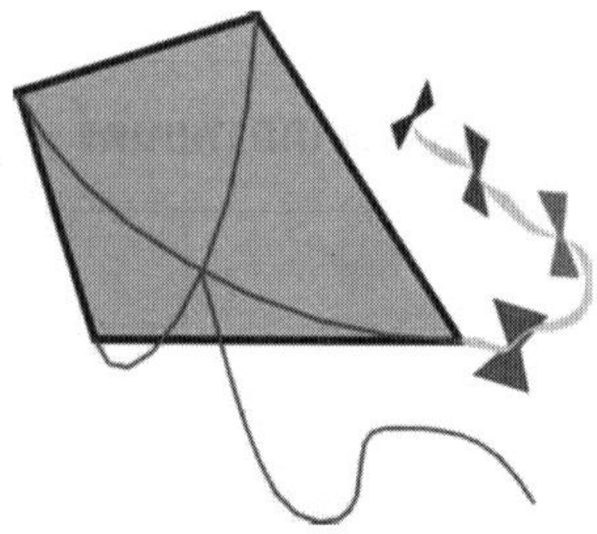
ของเล่นแบบไทย

ชุดหม้อข้าวหม้อแกง

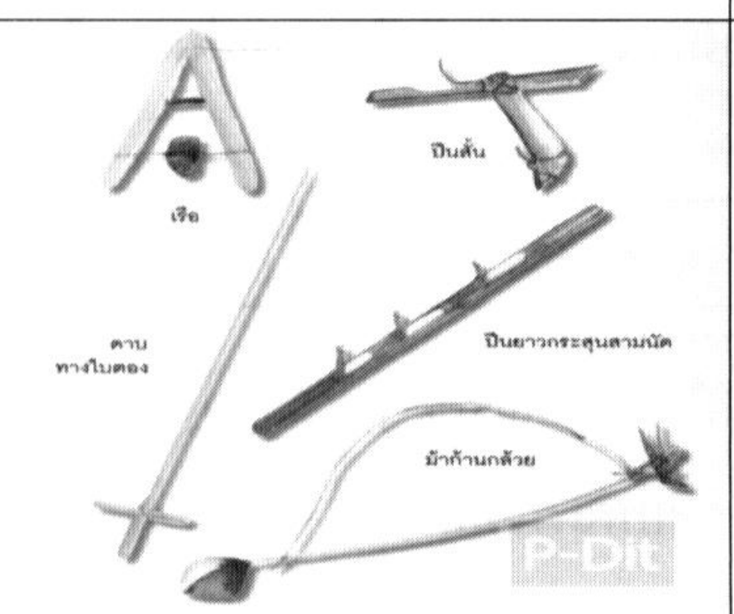
ของเล่นทำจากกะลา

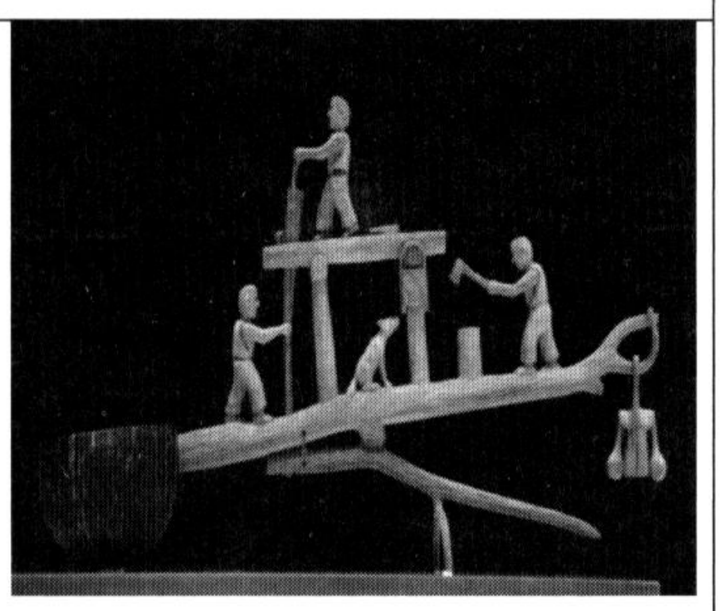
ว่าว

ชุดของเล่นรูปสัตว์

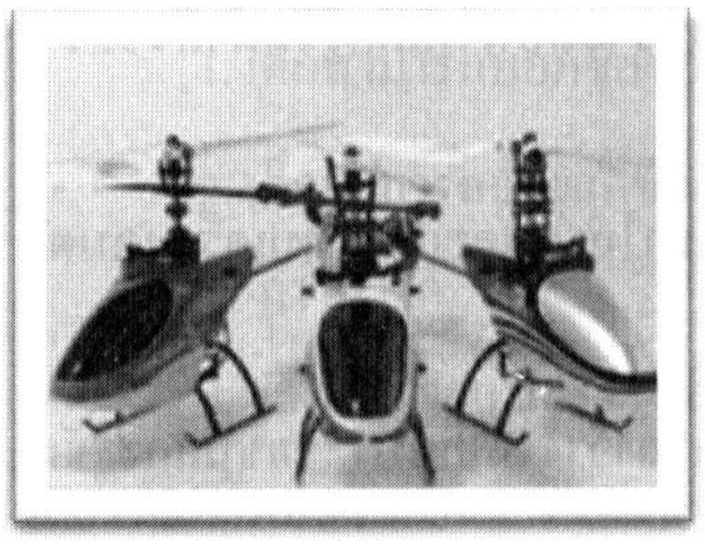
ของเล่นทำจากก้านกล้วย

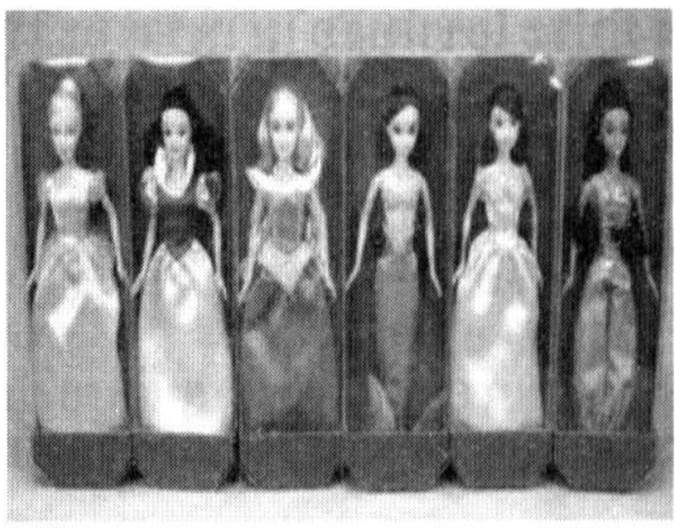
ของเล่นมีกลไก

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

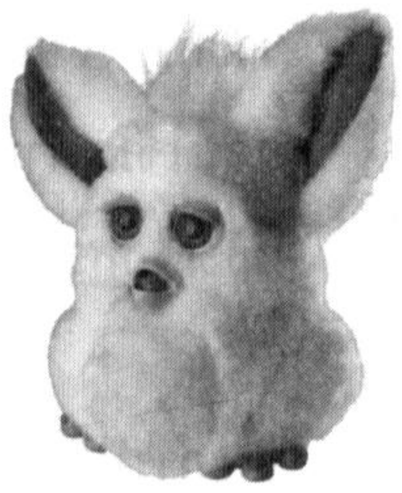
ของเล่นจากต่างประเทศ

เครื่องบินบังคับ

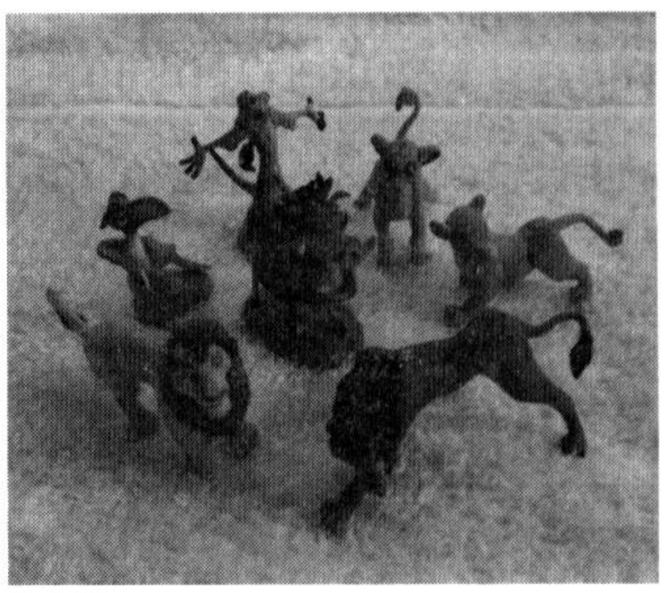
ตุ๊กตาบาร์บี้

ตุ๊กตาเฟอร์บี้

ชุดตุ๊กตาจากภาพยนตร์

ตุ๊กตาสัตว์ต่างๆ

ตุ๊กตารูปสัตว์เลียนแบบ

-เด็กๆรู้จักชื่อของของเล่นเหล่านี้หรือไม่

- ถ้าเด็กๆ ไปซื้อเด็กๆ จะเลือกซื้อของเล่นแบบใด เพราะอะไร

-เด็กๆ คิดว่าของเล่นชนิดใดเป็นของเล่นของไทย และ ของเล่นจากต่างประเทศ

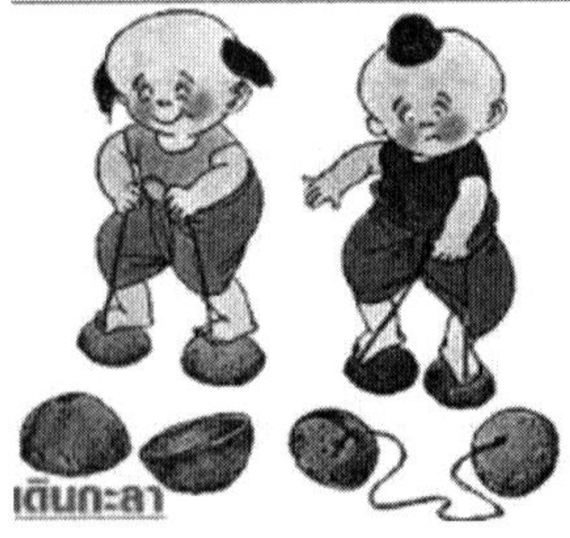
3. ครูให้เด็กช่วยกันจำแนกรูปภาพของเล่นที่เป็นของเล่นของไทยและของเล่นจากต่างประเทศโดยการนำภาพมาติดในแผนภูมิ

ของเล่นของไทย	ของเล่นจากต่างประเทศ

4. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการจะเลือกซื้อของเล่นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งวัยของเราเอง และฐานะทางครอบครัวด้วยตามปลอดภัย ประโยชน์ ประหยัด ปฏิสัมพันธ์การเล่นร่วมกับผู้อื่น เพื่อความเหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาการให้ไปไปตามช่วงวัยของตนเอง

5. ครูนำภาพการเดินกะลา หรือ คลิป การละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย (http://youtu.be/MwdNrXILS2Q) ให้เด็กดู และแนะนำวิธีการเล่น

-ผู้เล่นขึ้นไปยืนบนกะลาที่ทำเสร็จแล้ว สอดนิ้วหัวแม่เท้ากับนิ้วชี้หนีบเส้นเชือก (คล้ายใส่รองเท้าแตะ) ใช้มือทั้งสองข้างจับเชือกตรงกลางเพื่อทรงตัวขณะเดิน

-อาสาสมัครออกมาสาธิตการเดินกะลา

-เด็กออกมาผลัดเปลี่ยนกันเดินครูดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิดและให้คำแนะ

-เมื่อใกล้หมดเวลาครูให้เด็กทำความสะอาดร่างกายล้างมือทำธุระส่วนตัว กลับเข้าห้อง

6.ครูเพิ่มเติมโดยการนำรูปภาพเครื่องหมายความปลอดภัยของเล่นเด็กครูเตรียมมาให้เด็กดูและสนทนาร่วมกันว่าควรเลือกของเล่นของใช้ที่มีประโยชน์ควรสังเกตเครื่องหมายดังนี้

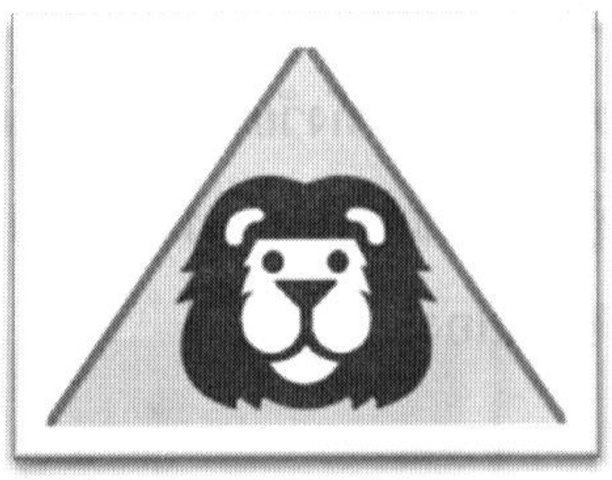
เครื่องหมายความปลอดภัยของเล่นเด็ก

มอก. 685-2540

มาตรฐานอุตสาหกรรมของเล่นของประเทศไทย

ฉลากเขียว GREEN LABEL : THAILAND

ฉลากเขียว ให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

เครื่องหมายคุณภาพและความปลอดภัยของของเล่น ประเทศอังกฤษ

เครื่องหมาย Lion Mark สินค้าที่จำหน่ายในร้านมีมาตรฐานความปลอดภัย การบริหารจัดการ พนักงานขาย ได้รับการอบรม ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและสามารถให้ข้อมูลแก่ลูกค้าได้

แสดงว่า ผลิตตามมาตรฐานความปลอดภัยของเล่นทุกประการ

ไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 3 หรือ 36 เดือน มีขนาดเล็กอาจทำให้เด็กใส่ปากแล้วติดในหลอดลมได้

กิจกรรมเสนอแนะ

1.เล่นเสรีในมุมเสริมประสบการณ์

2.อ่านหนังสือนิทานในมุมหนังสือ

3.เปิดโฆษณาของเล่นให้ดูและสนทนาร่วมกัน

4.จัดนิทรรศการของเล่นเด็ก

สื่อการเรียนรู้

1.รูปภาพ “ของเล่นของไทยและของเล่นจากต่างประเทศ”

3.สื่อทีวี คลิปวีดีโอ รายการป.ปลาตากลม , แผ่นป้ายโฆษณาขายของเล่น

4.ของเล่นเดินกะลา

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกชื่อของเล่นของใช้ของไทยได้

2. เด็กสามารถจำแนกของเล่นของใช้ของไทยและของต่างประเทศ โดยสังเกตจากเครื่องหมายการค้าได้

3. เด็กสามารถเปรียบเทียบราคาและความคุ้มค่าของเล่นของใช้ของไทยและต่างประเทศ

4. เด็กสามารถเลือกของเล่นของใช้ที่มีประโยชน์ สามารถใช้ทดแทนกันได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างใบโฆษณาของเล่น

สื่อแนะนำประกอบการสอน

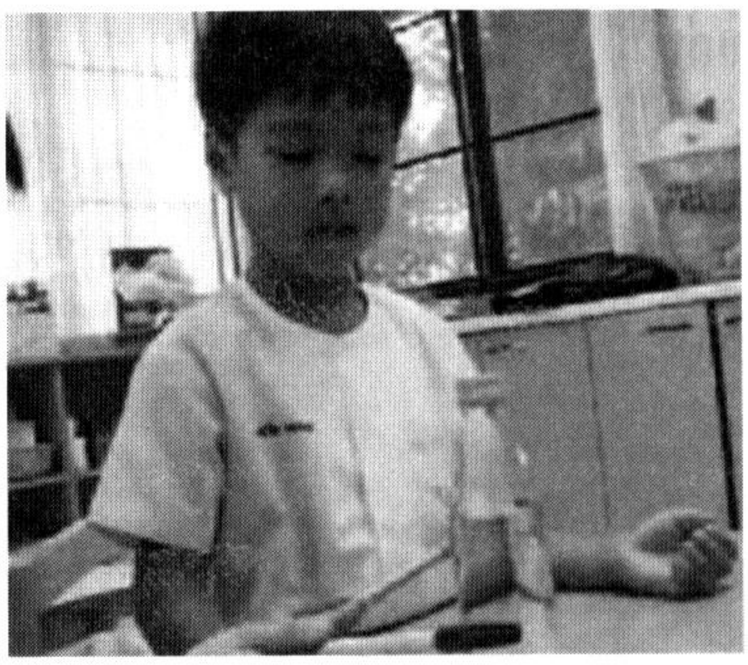
หนังสือ/หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

รายการ ป.ปลา ตากลม ตอน ดนตรีในขวดแก้ว

http://youtu.be/pLYmPed-EEc?list=PLAD5F6C63D245158A

การละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย

http://youtu.be/MwdNrXILS2Q

รายการวิตามินข่าว ตอน ของเล่นอันตราย เทป 2

http://youtu.be/_l-HFrrxvyY

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้: สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

หน่วย: การสื่อสาร เรื่อง : โลกไร้พรมแดน

เตรียมพร้อม (2-3 ปี)

1. บอกชื่อ รูปร่างลักษณะ ของเครื่องมือสื่อสารได้
2. บอกประโยชน์ของโทรศัพท์ได้

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1. สามารถใช้เครื่องมือสื่อสารให้เกิดประโยชน์ได้
2. สามารถวิเคราะห์สื่อได้

โลกไร้พรมแดน

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. บอกวิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกต้องได้
2. เข้าใจสื่อและใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1.วิเคราะห์สื่อโฆษณาที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

2.เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมกับช่วงเวลาได้

3.บอกโปรแกรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับตนเองได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย: การสื่อสาร เรื่อง : โลกไร้พรมแดน

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

- เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ไม่จำเป็นต้องใช้รุ่นใหม่ๆ หรือมีคุณสมบัติมากมาย โดยไม่จำเป็น
- ต้องรู้จักการแบ่งเวลาในการใช้งานเครื่องมือสื่อสาร

การคิดวิเคราะห์

- ใช้เครื่องมือสื่อสารได้ตามความต้องการ รู้จักประโยชน์ และโทษของการใช้งานที่ไม่เหมาะสม

โลกไร้พรมแดน

การเลือกคุณค่าแท้

เครื่องมือสื่อสารมีหลายประเภทเพื่อการติดต่อสื่อสาร การค้นหา ดูภาพ หรือ ข้อมูลไม่ใช่เพื่อความบันเทิง ดังนั้น เด็กๆควรเลือกใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมตามวัย และความสนใจของตัวเอง

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

-โทรศัพท์มือถือ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ หากจะใช้งานได้ครบถ้วนตามโฆษณาต้องมีค่าใช้จ่ายรายเดือน เพิ่มเติม หรือต้องสมัครสมาชิก

- ในโฆษณาไม่บอกข้อจำกัด หรือโทษ ของเครื่องมือเหล่านี้

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง โลกไร้พรมแดน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกชื่อ รูปร่างลักษณะ ของเครื่องมือสื่อสารได้
2. เพื่อให้เด็กบอกประโยชน์ของโทรศัพท์ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. โทรศัพท์ เป็นอุปกรณ์ ใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร จากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง โทรศัพท์มีหลายรุ่น และมีรูปร่าง สี แตกต่างกัน

2. โทรศัพท์มีทั้งประโยชน์และโทษ โดยช่วยทำให้ติดต่อสื่อสาร พูดคุยกันได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าเราใช้โทรศัพท์ผิดวิธีอาจทำให้เกิดโทษได้ หรือไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น การนำโทรศัพท์มือถือไปเล่นเกม อาจมีผลต่อสายตา ข้อมือ ทำให้เสียสุขภาพ และบางเกมอาจสิ้นเปลืองเงินโดยไม่รู้ตัว

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเอง
2. การสังเกตเปรียบเทียบ
3. การใช้ประสาทสัมผัส
4. การสนทนา พูดตอบคำถาม

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูเปิดโฆษณาโทรศัพท์ โทรศัพท์จากพ่อ http://youtu.be/_aaminMwsjQ ให้เด็กดู และสนทนากับเด็ก (เป็นโฆษณาเกี่ยวกับการงดเหล้าของสสส.เนื้อหาคือพ่อโทรมาเพื่อจะบอกว่ายังไม่กลับบ้านจะไปดื่มเหล้า แต่เด็กบอกแม่ว่าพ่อทำงานกลับบ้านดึก แสดงให้เห็นว่าเด็กไม่ต้องการให้แม่เสียใจ และรักพ่อมาก โฆษณานี้ต้องการให้เห็นการสื่อสารถึงความรักและห่วงใยในครอบครัว

-โฆษณาที่ครูเปิดให้ดูเป็นโฆษณาเกี่ยวกับอะไร

-เด็กสังเกตได้จากอะไรบ้าง ชวนคุย (มีคนโทรศัพท์คุยกัน)

-และที่บ้านใครมีโทรศัพท์มือถือบ้าง (ให้เด็กยกมือ)

-โทรศัพท์ในโฆษณานี้มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

-มีพฤติกรรมอะไรบ้างที่เด็กไม่ควรทำ (พูดโกหก) เพราะอะไร (ไม่อยากให้แม่เสียใจ)

2.ครูอธิบายเพิ่ม ว่ามีโทรศัพท์มีไว้เพื่อใช้ในการสื่อสารถึงกัน ทั้งบอกข่าว แสดงความคิดถึง โดย โทรศัพท์มี 2 แบบ คือโทรศัพท์มือถือ และโทรศัพท์บ้าน นำตัวอย่างของจริงหรือรูปภาพมาให้นักเรียน สังเกต แล้วสนทนาโดยใช้คำถาม

- สิ่งที่เด็กๆ เห็นเรียกว่าอะไร (โทรศัพท์, โทรศัพท์มือถือ, โทรศัพท์บ้าน)
- โทรศัพท์ทั้งสองเครื่องต่างกันอย่างไรบ้าง (ขนาดใหญ่-เล็ก, สีไม่เหมือนกัน, รูปร่าง)
- ที่บ้านของเด็กๆ มีโทรศัพท์หรือไม่
- เรามีโทรศัพท์ไว้ทำอะไร (ไว้โทรคุยกัน, เล่นเกม, ถ่ายรูป)
- โทรศัพท์ที่ผู้ปกครองเด็กใช้ เอามาจากที่ไหน แพงหรือว่าถูก (ซื้อมา ราคาแพง)
- เด็กๆ ควรมีนำโทรศัพท์ของผู้ปกครองมาเล่นหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่ควรเพราะมีราคาแพงและไม่ใช่ของเล่นของเด็ก ถ้าพังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม)

ภาพโทรศัพท์ประเภทต่างๆ

โทรศัพท์บ้าน

โทรศัพท์มือถือ

3.นำภาพโทรศัพท์บ้านและโทรศัพท์มือถือมาให้เด็กจำแนกประเภท

4.เล่นเกมการศึกษาจับคู่ภาพโทรศัพท์ที่เหมือนกัน

5.ครูและเด็กร่วมกันสรุปชื่อ รูปร่างลักษณะของโทรศัพท์ ประโยชน์ในการใช้โทรศัพท์ติดต่อสื่อสาร และโทษที่ใช้ผิดวิธี เช่น ใช้ตอนกำลังชาร์จเบตเตอรี่ อาจทำให้เครื่องระเบิด ไม่ควรนำไปเล่นเกม จะทำให้มีปัญหาทางสายตาได้

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นบทบาทสมมุติการพูดคุยติดต่อสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์ของเล่นในมุมบ้าน
2. มุมหนังสือรูปภาพเครื่องมือสื่อสาร

สื่อการเรียนรู้

1. โทรศัพท์บ้านและโทรศัพท์มือถือของจริง
2. คลิปวีดีโอ

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกชื่อ รูปร่างลักษณะ ของโทรศัพท์ได้
2. เด็กสามารถบอกประโยชน์ในการใช้โทรศัพท์ติดต่อสื่อสารได้

บันทึกหลังการสอน

.....

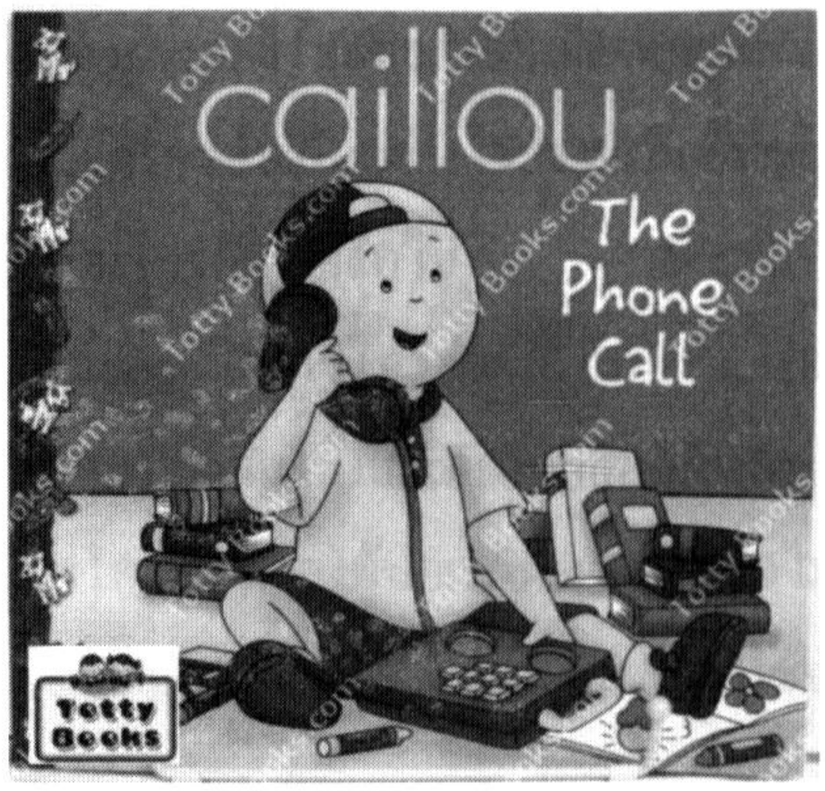
.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

โฆษณารณรงค์ การลดเหล้า จาก สสส.

ตอน โทรศัพท์จากพ่อ

http://youtu.be/_aaminMwsjQ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง โลกไร้พรมแดน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถใช้เครื่องมือสื่อสารให้เกิดประโยชน์ได้
2. เพื่อให้เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. การสื่อสารมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น จดหมาย โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ มีประโยชน์ในการใช้งานแตกต่างกันออกไป เช่น จดหมายใช้เขียนติดต่อกันระหว่างคนสองคน โทรศัพท์ใช้ติดต่อโดยการใช้เสียงผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ใช้ทำงานและติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต
2. เครื่องมือสื่อสารมีทั้งคุณและโทษ ถ้าเรานำมาใช้ผิดประเภท เช่น การนำคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือมาเล่นเกม หรือใช้เวลาอยู่กับการใช้เครื่องมือเหล่านี้นานๆ อาจมีผลเสียต่อสายตา ทำให้สายตาสั้น ตาพร่ามัว ปวดหัว ปวดข้อมือ และทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้ามากขึ้น
3. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สามารถพูดคุยกันได้เลย เมื่อพบหน้ากัน เช่นเด็กกับเพื่อนๆ การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบอื่นๆ ควรใช้เพราะอยู่ห่างไกลกัน
4. การใช้คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์ เป็นเวลานานทำให้สิ้นเปลือง เสียสุขภาพ เสียเวลาในการทำการบ้าน โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือในเด็กเล็กหากใช้เวลานานคลื่นแม่เหล็กจะมีผลกับสมองของเด็ก เด็กควรได้ออกไปเล่นกลางแจ้งจะทำให้จิตเบิกบานสมองแจ่มใส มากกว่าการจ้องอยู่หน้าจอ

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังและพูดตอบคำถาม
2. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง
3. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. การคิดวิเคราะห์

กิจกรรม

1. ครูนำใบโฆษณาโทรศัพท์มือถือให้เด็กดูและชวนเด็กๆ สนทนากับเด็ก

- เด็กสังเกตได้จากอะไรบ้าง ชวนเด็กคุยตอบคำถามในสิ่งที่เด็กเห็น
- เขากำลังสื่อสารอะไรให้เราบ้าง (ต้องการขายโทรศัพท์ , อยากให้ใช้โทรศัพท์ , คุณสมบัติของโทรศัพท์สามารถทำอะไรได้บ้าง)
- มีอะไรที่รู้และไม่รู้บ้างจาก ใบปลิวโฆษณานี้

-เราเลือกซื้อโทรศัพท์ จากเหตุผลอะไร ได้บ้าง (เลือกซื้อจากความจำเป็น, จากโฆษณา) ชวนเด็กคุยว่าเด็กคิดอย่างไร

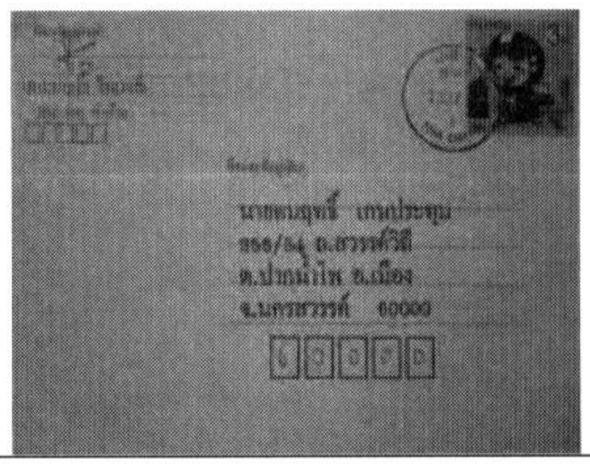
Samsung GALAXY Note - Ver.1

- **2 ซิม รองรับ 3G(WCDMA) 850/2100 MHz**
- **หน้าจอสัมผัส 5.1" Capacitive 800 * 480**
- **Speed 1GHz (CPU:700 + GPU:300)**
- กล้อง 8 ล้านพิกเซล พร้อมแฟลช + ออโต้โฟกัส
- **GPS นำทาง ระบบดาวเทียม ค้นหาตำแหน่ง**
- **Social Network ครบ Facebook/MSN/Line/ Whatsapp/YouTube/Skype**
- **รองรับไฟล์เอกสาร Word/Excel/PDF/PowerPoint**
- ดาวน์โหลดแอพจาก Market ฟรีเป็นแสน ๆแอพ

~~6,990.-~~ **5,450.-**

2. ครูสรุปให้เด็ก ฟังว่า ผู้ขายต้องการบอกสรรพคุณของโทรศัพท์มือถือเครื่องนี้ว่าทำอะไรได้บ้าง และราคาในการขาย แต่ไม่ได้บอกราคาที่จะต้องจ่ายรายเดือนในการใช้ให้ครบคุณสมบัติของเครื่องโทรศัพท์นี้ ชวนเด็กคุยต่อว่าเรามีเครื่องมืออื่นๆที่ใช้ในการสื่อสารถึงกันได้หรือไม่

3. ครูนำเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารแบบอื่นมาให้เด็กดู เช่น การเขียนจดหมาย โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสนทนา เกี่ยวกับ ชื่อ รูปร่างลักษณะ และประโยชน์ของเครื่องมือสื่อสารแบบต่างๆ

		
จดหมาย	โทรศัพท์	คอมพิวเตอร์

- จดหมาย ใช้เขียนติดต่อกัน โดยมีบุรุษไปรษณีย์เป็นผู้นำไปส่งให้
- โทรศัพท์ ใช้พูดคุย ได้ยินเสียงของอีกฝ่ายได้เลย
- คอมพิวเตอร์ ใช้เขียนติดต่อ และสื่อสารทางกล้องวีดีโอ และค้นข้อมูลต่างๆ

4. ครูสนทนาซักถามเด็กเพื่อกระตุ้นความสนใจดังนี้

- ที่บ้านของเด็กๆ มีเครื่องมือสื่อสารอะไรบ้าง (ให้เด็กตอบ)
- เด็กคิดว่าการติดต่อสื่อสารทางใดเร็วที่สุด (โทรศัพท์)
- เครื่องมือสื่อสารทางใดเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (จดหมาย)
- ถ้าไม่มี จดหมาย โทรศัพท์ หรือคอมพิวเตอร์ เด็กๆจะใช้การติดต่อกับเพื่อนอย่างไร (เดินทางไปหา พูดคุยกัน)
- เราจำเป็นต้องใช้โทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ราคาแพงหรือไม่ (ไม่จำเป็นต้องดูที่ปริมาณการใช้งานของเรา)
- โทษของเครื่องมือสื่อสารมีอะไรบ้าง

***ครู สรุป ให้เด็ก การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สามารถพูดคุยกันได้เลย เมื่อพบหน้ากัน เช่นเด็กกับเพื่อนๆ การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบอื่นๆ เนื่องจากอยู่ห่างไกลกัน การเล่นคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์ เป็นเวลานานทำให้เกิดการสิ้นเปลืองและเสียสุขภาพ เสียเวลาในการทำการบ้าน การเล่นกลางแจ้ง ที่มีผลดีกับเด็กทำให้ร่ายกายแข็งแรง สมองแจ่มใส (โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือในเด็กเล็กหากใช้เวลานานคลื่นแม่เหล็กจะมีผลกับสมองของเด็ก)

5. ให้เด็กนำชื่อของตนเองไปติดในแผนภูมิเครื่องมือสื่อสารที่ตนเองชอบที่สุด นับจำนวนนำตัวเลขไปติดในแผนภูมิ แล้วสนทนาเกี่ยวกับแผนภูมิ

จดหมาย	โทรศัพท์	คอมพิวเตอร์

- เพื่อนในห้องชอบอะไรมากที่สุด เพราะว่าอะไร
- เพื่อนในห้องชอบอะไรน้อยที่สุด เพราะว่าอะไร

6.เด็กและครูร่วมกันสรุป ชื่ออุปกรณ์ เครื่องมือในการสื่อสาร ประโยชน์โทษ ของเครื่องมือสื่อสาร

กิจกรรมเสนอแนะ

1.เล่นบทบาทสมมุติในมุมบ้าน

2.มุมอุปกรณ์การสื่อสาร

สื่อการเรียนรู้

1. จดหมาย โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ ของจริง ใบโฆษณาโทรศัพท์
2. บัตรคำ จดหมาย โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์
3. แผนภูมิ
4. บัตรชื่อเด็ก

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกชื่อ และรู้ความต่างของเครื่องมือสื่อสารได้ 3 ชนิด
2. เด็กสามารถบอกประโยชน์และโทษของเครื่องมือสื่อสารได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

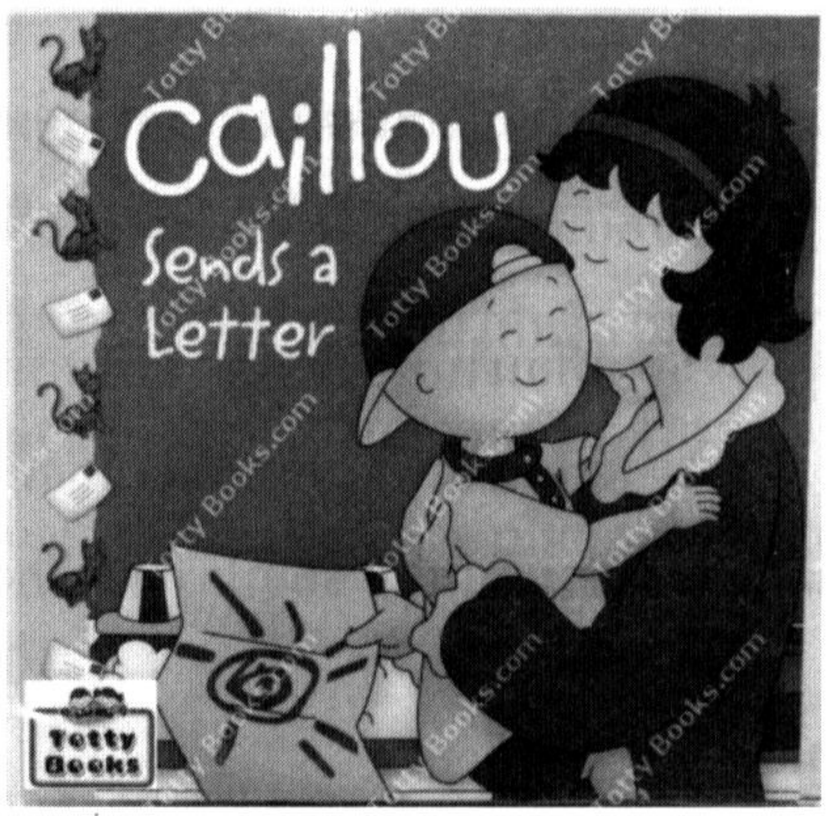
.....

.....

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง โลกไร้พรมแดน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกวิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกต้องได้
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจสื่อและใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. เราสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้หลายวิธี เช่น การสนทนา การเขียนจดหมาย การใช้โทรศัพท์ ฯลฯ และปฏิบัติตนในการใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสม เช่น ไม่นำคอมพิวเตอร์มาดูหนังหรือเข้าเวปไซด์ ที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เป็นต้น

2. เครื่องมือสื่อสารมีทั้งคุณและโทษ ถ้าเรานำมาใช้ผิดประเภท เช่น นำคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือมาเล่นเกม หรือใช้เวลาอยู่กับการใช้เครื่องมือเหล่านี้นานๆ อาจมีผลเสียต่อสายตา ทำให้สายตาสั้น ตาพร่ามัว ปวดศรีษะ ปวดข้อมือ และทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้ามากขึ้น

3. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สามารถพูดคุยกันได้เลย เมื่อพบหน้ากัน เช่นเด็กกับเพื่อนๆ การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบอื่นๆ เนื่องจากอยู่ห่างไกลกัน

4. การใช้คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์ เป็นเวลานานทำให้สิ้นเปลือง เสียสุขภาพ เสียเวลาในการทำการบ้าน โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือในเด็กเล็กหากใช้เวลานานคลื่นแม่เหล็กจะมีผลกับสมองของเด็ก เด็กควรได้ออกไปเล่นกลางแจ้งจะทำให้จิตเบิกบานสมองแจ่มใส มากกว่าการจ้องอยู่หน้าจอ

ประสบการณ์สำคัญ

1. การพูดเชื่อมโยงประสบการณ์
2. การสนทนา การฟัง และพูดตอบคำถาม
3. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. การคิดวิเคราะห์

กิจกรรม

1. ครูเปิดสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการใช้อินเตอร์เน็ต (เน็ตเต็มสปีด สุดขีดความเร็ว http://youtu.be/wZkMpW37_L8)

-สื่อโฆษณาที่ครูเปิดให้ดูเกี่ยวกับอะไร (การติดต่อสื่อสารด้วยระบบอินเตอร์เน็ต)

-สื่อโฆษณาต้องการขายอะไร (ขายอินเตอร์เน็ต)

- มีอะไรที่ในโฆษณายังไม่ได้บอกเราบ้าง (เครื่องที่สามารถใช้งานได้)

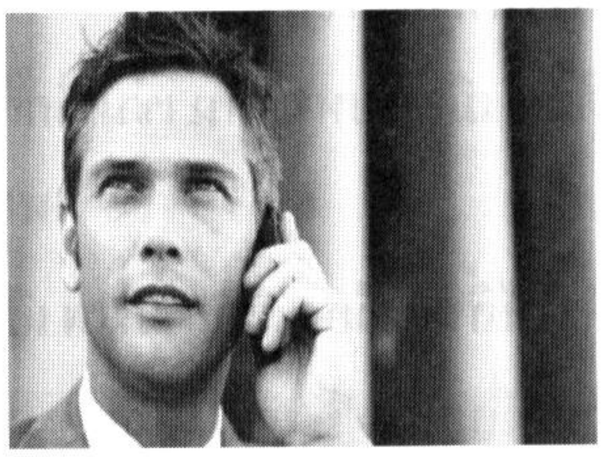
-ชวนเด็กคุย บ้านใครติดอินเตอร์เน็ตบ้าง ไว้สำหรับทำอะไร

-ชวนเด็กคุย ว่าสิ่งเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง (กรณีที่บ้าน) และค่าใช้จ่ายรายเดือน คิดว่าค่าใช้จ่ายในการใช้อินเตอร์เน็ตเป็นเท่าไหร่

-ชวนเด็กๆ ช่วยกันคิด คำนวณ ค่าใช้จ่าย รายเดือน และรวมปีนรายปี แสดงให้เด็กเห็นราคารวม ว่าเป็นเงินจำนวนมาก หากเราไปซื้อข้าวกินจะได้กี่มื้อ

***ครูเสริมให้เด็กฟังว่าผู้ใหญ่ที่ทำงานเกี่ยวกับระบบการติดต่อสื่อสาร หรือทำธุรกิจ มีความจำเป็นต้องใช้อินเตอร์เน็ต แต่เด็กนักเรียนไม่ต้องติดต่อสื่อสารใคร นอกจากคนในครอบครัว เราสามารถใช้เฉพาะที่จำเป็น โดยใช้แบบระบบเติมเงิน หรือมาใช้งานที่โรงเรียน แต่สำหรับเด็กเล็กๆอย่างเรายังไม่มีความจำเป็น จึงไม่ต้องร้องขอให้พ่อ แม่ ติดตั้งให้ก็ได้

2.ครูนำภาพวิธีการสื่อสารด้วยวิธีการต่างๆ ให้เด็กดู พร้อมพูดคุยและให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ

โทรศัพท์ ใช้ติดต่อสื่อสาร

คอมพิวเตอร์ใช้ติดต่อสื่อสาร ทำงาน ค้นข้อมูล

3.ครูนำภาพใช้เครื่องมือสื่อสารที่ไม่สมควรทำ ให้เด็กแสดงความคิดเห็นว่าควรกระทำหรือไม่

ใช้ขณะปิดไฟ

เด็กใช้โทรศัพท์มือถือนาน

ขณะเดิน

ขณะข้ามถนน

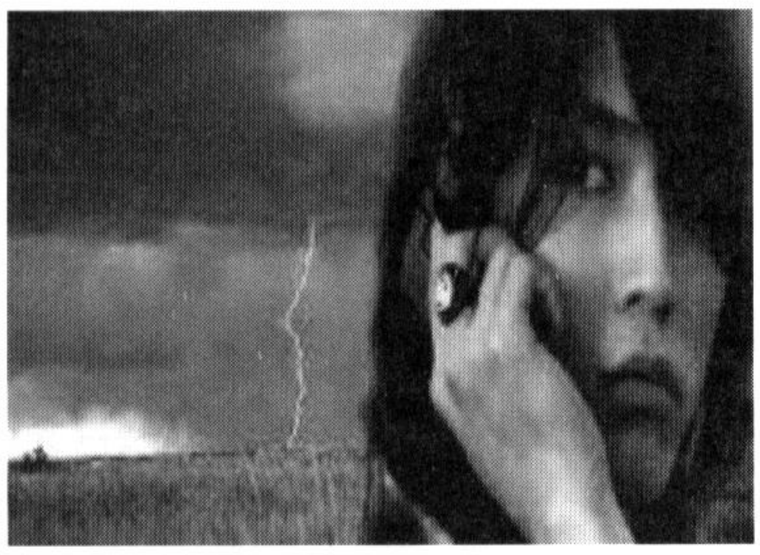
ขณะลงบันได

ขณะเข้านอน

ขณะขับรถ

ขณะอยู่กล้างแจ้งมีฟ้าร้อง ฟ้าผ่า

4.ครูสนทนากับเด็กถึงประโยชน์และโทษของการใช้งานคอมพิวเตอร์ โดยครูสนทนาซักถามดังนี้

- คอมพิวเตอร์มาใช้ประโยชน์ทำอะไรบ้าง (พิมพ์งาน หาข้อมูลข่าวสาร เล่นเกม ดูการ์ตูน ดูหนัง โหลด ฯลฯ)
- สำหรับเด็กๆ แล้วคิดว่าคอมพิวเตอร์มีประโยชน์อย่างไรบ้าง (ดูสารคดี ชีวิตสัตว์ เล่นเกมการศึกษาฝึกไหวพริบ ดูการ์ตูน ภาพยนตร์ ฯลฯ)
- -สิ่งที่เด็กควรทำ หรือไม่ควรทำในการใช้คอมพิเตอร์

*** ครูอธิบายเพิ่มว่าเด็กๆไม่ควรใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเล่นเกม เพราะมีผลต่อสุขภาพ เช่น สายตาสั้น ปวดเหมื่อยกล้ามเนื้อ ขาดโอกาสในการเล่นกับเพื่อน ร่างกายไม่แข็งแรง สมาธิสั้น อุปกรณ์เหล่านี้ต้องใช้ไฟฟ้าในการทำงาน ทำให้สิ้นเปลือง หากใช้โดยไม่จำเป็น คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ก็มีราคาแพง พ่อแม่ต้องทำงานมากขึ้นเพื่อให้ลูกได้มีคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ๆใช้

5.ครูให้เด็กทดลองใช้เครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์อย่างถูกวิธี

6.เด็กและครู ร่วมกันสรุปวิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกต้อง

7. เล่นเกมการศึกษา จับคู่เครื่องมือสื่อสารกับจำนวน 1-10

8.ครูแจกใบงานให้เด็กนำกลับไปให้ผู้ปกครองแล้วนำกลับมาให้ครูเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สื่อในครอบครัวของเด็ก

9.เด็กและครูร่วมกันสรุปวิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกต้องและปฏิบัติตนในการใช้เครื่องมือสื่อสารได้เหมาะสม

กิจกรรมเสนอแนะ

เล่นบทบาทสมมุติในการสื่อสารในมุมบ้าน

สื่อการเรียนรู้

1. คำคล้องจอง สื่อสารหลายทาง
2. ภาพการสื่อสาร
3. ภาพการใช้โทรศัพท์ที่ไม่เหมาะสม
4. ภาพหรือวีดีทัศน์วิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกวิธีและผิดวิธี
5. บัตรตัวเลข 1-10
6. เกมการศึกษาจับคู่เครื่องมือสื่อสารกับจำนวน 1-10

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกวิธีการใช้เครื่องมือสื่อสารที่ถูกต้องได้

2.เด็กสามารถปฏิบัติตนในการใช้เครื่องมือสื่อสารได้เหมาะสม

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

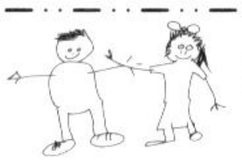
.....

คำคล้องจอง "สื่อสารหลายทาง"

พัชนี วังยายฉิม (ผู้แต่ง)

ติดต่อสื่อสาร ผ่านได้หลายทาง
ด้วยสิ่งต่างต่าง หลากหลายวิธี
โทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์ดี
มองหาดูซี มีอีกไหมเอย

สื่อแนะนำประกอบการสอน

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

หนังสือนิทาน

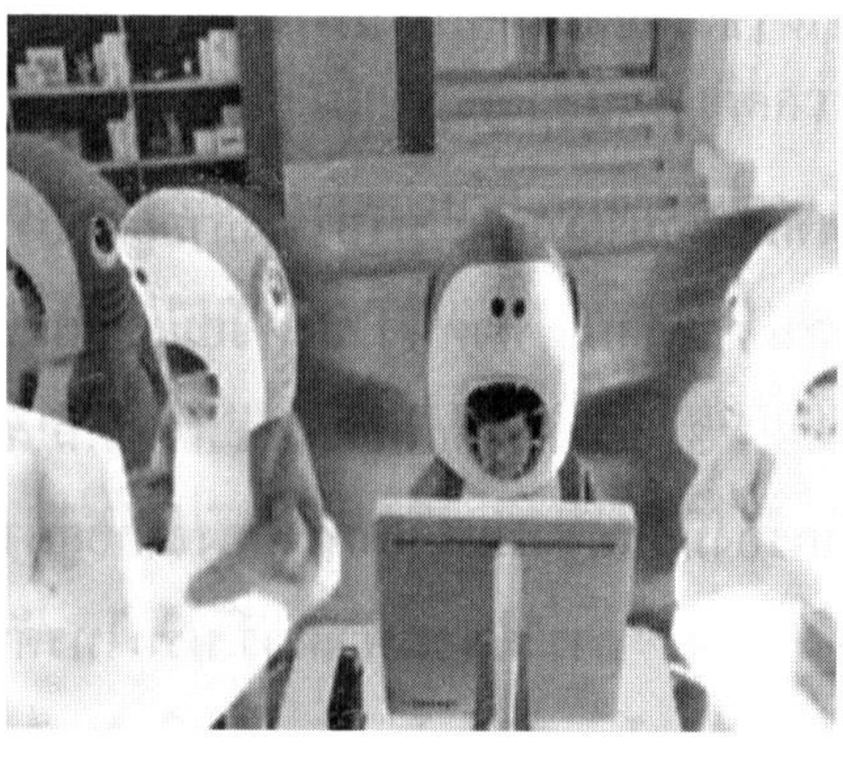
คลิปวีดีโอ

การ์ตูนเด็กไทยทันสื่อ ICT ตอนภัยมือถือ

http://youtu.be/tc8keOzY4b4?list

=PL5126EC5A62F48E4F

โฆษณา เน็ตเต็มสปีด สุดขีดความเร็ว

http://youtu.be/wZkMpW37_L8

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 3 (5-6 ขวบ)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง โลกไร้พรมแดน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็ก วิเคราะห์สื่อโฆษณาที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จัก เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมได้
3. เพื่อให้เด็กร์จักคิด รู้จักตั้งคำถามในสิ่งที่พบเห็นว่าจริงหรือไม่

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. เด็กต้องมีความช่างคิด ช่างสงสัย แยกความจริงกับสิ่งที่สื่อสร้างขึ้นมาให้ได้ เพราะสื่อสร้างภาพความน่าเชื่อถือ ความสวยงาม ดูมีคุณภาพมากกว่ากว่าเป็นจริง เด็กต้องไม่หลงเชื่อสื่อโฆษณาที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ อยากได้ อยากใช้ โดยที่ไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องไปซื้อมา ซึ่งในความจริงอาจไม่ได้ใช้งานได้มากเหมือนที่โฆษณา หรือถ้าจะใช้ได้ตามนั้นก็ต้องเพิ่มเงิน

2. เครื่องมือสื่อสารมีทั้งคุณและโทษ ถ้าเรานำมาใช้ผิดประเภท เช่น การนำคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือมาเล่นเกม หรือใช้เวลาอยู่กับการใช้เครื่องมือเหล่านี้นานๆ อาจมีผลเสียต่อสายตา ทำให้สายตาสั้น ตาพร่ามัว ปวดหัว ปวดข้อมือ และทำให้สิ้นเปลืองค่าไฟฟ้ามากขึ้น

3. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สามารถพูดคุยกันได้เลย เมื่อพบหน้ากัน เช่นเด็กกับเพื่อนๆ การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบอื่นๆ เนื่องจากอยู่ห่างไกลกัน

4. การใช้คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์ เป็นเวลานานทำให้สิ้นเปลือง เสียสุขภาพ เสียเวลาในการทำการบ้าน โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือในเด็กเล็กหากใช้เวลานานคลื่นแม่เหล็กจะมีผลกับสมองของเด็ก เด็กควรได้ออกไปเล่นกลางแจ้งจะทำให้จิตเบิกบานสมองแจ่มใส มากกว่าการจ้องอยู่หน้าจอ

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวจากนิทาน คำคล้องจอง และตอบคำถาม
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
3. การพูดเชื่อมโยงประสบการณ์
4. การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่างๆ
5. การสนทนา การฟัง และพูดตอบคำถาม
6. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสังเกตและเปรียบเทียบ
3. การคิดวิเคราะห์

กิจกรรม

1.ครูให้เด็กดู โฆษณา PANASONIC SMART VIERA - พานาโซนิค http://youtu.be/A2jBeJaodS4?list=UUGYYn8TO4NwAwQ1rTud1Ehg ที่โฆษณาโดยญ่าญ่า ดาราหญิงยอดนิยม ชวนเด็กสนทนาซักถามดังนี้

- ใบโฆษณานี้ ต้องการบอกอะไรเด็กๆ
- เด็กคิดว่าสื่อโฆษณาที่โฆษณาขายสินค้าเขาต้องการอะไรจากผู้ซื้อสินค้า
- เขายังไม่ได้บอกอะไรกับเราบ้าง
- ชวนเด็กคุยว่า เพราะอะไรเราจึงอยากซื้อสินค้าตามโฆษณา (ให้เด็กตอบ)
- เด็กๆ เคยเห็นโฆษณาที่ไหนอีกบ้าง (หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ป้ายรถเมล์ ฯลฯ)

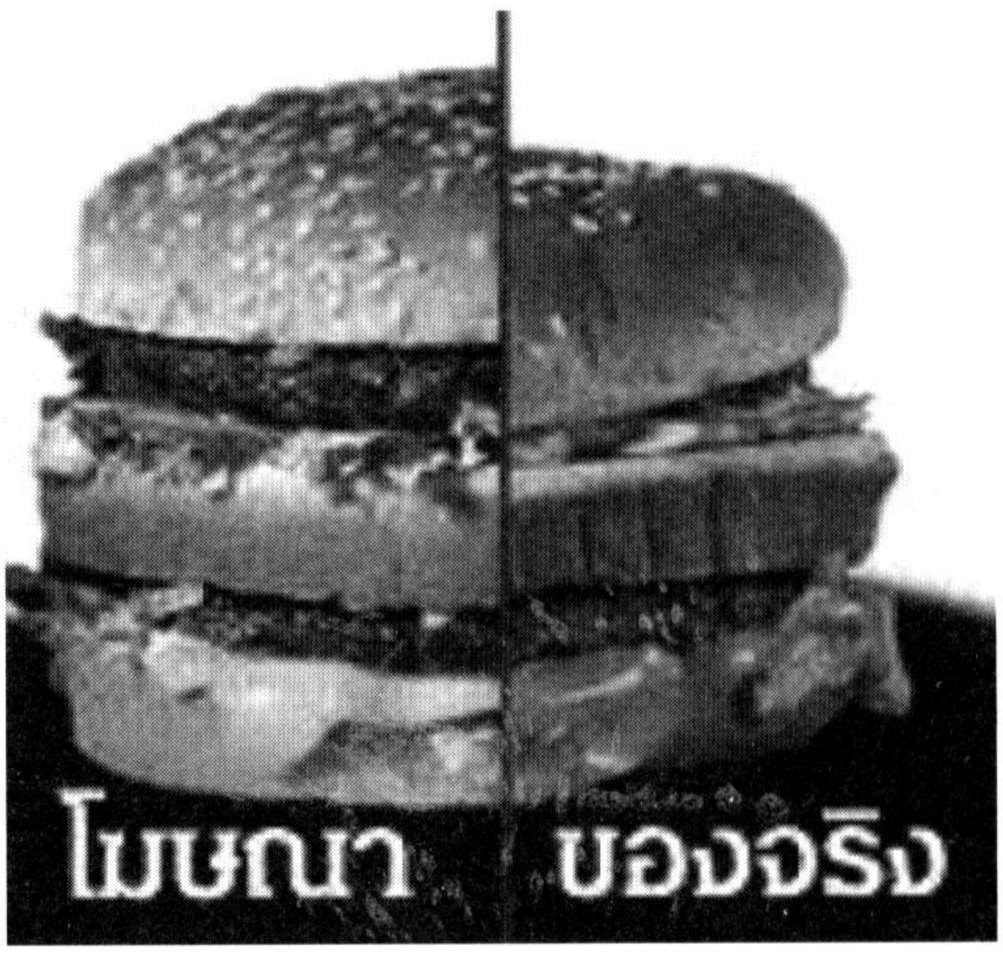
***ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า โฆษณามีการหวังผลทางการค้า เป็นกระตุ้นให้คนดูเกิดความรู้สึกต้องการใช้สินค้านั้น ยิ่งคนเห็นโฆษณามาก ก็ยิ่งต้องการซื้อสินค้า เมื่อซื้อสินค้ามาก คนขายก็มีรายได้มากมีกำไรมากขึ้น โดยเฉพาะ โทรทัศน์รุ่นใหม่ที่เห็นนี้ เชื่อมโยงกับระบบ โทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ต ข้อดีคือ ทำให้เราเรียนรู้ก้กว้างขวางมากขึ้น แต่ ก็มีข้อเสียคือการใช้งานครบถ้วน ต้องมีค่าใช้จ่ายสูงมาก และเราอาจไม่จำเป็นต้องใช้โทรทัศน์ที่มีสมรรถนะสูงตามโฆษณา ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเด็ก ที่ไม่จำเป็นต้องดู และไม่ควรดูโทรทัศน์เกินวันละ 2 ชั่วโมง

2.ครูเกริ่นนำ ว่าเวลาโฆษณาก็จะมีการชวนเชื่อต่างๆ เพื่อให้คนดูสนใจ มีการใช้เทคนิคต่างๆให้ดูสวยงาม ใช้ดารามานำเสนอ ให้น่าเชื่อถือ ซึ่งเด็กลองสังเหตุดูจะเห็นว่าทุกโฆษณาเป็นเช่นนั้น หลังจากนั้นชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับการโฆษณาประเภทอื่นๆ เช่น นำใบโฆษณาสินค้ามาให้เด็กสังเกต เปรียบเทียบ

แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสินค้าที่เห็นจากใบโฆษณา กับ สินค้าจริง ว่า มีอะไร แตกต่างกัน หรืออะไรที่เด็กไม่รู้ อย่างไร

- สินค้าจริงกับในโฆษณาเหมือนหรือต่างกัน (สินค้าในใบโฆษณามีรูปลักษณ์สวยงามกว่า มีปริมาณมากกว่า)
- เด็กๆควรเชื่อคำโฆษณาหรือไม่ เพราะอะไร (ให้เด็กตอบ และนำคำตอบของเด็กมาสนทนาพูดคุยกัน)
- เด็กๆควรซื้อของตามโฆษณาหรือไม่ เพราะอะไร (ไม่ควร ซื้อเพราะเชื่อโฆษณา แต่ควรซื้อเพราะต้องการใช้ประโยชน์มากกว่า)

3.ครูนำภาพเครื่องมือสื่อสารต่างๆ ที่เด็กเคยเห็นการโฆษณามาให้เด็กบอกชื่อและประโยชน์การนำไปใช้

-คอมพิวเตอร์ แท็ปเล็ต โทรศัพท์ ประโยชน์ ใช้ทำงาน ใช้ติดต่อสื่อสาร ใช้ดูหนัง ฟังเพลง

-โทษมีอะไรบ้าง (เสียการเรียน เสียสายตา เสียสุขภาพ เสียค่าใช้จ่ายในการใช้ไฟฟ้า/อินเตอร์เน็ต)

-มีโปรแกรมอะไรบ้างที่เด็กรู้จัก (ให้เด็กบอกทีละคนและครูนำคำตอบของเด็กมาช่วยกันวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่น โปรแกรมโหลดเกม โหลดภาพยนตร์ ให้ครูแนะนำเพิ่มเติมกับเด็กถึงโปรแกรมที่เด็กควรใช้และไม่ควรใช้ จากคำตอบของเด็ก)

4.ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพชื่ออุปกรณ์ในการสื่อสาร วิธีการติดต่อสื่อสาร ประโยชน์ของการสื่อสาร รวมถึงการเลือกใช้อุปกรณ์การสื่อสารที่จำเป็นเพื่อเป็นการส่งเสริมการประหยัดไม่ ฟุ่งเฟือ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถืออย่างคุ้มค่าไม่ซื้อหรือเปลี่ยนบ่อยๆในขณะที่เครื่องเดิมยังใช้ได้ดี เป็นต้น นอกจากนี้ไม่ควรเชื่อคำโฆษณาสินค้าต่างๆ อาจไม่ได้รับความจริงทั้งหมดก็ได้

5.เด็กเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมในการติดต่อสื่อสาร

6. ครูนำเด็กประดิษฐ์โทรศัพท์พร้อมสนทนาสาธิตวิธีการประดิษฐ์ และให้เด็กทดลองการฟังเสียงตามสายจากโทรศัพท์ (วิทยาศาสตร์เสียงผ่านสาย)

7. ครูสรุปเพิ่มเติมว่าสิ่งของที่เห็นในโฆษณาอาจไม่เหมือนของจริง เนื่องจากการโฆษณาต้องทำให้สวย ทำให้ดูดี เพื่อให้เราเชื่อ และซื้อตามคำโฆษณา โดยเฉพาะเครื่องมือสื่อสาร จะต้องมีการซื้อโปรแกรมเสริมต่างๆ เพื่อให้เครื่องมือเหล่านั้นทำงานได้จริง ซึ่งบางโปรแกรมไม่มีประโยชน์สำหรับเด็กๆ อย่างพวกเรา

สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบโฆษณา
2. คลิปวีดีโอ
3. ภาพการติดต่อสื่อสาร และอุปกรณ์ในการสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์
4. แก้วกระดาษ ที่เจาะรู เส้นเอ็น

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถวิเคราะห์สื่อโฆษณาที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้
2. เด็กสามารถเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

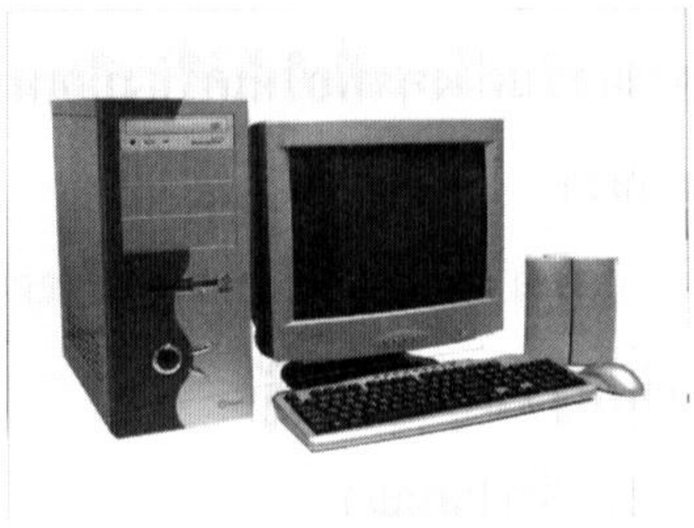

"สื่อมีทั้งคุณและโทษ เด็กๆต้องรู้เท่าทันและไม่ตกเป็นเหยื่อของโฆษณา"

ภาพอุปกรณ์การสื่อสาร

คอมพิวเตอร์พกพา(โน้ตบุ๊ก)

คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

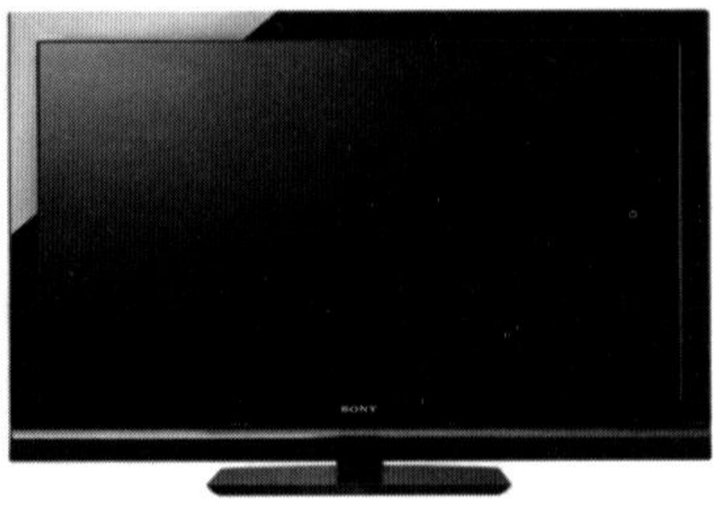
โทรศัพท์

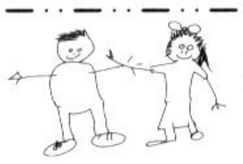
โทรศัพท์เคลื่อนที่

วิทยุซีดี

โทรทัศน์

แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย บูรณาการนวัตกรรมเท่าทันสื่อ

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

โฆษณา PANASONIC SMART VIERA

http://youtu.be/A2jBeJaodS4?list

=UUGYYn8TO4NwAwQ1rTud1Ehg

การ์ตูนเด็กไทยทันสื่อ ICT

ตอน ติดคอมพิวเตอร์ ,

http://youtu.be/TZvpx6mN6YA?list

=PL5126EC5A62F48E4F

และ ตอนรู้ทันโฆษณา

http://youtu.be/DKrS7qVEqOQ?list

=PL5126EC5A62F48E4F

ใบงาน ส่งถึงผู้ปกครอง

แบบทดสอบสำหรับพ่อแม่ เพื่อการตรวจสอบตัวเองว่าคุณได้ระมัดระวัง
เรื่องการเข้าถึงการใช้เครื่องมือสื่อสารของเด็กๆ มากน้อยแค่ไหน
ครอบครัว เด็กชาย /เด็กหญิง.....ชั้น.....

ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ช่อง ใช่ หรือไม่ใช่ ตามที่คุณได้ปฏิบัติ

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1. ที่บ้านของคุณมีเครื่องมือสื่อสารที่พร้อมจะเข้าสู่ระบบออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต)ได้เสมอ		
2. คุณรู้หรือไม่ว่าเด็กได้เข้าถึงเครื่องมือสื่อสาร ในระบบออนไลน์ได้ด้วยตัวเอง		
3. คุณอนุญาตให้เด็กใช้เครื่องมือสื่อสาร เฉพาะเวลาคุณอยู่ด้วยเท่านั้น		
4. คุณได้หาเวลาตรวจสอบเวบไซด์ หรือเกมต่างๆที่เด็กๆชื่นชอบ		
5. ในครอบครัวของคุณมีการตั้งกฎหรือข้อตกลงในการใช้เครื่องมือสื่อสารอย่างเหมาะสม เช่น เล่นวันละไม่เกิน 2 ชั่วโมง เป็นต้น		
6. คุณได้บอกให้เด็กๆรู้ว่าจะต้องถามเงื่อนไขก่อนจะส่งข้อมูลส่วนตัวออนไลน์ (ทั้งการใช้อีเมล์ โซเชียลเน็ตเวริค์ต่างๆ ,การกรอกแบบฟอร์ม)		
7. คุณได้ทำแนวทางการเล่นอินเทอร์เน็ตของครอบครัว การเข้าถึงเวบไซด์ที่ดี และสอนให้เด็กรู้จักใช้อย่างปลอดภัย		
8. คุณเคยได้บอกเด็กๆไม่ให้หลงเชื่อทุกอย่างที่ได้เห็นผ่านเครื่องมือสื่อสารในระบบออนไลน์และต้องบอกข้อมูลให้กับผู้ใหญ่ด้วย		
9. คุณได้บอกเด็กๆว่าเพื่อนๆที่ออนไลน์ เขาอาจไม่ได้บอกข้อมูลที่แท้จริงทั้งเรื่องอายุ เพศ ที่อยู่ ความชอบ หน้าตาที่แท้จริง		
10. คุณได้ตรวจสอบ เข้าใจ ยอมรับกับนโยบายการใช้ กรณีที่เด็กๆเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจากโรงเรียนหรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆนอกเหนือจากที่บ้าน		
11. คุณเคยบอกเด็กๆถึงพฤติกรรมออนไลน์ที่ผิดๆ เช่น การดาวน์โหลด ซอฟแวร์ลิขสิทธิ์ การละเมิดและการแฮคข้อมูล การโพส รูปภาพ ข้อความ หยาบคายลามก อนาจาร หรือการส่งต่อ ว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายให้เด็กๆได้เข้าใจ		
12. คุณได้พยายามที่จะติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆทีเกี่ยวข้องเพื่อจะได้เรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กๆ		

ผังวิเคราะห์สาระที่ควรรู้ : สาระที่ 4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

หน่วย : อาหารดีมีประโยชน์ เรื่อง : อาหารแสนอร่อย

เตรียมพร้อม(2-3 ปี)

1. บอกชื่ออาหารที่รับประทานได้
2. รู้จักประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณา

อนุบาล 1 (3-4 ปี)

1. เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้
2. วิเคราะห์ประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณาได้

อาหารแสนอร่อย

อนุบาล 2 (4-5 ปี)

1. บอกสถานที่ที่ควรเลือกซื้ออาหารได้
2. ประเมินค่าสื่อและวิเคราะห์สื่อได้

อนุบาล 3 (5-6 ปี)

1. วิเคราะห์สื่อและเข้าใจสื่อได้
2. เลือกซื้ออาหารโดยการเปรียบเทียบปริมาณและราคาได้

สาระการเรียนรู้เท่าทันสื่อ

หน่วย : อาหารดีมีประโยชน์ เรื่อง : อาหารแสนอร่อย

ปลูกฝังค่านิยมที่ดี

- อาหารดีมีประโยชน์ ต้อง สดใหม่ มีคุณค่าทางอาหาร สะอาด ถูกสุขลักษณะ ตามหลักอาหาร 5 หมู่

การคิดวิเคราะห์

- การเลือกกิน เลือกซื้ออาหาร โดยรู้จักประโยชน์และโทษ
- เปรียบเทียบราคา กับความคุ้มค่า และประโยชน์ที่ได้รับจากอาหาร

อาหารแสนอร่อย

การเลือกคุณค่าแท้

อาหารจากสื่อโฆษณามีทั้งมีประโยชน์และโทษ เด็กไม่ควรซื้ออาหารเพราะหลงเชื่อสื่อโฆษณา โดยเห็นว่า มีสีสัน ขนาด และรูปภาพดูน่ารับประทาน หรือ ลดแลกแจกแถม แต่ควรเลือกซื้อเพราะมีประโยชน์ต่อร่างกาย และมีราคาเหมาะสม

การเท่าทันสื่อจากโฆษณา

- ในโฆษณามีการใช้เทคนิคต่างๆเพื่อให้ ดูน่ากิน ในความจริงเมื่อซื้อมาปริมาณขนาด ไม่เท่ากับที่โฆษณา
- อาหารที่โฆษณาไม่ใช่อาหารที่ดีและมีประโยชน์เสมอไป
- การโฆษณาทางโทรทัศน์ทำไปเพื่อให้คนซื้อสินค้ามากขึ้น ไม่ใช่เพราะสินค้านี้มีประโยชน์มาก คนชื่นชอบ หรืออร่อยมาก
- สินค้าจากสื่อโฆษณามีราคาสูงกว่าอาหารที่ไม่มีการโฆษณา

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นเตรียมพร้อม (2-3 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง อาหารแสนอร่อย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถบอกชื่ออาหารที่รับประทานได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จักประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณา

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

อาหารที่เรารับประทานมีหลายชนิดแต่ละชนิดมีชื่อเรียกแตกต่างกัน เช่น ข้าวผัด ก๋วยเตี๋ยวเป็นต้น ปัจจุบันมีการโฆษณาอาหารและครื่องดื่มสำหรับเด็ก เกินความเป็นจริง เช่น การดื่มนม ผสมวิตามินต่างๆ แล้วทำให้กระโดดสูง เล่นกีฬาเก่ง และฉลาดขึ้น ในความเป็นจริงการที่ร่างกายแข็งแรงต้องประกอบด้วย การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ครบ 5 หมู่ วิตามินได้มาจากข้าว ผักและผลไม้ รวมทั้งการออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่ใช่การดื่มนมผสมวิตามินเพียงออย่างเดียว อีกทั้งการดื่มนมผสมที่มีรสหวานทำให้เด็กๆ ติดรสหวาน ทำให้อ้วน และฟันผุ นมรสจืดก็มีคุณค่าทางอาหารเช่นเดียวกับนมรสอื่นๆ

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเนื้อหาจากเพลง

2.การพูดสนทนาตอบคำถาม

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล

2.ความสามารถในการสังเกต จำแนก

กิจกรรม

1. ครูร้องเพลง “อาหาร” พร้อมให้เด็กแสดงท่าทางประกอบเพลงตามครู
2. เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง โดยใช้คำถามดังนี้
   -เพลงที่เด็กร้องเป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร? (อาหาร)
   -อาหารมีอะไรบ้าง? (ผักสะอาด ข้าว)
3. ครูและเด็กสนทนาร่วมกันว่าเมื่อเช้าเด็กรับประทานอะไรบ้าง มีประโยชน์หรือไม่
4. ครูนำสื่อโฆษณาที่เกินความเป็นจริงมาให้เด็กดู พร้อมสนทนากับเด็กดังนี้
   - เด็กดื่มนม..... และกระโดดสูง หรือ ฉลาดกว่าคนอื่นได้จริงหรือไม่
   -ครูขออาสาสมัครเด็ก 3 คน ดื่มนมตามสื่อโฆษณา และทดลองกระโดดทีละคน

-ครูสรุปให้เด็กฟังว่าโฆษณาเกินความเป็นจริงอย่างไร (การดื่มนมมีประโยชน์แต่ไม่สามารถกระโดดได้สูงเหมือนในโฆษณาได้ เพราะมีวิธีการตัดต่อภาพโฆษณาเกินความเป็นจริงเพื่อให้เด็กต้องการซื้อสินค้า)

5. เด็กและครูร่วมกันสรุปชื่ออาหารที่รับประทานและรู้จักประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณา

อาหารที่เด็กควรรับประทาน

ผัก ผลไม้ ไข่ นม เนื้อสัตว์ ให้ครบ 5 หมู่

อาหารที่เด็กไม่ควรรับประทาน

ขนมหวาน ลูกอมต่างๆ

กิจกรรมเสนอแนะ

1.ให้เด็กดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับอาหารดีมีประโยชน์

2.ขอความร่วมมือผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกซื้ออาหารให้เด็กให้เลือกที่มีประโยชน์

3. สังเกตและให้ข้อเสนอแนะเมื่อเด็กซื้ออาหารรับประทานหน้าโรงเรียน

4. ร่วมมือกับร้านค้าของโรงเรียนให้จัดหาอาหารที่มีประโยชน์มาขาย

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง “อาหาร”
2. ภาพอาหารจำลองและภาพอาหารจริง
3. คลิปโฆษณา / ใบโฆษณาอาหาร และ อาหารจริง
4. ภาพอาหารที่ควรรับประทานและไม่ควรรับประทาน

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถการฟังเนื้อหาจากเพลง

2.เด็กสามารถการพูดสนทนาตอบคำถาม

3. เด็กสามารถบอกถึงอาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

"เพลงอาหาร"

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

อาหารสุก สุก ผักสะอาด
ฉันไม่พลาด กินจนอิ่ม
หน้าตายิ้มแย้ม กินจนอิ่มกินข้าวจนหมด

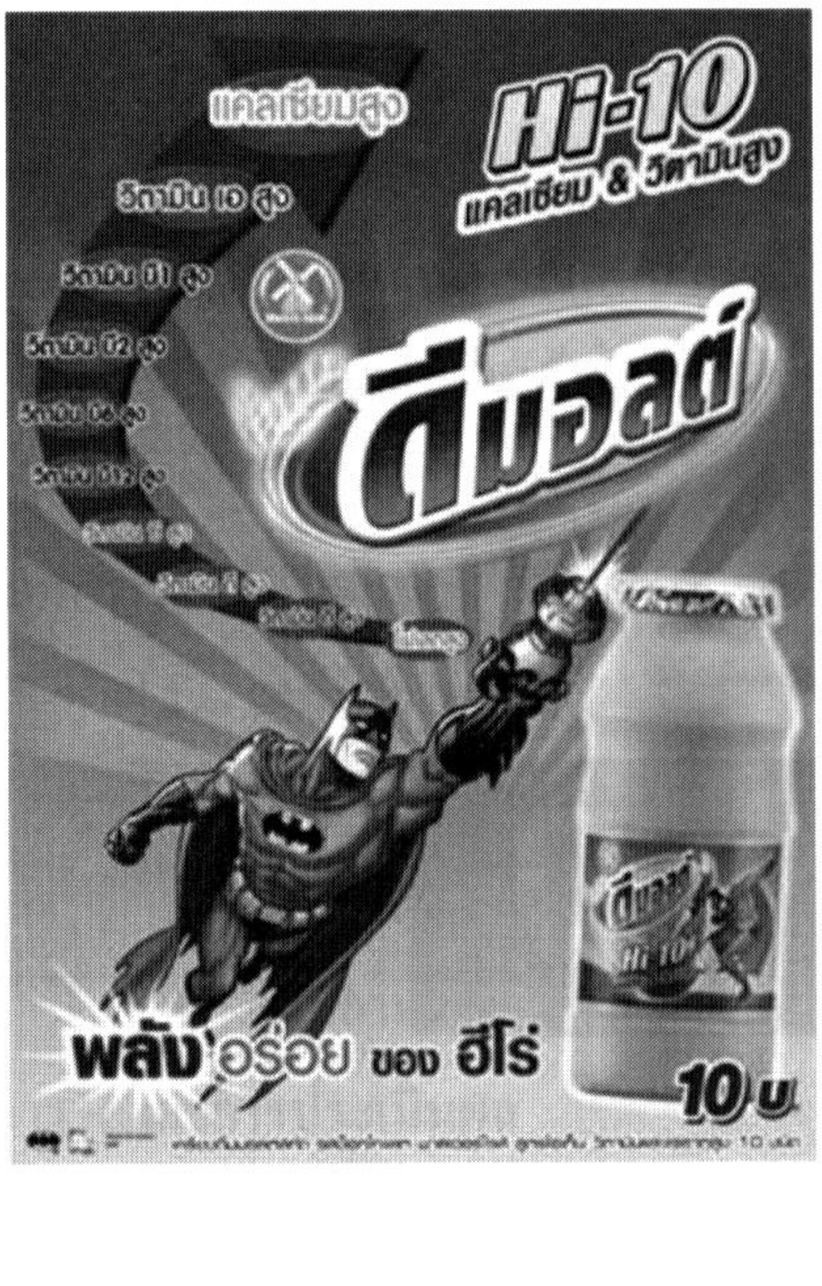
สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

โปสเตอร์ และคลิปวีดีโอ

โฆษณาดัชมิลล์ ดีมอลต์ 3อิน1

http://youtu.be/MLSUvq1tBjs

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 1 (3-4 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง อาหารแสนอร่อย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้
2. เพื่อให้เด็กวิเคราะห์ประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณาได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

-อาหารมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เราควรเลือกรับประทานที่มีประโยชน์ร่างกาย ได้แก่ เนื้อ นม ไข่ ผัก ผลไม้ อาหารที่ไม่มีประโยชน์ คือ อาหารที่รับประทานแล้วให้โทษต่อร่างกาย เช่น ขนมกรุบกรอบ ลูกอม น้ำอัดลม เป็นต้น

-อาหารจากสื่อโฆษณามีทั้งมีประโยชน์และโทษ เด็กไม่ควรซื้ออาหารเพราะหลงเชื่อสื่อโฆษณา โดยเห็นว่า มีสีสัน ขนาด และรูปภาพดูน่ารับประทาน หรือ ลดแลกแจกแถม แต่ควรเลือกซื้อเพราะมีประโยชน์ต่อร่างกาย และมีราคาเหมาะสม

ประสบการณ์สำคัญ

1.การฟังเรื่องราวจากเพลงคำคล้องจองและตอบคำถาม

2.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์เดิมของตนเอง

3.สังเกตและการเปรียบเทียบ

ทักษะและกระบวนการคิด

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล
2. ความสามารถในการสังเกต จำแนก
3. ความสามารถในการคิดการเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. ครูนำภาพโฆษณาอาหารที่ไม่มีประโยชน์ เช่น ลูกอม ขนมกรุบกรอบ ติดหมายเลข 1-5 มาให้เด็กทายภาพ ว่าเป็นภาพอะไร และสนทนาหลังจากเฉลยภาพแล้ว

- เด็กๆ เคยเห็นโฆษณาภาพนี้ที่ไหนบ้าง (โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา ใบปลิว)
- ใครเคยรับประทานเหมือนในภาพนี้บ้าง (ให้เด็กตอบ)
- ใครซื้อให้เด็กรับประทาน (แม่ พ่อ ลุง ป้า ฯลฯ)
- ทำไมเด็กๆ จึงชอบรับประทาน (อร่อย สีสวย มีของแถมฯลฯ)

ภาพโฆษณากับของจริงเหมือนกันหรือไม่ (ให้เด็กตอบ)

- สิ่งที่เด็กๆ รับประทานเข้าไปมีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร (ให้เด็กตอบ และครูสนทนาเพิ่มเติมจากคำตอบของเด็ก)

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าอาหารในภาพ เป็นอาหาร ไม่มีประโยชน์ ไม่ควรรับประทาน มีผลเสียคือ ทำให้ฟันผุ ทำให้อ้วน ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เป็นต้น ให้เด็กๆ บอกผลเสียของการรับประทานอาหารดังกล่าวเพิ่มเติม และให้บอกชื่ออาหารขยะที่เด็กๆ เคยเห็นและเคยรับประทาน

ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เป็นเทคนิคทางการขายที่ต้องการให้ซื้อขนม หรือสินค้าปริมาณเยอะ ๆซึ่งกินเข้าไปแล้วก็ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ทำให้ได้รับน้ำตาล หรือแป้งมากเกินความจำเป็น ทำให้อ้วนฟันผุ หรือป่วยได้

3. เด็กและครูท่องคำคล้องจอง “อาหารของเรา”แล้วสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจอง ดังนี้

คำคล้องจอง “อาหารของเรา”

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

อาหารของเราต้องเอาใจใส่ กินผักผลไม้กินไข่กินนม
กินเนื้อกินปลาแทนยาขม กินข้าวกินขนมอบรมเรื่องกิน
กินของดีๆที่มีวิตามิน และมีโปรตีนเลือกกินเถิดเอย

- ในคำคล้องจอง อาหารของเรา มีอะไรบ้าง (ผัก ผลไม้ ไข่ เนื้อ ปลา ข้าว ขนม)
- ถ้าเราไม่กินอาหารที่มีประโยชน์เหล่านี้ต้องกินอะไรแทน (ยาขม)
- ในวันนี้เด็กๆ กินอาหารที่มีประโยชน์อะไรบ้าง

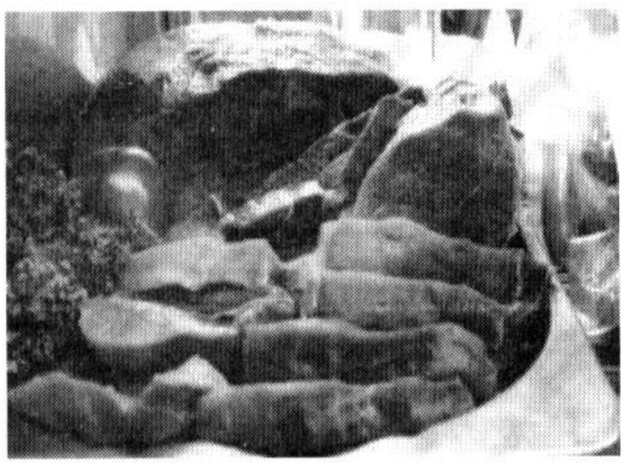
4. ครูนำอาหารของจริงหรือรูปภาพอาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ได้แก่ ขนมกรุบกรอบ ลูกอม ขนม น้ำอัดลม ผัก ผลไม้ ข้าว เนื้อ นม ไข่ เป็นต้น มาให้เด็กดู แล้วให้เด็กออกมาจำแนกอาหารที่มีประโยชน์เด็กควรรับประทาน และอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ไม่ควรรับประทาน พร้อมบอกเหตุผล

ผัก

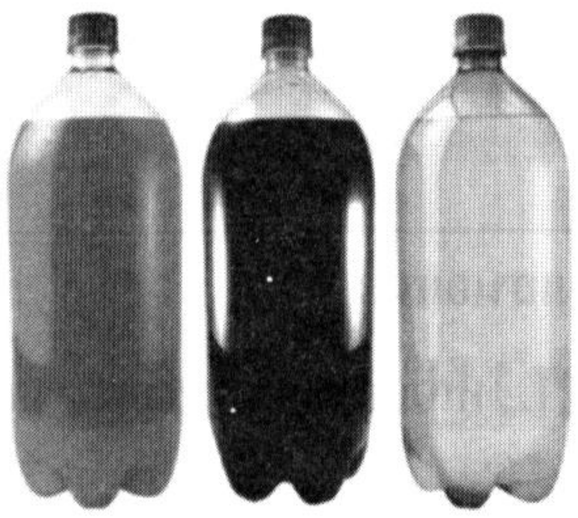
ผลไม้

เนื้อสัตว์

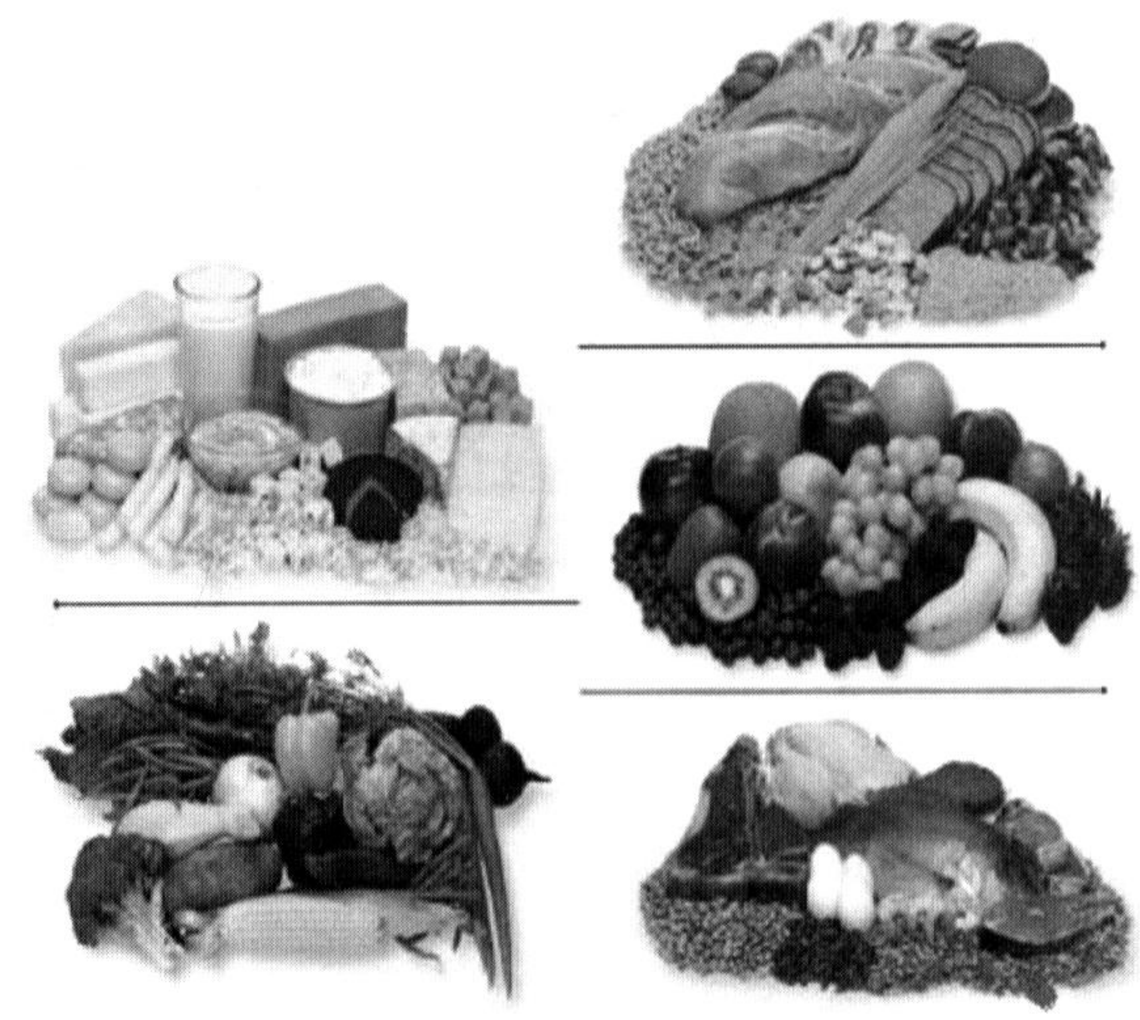
ลูกกวาด

น้ำอัดลม

5. ครูและเด็กร่วมกันสรุปชื่ออาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์
6. ทำข้อตกลงให้เด็กรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ พูดปฏิเสธ เมื่อผู้ใหญ่ให้รับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์

7. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และบอกประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณาได้

อาหารตามโฆษณา	อาหารดีมีประโยชน์
	

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ให้เด็กเล่นกิจกรรมขายของในมุมบ้านหรือจัดตลาดในห้องเรียน หรือนำเด็กๆ ไปทัศนศึกษาในร้านสะดวกซื้อ
2. ครูสังเกตพฤติกรรมการรับประทานอาหารหลังเลิกเรียน และการนำอาหารมารับประทานจากที่บ้าน
3. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการซื้ออาหาร และแม่ค้าที่นำอาหารและขนมมาขายให้กับเด็กๆ ในบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สื่อการเรียนรู้

1. คล้องจอง “อาหารของเรา”
2. อาหารของจริงหรือรูปภาพอาหารประเภท เนื้อ นม ไข่ ผัก ผลไม้และอาหารขยะต่างๆ
3. รูปภาพอาหารที่ไม่มีประโยชน์
4. ภาพการขายสินค้า ทำเป็นปริศนาให้เด็กทาย

การวัดและการประเมินผล

1. เด็กสามารถบอกประโยชน์และโทษของอาหารจากสื่อโฆษณาได้
2. เด็กสามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

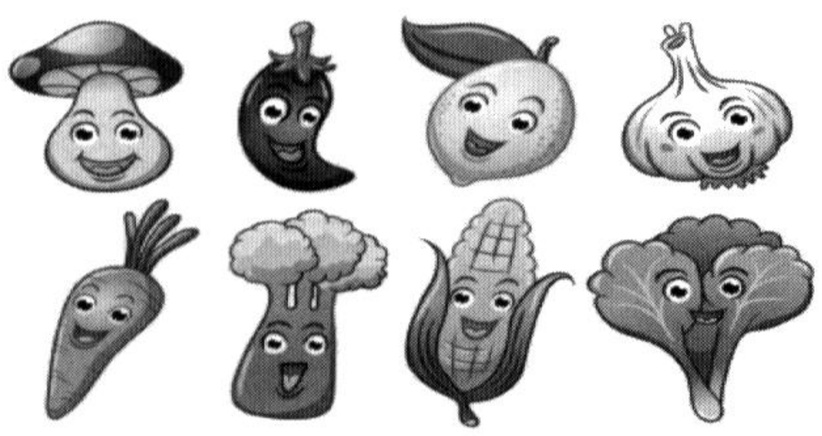
.....

.....

เพลงจ้ำจี้พลไม้

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

จ้ำจี้ผลไม้ แตงไทย แตงกวา
ขนุน น้อยหน่า พุทรา มังคุด
ละมุด ลำไย มะเฟือง มะไฟ
มะกรูด มะนาว มะพร้าว ส้มโอ
ฟักแฟง แตงโม ไชโย โห่เฮ้ว..

สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

โปสเตอร์ /คลิปวีดีโอ

รายการป.ปลาตากลม ตอน ไข่ต้ม ทำอะไรก็อร่อย

http://youtu.be/ceRp169430A

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ชั้นอนุบาล 2 (4-5 ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง อาหารแสนอร่อย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กบอกสถานที่ที่ควรเลือกซื้ออาหารได้
2. เพื่อให้เด็กประเมินค่าสื่อและวิเคราะห์สื่อได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. สถานที่เลือกซื้ออาหาร ได้แก่ ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น เราควรซื้อของในสถานที่สะอาด ราคาถูก แม่ค้าแต่งกายสะอาด ถูกสุขลักษณะไม่ต้องเดินทางไกล

2. การเลือกซื้ออาหารที่ถูกสุขลักษณะ จะต้องคำนึงถึง 3 ป คือปลอดภัย ประโยชน์ ประหยัดจะต้องเลือกซื้ออาหารที่ใหม่ สด โดยดูจากวันที่ผลิต หรือ วันหมดอายุบนฉลากบรรจุอาหาร เราไม่ควรเลือกเพราะว่า อาหารนี้มีหีบห่อสวยงาม มีการโฆษณาในโทรทัศน์ มีดารามารับรองว่าอร่อย

ประสบการณ์สำคัญ

1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
2. การรู้จักสิ่งต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น
3. การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ
4. การเล่นบทบาทสมมติ

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.ความสามารถในการใช้เหตุผล

3.ความสามารถในการคิดการเชื่อมโยง

กิจกรรม

1. ครูเปิดสื่อโฆษณา อย่าลืม มื้อเช้ากับเจมส์ ที่ 7-Eleven http://youtu.be/EptpTV5oqCU ร้านสะดวกซื้อให้เด็กดูและสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสื่อโฆษณา ดังนี้
   - โฆษณาที่เด็กเห็นเป็นเรื่องอะไร (การกินอาหารเช้า , การไปซื้ออาหารที่ ร้านสะดวกซื้อ)
   - อาหารเช้าจำเป็นสำหรับเด็กๆ หรือไม่ (จำเป็น เพราะอาหารจะช่วยบำรุงร่างกายให้แข็งแรง บำรุงสมองให้สดชื่นแจ่มใส ทำให้เรียนหนังสือได้ดี)
   - เด็กคิดว่าโฆษณานี้ ต้องการนำเสนออะไร (ขายอาหารเช้า)
   - โฆษณาต้องการให้เด็กไปซื้ออาหารเช้าที่ไหน (ร้าน.....)

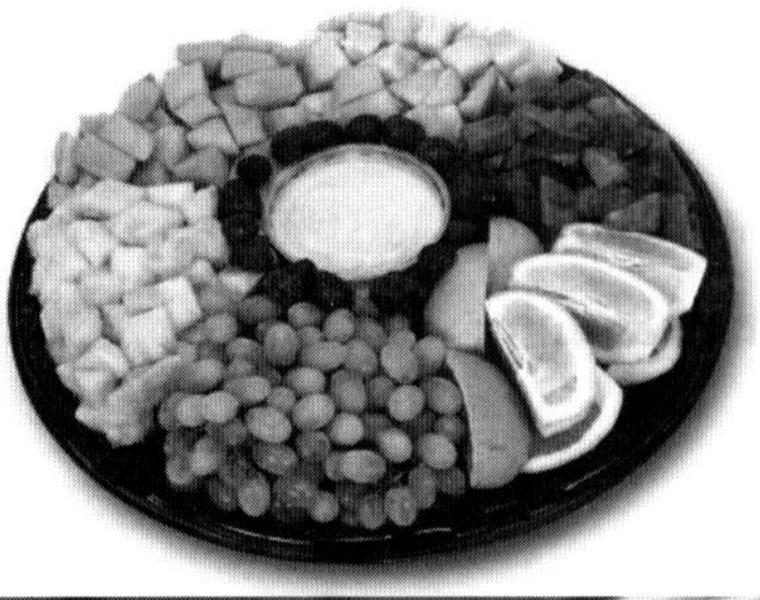
- โฆษณาต้องการโฆษณาเกี่ยวกับอะไร (ให้เด็กไปซื้ออาหารที่ร้าน)
- นอกจากที่สะดวกซื้อร้านนี้แล้วเราไปซื้ออาหารที่อื่นได้อีกหรือไม่ เช่น (ได้ เช่น ร้านขายอาหารตอนเช้า ร้านหน้าปากซอย ร้านค้าที่โรงเรียน เป็นต้น)

2. ครูให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับเด็กว่าอาหารเช้าสำหรับเด็กมีประโยชน์ ช่วยบำรุงสมองร่างกาย โดยเด็กไม่จำเป็นต้องไปซื้อที่ร้านสะดวกซื้อตามโฆษณา อาหารที่คุณแม่ปรุงให้เด็กรับประทานที่บ้าน ก็มีคุณค่าทางโภชนาการเหมือนกัน *"อาหารเช้ามีประโยชน์ ต้องเลือกอาหารที่ สะอาด ปรุงใหม่ มีคุณค่าทางอาหาร"*

3. ครูนำอาหารของจริงหรือภาพอาหารมาให้เด็กเลือกว่าอาหารที่เด็กๆ ควรเลือกซื้อคืออะไร

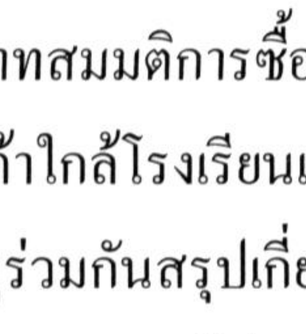

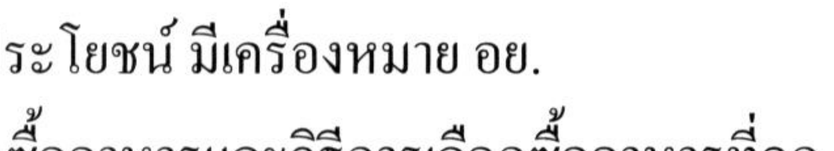

4.ครูนำรูปภาพสัญลักษณ์ อาหารและยา ให้เด็กดูและสนทนาร่วมกันว่า การเลือกซื้ออาหารควรสังเกตอาหารที่มีตราสัญลักษณ์ อย. เพราะผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานอาหารและยา ว่ามีความปลอดภัย

คุ้มครอง ห่วงใย ใส่ใจคุณภาพ

5. นำฉลาก ขวดเปล่า ถุงเปล่า ผลิตภัณฑ์อาหาร มาให้เด็กสังเกตและค้นหาสัญลักษณ์ อย. แล้วนำเสนอว่าอาหารใดมี อย. ควรรับประทาน และอาหารใดไม่มี อย. ไม่ควรรับประทาน
6. เด็กและครูร่วมกันสรุปว่าอาหารที่ควรซื้อรับประทานต้องปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และราคาไม่แพงจนเกินไปซื้อจากร้านที่อยู่ในท้องถิ่น
7. เล่นบทบาทสมมติการซื้อขายอาหารในห้องเรียน หรือพาเด็กไปทัศนศึกษาที่ห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าใกล้โรงเรียนและเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ มีเครื่องหมาย อย.
8. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสถานที่ที่ควรเลือกซื้ออาหารและวิธีการเลือกซื้ออาหารที่ถูกสุขลักษณะและราคาไม่แพง

กิจกรรมเสนอแนะ

1. เล่นบทบาทสมมุติในมุมบ้าน มุมร้านค้า
2. ดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับการเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์และการดูฉลากอาหาร
3. ให้เด็กอ่านหนังสือนิทานเกี่ยวกับอาหารที่มีประโยชน์
4. ให้ผู้ปกครองช่วยดูแลในเรื่องการเลือกซื้ออาหารของเด็กและให้คำแนะนำเพิ่มเติมต่อจากโรงเรียน

สื่อการเรียนรู้

1.รูปภาพสถานที่ที่เลือกซื้ออาหาร

2. วีดีทัศน์ โฆษณาอาหารเช้าของร้านสะดวกซื้อ

3.รูปภาพ อย.

4.มุมนิทาน มุมร้านค้า

5.อาหารของจริงหรือภาพอาหาร

การวัดและการประเมินผล

1.สังเกตการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2.สังเกตการตอบคำถาม

3.สังเกตจากการเลือกซื้ออาหารในมุมร้านค้าของโรงเรียน

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

สถานที่ในการซื้ออาหาร

ร้านอาหาร

ตลาดสด

ห้างสรรพสินค้า

ตลาดนัด

รถเข็น

ร้านสะดวกซื้อ

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อนุบาล 3 (5-6ปี)

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เรื่อง อาหารแสนอร่อย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กวิเคราะห์สื่อและเข้าใจสื่อได้
2. เพื่อให้เด็กเลือกซื้ออาหาร โดยการเปรียบเทียบปริมาณและราคาได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

1. การเลือกซื้อสินค้าจากสื่อโฆษณามีราคาแพงกว่าอาหารที่ไม่มีการโฆษณา เนื่องจากผู้ผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณา เช่น การจ้างดารามานำเสนอสินค้า ต้องใช้เทคนิพิเศษต่างๆ ต้องเช่าเวลาจากสถานีโทรทัศน์ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมากจึงทำให้ต้นทุนของสินค้ามีราคาสูงขึ้น จึงต้อง ขายสินค้าราคาแพงขึ้นด้วย

2. การเลือกซื้ออาหารรับประทานต้องเลือกอาหารที่มีประโยชน์ สะอาด ปลอดภัย และมีความเหมาะสมของราคาและปริมาณ เราเลือกจากคุณค่าของสินค้านั้นๆ มากกว่าหีบห่อที่ดูสวยงาม

ประสบการณ์สำคัญ

1.การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

2.การรู้จักสิ่งต่างๆด้วยการมอง ฟัง ชิมรส และดมกลิ่น

4.การสังเกต จำแนกและการเปรียบเทียบ

5. การพูดเชื่อมโยงประสบการณ์

ทักษะและกระบวนการคิด

1.ความสามารถในคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา

2.ความสามารถในการ เชื่อมโยง การให้เหตุผล

3.ความสามารถในการเปรียบเทียบ

กิจกรรม

1. ครูนำโฆษณาข้าวโพดอบเนย (http://youtu.be/L5b4vuuxzCI) ให้เด็กดู และสนทนากับเด็ก
   - ใครเคยดูโฆษณานี้บ้าง เด็กเห็นอะไรในสื่อโฆษณาบ้าง (ข้าวโพด กินข้าวโพด ฯลฯ)
   - และเด็กคิดว่าสื่อโฆษณาต้องการขายอะไร (ขายข้าวโพดอบเนย)
   - ข้าวโพดปกติ เม็ดใหญ่และกระโดดได้หรือไม่
   - จำเป็นไหมถ้าเราอยากกินข้าวโพดอบเนยต้องซื้อยี่ห้อที่มีในโฆษณา เพราะอะไร (ไม่จำเป็น เพราะมีข้าวโพดแบบอื่นที่อร่อยและถูกกว่า)

2. ครูนำข้าวโพดอบเนย ประมาณ 10 ชิ้น ใส่ถุงกระดาษ ปิดปากถุงให้แน่น แล้วให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 พิสูจน์ว่าในถุงกระดาษคืออะไร โดยใช้คำถามกระตุ้น

-ให้เด็กถือถุงและคาดคะเนมีน้ำหนักอย่างไร/หนักหรือเบา

-ให้เด็กเขย่า และบอกว่ามีกี่ชิ้น (มีชิ้นเดียวหรือหลายชิ้น)

-ให้เด็กดม มีกลิ่นหรือไม่ กลิ่นคล้ายอะไร

- ครูขออาสาสมัครเด็ก 10 คน ชิมอาหารในถุง ให้เด็กทายว่าของในถุงคืออะไร

2. ครูเฉลยโดยนำข้าวโพดคั่วจากร้านค้า 1ถุง ราคา 20 บาท ใส่ถ้วยราคา 40 บาท และข้าวโพดคั่วจากรถเข็น 1 ถุง ราคา 10 บาท มาให้เด็กสังเกตความเหมือนและความแตกต่าง พร้อมทั้งสนทนาซักถามดังนี้

-ทั้งสามสิ่งนี้คืออะไรเคยเห็นที่ไหน

-ใครเคยกินข้าวโพดคั่วบ้าง ใครซื้อให้ เคยกินที่ไหน

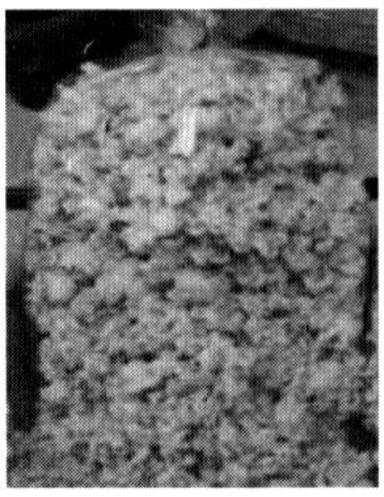
-ข้าวโพดคั่วทั้งสองถุงมีราคาเท่ากันหรือไม่ (ไม่เท่ากัน)ราคา 20 บาท 40 บาทและ ราคา 10 บาท

- ถ้าเด็กๆ ไปซื้อเด็กๆ จะเลือกซื้อถุงใด

-ทำไมเด็กๆ จึงเลือกซื้อข้าวโพดคั่วในถุงสวยๆ มากกว่าถุงพลาสติกธรรมดา

1

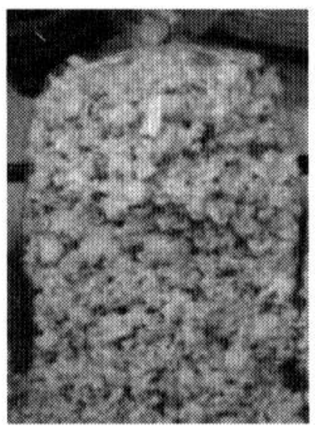

2

3

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เจ้าของสินค้าต้องการให้เราซื้อสินค้าเขามากๆ จึงต้องทำภาชนะที่ใส่ให้สวย ทำให้เราอยากรับประทาน และเสียค่าโฆษณา ทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น

10 บาท

\+

10 บาท

= **20 บาท**

4. ครูเทข้าวโพดคั่วใส่ถ้วย 3 ใบที่มีขนาดเท่ากัน ให้เด็กสังเกตปริมาณ แล้วถามคำถาม

-ข้าวโพดทั้งสามถุงมีปริมาณเท่ากันหรือไม่ (ไม่เท่ากัน)

-ถุงไหนมีข้าวโพดคั่วมากกว่า

-แสดงว่าถุงไหนราคาแพงกว่า

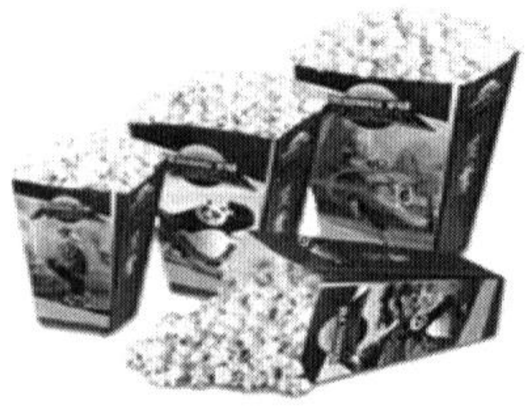
-ทำไมข้าวโพดที่ซื้อถุงสวยๆ จึงแพงกว่า

-ทำไมเจ้าของสินค้าจึงต้องทำซองสวยๆ มาให้เด็กๆ อยากซื้อ

-เด็กๆ จะเลือกซื้อข้าวโพดคั่วจากที่ไหนดี

ภาพบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆของข้าวโพดคั่ว ที่ทำให้มีราคาแพงมากขึ้น

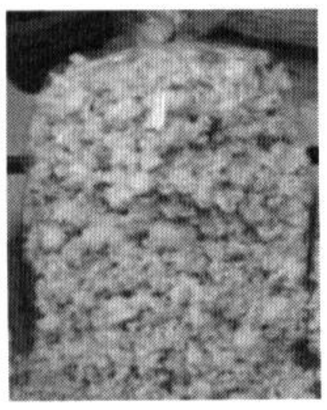

5.ให้เด็กชิมข้าวโพดคั่วทั้งสามถ้วยแล้วบอกรสชาติ แล้วให้เด็กบอกถ้วยที่ตนเองชอบที่สุด โดยติดชื่อของตนเองในแผนภูมิ แล้วนับจำนวน ใส่ตัวเลขในช่องด้านล่าง

ถ้วยใบที่ 1	ถ้วยใบที่ 2	ถ้วยใบที่ 3
		

6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการเลือกซื้ออาหารต้องเลือกอาหารที่มีประโยชน์ สะอาด ปลอดภัย และมีความเหมาะสมของราคาและปริมาณ

7. จัดสถานการณ์ขายของให้เด็กเลือกซื้ออาหาร

8. เด็กและครูร่วมกันสรุปเหตุผลของอาหารที่มีการโฆษณาผ่านสื่อจึงมีราคาแพงกว่าอาหารที่ไม่ได้โฆษณาและการเลือกซื้ออาหารโดยการเปรียบเทียบปริมาณและราคาได้

สื่อการเรียนรู้

1. โฆษณาข้าวโพดคั่ว(http://youtu.be/L5b4vuuxzCI)
2. ข้าวโพดคั่ว 3 ชนิด
3. ภาพข้าวโพดคั่ว ภาชนะใส่ข้าวโพดคั่ว
4. แผนภูมิ
5. ป้ายชื่อเด็ก
6. ถ้วย 3 ใบ

การวัดและการประเมินผล

1.เด็กสามารถบอกเหตุผลของอาหารที่มีการโฆษณาผ่านสื่อจึงมีราคาแพงกว่าอาหารที่ไม่ได้โฆษณา

2. เด็กสามารถเลือกซื้ออาหารโดยการเปรียบเทียบปริมาณและราคาได้

ข้อเสนอแนะ

1. จัดทัศนะศึกษาร้านขายอาหารหรือร้านค้าในชุมชน
2. จัดสถานการณ์ร้านค้าในห้องเรียน
3. จัดกิจกรรมซื้อขายในมุมบ้าน
4. ครูสามารถเปรียบเทียบคุณค่าทางอาหารของข้าวโพดคั่ว กับข้าวโพดสด ให้กับเด็กๆเพื่อให้เด็กมีทางเลือกในการบริโภคข้าวโพดประเภทต่างๆ

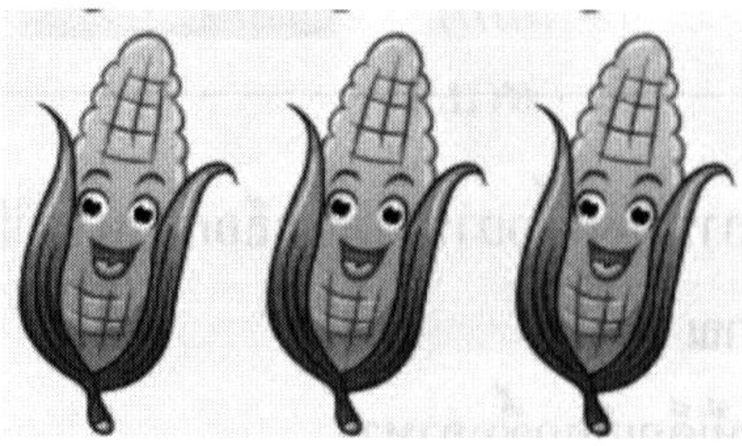
บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

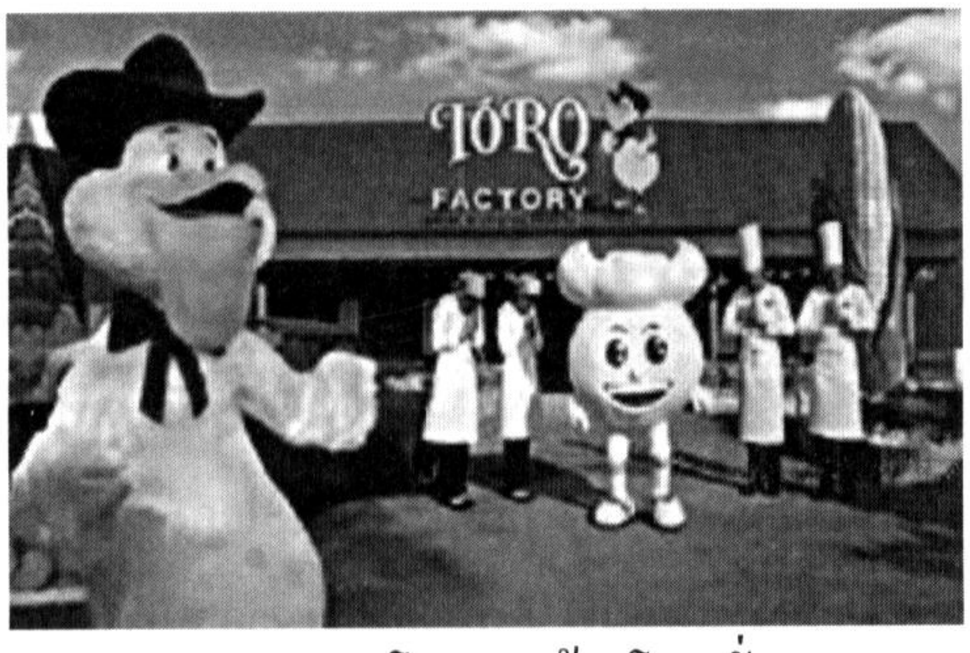
สื่อแนะนำประกอบการสอน

หนังสือนิทาน

คลิปวีดีโอ

โฆษณาข้าวโพดคั่ว

(http://youtu.be/L5b4vuuxzCI)

รายการวิตามินข่าว ตอน เท่าทันสื่อ เทป 2

http://youtu.be/ow_uVSWlUiQ

กว่าจะได้เปิดเล่ม

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

☺ อาจารย์ชัยนาท จิตตวัฒนะ นักวิชาการอิสระ และที่ปรึกษากลุ่ม wearehappy. (องค์กรสาธารณประโยชน์)

☺ ผศ.ดร.พรทิพย์ เย็นจะบก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

☺ รศ.ดร.ศรุดา ปัญญาโรจน์รุ่ง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

☺ ผศ.สิริมณี บรรจง สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

☺ ผศ.พรใจ สารยศ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ผู้ร่วมพัฒนาแนวทางการจัดประสบการณ์ฯ

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านกระเจา อบต.พังตรุ จ.กาญจนบุรี

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านบ่อระแหง อบต.พังตรุ จ.กาญจนบุรี

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดเบญพาด อบต.พังตรุ จ.กาญจนบุรี

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโป่งกูป อบต.พังตรุ จ.กาญจนบุรี

☺ คณะครู ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดพังตรุ อบต.พังตรุ จ.กาญจนบุรี

☺ คณะทำงาน กลุ่ม We are happy. (องค์กรสาธารณประโยชน์) จ.นนทบุรี

ผู้ร่วมทดลองใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ฯ

กรุงเทพมหานคร

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ภักดีธรรม เขตหนองจอก

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน อินดารุ้ลมีนา เขตหนองจอก

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนูรุสลาม เขตหนองจอก

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ม.9 อัล-ฮุดา เขตหนองจอก

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสุวรรณประสิทธิ์ 2 (ซอนต้า) เขตบึงกุ่ม

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคีชุมชนหมู่ 3 เขตหนองแขม

☺ ผู้บริหาร /คณะครูและเด็กๆ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดศาลาแดง เขตบางแค

ผู้ร่วมสัมมนา เพื่อพัฒนาแนวคิดการจัดประสบการณ์ฯ

พื้นที่ / เขต	หน่วยงาน
1. บางกอกน้อย	1. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษา
2. เขตบางพลัด	2. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดเทพากร
3. เขตตลิ่งชัน	3. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทคุณาภรณ์
	4. ศนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโพธิ์
4. เขตทวีวัฒนา	5. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดปุรณาวาส
5. เขตภาษีเจริญ	6. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนวมประดิษฐ์
6. เขตหนองแขม	7. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคีชุมชนหมู่ 3
	8. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสะพาน 1
	9. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนหลวงพ่อทวีศักดิ์
7. เขตบางแค	10. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดศาลาแดง
8. เขตหนองจอก	11. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกิตติเหมกรณ์
	12. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ภักดีธรรม
	13. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนูรุสลาม
	14. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน อินดารุ้ลมีนา
	15. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนม.9 อัล-ฮุดา
9. ป้อมปราบศัตรูพ่าย	16. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนมัสยิดมหานาค
10.เขตบางนา	17. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนน่าอยู่ลิขิต 2
11.เขตบางเขน	18. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัชรปราณี
12.เขคมีนบุรี	19. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ
13.เขตคันนายาว	20. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดบุญศรีมุนีกรณ์
14.เขตบึงกุ่ม	21. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดนวลจันทร์
	22. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสุวรรณประสิทธิ์ 2 (ซอนต้า)
15.เขตลาดกระบัง	23. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนราชโกษา
	24. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเคหะร่มเกล้า โซน10
	25. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสุทธาโภชน์
16.เขตห้วยขวาง	26. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบริษัทอิตาเลียนไทย
17.เขตบางกะปิ	27. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนลำสำลีพัฒนา
18.เขตวังทองหลาง	28. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจันทราสุข

ผู้ร่วมสัมมนา เพื่อพัฒนาแนวคิดการจัดประสบการณ์ฯ

พื้นที่/ เขต	หน่วยงาน
19. เขตดุสิต	29. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพลปตอ.พื้นที่เกียกกาย
20. เขตราชเทวี	30. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนริมทางรถไฟมักกะสัน
21. เขตทุ่งครุ	31. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนอาคารสงเคราะห์ประชาอุทิศ 90
22. เขตประเวศ	32. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนร่วมใจพัฒนา
23. จ.กาญจนบุรี	33. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโป่งกูป อบต.พังตรุ
	34. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านบ่อระแหง อบต.พังตรุ
	35. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดเบญพาด อบต.พังตรุ
	36. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดพังตรุ อบต.พังตรุ
	37. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านกระเจา อบต.พังตรุ

แกนนำครูปฐมวัยเท่าทันสื่อ

ส่วนกลาง/ กรุงเทพมหานคร

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1) นางสาวกรรณิการ์ เกิดศรีพันธุ์ 2) นายเกษม ศรีน้ำทอง 3) นางสาวทหัยรัตน์ จิรนันทศักดิ์ 4) นางสาวจุรีรัตน์ จันทร์หอมชื่น	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษา เขตบางกอกน้อย โทร.02-8661291
5) นางเมตตา มูฮัมหมัด	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ภักดีธรรม เขตหนองจอก โทร.087-3797981
6) นางอุไรวรรณ นุตตะโยธิน 7) นางชนณิกานต์ บุญมาเลิศ 8) นางสาวสุพพัต สกุลดี	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน อินดารุ้ลมีนา เขตหนองจอก โทร.02-9883079
9) นางสุรินทร์ โต๊ะหวัง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนนูรุสลาม เขตหนองจอก โทร.02-9569759
10) นางศรัณยา กองรอด	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ม.9 อัล-ฮุดา เขตหนองจอก โทร.02-9896834
11) นางสาวบุศรินทร์ แอนดริส 12) นางสาวทิพวัลย์ หมัดหวัง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน มัสยิดดารุ้ลมูกร๊อดรอบีน (ลำหิน) เขตหนองจอก โทร.02-9896834

แกนนำครูปฐมวัยเท่าทันสื่อ

ส่วนกลาง/ กรุงเทพมหานคร

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
13) นางสาวศิริรัตน์ รมภิรัง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนลำผักชี ทิวะสุวรรณเตมีย์ เขตหนองจอก โทร.090-9788630
14) นางสาวรสริน พึ่งพา	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแผ่นดินทองยายชุ่มอุทิศ เขตหนองจอก โทร.089-0139526
15) นางสมจิตร ทรงศิริ	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนแหลมทองพัฒนา เขตสวนหลวง โทร.086-5772530
16) นางสาวโสภา มัดลัง 17) นางสาวปวีณา ซบเอี่ยม	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ เขตสวนหลวง โทร.081-4550847
18) นางสาวฉัฐปภัสร์ สมิทธิ์พูนผล 19) นางสาวสุภาพร กลิ่นมณฑา 20) นางสาวเสาวณีย์ เหมือนโพธิ์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสามัคคีชุมชนหมู่ 3 เขตหนองแขม โทร.02-8091076
21) นางทิพย์วัลย์ นพธัญญะ 22) นางสายสุณี ศรีรักษา	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม โทร.02-9445437

ภูมิภาค/ จ.กาญจนบุรี

ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
23) นางกมลชนก ชูพงศ์	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนบ้านกระเจา อบต.พังตรุ โทร.0854261078
24) นางพัชรี วงศ์วีระชัย	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดเบ็ญพาด อบต.พังตรุ โทร.089-2162085
25) นางสาวน้ำฝน กล้าหาญ	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดโป่งกูป อบต.พังตรุ โทร.081-1980927
26) นางนาที ตะพัง	ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนวัดพังตรุ อบต.พังตรุ โทร.081-7444384

คุยปิดเล่ม

" การหล่อหลอมให้เด็กๆได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และหัดต่อสู้กับความยากลำบาก เพื่อสามารถใช้ประสบการณ์เหล่านั้น ไปสร้างประโยชน์แก่ตนเอง และสังคมได้เมื่อเติบโตขึ้นเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเป็นตัวอย่างที่ดี ในพ.ศ.2478 พระองค์ทรงศึกษาในโรงเรียนอนุบาล เอกอล นูแวล ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งมีส่วนสร้างทัศนคติที่ดีเลิศต่อการใช้ชีวิตของพระองค์ ดังคำขวัญ ของโรงเรียนอนุบาล เอกอล นูแวล ที่กล่าวว่า *"เราถือเป็นหน้าที่ของเราที่ต้องอบรมนักเรียน ให้เรียนรู้ความยากลำบากในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้สอบไล่ได้ในขณะเดียวกัน ชีวิตในโรงเรียนนี้ จะต้องเป็นบทเรียนของชีวิต"*

ครูปฐมวัยมีบทบาทอย่างใหญ่หลวงต่อการให้ "บทเรียนของชีวิต"แก่เด็กๆ ผ่าน การกำหนดแนวคิดและแนวทางการจัด กระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างการเรียนรู้ ปลูกฝังและหล่อหลอม ให้เด็กๆปฐมวัยได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ที่เป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างเท่าทัน เช่น การเรียนรู้เรื่อง "สื่อประดิษฐ์"ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว ที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีและกระบวนการค้าเสรี ที่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นเป้าหมาย จึงจำเป็นที่พวกเราต้องช่วยกันเร่งสร้างพลเมืองเด็ก ที่มีคุณภาพจากการรู้จักวิธีคิด และสามารถแสวงหาสติปัญญาที่ถูกต้อง เพราะการพัฒนาเด็กปฐมวัย คือการพัฒนาพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม หากเสาเข็มของชาติมีความแข็งแกร่ง อนาคตที่ดีของชาติย่อมเป็นสิ่งประกันได้ และ ความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ก็คือ พวกเรากำหนดอนาคตของพวกเราจากคุณภาพของเด็กๆในวันนี้ นั่นเอง

ขอเป็นกำลังใจ ให้แก่ครูปฐมวัย พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารทั้งระดับท้องถิ่น และส่วนกลางที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการผลักดันงานด้านการดูแลเด็กปฐมวัย และหวังว่าคู่มือฯเล่มนี้น่าจะมีส่วนช่วยให้ครูปฐมวัยหรือผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางประกอบและประยุกต์กับความรู้และประสบการณ์จริงที่มี สำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอนถ่ายทอดไปยังเด็กๆ เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้เหล่านั้น เป็นจุดเริ่มต้นของการมีประสบการณ์ชีวิตที่มีภูมิคุ้มกันต่อไป

เภสัชกร ชัยนาท จิตตวัฒนะ

นักวิชาการอิสระ/ที่ปรึกษากลุ่ม we are happy.(องค์กรสาธารณประโยชน์)

ขอขอบคุณ

☺ ผู้บริหาร คณะครู และเด็กๆจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนทุกศูนย์ฯ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

☺ สำนักงานพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ในการส่งตัวแทนครูเข้าร่วมพัฒนาสาระการเรียนรู้ฯ

☺ สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ต่อการสนับสนุนโครงการฯ และการจัดพิมพ์ เพื่อการร่วมสร้างพลเมืองเด็กที่มีคุณภาพ

☺ ภาพประกอบและสื่อดีๆจาก web site ต่างๆบนระบบ Internet ที่นำมาใช้ประกอบเพื่อการศึกษา

